

Møteinnkalling

Utval:	Utval for kultur, idrett og regional utvikling
Møtestad:	Fylkesutvalssalen, 3. et., Fylkeshuset
Dato:	21.05.2019
Tid:	11:00

Gruppemøte kl. 09:00 – 11:00

Beate Husa (KrF) har meldt forfall til møte. Otto Galtung (KrF) stiller som vara for henne.

Dagsorden møte 21. mai:

- Kl. 11.00 – 11.15 Presentasjon Littfest Bergen og Litteraturhuset i Bergen v/dagleg leiar Kristin Helle-Valle/Teresa Grøtan
- Kl. 11.15 – 11.30 Presentasjon behov for eksternt magasin for KODE kunstmuseer og komponisthjem - v/direktør Petter Snare
- Kl. 11.15 – 12.15 Saksbehandling
- Kl. 12.15 – 13.00 Lunsj
- Kl. 13.00 – Saksbehandling

Oppmodar om at avklaring om habilitet vert meldt i forkant av møtet.

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å fylle ut skjemaet på www.hordaland.no/forfall.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Utval for kultur, idrett og regional utvikling. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

Beate Husa
utvalsleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 71/19	Godkjenning av innkalling og saksliste		
PS 72/19	Godkjenning av møtebok frå forrige møte		
PS 73/19	Referatsaker (meldingar)		
RS 33/19	Vossevangen finalist til attraktiv by-pris	2018/8643	
RS 34/19	Evalueringsrapport Kulturkonferansen Vestland 2019	2018/15031	
RS 35/19	Program for folkehelsearbeid i Hordaland. Status programarbeidet og endra økonomiske rammer	2018/10978	
RS 36/19	Fråsegn til høyring av kommuneplanen sin samfunnsdel for Bømlo 2019-2049	2017/17708	
RS 37/19	Moster 2024 - seminar	2017/181	
PS 74/19	Ymse		
PS 75/19	Innkomne spørsmål frå politikarane		
PS 76/19	Prosjektilskot: Kultur - amatør. Fordeling våren 2019	2019/164	
PS 77/19	Prosjektilskot: kunst og kultur - profesjonell. Tildelingar vår 2019	2018/17527	
PS 78/19	Prosjektilskot: større kulturtiltak 2019 - tildelingar	2018/17528	
PS 79/19	Høyringsfråsegn - Ny fordelingsnøkkel for Den kulturelle skolesekken	2019/2073	
PS 80/19	Kystpilegrimsleia. Regionale pilegrimssenter	2019/2638	
PS 81/19	Høyring - Langtidsplan for pilegrimssatsing 2019 - 2037	2019/2638	

PS 71/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

PS 72/19 Godkjenning av møtebok frå forrige møte

PS 73/19 Referatsaker (meldingar)

Notat

Dato: 25.04.2019
Arkivsak: 2018/8643-13
Saksbehandlar: liztoll

Til: Utval for kultur, idrett og utvikling

Frå: Fylkesrådmannen

Voss og Bergen finalistar til Attraktiv by-pris

Arkivnr: 2018/8643-13

Saksbehandlar: Liz Eva Tøllefsen

Administrasjonen i Hordaland fylkeskommune har i samarbeid med Voss kommune nominert regionsenteret Vossevangen til årets *Attraktiv by*-pris som deles ut i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet kvart år:

Attraktiv by - Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling skal belønne planlegging og gjennomføring av bærekraftig by- og stedsutvikling med høy kvalitet. Alle tre dimensjoner ved bærekraftsbegrepet skal tillegges vekt; økonomisk, sosialt, miljømessig. Les meir [her...](#)

Fylkeskommunen har dei siste åra jobba tett med Voss kommune med mellom anna ny sentrumsplan for Vossevangen og KPA for Voss herad som begge er i prosess. Her har nyleg 2 nye vidaregåande skuler opna, og fylkeskommunen har støtta etableringa av ny gondolbane ved stasjonsområdet

Juryen har særskilt trekt fram knutepunktutviklinga og gondolbanen som viktig i bedøminga, samt verdien av å legge E16 utanom sentrum;

Vossevangen har gjennom dei siste åra gjennomgått ei stor forandring. Bybildet vert endra både som følge av enkeltstående prosjekt i offentleg og privat regi, og med ny sentrumsplan (under arbeid) som legg dei strategiske, langsiktige føringane for Vangen. Det har vore ei klår satsing på sentrum frå regionalt og kommunalt hold; samtidig som dei store infrastrukturprosjekta som ny gondol/kontorbygg/hotell ved kollektivknutepunkt, ny vidaregåande skule, nytt kommunalt bibliotek- og kulturhus samt nytt badeanlegg har blitt etablert, har det både på privat og offentleg initiativ blitt rusta opp viktige byrom. Voss gymnas har blitt totalrenovert og supplert med idrettshall, samstundes som ærverdige Voss landsgymnas frå starten på 1900- talet er bevart. Nye bustader er bygd i sentrum og nyskapande næringsverksemd med base i (ekstrem)sport- og naturturisme har blitt etablert.

Bergen by er også med i finalerunden for prisen, og her er særskilt Bybanen og tilhørende knutepunktsfortetting, samt byromsfornyning, etablering av ein Byarkitekt-etat og ny arkitekturstrategi nemnd.

Utanom dei to byane er Moss også finalist, så det er gode sjansar for at prisen vil tilfalla ein av byane i Hordaland. Juryen vil vitje Vossevangen 9.mai i år, og i juni vert vinnaren kåra.

Les heile pressemeldinga frå regjeringen.no [her....](#)

Vedlegg:

Nominasjonsteksten til Attraktiv by-prisen 2019

Nominasjonstekst Attraktiv by-prisen 2019:

Spørsmål: Hva er gjort for å skape aktivitet og trivsel i byen/stedet. Hva er spesielt bra?

Hva er gjort for å øke attraktiviteten og få fleire besøkende til stedet. Er det etablert fleire eller andre tilbud enn før som trekker folk, som gjør det hyggeligere å være der? Flere boliger i sentrum, bedre kollektivtrafikk, økt aktivitetstilbud? Er det noen spesielle plangrep som er gjort? Utbyggingsavtaler? Avtaler med næringslivet?

Bygdebyen Voss —Bygd for sterke opplevingar

Regionsenteret Vossevangen har gjennom dei siste åra gjennomgått ei stor forandring. Bybildet vert endra både som følgje av enkeltståande prosjekt i offentleg og privat regi, og med ny sentrumsplan (under arbeid) som legg dei strategiske, langsiktige føringane for Vangen. Det har vore ein klår satsing på sentrum frå regionalt og kommunalt hold; samtidig som dei store infrastrukturprosjekta som ny gondol/kontorbygg/hotell ved kollektivknutepunkt, ny vidaregåande skule, nytt kommunalt bibliotek- og kulturhus samt nytt badeanlegg har blitt etablert, har det både på privat og offentleg initiativ blitt rusta opp viktige byrom (Sverres plass, samt Utrågata og Vangsgata). Voss gymnas har blitt totalrenovert og supplert med idretthall samstundes som ærverdige Voss landsgymnas frå starten på 1900- talet er bevart. Nye bustader er bygd i sentrum og nyskapande næringsverksemd med base i (ekstrem)sport- og naturturisme har blitt etablert.

Voss kommune har vore framoverlent i utviklinga. Dei har i ein hektisk periode med kommunesamanslåing (med Granvin herad) og revidering av samfunns- og arealplan for kommunen sett i gang arbeid med ny områdeplan for Vossevangen. Dei har bemanna opp med kompetent arbeidskraft og satt i verk tiltak (nokre midlertidige) i byrom for å skape byliv i og entusiasme for sentrum, parallelt med arbeidet med dei meir tidkrevjande samfunns- og arealplanane. Og dei har i tillegg i løpet av dei siste 10-15 åra lagt til rette for å utvikle to store skidestinasjonar, Bavallen og Myrkdalen fjellandsby. Dette er heilt sentralt for å skape aktivitet og få fleire besøkjande til Voss.

Knutepunkt Voss

Utvikling av stasjonsområdet er det største enkelttiltaket i sentrum i overskødeleg framtid, og er eit felles prosjekt mellom kommunen, Statens vegvesen, Hordaland fylkeskommune, Bane Nor, NSB og ROM eigedom. Frå starten tilbake i 2010 har intensjonen frå alle parter vore å utvikle stasjonsområdet til å bli ein del av- og supplere eksisterande sentrum på ein funksjonell og estetisk tiltalende måte. Stasjonsområdet skal i tillegg til å bygge opp under bærekraftige mobilitetsløysingar, spegle Voss sine bygnings- og landskapsmessige kvalitetar, og skape ein viktig tilkomst til sentrum frå vest.

Den nye gondolen som vil stå ferdig til sommaren, startar på Voss stasjon og ender på Hangurstoppen 820 meter over havet, er 2000 meter lang og vil frakta over 1000 passasjerar per time kvar veg. På Hangurstoppen vert det bygd ein ny restaurant og områder for leik, rekreasjon, paragliding og trim, sommar som vinter.

Prosjektet har vore eit spleiselag mellom kommunen, fylkeskommunen, Innovasjon Norge, ROM eigedom og private aktører. Kommunal prosjektleiar Torbjørg Austrud peiker på fleire moment som avgjørande for gjennomføring; alle som hadde interesser og mynde i knutepunktet deltok i styringsgruppe og prosjektgruppe (med toppleiing – beslutningar i styringsgruppa var forankra og endeleg), *entusiasme* og *engasjement* hos alle frå dag 1, stabilitet og kontinuitet i prosjektleiing og styringsgruppe gjennom heile prosjektperioden, alle kostnader var fordelt likt mellom deltakarane i heile planfasen, og til sist at ROM eigedom/Bane Nor heldt tak i prosjektet heile vegen.

Levande kulturminne

Store deler av bebyggelsen på Vossevangen har i dag stor verdi som kulturminne, og store deler av sentrum er avmerkt i Riksantikvarens NBI-register. Vangskyrkja frå 1277 står som eit landemerke i vest, saman med Voss stasjon og Fleischers hotell som begge vart reist på slutten av 1800-talet.

Mykje av den historiske trehusbebyggelsen gjekk tapt under bominga under 2.verdskrig, og nye Vangen vart gjenreist med reguleringsplanen frå 1946, signert Arne Berg og den lokale arkitekten Leiv Tvilde. Planen var del av “Brente staders regulering”. Bystrukturen frå den gong er enno intakt, og det meste av bebyggelsen er oppført i mur og står som han vart bygd på 1950- og 60-talet. Strukturen er eit godt bilete på tradisjonell gjenreisingsarkitektur. Ny bebyggelse er nennsamt innpassa blant eksisterande bygg i sentrum, og støtter opp om Vangen som eit attraktivt handels- besøk- og bustadområde, kor landskapet og de bygningsmessige kulturminna fortsatt får spille hovudrollen som identitetsberande element.

Festivalbygda

Festivalane Vossajazz og Ekstremsportveko er internasjonalt anerkjente, og nyttar Vossevangen som ein viktig arena for formidling/konkurransse og kontakt med publikum. Men òg andre kulturinstitusjonar som Osafestivalen, folkemuseet Mølstertunet, Finnesloftet frå 1300-tallet og det nokså nybygde bibliotek- og kulturhuset (2011) sentralt på Vangen, er med på å sette Voss på kartet i ein regional og nasjonal kontekst.

Spørsmål: Hva kan andre byer og tettsteder lære av dette?

Erfaringsoverføring og info om hva andre kommuner gjør, letter arbeidet for andre. Hva har denne kommunen/byen/stedet gjort som er nyttig for andre?

Det har vore ein langsiktig, strategisk planlegging gjennom ein mangeårig satsing på sentrum - Vossevangen - gjennom både enkelståande prosjekt i offentleg og privat regi, og kommunens arbeid dei siste tå åra med sentrumsutvikling, fleire nye områdeplanar for offentleg areal og ny sentrumsplan. Det har vore ein viktig strategi å engasjere innbyggjarar og sette i verk trivselsskapande tiltak (nokre eventbaserte og midlertidige) i

byrom for å skape byliv i og entusiasme for sentrum, samtidig som dei store infrastrukturprosjekta nemnt ovanfor har blitt etablert.

God prosjektstyring og grundig kunnskapsgrunnlag

Voss kommune har hatt kontinuitet og faglege ressursar over lang tid. I tillegg er arkitekt Elisabeth Lillegraven særskilt tilsett av kommunen for å koordinere arbeidet med sentrumsplanen. I forkant av oppstart av sentrumsplanen utarbeida ho ein byromsanalyse (2017) med fokus på korleis eksisterande plasser og stader vart brukt. I arbeidet med sentrumsplanen er det utarbeidd eit breitt kunnskapsgrunnlag. Mellom anna har kommunen fått laga ein kulturhistorisk DIVE-analyse, som underlag for fortettingsstrategien de ønsker for sentrum. Med fleire enkelståande viktige bygg i sentrum, samt at store deler av Vangen ligg inne i NB!-område, var det viktig å ha et oppdatert og grundig kunnskapsgrunnlag å navigere etter, før alle brikkene i planen skal leggst. Hordaland fylkeskommune og fylkeskonservator har aktivt støtta kommunen gjennom prosessen, både med fagleg rådgjeving og økonomisk støtte (HNH-midlar) til DIVE-analyse, samt moglegheitstudia (parallelloppdrag) og midlertidige tiltak i byrom (skeisebane på Tinghusplassen).

Fortetting med kvalitet

Det har vore gjennomført to parallelloppdrag med prekvalifisering kor til saman 5 ulike arkitektkontor deltok. Det eine oppdraget tok føre seg hele sentrum (avgrensa av sentrumsplanen), og såg på moglegheiter for fortetting og utvikling/transformasjon av enkeltområder. Det andre oppdraget var for ei gitt, sentral tomt som kommunen sjølv eig og ønsker bustadutvikling. Begge oppdraga innebar nyskapande og breie medverkjingsprosesser, kor eit eige «byutviklingskontor»: Bygdelab'en var viktig som arena.

Forandring frydar

Fleire planar og prosjekt som har betydning for Vangen som attraktiv tettstad har vore satt i gong og gjennomført dei seinaste åra:

- Plan for Vangstunnelen som leiar E16 utanom sentrum, vedtatt 2002 og opna 2013.
- Plan for sentrum vedtatt 2003 som la grunnlaget for opparbeiding av torg og miljøgate (begge ferdigstilt 2006) og parkeringshus midt i sentrum, under barneskolens uteområde (ferdigstilt 2015).
- Plan for strandareal langs Vangsvatnet (vedtatt 2012), som legg grunnlag for etablering av offentlege aktivitetsområder. Pumptrack og tufteløype er etablert og skatepark under planlegging.
- Plan for Skulehaugen (vedtatt 2013), utvikling av eksisterande gymnas med nye utdanningsprogram og ny idrettshall (ferdigstilt 2017)
- Plan for kollektivknutepunkt (vedtatt 2013), utvikling av ny gondol trafikknutepunkt (ferdistilles 2019), nytt hotell (ferdistilles 2020) og kontorbygg 2021.

- Fleire fortetningsplaner for bustader. (3 større bustadkompleks midt i sentrum bygd ut frå 2015 til i dag)
- Plan for sentralidrettsanlegget er i prosess. Sentralidrettsanlegget ligg midt i sentrum tett opp til barneskule, ungdomskule, vidaregåande skule og offentleg parkområde med store kvalitetar. Planen legg grunnlag for å samordne all aktivitet i området på ein god måte med fokus på barn og ungdom. Nytt badeanlegg som opna 2018 ligg inne i området.

Parallelt med utvikling av ulike planar, har kommunen tatt grep for å betre forholda for mjuke trafikantar og minske bilkøyering lokalt. Som nemnt ovanfor var parkeringshus midt i sentrum, nært Vangsgata (miljøgata/handlegata) viktig for å redusere trafikk inn i sentrum, og eit nytt ved knutepunktet skal byggast. Køyrebaner er fjerna til fordel for rekreasjon på Sverresplass og farten er redusert til 30 km/h gjennom sentrum. Sverresplass har vore eit belasta byrom med mykje trafikk da E16 gjekk gjennom sentrum. Det vart lagt til rette for midlertidig skøytebane på Tinghusplassen (2018) og det har blitt køyrt skispor på Prestegardslandet (strandarealet 2019), eit viktig rekreasjonsområde i sentrum. Eit anna viktig trivsels- og folkehelseiltak er etablering av en aktivitets- og treningspark, også lokalisert på Prestegardslandet (2018). Voss Aktivitetspark er støtta med 400 000kr gjennom Unike regionale utviklingsprosjekt og viste seg å vere eit tiltak som vart svært populært i lokalsamfunnet.

Vossajazz og Ekstremsportveko både nyttar og profilerer Vossevangen gjennom godt samarbeid med kommune og private aktørar. For kommunen er festivalane viktige leverandørar av byliv og identitet både mens dei er i gang og som merkevarebyggjer på lengre sikt.

Ei så stor utvikling som Vossevangen har gått i gjennom dei seinare år, er berre mogleg gjennom eit utstrakt samarbeid på tvers av offentleg sektor og i samarbeid med næringsliv og sivilsamfunn. Voss kommune har sikra viktige rekkefylgjekrav i reguleringsplanar og tatt i bruk utbyggingsavtalar som eit middel for å få til gode løysingar for fellesskapet. Det vert nytta i både bustadutvikling og anna næringsutvikling. Kommunen har ei frikjøpsordning for parkering, og jobbar og med ei frikjøpsordning for fellesareal, eit grøntfond. Dette er viktige middel for å kunne styre viktige fellesinteresser og få til gode fellesløysingar.

**Spørsmål: Hvordan har innbyggerne fått være med på å utvikle byen eller stedet?
Hva slags medvirkningsprosesser har vært gjennomført?**

Når innbyggerne får delta i utvikling av stedet sitt, skapes tilhørighet, stolthet og levende lokaldemokrati. Vi vil vite hvordan kommunens innbyggere, barn, unge, voksne, eldre, gutter, jenter, nabolag, interessegrupper etc har blitt involvert og fått medvirke.

Voss kommune har vore innovative og ekstroverte i prosessen med å utvikle Vossevangen til ein kompakt og attraktiv tettstad. Administrasjonen har hatt eit nokså samla kommunestyre i ryggen i arbeidet med å kanalisere kompetanse og økonomiske verkemiddel inn mot kommunesenteret dei seinaste åra. Kommunen har aktivt søkt dialog med næringsliv og sivilsamfunn, så vel som statlege og regionale mynde gjennom både tradisjonelle infomøter og nyskapande medverknadsprosessar. Gjennom å engasjere ulike arkitektkontor med sterkt fokus på medverking i fleire parallelloppdrag, har kommunen fått mange gode diskusjonar og innspel gjennom prosessen, og ikkje minst visjonsbilete for framtida som eit godt utgangspunkt for å forme ei spanande framtida på Vangen.

Etablering av *Bygdelab* (2018) i eit tomt butikklokale på bakkeplan i Uttrågata ble både en øving i å komme i dialog og i å formidle funn undervegs. Men etableringa var òg viktig for å aktivere lokalar på bakkeplan som av ulike årsaker blir ståande tomme over ein periode. Bygdelaben hadde faste opningstider for publikum, det vart halde verkstader knytt til sentrumsutvikling der, det vart vist utstilling av innkomne forslaga til utvikling, både frå verkstedsdeltakarar og dei meir bearbeida forslaga frå dei ulike arkitektane, det vart halde folkemøter der og andre tverrfaglege møter. Bygdelaben var ein viktig arena for å engasjere dei unge. Det var ein kjekk plass for skuleklasser å besøke og ein fekk mange gode innspel og synspunkt gjennom direkte dialog med ungdommen.

Kommunen har og gjennomført effektiv og innovativ brukarmedverknad gjennom digital medverknad. Med bistand frå rådgjevingskontoret Leva Urban vart det hausten 2018 gjennomført ei stor spørjeundersøking som kombinerte innbyggjarane sine meininger med digitale system og kart. Med å nytte denne forma for medverknad når ein ut til andre aldersgrupper og andre personar, og fangar ofte opp positivt engasjement i større grad enn kva ein gjer i dei tradisjonelle medverknadsprosessane. Resultata som kom fram i undersøkinga er veldig nyttig kunnskap å ta med i vidare arbeid, og vart mellom anna nytta aktivt inn i moglegheitstudia som vart utarbeidd same haust.

Kommunen har ein veldig sterk identitet som er skapt med bakgrunn i lange tradisjonar, spanande natur og dyktige og innovative vossingar! Kommunen fekk god drahjelp av Destinasjon Voss og Voss kommune si satsing på merkevarebygging som eit attraktiv bu- og besøksmål, gjennom si prisbelønte reklamekampanje i 2010, som vant *Merket for god design*. Med nyord som *Vossaspa*, *Vossabling*, *Vossasmil*, kombinert med bilete av stedstypiske element som fossefall, bunadssylv og smalahove, har dei synt kvalitetar på staden med eit humoristisk tilsnitt som har blitt omfamna av lokalbefolkninga og vidareutvikla i lokal kontekst i åra etterpå.

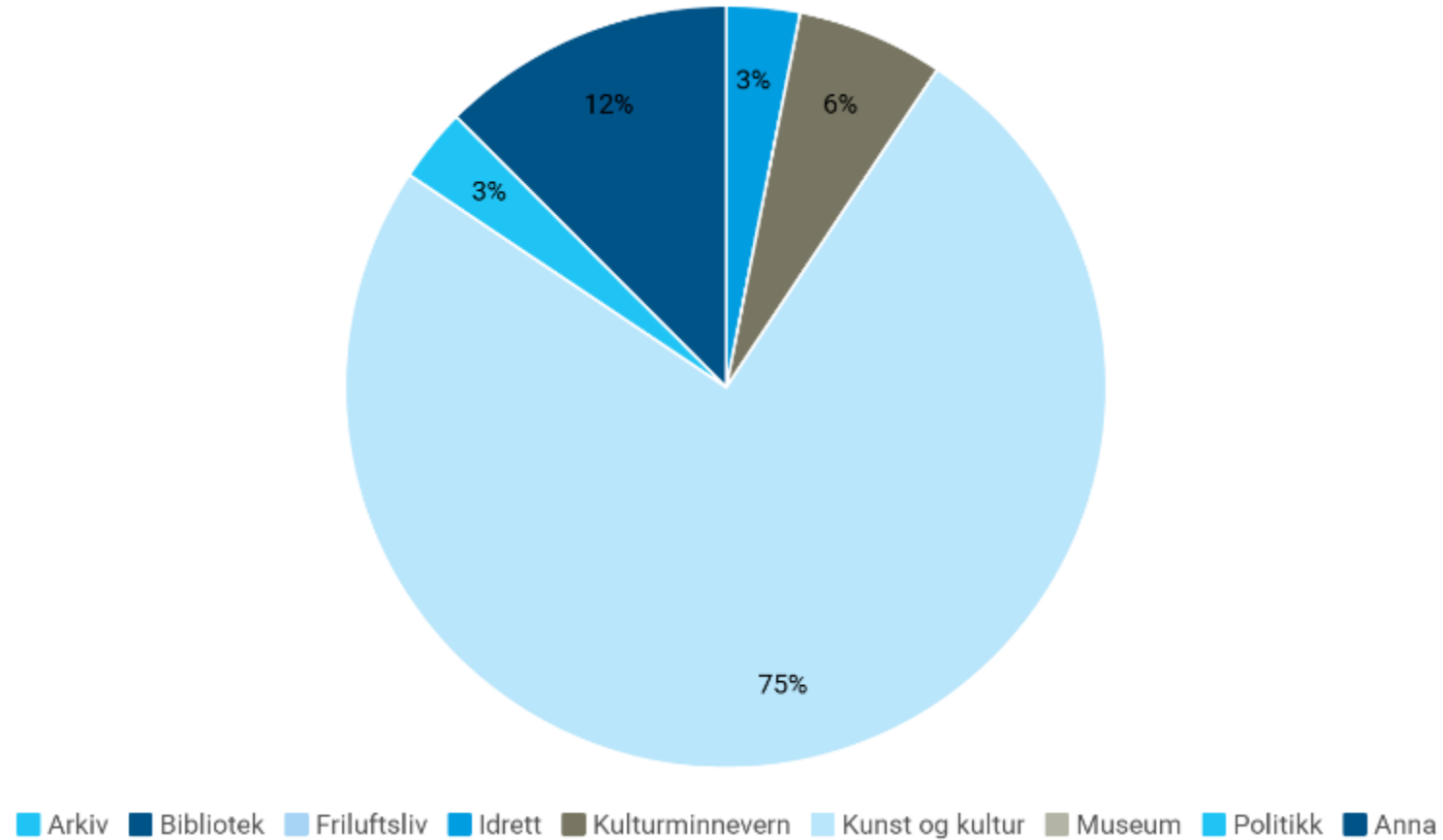

Kulturkonferansen Vestland

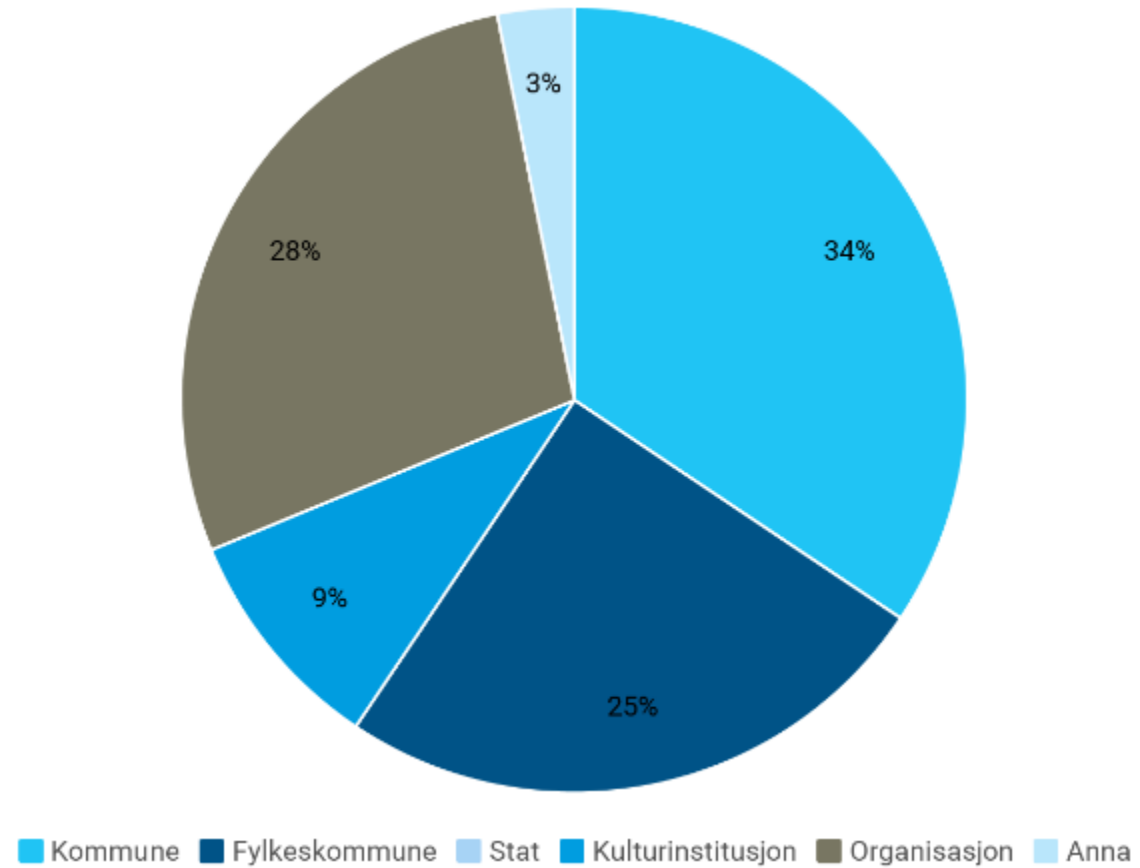
Evaluering 2019

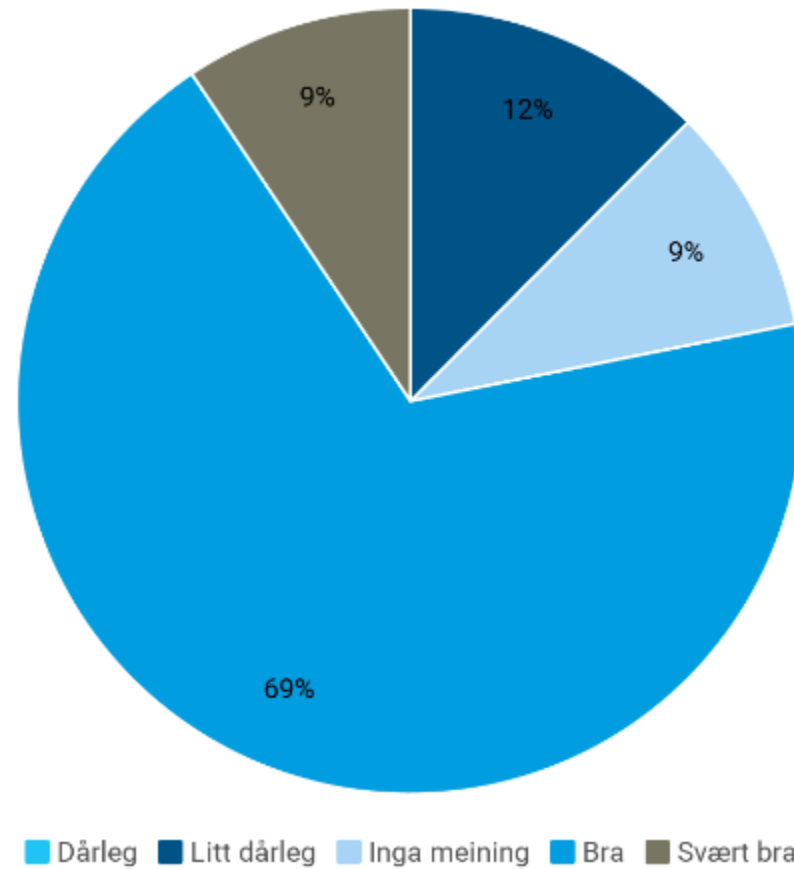
Kva fagområde arbeider du med?

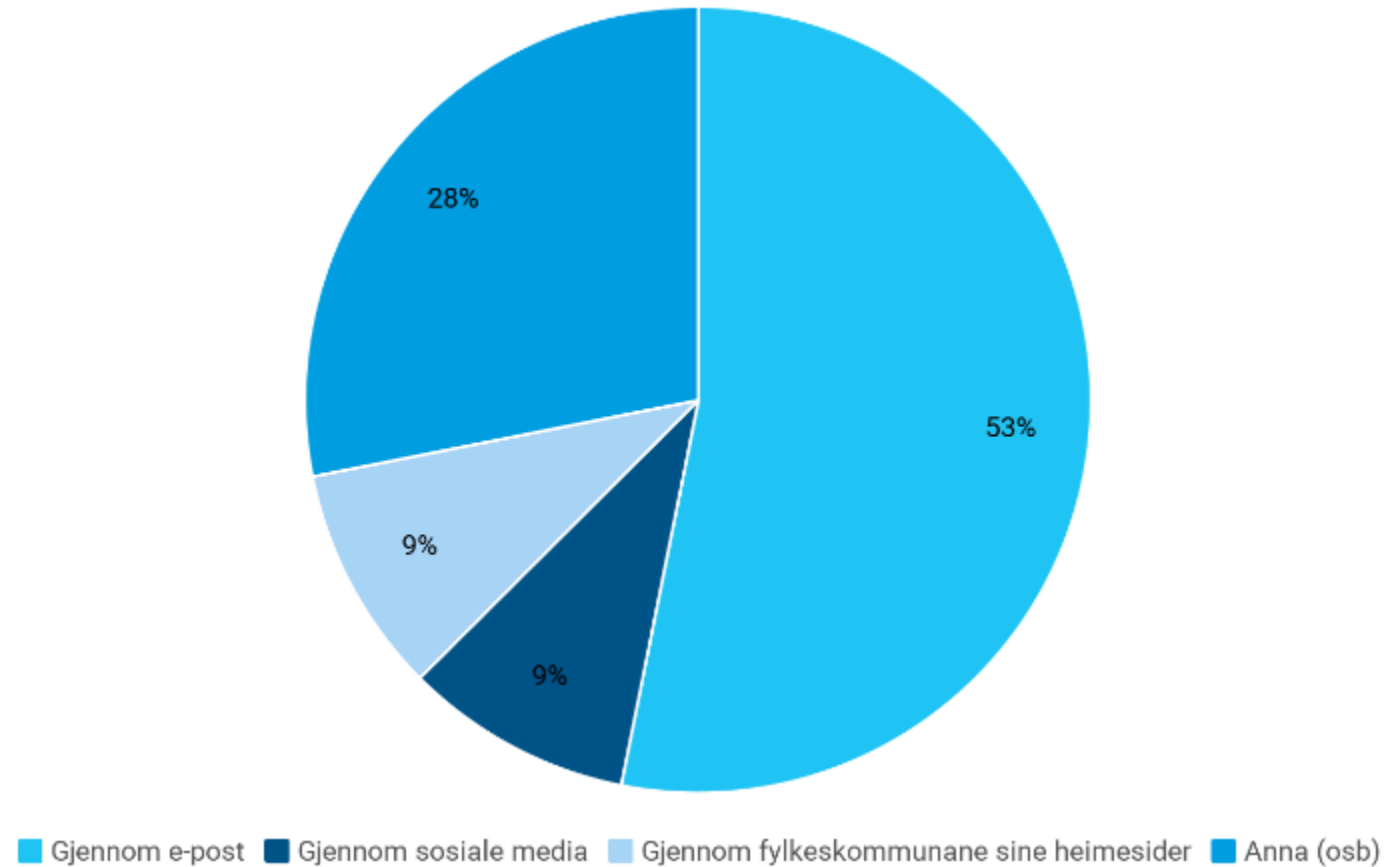
Kor kjem du i frå?

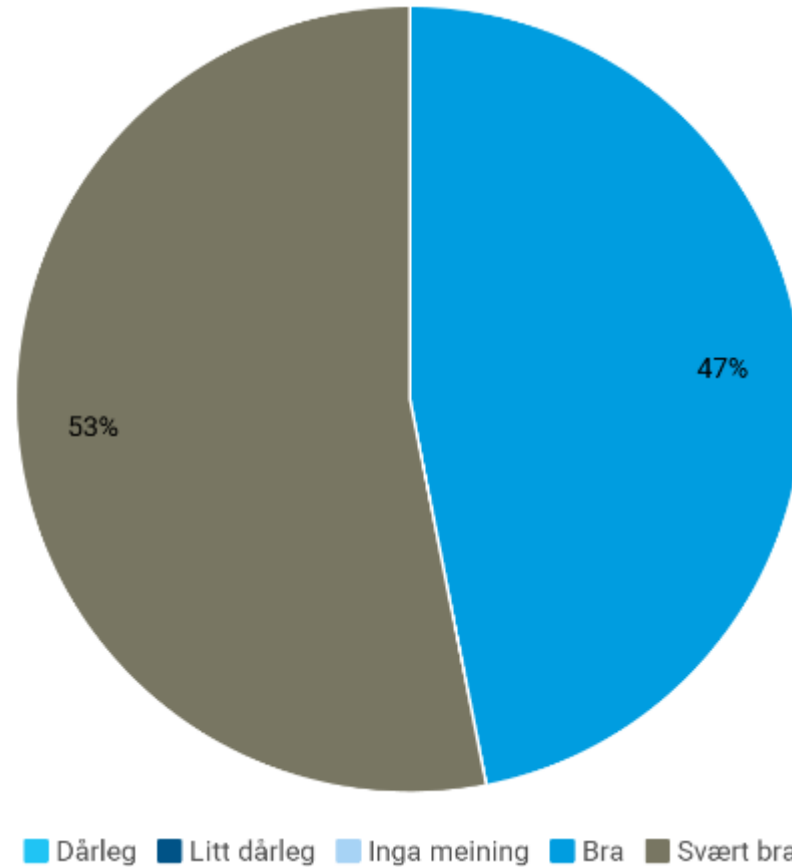
Korleis vil du vurdere førehandsinformasjon om konferansen?

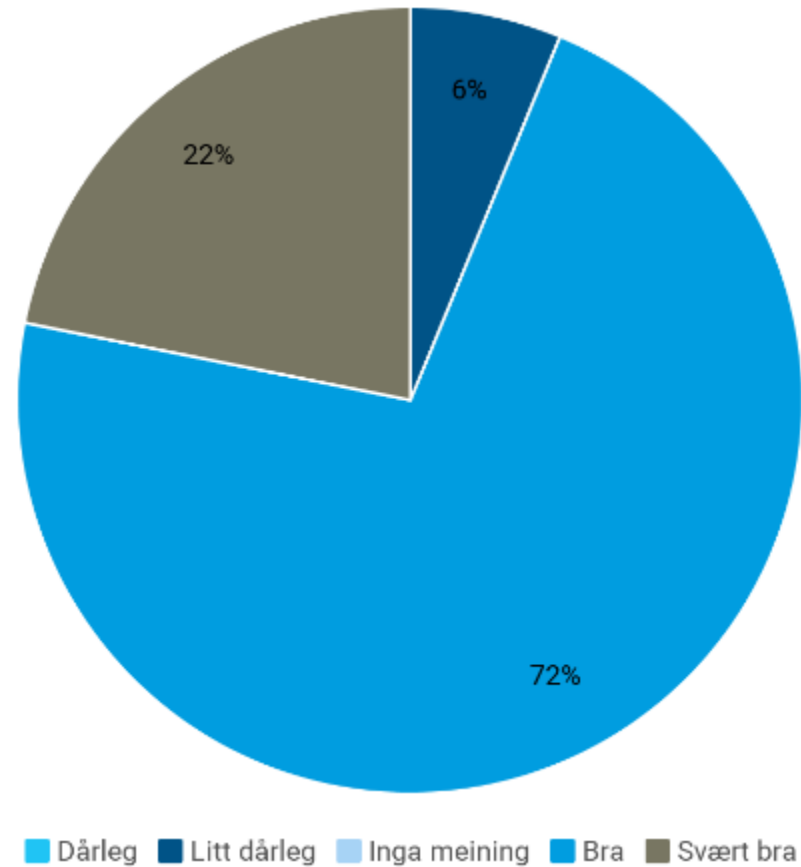
Korleis fekk du informasjon om konferansen?

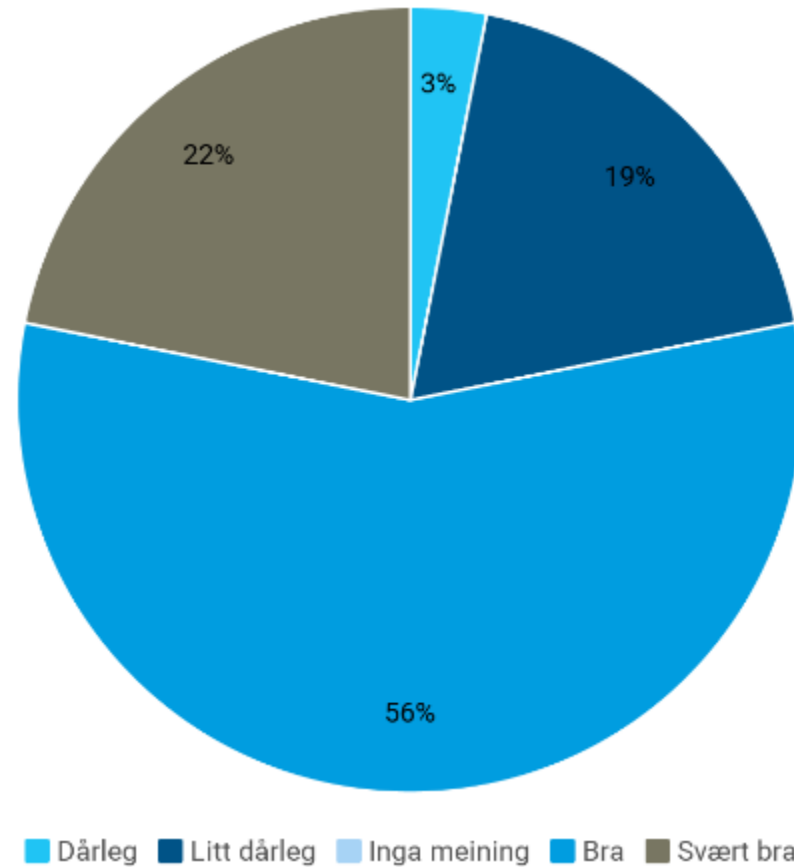
Korleis vil du vurdere konferansefasilitetane?

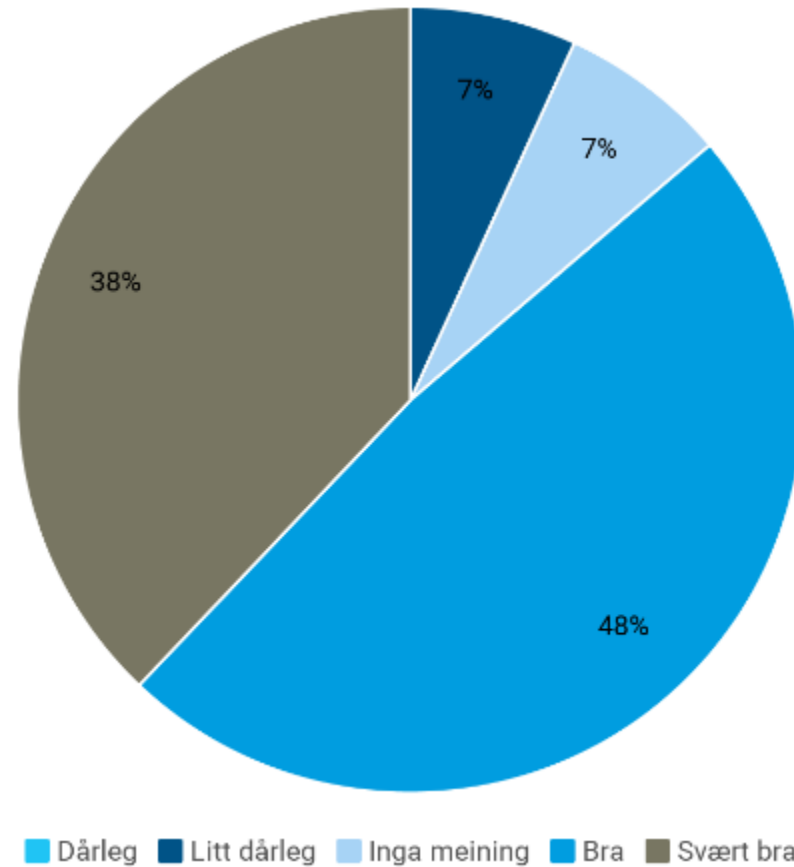
Kva synes du om tilhøvet mellom pausar og program?

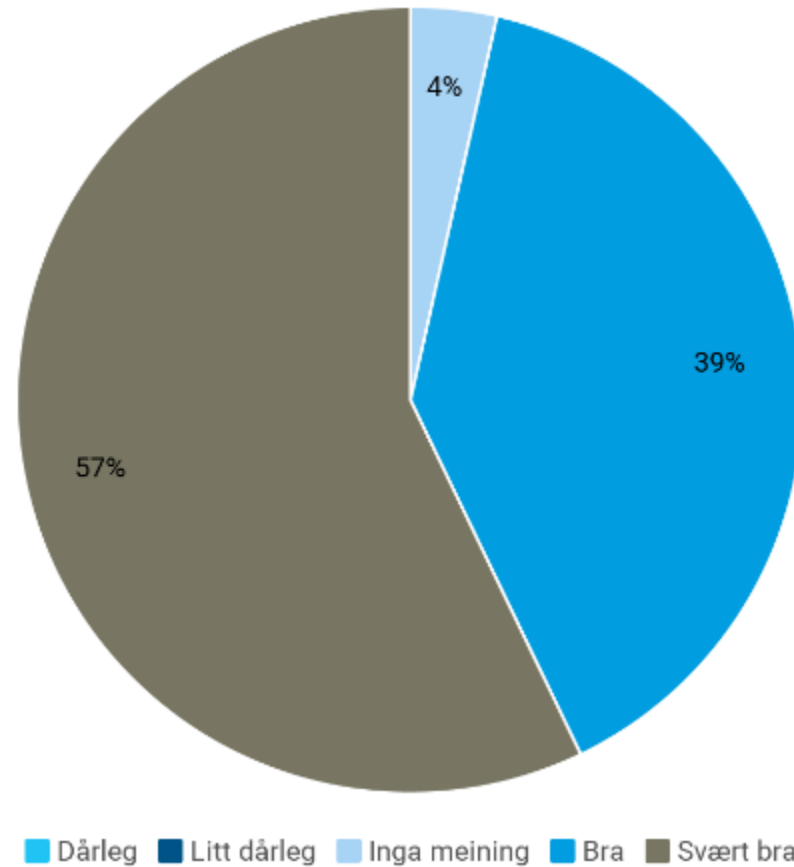
Kva synest du om det faglege innhaldet på konferansen?

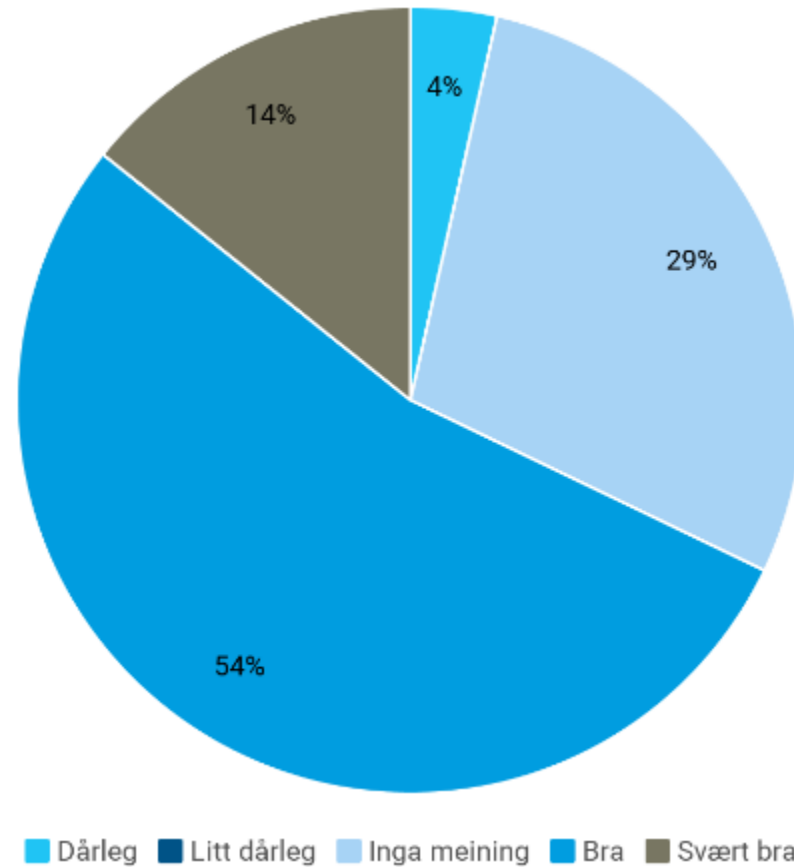
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Jon Paschen Knudsen

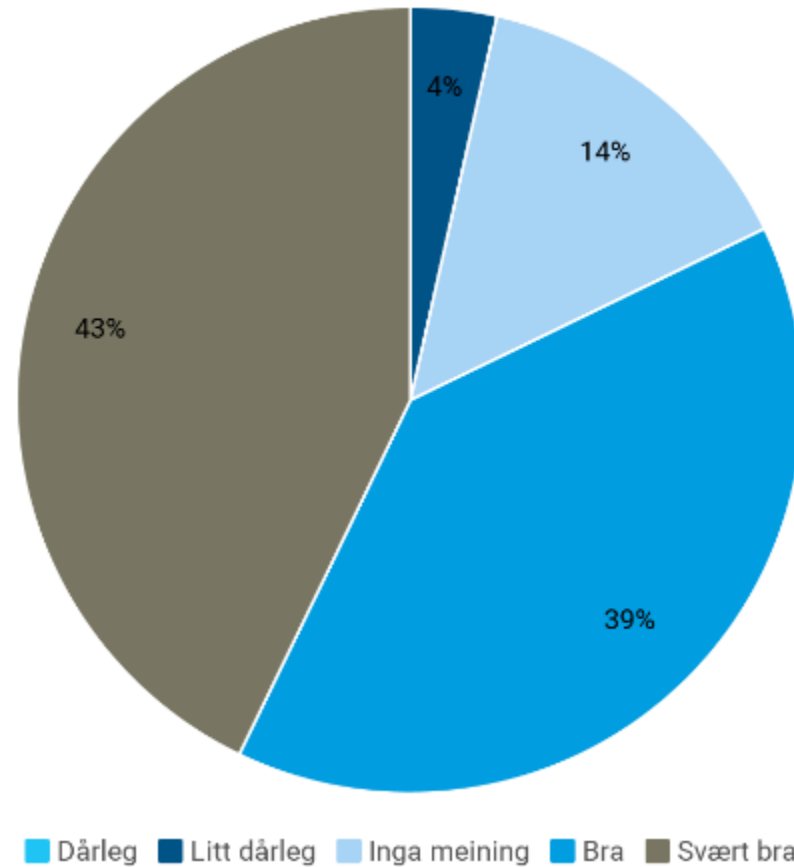
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Katti Hoflin

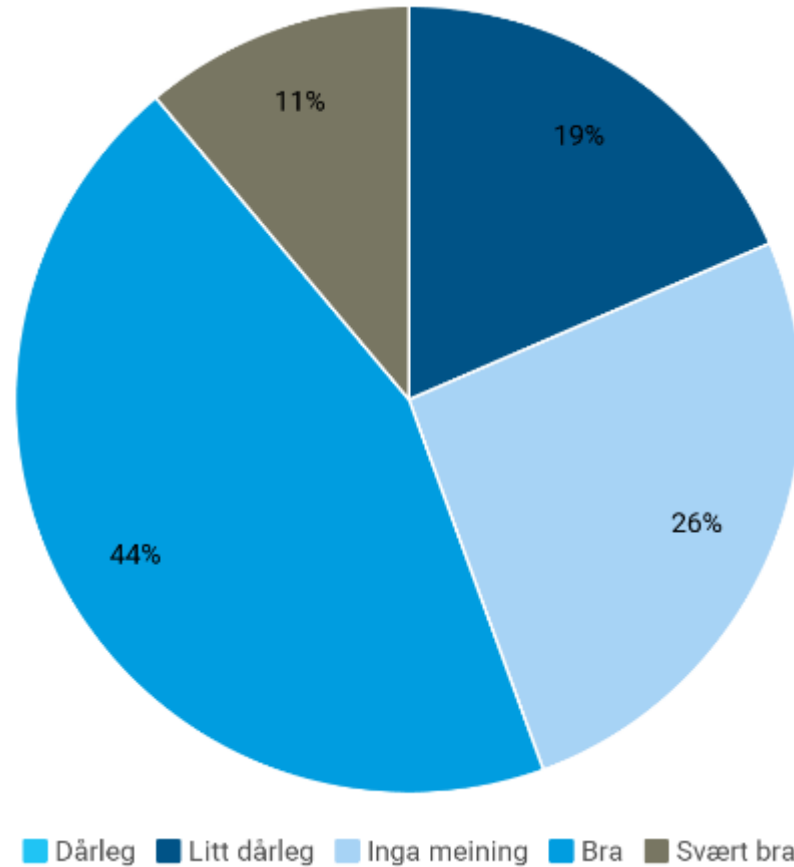
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Inga Bolstad

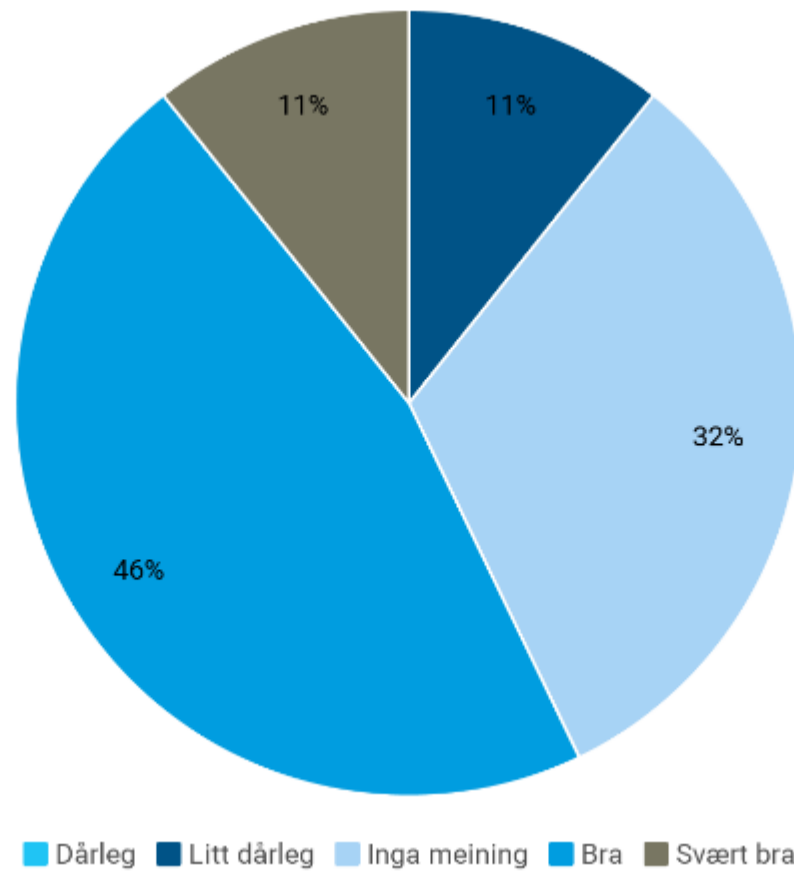
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Karen Espelund

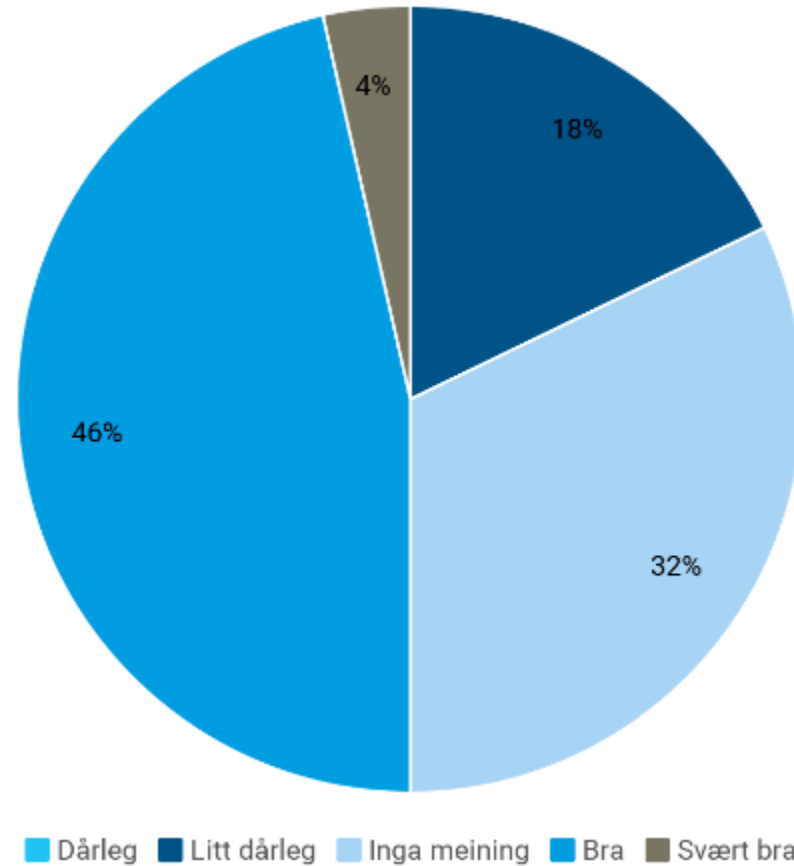
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Bernt Bauge

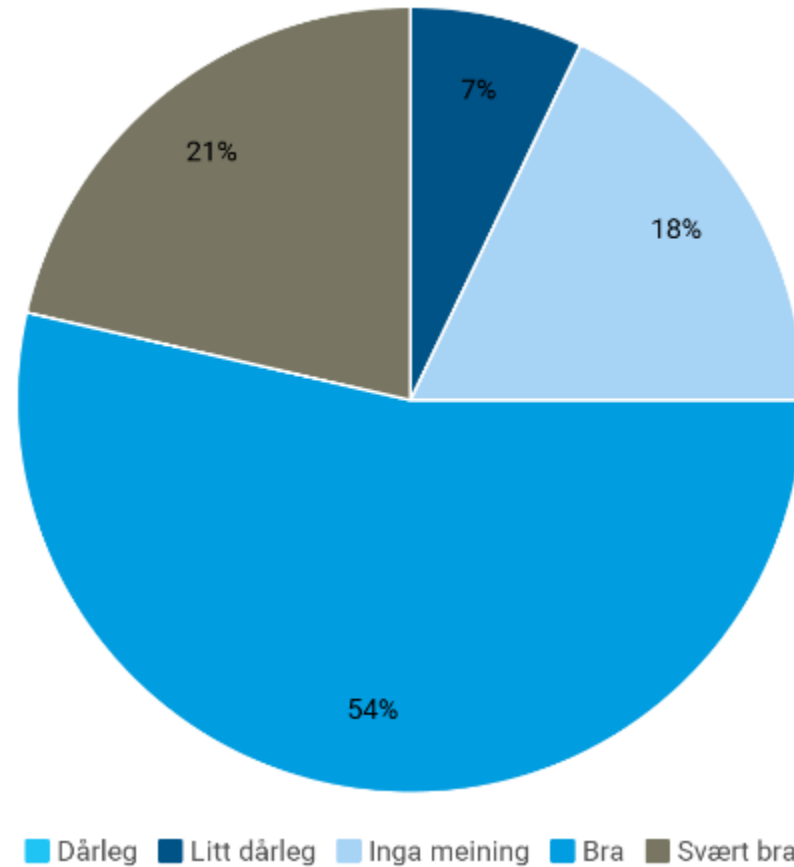
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Kjartan Aa Berge

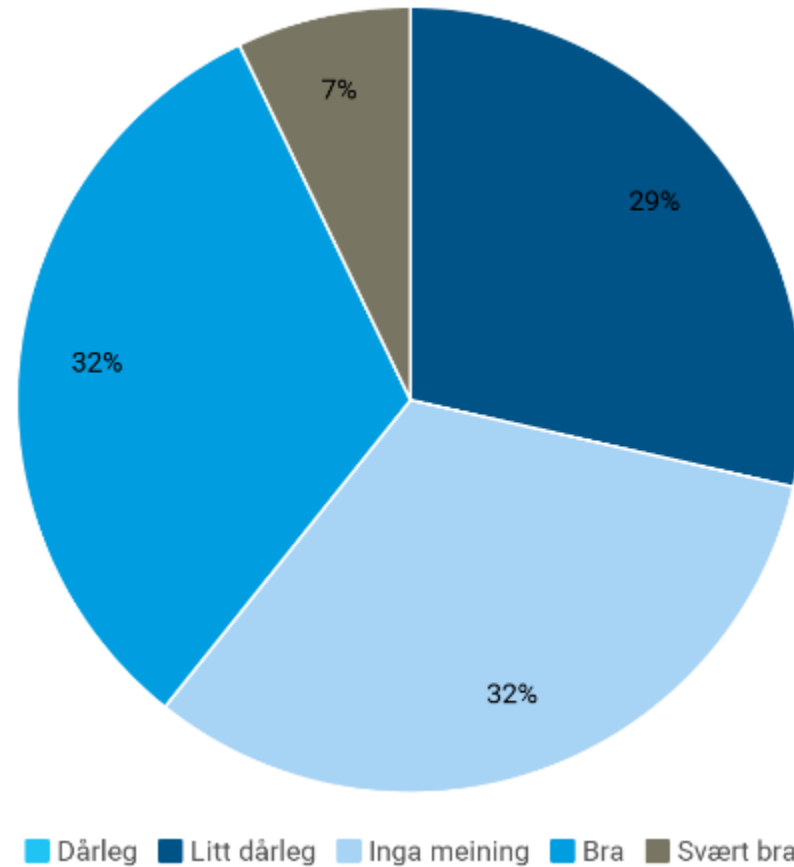
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Nils R. Sandal

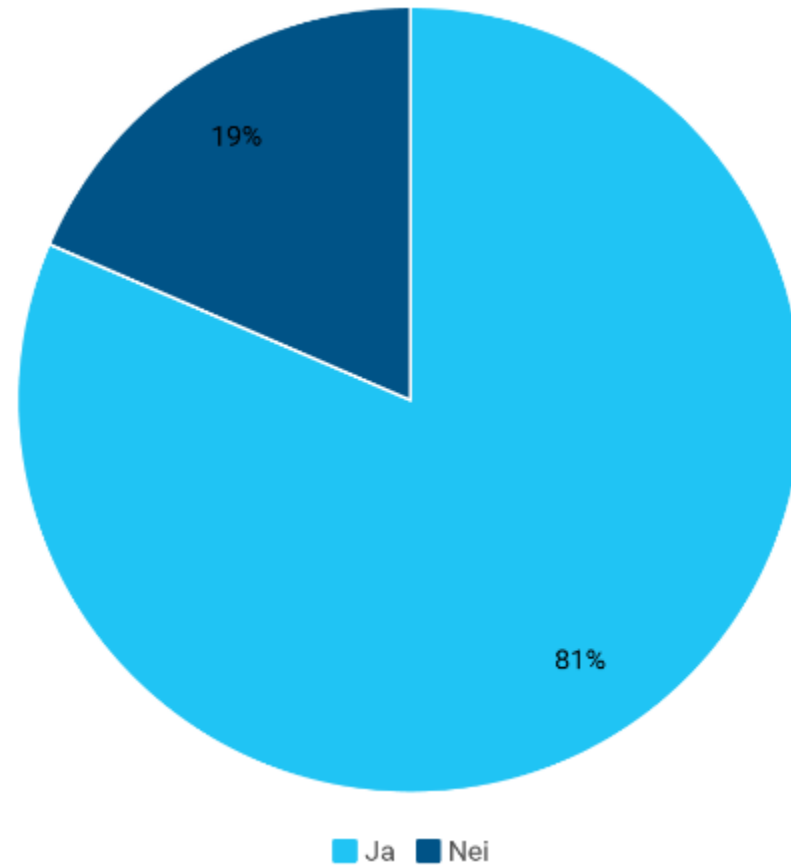
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Jon Skjerdal

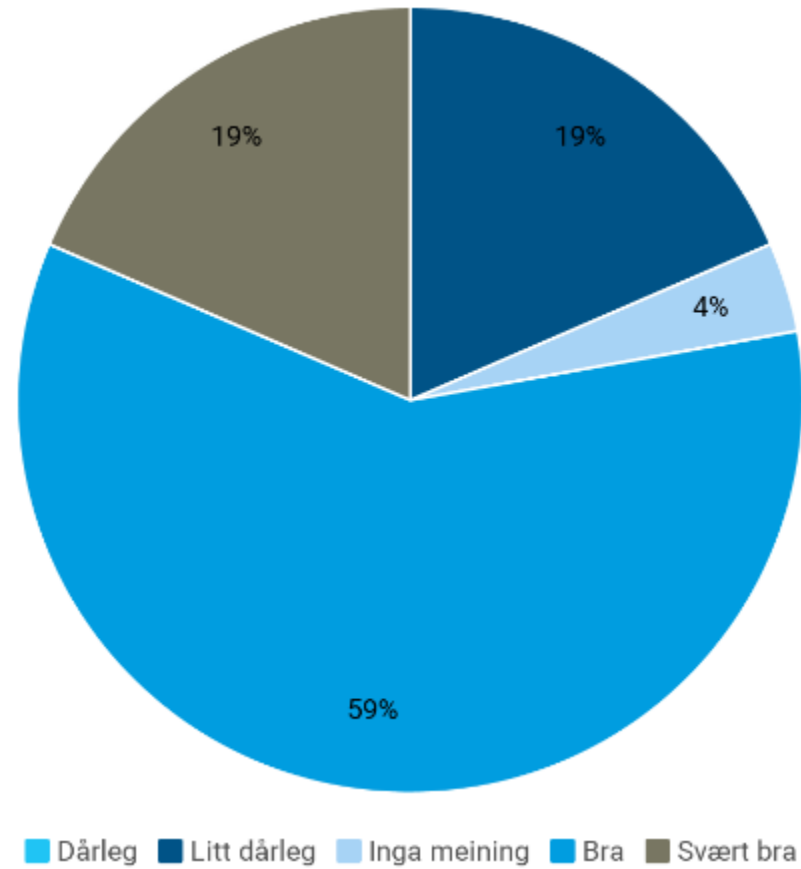
Korleis vurderer du dei ulike foredraga? - Adriana Alves

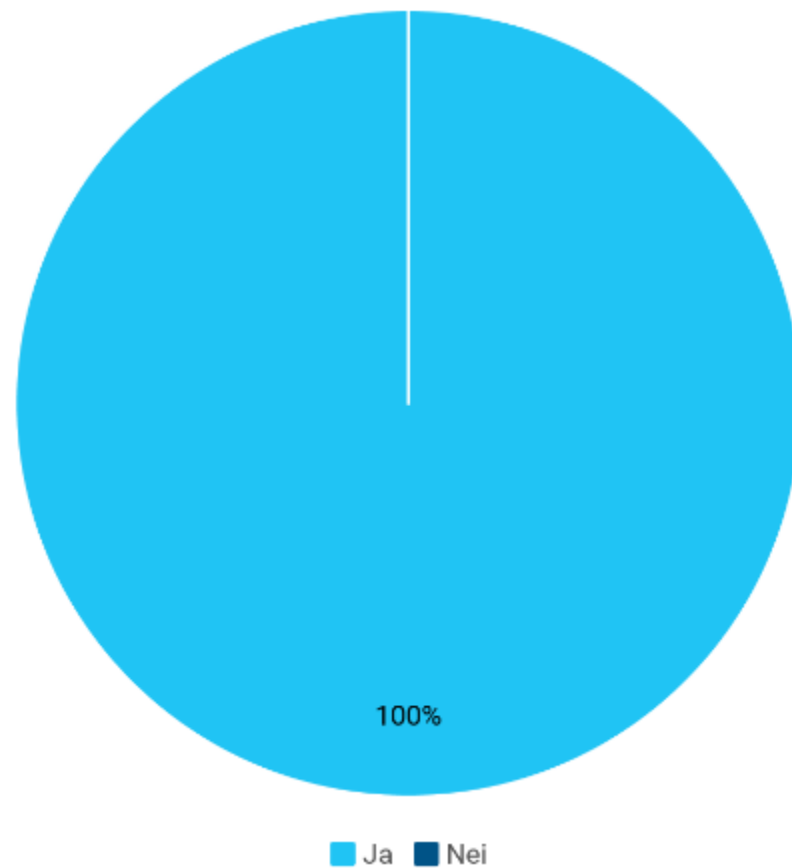
Fungerer kultur- og idrettskonferansen som fagleg møtestad?

Generell vurdering av konferansen:

Bør Vestland fylkeskommune halda fram arbeidet med å tilby kultur- og idrettskonferansen?

Har du innspel til form og innhald til konferansen 2020?

- Ikkje no, men seinare
- Litt mindre politikarpanel, meir fagleg fokus.
- nei
- Bergen fyller 950 år. Kanskje sjå på byen som nav i regionen? Forholdet mellom kva byen skal tilby i forhold til kva omland tilbyr? Småbyar/rurale strøk.
- Gje meir rom for innspel frå salen. Fleire innlegg som gir NY kunnskap/innsikt.
- Kunstnernes situasjon i Vestland
- Mer tid til å treffe andre aktører innen samme felt
- Lage opplegg der deltakarane får høve til å komme med innspel
- Meir utveksling av gode erfaringar frå andre og mindre "forelesning"
- Oversikten over omfanget rundt sammenkobling av fylkene ble klarere i løpet av konferansen, men det virket litt uklart hvem konferansen var for: kulturfeltet eller politikerne?

NotatDato: 12.04.2019
Arkivsak: 2018/10978-16
Saksbehandlar: elsaaro1

Til:	Utval for opplæring og helse Utval for kultur, idrett og regional utvikling Fylkesutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Program for folkehelsearbeid i Hordaland. Status i programarbeidet og endra økonomiske rammer**Bakgrunn**

Fylkestinget vedtok i 2017 at Hordaland skulle søkje seg inn i den nasjonale folkehelsesatsinga *Program for folkehelsearbeid i kommunane*. Hordaland blei programfylke og fekk tilskotsmidlar frå Helsedirektoratet til å delta i tiltaksutviklingsprogrammet i mars 2018. Satsinga *Saman for betre trivsel og livskvalitet for barn og unge* i Hordaland gjeld i åra 2018- 2023. Satsinga er eit samarbeidsprosjekt mellom fylkeskommunen, FoU-miljø, kommunar, frivillig sektor og andre.

Fylkeskommunen har fått ein stor utviklingsrolle programmet. Fylkeskommunen skal som prosjekteigar ta ein regional samordningsrolle når det gjeld utvikling og evaluering av tiltak for å fremje barn og unge si psykiske helse og livskvalitet. Dette inneberer å legge til rette for samarbeid med kommunane og forskings- og kompetansemiljø, og andre relevante aktørar. I Hordaland deltek Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen, Folkehelseinstituttet, KorRus Vest og Kompetansesenter for barn og unge (RKBU) i utviklingsarbeidet. Fylkeskommunen står økonomisk ansvarleg overfor Helsedirektoratet.

Fylkesrådmannen vil i denne meldingsaka vise status for utviklingsarbeidet det første programåret med arbeidet i Regionalt samarbeidsorgan. Vidare gje oversyn over tildelte tilskot til kommunane og pågåande arbeid med å utvikle tiltak, om økonomiske rammer og utfordringar knytt til endringar i nasjonale rammer. Frå 2020 vil alle fylke som var teke opp i programmet i 2017 og 2018 få reduserte tilskot. Dette gjeld også Hordaland. Dette for å få plass til alle fylke i landet i tilskotsordninga.

Kort om programmet

Gjennom *Meld. St. 19 (2014-2015) Mestring og muligheter* blei programmet etablert. Hovudtemaet er psykisk helse og lokalt rusførebyggjande arbeid. Det har vore ei nasjonal forventning om at alle fylke skal med i satsinga. Det er sett av årlege løyvingar over statsbudsjettet. Gjennom *Meld. St. 19 (2018-2019) Gode liv i eit trygt samfunn* kjem det fram at alle fylke no er ein del av satsinga.

Program for folkehelsearbeid i kommunane skal først og fremst styrke kommunane sitt arbeid med å fremje befolkninga si helse og livskvalitet. Eit overordna mål er at psykisk helse og førebyggjande rusarbeid vert

ein integrert del av folkehelsearbeidet i kommunen. Eit hovudelement i tilskotsordninga er å legge til rette for kunnskapsbasert utvikling av arbeidsmåtar, tiltak og verkty, samt stimulere til samarbeid mellom kommunesektoren og forskingsmiljø. I Hordaland er barn og unge målgruppe gjennom alle kommunane sitt arbeid med å utvikle og prøve ut metodar og tiltak. Alle tiltak skal evaluerast – enten gjennom effektevaluering eller gjennom kvalitativt gode eigen evalueringar.

Status for arbeidet

Det pågåande utviklingsarbeidet i Hordaland er gjennomført i tråd med nasjonale krav og innanfor gjeldande fristar. Det er etablert styringsstrukturar og samarbeidsfora. Det er gjennomført open søknadsprosess i tråd med regelverket. Det er gjennomført søkjarkonferansar og samlingar for å styrke kommunane sitt arbeid i søknadsprosessen. Det er teke opp programkommunar og vurdert om planlagde tiltak treff vilkåra i tilskotsordninga i tråd med fristar sett av Helsedirektoratet. Det er utvikla samarbeidsavtalar mellom fylkeskommunen og kommunane, det er sendt ut tilskotsbrev mm.

Vedlagt årsmelding for 2018 som viser oversikt over aktivitetar i programmet (Vedlegg 1).

- Regionalt samarbeidsorgan

Eit vilkår for å vere programfylke er etablering av regionalt samarbeidsorgan. Samarbeidsorganet skal vere oppdatert på arbeidet i fylket og gje fylkeskommunen råd om mellom anna:

Val av programkommunar: kriterier og opptak, val av tiltak og fordeling av tilskotmidlar.

Samarbeidsorganet har gjennom 2018 og hittil i 2019 hatt fire møter. Fylkeskommunen har lagt råda frå organet til grunn for vedtak i programmet.

Medlemar Regionalt samarbeidsorgan	
<i>FoU-miljø</i>	<i>Fylkeskommunen</i>
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU) (NORCE)	Regionalavdelinga, HFK
Kompetansesenter Rus (KoRus) Vest	Nærings- og lokalsamfunnsutvikling, HFK
Folkehelseinstituttet (FHI) Avd. for helsefremmande arbeid Bergen	Opplæringsavdelinga, HFK
Universitetet i Bergen v/ HEMIL-senteret	Kultur- og idrettsavdelinga, HFK
Høgskulen på Vestlandet	<i>Politisk leiing og ungdomspolitikarar</i>
<i>Kommunane</i>	Folkevald posisjon Hordaland
Regionråd Hardanger + Voss	Folkevald opposisjon Hordaland
Samarbeidsrådet for Sunnhordaland	Ungdommens fylkesutval
Samarbeidsrådet for Bjørnefjorden	Ungdommens fylkesutval
Bergen kommune	<i>Prosjektsekreteriat</i>
Vest-kommunane	Regionalavdelinga, HFK prosjektleiar
<i>Statelege etatar</i>	Regionalavdelinga, HFK prosjektmedarbeidar
Fylkesmannen i Vestland	<i>Frivillig sektor</i>
NAV Vestland	Nasjonalforeningen for folkehelsen

- *Programkommunane*

Målet etter første opptak i 2018 var å knyte fem-seks tiltak inn i programmet som pulje 1. Dette talet er nådd då alle kommunar med samarbeidspartar som søkte fekk opptak som programkommune. 14 kommunar i fylket er involvert i utviklingsarbeidet. 4 kommunar står åleine som tiltaksutviklar Askøy, Bømlo, Stord og Kvinnherad. Bergen utviklar tiltak i samarbeid med opplæringsavdelinga Hordaland fylkeskommunane, mens Voss/Hardanger med 9 kommunar samarbeider om eit tiltak med Kvam herad som tiltakseigar.

Arbeid med prosjektutviklinga i kommunane er pågåande. Det er eit mål å få til god involvering av barn og unge, og god medverknad i tiltaksutviklinga. Kommunane etablerer eigen prosjektorganisasjon sett ut i frå lokale behov. Kommunane legg ned ein betydeleg eigen innsats i programarbeidet.

Namn på tiltak/innsatsområde	Tiltakseigar	Lengd på tiltaksutviklinga ¹	Samarbeidsmiljø
Attraktive og gode møteplasser for barn og unge.	Askøy kommune	Programperiode program for folkehelse i Hordaland	Tverrfagleg prosjektgruppe, Ungdom, Høgskulen på Vestlandet
Helsefremmende miljø på sosiale medier.	Bergen kommune	2018/19 – 2021	HFK v/Opplæringsavdelinga, Folkehelseinstituttet, Høgskulen på Vestlandet, Ungdom og lærarar.
Medverknad og deltaking for god trivsel og livskvalitet for alle barn og unge.	Bømlo kommune	2018/19 – 2021	Barnehage, Skule, Barn og ungdom, Grendeutval (inkludert frivillig sektor), Høgskulen på Vestlandet, KoRus Vest.
Juniorforskarprosjektet	Kvam herad med samarbeidskommunar.	2018/19 – 2021	Voss kommune, Samnanger kommune, Granvin herad, Ulvik herad, Eidfjord kommune, Ullensvang herad, Odda kommune, Jondal kommune, Ungdom, HEMIL-senteret
Rosendalsprosjektet	Kvinnherad kommune	2018/19 – 2023	Rosendal ungdomsskule, Ungdom, Frivillig sektor, RKBU, HEMIL-senteret
Tilpassa og trygg overgang frå ungdomsskule til vidaregåande skule	Stord kommune	2018/19 – 2021	Stord vgs., Idrettsråd, Innvandrarråd, Ungdomsråd, Lokal fritidsklubb, Høgskulen på Vestlandet.

¹ Det kan bli endringar då prosjektperiode må vurderast på nytt som følge av endra økonomiske rammer frå Helsedirektoratet.

Økonomi

Tilskotsordninga føreset at midlane skal gå til tiltaksutvikling i kommunane. Det er ikkje høve til å nytte midlar til fylkeskommunane til administrasjon. Det er i utgangspunktet heller ikkje sett av midlar til kompetansesentre, Høgskular og Universitetsmiljøa sitt arbeid. Dette sjølv om det er eit vilkår for arbeidet med tiltaksutviklinga at FoU-miljø bidrar med sin kompetanse. Frå 2019 kan ein mindre del av midlane nyttast til FoU-miljøa, men all større evaluering skal det søkjast om eksterne midlar til.

- Fylkeskommunen sin ressursbruk

I tråd med nasjonale forventningar nyttar ikkje Hordaland fylkeskommune tilskotsmidlar til administrative kostnader. Programmet er svært ressurskrevjande. I 2018 har Hordaland fylkeskommune nytta ca. 85 % årsverk til sekretæriat. I tillegg kjem kostnader til reiseutgifter, arrangement, møter. Hordaland fylkeskommune har nytta rundt kr 750 000,- til utvikling av programmet i 2018. Hordaland fylkeskommune har tilsett 2-årig prosjektmedarbeidar i åra 2018/19. Frå 2020 er det så langt ikkje funne finansiering for prosjektmedarbeidar. Sogn og Fjordane er teke opp i tilskotsordninga frå 2019.

- FoU-miljøa

Dei fem FoU-miljøa som deltek i utviklingsarbeidet i fylket har fram til noe bidrege med arbeidsinnsats som er eigen finansiert. Skal samarbeidet utviklast vidare slik at miljøa kan sette av FoU-tid må det arbeidast med å finne løysingar som kompenserer meirarbeidet. Samarbeidsavtaler er under utvikling.

- Nasjonale tilskot:

Ved opptak i tilskotsordninga fekk Hordaland tildelt kr 36 mill. i tilskot i prosjektperioden under føresetnad av årlege løyve i statsbudsjettet.

For 2018 fekk Hordaland fylkeskommune tildelt 6 mill. kroner. Etter samråd med Regionalt samarbeidsorgan er 18 mill. kroner tenkt til tiltaksutvikling for pulje 1. Øvrige midlar var tenkt til involvering av fleire kommunar i tilskotsordninga. Tildeling av tilskotsmidlar var oppe i samarbeidsorganet den 07.12.18. Hordaland fylkeskommune har tildelt følgjande tilskotsramme fordelt over 3 år under føresetnad av årlege budsjettløyve frå Stortinget.

Bergen:	kr 4.0 mill
Kvam med fl.	« 4.0 mill
Askøy	« 2.3 mill
Bømlo	« 2.3 mill
Stord	« 2.3 mill
Kvinnherad	« 2.3 mill

Det er i tillegg sett av midlar til felles kompetanseheving og utviklingsarbeid.

- Endringar i nasjonale tilskot og konsekvensar for utvikling av programmet i Hordaland

Helsedirektoratet melde i årsskiftet 2018/2019 at det ville bli reduksjon i førespegla budsjetttramme til dei fylka som var inne i programmet for å finne midlar slik at alle fylke kunne bli med i tilskotsordninga. Grunngevinga er at det ikkje er funne så stor budsjetttramme i statsbudsjetta som tenkt når programmet starta opp, og at den nye budsjetttramma til alle fylka vil vere på til saman 77 millionar kroner årleg.

Hordaland fylkeskommune og fleire andre fylke tok opp i møte med Helsedepartementet og Helsedirektoratet i møte mellom helsemyndigheitene og fylkeskommunane i januar 2019 at det er uheldig at det blir endingar i rammer når kommunane har rigga seg til langsiktig utviklingsarbeid. I mars 2019 fekk Hordaland fylkeskommune melding om at tilskotet til Hordaland vert redusert med 1. mill. kroner årleg frå 6. mill til 5. mill kroner. Kun auka rammer i statsbudsjettet for 2020 kan i følgje Helsedirektoratet endre rammene på nytt.

Fylkesrådmannen seier seg lei for at omprioriteringane nasjonalt rammar utviklingsarbeidet i Hordaland. Hordaland fylkeskommune vil framover arbeide med å omstrukturere tidlegare planar for utrulling av programmet i fylket. Det vil bli lagt fram melding knytt til dette etter møte med samarbeidsorganet hausten 2019. Hordland fylkeskommunane vil så langt råd oppretthalde planlagt tildeling til kommunane som er inne i programmet. Eit vilkår er at det er mogleg å strekkje tilskotsperioden over fleire år.

Vedlegg 2:

Årsmelding for 2018 - Program for folkehelsearbeidet Hordaland

Bakgrunn

Etter mandatet skal samarbeidsorganet orienterast om framdrift i arbeidet knytt til program for folkehelsearbeid i kommunane. Nedanfor kort oversikt over ulike aktivitetar og milepælar gjennomførde på fylkesnivå etter at Hordaland blei programfylke i mars 2018. I tillegg til denne årsmeldinga rapporterer kommunane på aktivitetar saman med fylkeskommunen til Helsedirektoratet. Frist for denne rapporteringa er 01.04.2019.

Søknadsprosess og opptak

Søknad til Program for folkehelsearbeid blei utarbeidd i samarbeid med kommunar og FoU-miljø 2018. Søknadsfristen var 01.03.2018. Hordaland blei teke opp i programmet 21.03.18.

Orienteringar

Vinter og vår 2018 var startperiode for arbeidet i Hordaland. Det er lagt vekt på å orientere breitt om søknadsprosessen og tilskotsordninga.

	Politiske organ	HFK toppleiargruppa	Nettsider - HFK	Kommunane	Orientering samarbeidsorgan
<i>Januar/februar</i>	Referatsak til Fylkesutvalet	Orienteringssak	Start nytt læringsnettverk i samarbeid med KS		e-post: dokument sendt for innspel før innsending til Helse-direktoratet
<i>Mars</i>			Opptak tilskotsordninga	e-post: om opptak som programfylke	e-post: om opptak som programfylke
<i>April</i>	Referat sak til fylkesutvalet om opptak			e-post: informasjon om utlysing	e-post: Løypemelding
<i>Mai</i>			Utlysing er klar		e-post: utlysings-tekst/søknads-skjema
<i>Juni</i>				Kunnskapsgrunnlag: AUD-rapport nr 9 2018	

August			Opptak av program-kommunar	Svarbrev og samarbeids-avtale med program-kommunar 2018	e-post: Referat frå møte i samarbeids-organet 22.08
September				Infoskriv om opptak som program-kommune og samarbeids-avtale	
Oktober	Referatsak Fylkesutvalet				
November				e-post: Endring i bruk av midlar til evaluering	e-post: Endring i bruk av midlar til evaluering
Desember				Godkjenning av tiltak og tildeling av midlar med anbefaling for vidare utvikling av prosjektplan.	

Søkjarkonferansar, samlingar og fellesmøter - Samarbeid med FoU-miljøa

I tråd med framdriftsplan i søknaden har det vore avvikla søkjarkonferansar. Alle kommunane i fylket fekk invitasjon til delta på to søkjarkonferansar på våren med mål om å auke kompetanse på tiltaksutvikling retta mot programmet. FoU-miljøa har delteke på samlingane med faglege innlegg og innspel, og dialog med kommunane. Alle arbeidsprosessar har vore i felles fora. For hausten vart det arrangert to samlingar for programkommunane om framdrift i utviklinga av tiltak og prosjektskisse. Utanom dette er det arrangert fire felles samhandlingsmøter med alle FoU-miljøa. Samlingane og møta har vore til stor nytte for både utviklingsarbeidet i Hordaland og prosjektutviklinga hos kommunane.

Dato	Tal kommunar	Tal deltakerar	Innhald program
16.04	12	29	Informasjon og status i programmet, tilskotsbrev og utlysing. Om prosjektutvikling og eigenevaluering. Gode tiltak rundt psykisk helse og helsefremjande arbeid. Effektevaluering. Regionalt forskingsfond Vestlandet informerer. Dialogprosess mellom kommunar – FoU miljø
25 05	8	21	Helsefremjande tiltaksutvikling. Spørsmål og dialog med kommunane om status i pågåande utviklingsarbeid. Veggen vidare.
Oppfølging av programkommunar			

20.09	6	24	Berre for programkommunar: Følgjeevaluering Sintef, Evaluering, presentasjon av prosjektskisse
18.10	4	12	Berre for programkommunar: Workshop-prosjektskisse
13-14.11	6	7	Prosjektleiarmøte - Nasjonale orienteringar, oppdatering tiltaksutvikling, økonomi, møteplan 2019, Val av tiltak og prosjektframdrift 2019

Møter/samlingar og rapportering Helsedirektoratet

Helsedirektoratet legg vekt på å følge opp nye prosjektfylke tett. Hordaland fylkeskommune har delteke på samlingar, både i saman med medlemmar frå samarbeidsorganet og for fylkesprosjektleiingar. Samlingane har bidrege med informasjon, inspirasjon og fagleg påfyll i saman med dei andre programfylka. Hordaland fylkeskommune har i tråd med vilkåra i tilskotsordninga også levert på rapporteringar etter krav og frist frå Helsedirektoratet.

Dato	Deltakerar	Innhald program
11. og 12.04.	RKBU, Hemil, Rep frå kommunane i Nord-hordland og Hardanger/Voss, ungdommens-fylkesutval og HFK	Arbeidsseminar for samarbeidsorganet: Orientering om program og regelverk. Status programfylka. Om evaluering og evalueringsdesign. Om medverknad. Psykisk helse og rusførebygging. Opplagg for følge-evaluering. Tankar frå KS.
25.06	Videomøte fem fylke	Telefonmøte Hdir: Vekt på funn i foreløpig evalueringsrapport frå SINTEF.
12.09	RKBU, Fylkesmannen, Ungdommens fylkesutval, og HFK	Samling for samarbeidsorgan i Oslo: Status programfylka, Om evaluering og medverknad, Hovudfunn i Sintef sitt notat for våren 2018.
23.10	Møte 11 fylker	Samling prosjektleiingar programfylker: Erfaringsveksling om utfordringar. Økonomi/forvaltning av tilskotsmidlar. Kompetanse som prosjektleiingar. Nytte med samarbeidsorganet. Tiltaksbase på forebygging.no. Her presenterte HFK erfaringar frå arbeidet i nærmiljøprosjektet
Dato	Rapportering	
01.09	Opptak av programkommunar med tiltaksområde for år 2018, samt samarbeidsavtalar om program for folkehelsearbeid i kommunane mellom Hordaland og programkommune.	
21.12	Oversikt over tiltak med støtte frå tilskotsordninga «tiltaksutvikling innan Program for folkehelsearbeid i kommunane» med innvilga tilskot for tilskotsåret 2018.	

Etablering og møte i prosjektgruppe HFK

I tråd med framdriftsplan i søknad er det etablert tverrsektoriell-prosjektgruppe i fylkeskommunen. Grappa har hatt fire møte. Avdelingsdirektørane har peika ut representantar.

Medlemmar	Rolle
Tannhelseavdelinga Kultur og idrettsavdelinga Opplæringsavdelinga Regionalavdelinga. - Næring /lokalsamfunnsutvikling. - Forsking/internasjonalisering/analyse - Planseksjonen	Støtte opp under arbeidet til prosjekt-sekretariatet og bidra til at Hordaland fylkeskommune føl opp pådrivar og samordnar rolla i programmet på ein god måte. Delta i utviklingsarbeidet både i samhandling med kommunar, tilrettelegging for kompetansenettverk/erfaringsnettverk og bidra med eigen kompetanse/nettverk inn i arbeidet.

Utvikla styringsdokument mm.

I samband med opptak av programmet er det blitt utvikla ulike dokument til bruk for programmet i Hordaland.

Dokument	Dato
Utlysingstekst	På nett 8. april.
Søknadsskjema	På nett 8. april.
Samarbeidsavtale HFK-kommunar	Med programkommunane innan 1. september.
Vurderingsmatrise kommunar/tiltak	Saksgrunnlag til møte 22. august.
Habilitetsvurdering-samarbeidsorganet	Sak i møte 22. august.
Prosjektplan – mal for programkommune	Orienterert om 05. november.
Tilskotsbrev til kommunane	21. desember

Møte i samarbeidsorganet

Samarbeidsorganet konstituerte seg i første møte 31.01.2018. Totalt har organet 22 medlemar. I tillegg til to personar frå fylkeskommunen som prosjektsekretariat. I 2018 hadde samarbeidsorganet tre møter. Orienteringar om programarbeidet er også sendt med jamne mellomrom. I møter har mellom anna råd på val av kriterium på programkommunar og råd for endeleg val av kommunar og tiltak inn i programmet vore sak i samarbeidsorganet. I dette ligg også råd knytt til fordeling av tilskotsmidlar. Sentralt i vurderingane har vore å sjå på føremål og nytte av tiltaket, kunnskapsgrunnlag og om tiltaket kan gjennomførast og evaluerast. Til møte i august vart det einigheit om å invitere Sogn og Fjordane inn som observatør til samarbeidsorganet, noko Sogn og Fjordane har takka ja til.

Dato	Tal deltakarar	Innhald i møte
31.01	20	Presentasjon medlemar, informasjon program for folkehelsearbeidet i kommunane, roller i programarbeidet, etablering med mandat og samansetjing, mål for programarbeidet, tal prosjektkommunar, temaområde.
22.08	20	Orientering programdrift vår 2018, søknadsprosess og framdriftsplan, følgjevaluering Sintef, fagleg innlegg om Helsefremjande tiltaksutvikling og evaluering, habilitet i samarbeidsorganet, vurdering av søknad programkommune, budsjettfordeling pulje 1.

14.12	19	Presentasjon prosjektplanar, møteplan 2019, nasjonale orienteringar, val av tiltak, kriterier for tildeling av midlar og tildeling av midlar.
-------	----	---

Nytt læringsnettverk i program for folkehelsearbeid

Oppstarten og utviklinga av «læringsnettverket for program for folkehelsearbeid i Hordaland» er en del av folkehelseprogrammet sin tiårige satsing på å gjere innsats knytt til psykisk helse til ein naturleg del av kommunane sitt folkehelsearbeid. Målet med denne satsinga er derfor å etablere ein felles møteplass for kunnskaps- og erfaringsdeling for alle kommunane i fylket – også dei som ikkje er inne i tilskotsordninga. Nettverket er tenkt som ein møteplass ein til to gonger årleg.

For 2018 blei to samlingar arrangert. I 2018 var samlingane arrangert i samarbeid med og finansiert av KS. Frå 2019 vil nettverket bli vidareført frå fylkeskommunen.

Dato	Tal deltakarar	Innhald i programmet
16.01	65	Korleis arbeide lokalt med psykisk helse og livskvalitet for barn og unge? Psykisk helse i folkehelsesamanheng. Barn og unge si psykiske helse. Det systematiske folkehelsearbeidet og folkehelseleva. Psykisk helse i plan. Døme frå kommunar.
18-19.04	45	Lokal samskaping og erfaringsdeling Barn og unge si psykiske helse. Tverrfagleg samarbeid for barn og unge. Livsmeistring i skulen. Døme frå kommunar.

Økonomi:

Hordaland fekk utbetalt kroner 6 mill. i 2018. Midlane er utbetalt til kommunane for tiltaksutvikling i 2018/2019 i tråd med retningslinjene for tilskotsordninga.

HFK eigenfinansiering 2018

Hordaland fylkeskommune får ikkje nytte midlar frå programmet til eiga prosjektleiing. Det er sett av noko midlar av tilskotsmidlane til ulike kompetansetiltak for kommunane frå 2019. Hordaland fylkeskommune har tilsett prosjektmedarbeidar for dei to første prosjektåra. Stillingsprosent brukt til arbeidet i 2018 er ca. 80 % stilling. Av dette 60 % prosjektmedarbeidar og 25 % prosjektleiar. I tillegg kjem andre personell ressursar som ikkje er prissett.

Hordaland har nytta fylkeskommunale midlar til samlingar og reiser i 2018. Tabell under viser eigenfinansiering frå Hordaland fylkeskommune i 2018.

Kva	Sum
Lønnsutgifter med sosiale kostnader	640 000
Reiseutgifter, arrangement, møte, konferanser	103 695
Driftsutgifter	ikkje pris sett
Kostnader for HFK	743 695
KS-læringsnettverk*	104 329
Totalt	848 024

*Betalt av KS

Oppsummering:

Sidan vi fikk melding om opptak som programfylke i mars, har året vore styrt i stor grad av nasjonale fristar for rapportering. Med omsyn til at kommunane skulle få tid til å utvikle prosjektide og søknad, har søknadsfrist og frist for innlevering av tiltak blitt sett så langt fram i tid som mogleg for likevel å nå nasjonale fristar. Det har vore knappe tidsmarginar sidan opptaket og dermed utfordrande både for fylkeskommunen og kommunane å utvikle/planlegge ting godt nok, i tillegg til å skulle planlegge langsiktig.

Hordaland fylkeskommune har tidlegare erfaring med prosjektutvikling, til dømes deltaking i nærmiljøprosjektet. Dette er gode erfaringar inn i det nye programmet. Folkehelseprogrammet har eit nytt regelverk og er «rigga» frå det nasjonale nivået på ein litt annan måte. Derfor er mykje ressursar gått til etablering av nye rutinar og andre dokument, i tillegg til å forstå, tolke og jobbe ut frå regelverket. Framover vil Hordaland ha høve til å vidare byggje på de rutinar og dokument som no er lagt til prosjektet.

Der er etablert formelle samarbeidsmøter med FoU-miljø på hausten. Foreløpig ingen skriftlige avtaler for 2018, men miljøa har etter kapasitet bidrege likevel. Hordaland fylkeskommune har invitert kommunane om å ta kontakt med HFK utanom samlingar.

Arbeid i prosjektet 2018 har kravd estimert 0,85 årsverk. Det har vist seg å vere krevjande å etablere programmet. Det kunne blitt brukt meir tid på arbeid med programmet for å mellom anna løfte kvalitet i utvikling/planlegging, men det er avgrensa med tanke på prioritering ovanfor andre oppgåver.

Bømlo kommune
Leirdalen 1
5430 BREMNES

Dato: 09.04.2019
Vår ref.: 2017/17708-28
Saksbehandlar: ninhoel
Dykkar ref.: «REF»

Att.: Alf Helge Greaker

Fråsegn til høyring av kommuneplanen sin samfunnsdel for Bømlo 2019-2049, Bømlo kommune

Vi viser til brev datert 25.02.2019 om høyring av kommuneplanen sin samfunnsdel for Bømlo 2019 – 2049. Hordaland fylkeskommune vurderer planen ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar.

Vurdering og innspel

Samfunnsdelen er eit viktig dokument i det kommunale plansystemet. Samfunnsutviklinga som blir omhandla i samfunnsdelen vil skildre behov og gi føringar for arealbruken. Vi ser positivt på at kommunen har hatt ein stor prosess med samfunnsdelen med stor medverknad frå etatar i planforum. Utkast til planprogrammet vart diskutert 30.01.2018, og utkast til samfunnsdel var i forum 23.01.2019. Planforum er ein viktig møteplass mellom kommunane og sektororgan på regionalt nivå. Kommunen har i så måte fått mykje innspel i prosessen undervegs. Vi vurderer at våre innspel i stor grad er teke inn i planframlegget som føreligg.

Regional planstrategi 2016-2020 har som langsiktig mål at Hordaland skal vera berekraftig, attraktivt og nyskapande. Hovudmåla er at Hordaland skal ha høg sysselsetting; eit inkluderande samfunn; ei klima- og miljøvenleg utvikling samt samarbeid i ein sterk Vestlandsregion. Framlegget til samfunnsdel for Bømlo sin kommuneplan er i samsvar med den regionale planstrategien, med sitt fokus på maritime næringar og reiseliv; attraktive senter; berekraftig klima og samfunn; samt fokus på folkehelse og inkludering. Dette er positivt og ei styrke i planen.

Bømlo kommune har utarbeidd ein samfunnsdel med tre grunnleggjande prinsippa «bærekraftig», «helsefremjande» og «føre var-prinsippet» synleggjer ei heilskapleg tilnærming til samfunnsutviklinga og klar retning. Det er løfta fram kvar ein ser at arealdelen av kommuneplanen kan vere eit verktøy for å oppnå målsettingane, og kva samfunnsdelen av planen må svare på for at ein kan ta det vidare til arealdelen gjennom arealstrategiar. Planframlegget legg fram 6 temadelar: 1 Hovudutfordringar; 2 Kystkommunen; 3 Klima; 4 Livsmeistring; 5 Inkludering; 6 Demokratiutvikling. Kvar tema har ei matrise med tre kolonner: «Slik vil me ha det»; «Slik gjer me det» og «Arealstrategi». Matrisa tek for seg mål for kommunen innafor tema, korleis kommunen vil arbeide med målet og ein konkret arealstrategi for det aktuelle målet. Dette er ei tydeleg framstilling som vil vere eit godt reiskap for kommunen sitt vidare arbeid.

Senter- og tettstadsutvikling, senterstruktur og handel

Regional plan for attraktive senter (2014) skildrar ei god samfunnsutvikling, og set mål for senter-struktur og senterutvikling i fylket. Attraktive senter er viktige for å sikra naudsynnte tilbod, og for å skapa attraktivitet som gjev busetjing og næringsaktivitet. Attraktive senter som konsentrerer tilbod og befolkning er og viktig for dei totale samfunnskostnadane og kommunen si evne til å levera gode tenester til innbyggjarane. Sentrumsutvikling som tema er godt dekkja i planframlegget.

Framlegget til planprogram drøftar kva det vil seie å være ein kystkommune, og kva dette tyder for Bømlo. «Det at me er ein kystkommune skal me få fram og bruke på ulike måtar, i alle samanheng.» Det er positivt at kommunen legg fokus på kva som er unikt for kommunen, og korleis dette kan understrekast i vidare utvikling. Dette er identitetsskapande arbeid, og er positivt.

Kvalitetane i kystkommunen som er trekt fram går under befolkningsamansetning; maritimt og marint næringsliv; fiskerinæring; lune hamner og idylliske kystgrender; kulturliv og lang historie. Det er summert at kvalitetane i lokalsamfunna og grendene utfyller kvarandre, og det er summen av desse som gjev identitet til bømblingane og styrker kommunen.

Kommunen ønskjer å satse på kommunesenteret Svortland gjennom å utarbeide ein eigen ny områdeplan for sentrum. Dei vil også satse på lokalsentra sine: Rubbestadneset; Moster; Finnås; Langevåg. Lokalsentra er der Bømlo kan tilby innbyggjarane sine ein kvardag som «går opp», med : «Ein kortreist kvardag med berekraftige sosiale kvalitetar, arealbruk og transportløyser. Lokalsentra skal fremje helse, miljø og livskvalitet som er eit godt grunnlag for næringsliv og tilflyttarar. Det er i og kring lokalsentra ein har moglegheit til å etablere arbeidsplassintensive verksemdar, publikumsretta aktivitetar, offentlege og private tenester og opne areanaer for fritids- og kulturaktivitetar.» Sentera skal utviklast med sine lokale særpreg og konsentrere med sentrumskvalitetar som funksjonsblanding, inkludert bustader og blå-grøn struktur. Dette er positivt.

Kommunen er også oppdatert på viktige verkemiddel på arkitekturen i sentrum for å sikre liv og aktivitet også etter stengetid, og vil at «det arkitektoniske og utforminga av uteromma skal vere stadstilpassa og framheve lokale, kulturhistoriske verdiar.» Kommunen vil forhalde seg til regionale retningslinjer for arealplanar i sentrumsområde, men også utarbeide lokalt tilpassa retningslinjer for å konkretisere kva sentrumskvalitetar som bør vere for kva einskild plass. Det er positivt at kommunen er oppteken av å sjå skilnadene mellom dei ulike sentra dei har i Bømlo, og sjå desse i ein samanheng som syner eit hierarki med kommunesenter; lokalsenter og nærsenter.

Bømlo kommune har tre moglegheitsstudiar for Svortland sentrum, Mosterhamn og Langevåg, mellom anna med tildelte tettstadmidlar frå fylkeskommunen. Det er positivt at kommunen understreker at gode moment herifrå må takast med vidare i utviklingsarbeidet og KPA.

Senterplanen er verdt å sjå til som ressurs i arbeid med kommuneplan. Ein definert senterstruktur, der funksjonar innanfor sørvis og handel blir lokalisert etter nivået på senteret, vil styrke kvaliteten på tettstadene i Hordaland, skape eit føreseieleg plangrunnlag for investeringar og næringsutvikling og vere i tråd med samordna areal- og transportplanlegging.

Bustadpolitikken i planframlegget trekk fram at kommunen må ha ein balanse mellom areal som blir lagt ut for bustader og ein realistisk befolkningsutvikling. Livlause grender med tomme fritidsbustader vert problematisert, og ein ønskjer at bustadareal langs sjøen først må bli prioritert til fastbuande. (Sjå Strandsone). Fylkeskommunen er samd i vurderinga at kommunen treng å utarbeide ein overordna bustadstrategi. Det er også positivt at ein trekk fram at ein ønskjer bustader i sentrum. Det bør presiserast at konsentrert bustad-bygging berre skal skje kring tettstader og knutepunkt med sosial infrastruktur som skular, barnehagar og butikk. Kommunen syner å vere medveten om at for å sikre attraktive stader å bu bør

ein ha planar for kvar ein vil konsentrere bustadbygging og dyrke gode lokalmiljø. Kanskje må Bømlo prioritere kva for bygder som er aller viktigast å halde levande?

Når det gjeld handel er det også understreka i planframlegget 2.2 Sentrumskjerner at det er i lokalsentra at det skal lokaliserast offentleg og privat tenesteyting og nye næringsareal til detaljhandel, kontor og kafe. Dette er også i tråd med Regional plan for attraktive senter (2014).

Areal og transportplanlegging

Mobilitet er eit viktig tema i planen, og her er det lagt vekt på korleis innbyggjarane skal delta og bidra i lokalsamfunnet. Eit slikt perspektiv er viktig, og krev at kommunen vektlegger trygg ferdsel for mjuke trafikantar. Ved å konsentrere bustadområdene legger kommunen til rette for at innbyggjarane vert mindre avhengig av bil for å nytte ulike servicetilbod. Vi viser til dei nasjonale måla som er nedfelt i Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (BATP) som vart vedteken i 2014. Hensikta er at planlegging av utbyggingsområder og transportsystem skal legge til rette for mest mogleg effektiv og miljøvennleg transport slik at transportbehova kan reduserast. Spreidd busetting fører mellom anna til meir bruk av privatbil, behov for skoleskyss, og utfordringar knytt til kommunale tenester og beredskap. Det å leggje til rette for at ein større del av befolkninga kan gå eller sykle til ulike målpunkt vil og verke positivt inn på folkehelsearbeidet i kommunen. Oppfølging av dei nasjonale målsettingane er innarbeid i regionale styringsdokument, til dømes i Regional plan for attraktive senter i Hordaland og Regional transportplan for Hordaland.

Kommunen skisserer opp mange viktige tiltak for støtte opp om bærekraftige reisealternativ og med fokus på trafikktryggleik. Vidare skal kommunen bidra til å fremje og prøve ut innovative transportløyisingar. Vi støtter den merksemda transport og mobilitet er gitt i KPS, men fokus på både gange, sykkel og kollektivreiser. Vi er midlertidig usikker på om bruken av omgrepet «sykkelekspressveg» vil vere riktig i denne samanheng. I følge sykkelhandboka stilles det strenge krav til utforming av ein sykkelekspressveg (bedde, kurvatur, stigningar, planfrie kryss mm) for å sikre rask sykling over lengre avstandar. I Norge har det i NTP vore planer for sykkelekspressveg langs riksveg inn til større byer. Sykkelekspressvegar er ressurskrevjande å bygge, og det er få som er realisert nasjonalt. Finansiering av ein gjennomgåande sykkelekspressveg frå nord til sør på Bømlo vil vere vanskeleg.

Kystsone

Strandsone, friluftsliv og landskap

Planframlegget understreker at kommunen vil sikre viktige friluftsområde til lands og til vanns. Sikring av ubygde holmar, øyar og skjær er trekt fram. Kommunen ønsker også å starte arbeidet med å registrere viktige friluftsområde og ta vare på samanhengande grøntstruktur i og nær lokalsentera. At innbyggjarar skal bu nær turområde er ei god målsetting.

Det er positivt at kommunen skal få på plass byggjegranser i strandsona for områder som er eigna for utbygging, både for nye og eldre planar. Her kan vi tilrå å få utarbeidd ei strandsoneanalyse der ein nyttar metodikken for kartlegging av funksjonell strandsone, samt at ein får fram moglegheiter for fortetting. Å gjere dette som ein del av kommunerulleringa er klokt. Kartlegging av strandsona og fastsetjing av funksjonell strandsone som grunnlag for lokalt tilpassa bruk og forvaltning er ein hovudstrategi for den regionale strandsonepolitikken i Hordaland. Definisjon av funksjonell strandsone er som følger: "Den sona

som står i innbyrdes direkte samspel med sjøen både økologisk, topografisk og/eller bruksmessig. Kan vere smalare eller breiare enn 100-metersbeltet.”

Kartlegging av funksjonell strandsoner inneber ei detaljert analyse av landskap og landskapselement, og vil mellom anna krevja synfaringar og flyfotostudier. Gjennom ei samanstilling av kjent kunnskap og nye vurderingar kan ein differensiera strandsoneverdiane basert på fastsette kriterium, og slik definera område som bør vernast og område som kan vidareutviklast med ny utbygging eller fortetting. Kvalitetar knytt til biologisk mangfald, landskap, kulturminne, bygningsmiljø og tilgjenge for ålmenta står i fokus. Kartlegginga krev ikkje anna kompetanse enn det kommunane normalt har for planleggings- og kartarbeid. Det er ein viktig føresetnad at arbeidet er kunnskapsbasert og kan etterprøvast.

Planframlegget skildrar utfordringar som kommunen har på temaet strandsoner/landskap:

- Fritidsbustader i strandsona som gjev privatisering og livlause grender utanom ferisesong
- Urørt natur må ha høg prioritet, og utvikling må skje til nytte for ålmenta heller enn gjennom privatisering
- Behov for differensiert arealbruk, særleg opna for interesser knytt til næringsutvikling

Areal langs sjø og vassdrag er viktige og representerer store verdiar både som landskap, natur/naturmangfald og som rekreasjonsområde både på land og sjø/vatn. Det har vore og er generelt eit stor press mot desse areala og plan og bygningslova gjev strandsona eit sterkt vern. Men forvaltninga av desse areala er krevjande. I planframlegget kjem det fram at innbyggjarane på Bømlo ønskjer fleire bustadområder i sjølina. Dette er noko kommunen ønskjer å gjennomføre ved å trekke lokalsamfunnet ned mot sjøen. Vi minner om Regional kystsonerplan for Sunnhordland og ytre Hardanger der det er forankra i retningslinene i planen at nye område for bustad og fritid ikkje skal ligge i strandsona. Berre innanfor areal avsett til sentrumsområde i kommuneplan kan areal til bustad- sentrums- og næringsutvikling prioriterast framfor areal til fritidsføremål. Kommunen bør følge regional plan, og utover dette kan ein gjere lokale tilpassingar.

Det er viktig at kommunen ser si rolle og tek ansvar for heilskapleg utvikling i kommunen. Med klare retningslinjer og føresegn bør det bli enklare å halde seg til gjeldande planar, samt å sikre både strandsoner og landskap. Vi oppmodar kommunen til å gå grundig til verks her og sikre seg klare rammer for handsaming av planar dei neste åra. I Regional kystsonerplan for Sunnhordland og ytre Hardanger står det klare retningslinjer på føremål i strandsona, både når det gjeld næring og fritid. Disse bør kommunen sjå til som ein nyttig ressurs i arbeidet med utforming av sine føringar.

Under er link til kystsonerplanen samt kunnskapsgrunnlaget som ligg på våre nettsider:

<https://www.hordaland.no/nn-NO/plan-og-planarbeid/regionale-planar/regional-kystsonerplan-for-sunnhordland-og-ytre-hardanger/>

Næring

Maritime næringsområde

Fiske og akvakultur er ein del av den historiske identiteten til Bømlo, og er framtidsretta næringar. «Det skal leggjast til rette for at marine og maritime næringar i området kan utvikla seg vidare til å vere lønsame og konkurransedyktige i eit langsiktig perspektiv innanfor rammene av ei berekraftig utvikling.» Høg kompetanse og innovasjon innan marine næringar er trekt fram som eit av kommunen sine konkurransefortrinn. Ny fiskerihamn i Hovlandshagen/Langevågen vil kommunen ha realisert. Ved planlegging av nye eller utviding av eksisterande næringsområde, må behov for næringsutvikling og arbeidsplassar tilleggas vekt. Samstundes skal dette vektast opp mot omsyn til allmenne interesser. Det er viktig at dei gode næringsareala til sjø vert nytta av verksemdar som har eit reelt behov for å vera lokalisert ved sjøen.

Landbruk

Bømlo vil oppretthalde landbruket og vere open for nye formar for drift. Planframlegget fastslår at jordvernet må stå sterkt og at kommunen vil følgje opp ein nasjonal jordvernstrategi. Dei vil også få eit arealrekneskap som vil vere eit viktig kunnskapsgrunnlag.

Temaplan for landbruk Hordaland gjev viktige regionale føringar. I denne er det 3 hovudmål: styrka lønnsmda, auka produksjonen og betra rekrutteringa til landbruket. Desse målsetjingane kan koma tydeleg fram i plandokumentet.

Reiseliv

Det er positivt at Bømlo ønskjer å satsa på reiseliv. Dette er ein viktig næringsveg no og for framtida. Reiselivsnæringa er i vekst i Noreg og i verda. Bømlo har mange ressursar som kan nyttast i denne samanheng, og dette er dei medvitne om i planprogrammet. Her går det fram mykje tankegods som er i tråd med trendar innan reiseliv. I «Reiselivsstrategi for Vestlandet 2013 – 2020» går det fram ulike trendar og strategiar for ei berekraftig og lønsam reiselivsutvikling.

Innan reiseliv er det viktig å tenke regionssamarbeid, og å tenkje region når det gjeld å selja eit eige varemerke. Slik kan ein synast og «nå ut». Ein heilskapleg «pakke» av kvalitetsopplevingar er viktig, og lokal mat er ein viktig del av dette.

Det å satse på å halde på levande bygder er viktig mellom anna med omsyn til potensialet i reiselivs-utvikling. Samtidig må satsing på desse, i ei tid med negative folketalsprognosar, balanserast opp mot å bygga opp sterke attraktive sentre.

Ungt entreprenørskap

Arbeidet med å fremje entreprenørskap i kommunen bør starte tidleg. Ungt entreprenørskap (UE) er eit verdifullt tiltak i skulen i så måte. Ikkje berre aukar det sannsynet for å starta eigen bedrift, men det bidreg til eit meir kreativt tankegods kring det å nytta ulike typer som kan kome lokalsamfunna og eksisterande næringsliv til gode.

Klima og energi

Miljødirektoratet har i år, i samarbeid med Statistisk sentralbyrå utarbeidd ny statistikk for klimagassutslepp i kommunane. Her er nyttig statistikk for kommunen si klimaplanlegging. I følge «Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene» skal kommunen i kommuneplan eller i eigen kommunedelplan innarbeida tiltak og verkemidlar for å redusere klimagassutslepp og fremje energieffektivisering og -omlegging.

Bømlo kommune melder seg på laget for å oppfylle internasjonale og nasjonale klimamål, med spesielt fokus på områda energiforsyning og areal- og transport. Bømlo vil legge til rette for at både innbyggjarar og næringslivet skal bidra i klima- og miljøarbeid, og medverke til ei grøn omstilling.

Å integrere klimaplanen inn i samfunnsdelen er ein god arbeidsmetode, som vi også signaliserte i planforum. Planframlegget legg fram klare mål og strategiar. Planen har ei kopling mellom klima og arealforvaltning, som fastslår at å redusere det daglege transport-behovet vil vere eit viktig tiltak for å nå lokale utsleppsmål. Dette kunne med føremon ha vore drøfta vidare. Klimatilpassing er ein viktig faktor når det kjem til lokalisering av bustader. Å vurdere i kva grad lokalisering genererer utslepp, og kor sårbare

lokalitetar og tiltak vil vere for klimaendringar er begge delar viktige faktorar ved bustadutbygging. Ein kan difor gjerne nytta omgrepet klimaomstilling, om ein ønskjer å inkludere begge desse faktorane.

Elles er det positivt at planen inkluderer strategiar for klimarisikoar, som flaum, storm, vassforsyning etc. Kommunen vil også få ein handlingsstrategi for klimaarbeidet i kommunen, i kombinasjon med klimabudsjett og klimarekneskap. Bømlo vil redusere sine klimagassutslepp med 80% innan 2030. Områda ein vil ha fokus på reduksjon av utslepp er vegtransport; jordbruk; bygg og anlegg; samt hamneanlegg og elektrisk infrastruktur for maritim sektor.

På tema energibruk og transport vil det vere mogleg å gjennomføre tiltak som å byta ut kommunen sine eigne bilar med elbilar, bygge ladeinfrastruktur til elbilar, vurdere energieffektivisering, solfangarar på kommunale bygg og mykje anna. Det er mogleg å søkje støtte til ulike, kommunale tiltak gjennom dei statlege ordningane Klimasats og Enova, eller fylkeskommunen si støtteordning for kommunale klimatiltak.

Folkehelse, inkludering og universell utforming

Det verktøyet kommunane har for å få oversikt over innbyggjarane sin helsetilstand og påverknadsfaktorar for helse i kommunen er Folkehelselova § 5. Dette dokumentet skal vere skriftleg, tilgjengeleg for innbyggjarane og reviderast kvart fjerde år som grunnlag for arbeidet med planstrategien.

Dokumentet ivaretek omsyn til folkehelse på ein svært god måte gjennom heile plandokumentet.

Kommunen viser dette mellom anna gjennom:

Helsefremjande samfunnsplanlegging er løfta inn som eit overordna plangrep.

Koplinga til FN sine bærekraftsmål og med vektlegging også av sosial berekraft er viktig grep..

Gode strategiar på alle nivå som viser gode folkehelseperspektiv og som er befolkningsretta

Gode perspektiv på eit inkluderande samfunn mellom anna med demokrati utvikling som eige innsatsområde.

Kommunen har lagt oppdatert kunnskapsgrunnlag til grunn for planarbeidet og teke inn innspel frå befolkninga etter gode og breie medverknadsprosessar. Dokumentet syner at kommunen har svært god kompetanse om tverrsektorielt folkehelsearbeid.

Inkludering og folkehelsearbeid er eit ansvar for heile kommunen og høyrer heime i alle kommunen sine innsatsområde. Kommunen har valt å beskrive strategiar innanfor oppvekst; aldersvenlege lokalsentra og nærmiljø; psykisk helse; auke kompetanse om berekraft for barn og unge; utvikling av tenestetilbodet; helsefremjande planlegging; ansvarleggjering for eiga helse; inkludering; trygge og aktive nærmiljø; fremje frivillig innsats og samskaping, samt god samfunnstryggleik.fritid og arbeid/næring, samt helse og omsorg. Auka innsats knytt til utdanning og oppvekst, bustad og arbeid bør prioriterast svært høgt for å få ei befolkning med god helse og høg livskvalitet i kommunen i åra som kjem. Innsats innan desse områda bør vektast høgare som grunnleggjande faktorar i folkehelsearbeidet. Innrettinga av arbeidet på desse samfunnsområda er svært viktige for utvikling av likeverdig helse for innbyggjarane på Bømlo i åra som kjem.

Kommunen arbeider og for å redusera ulikskap i levevaner og sosiale og fysiske miljøfaktorar. Eit viktig grep er få breidda av innsatsen på ulike arenaer som nærturområde, merka stiar og sikre areal for nye sosiale møteplassar for å fremje fysisk aktivitet.

Kommuneplanen for Bømlo viser at kommunen har svært god forståing for at folkehelsearbeidet bør styrkast i politikk – og samfunnsutvikling, og at planarbeid er fundamentet for dette. Kommunen set ord på dette ved å slå fast at kommunen har eit ansvar for folkehelsearbeidet.

Kommunen løftar fram folkehelse som eit gjennomgåande tema, og byggjer sin innsats på at årsakene til helse finn vi i ulike samfunnssektorar. Kommunen trekk både fram bakanforliggende faktorar som er negative for utviklinga av helsa og ikkje minst vektlegg plandokumenta verdien av positive ressursfaktorar for å styrke helsa til befolkninga. Begge perspektiv er viktige.

Det er gjennomgåande positivt at kommunen viser til helseutfordringane som grunnlag for mål og strategiar i planarbeidet. Kommunen løftar fram, slik både folkehelselova og plan- og bygningslova legg føringar på, at sosial ulikskap i helse skal løftast fram i planlegginga.

Kulturminne og kulturmiljø

Det er viktig at kulturminne vert ein integrert del av dei overordna planane i kommunen. Kulturminne er ein ressurs som må sikrast i plan. I 2013 vedtok fylkesutvalet i Hordaland fylkeskommune at alle kommunar i Hordaland bør ha kommunedelplanar for kulturminne. Det vart difor starta opp eit eige prosjekt; Kulturminnekompetanse i kommunane 2013-2016, KIK-prosjektet, som har følg opp kulturminneplanarbeidet i kommunane.

Høyringsutkastet til kommuneplanen sin samfunnsdel er delt inn i seks hovudtema: Kystkommunen, Klima, Rusta for livet, Sosialt og inkluderande, Demokratiutvikling og Arealstrategisk oppfølging. Kulturmiljø og kulturminne er skildra under Kystkommunen, punkt 2.10. Her går det fram at data til kulturminneplanen i hovudsak er klart, og at ein tek sikte på å ferdigstille kulturminneplanen før endeleg handsaming av arealdelen til kommuneplanen.

Samfunnsdelen skal vere med på å definere og formidle kommunen sin identitet og kva retning kommunen ynskjer å gå. Bømlo kommune er rik på kulturminne. Kulturminna vil kunne vere ei viktig ressurs til lokal og regional utvikling.

Det er positivt at Bømlo kommune no er i ferd med å slutføre arbeidet med kulturminneplanen, slik at denne kan vere med på å danne grunnlaget for det vidare planleggingsarbeidet. Bømlo kommune har som deltakar fått økonomisk støtte av Riksantikvaren og vil kunne få tilgang på fagleg rådgjeving av Hordaland fylkeskommune til sjølve planarbeidet.

Vi viser også til vedtatt regional kulturplan, som omfattar heile kulturfeltet. Sjå nettsida: <https://www.hordaland.no/nn-NO/plan-og-planarbeid/regionale-planar/regionale-planar---oversikt/>.

Oppsummering

Bømlo kommune har utarbeidd ein tydeleg samfunnsdel til kommuneplanen, som er i samsvar med Regional planstrategi 2016-2020. Kwart tema i samfunnsdelen er gjort reie for med mål, midlar og strategiar. Kommunen har ei heilskapleg tilnærming til samfunnsutviklinga og ei klar retning.

Hordaland fylkeskommune har merknader til nokre av tema, som vi ber om at kommunen tek omsyn til. Det er positivt med satsing på lokalsenter, men kommunen må kanskje velje ut nokre senter som skal prioriterast. Angåande mobilitet kan ein ha fokus på både gange, sykkel og kollektivreiser. I kystsona er det positivt at ein vil legge inn byggegrense i planar, og vi minner om at friluftsføremål har prioritet i strandsona utanfor sentrumsområde. Det er positivt at kommunen er bevisste på å satse på framtidretta maritim næring, samstundes som dei ønskjer å halde fram med fokus på den historisk viktige

landsbruksnæringa. Angående klima er kommunen tydeleg i sine mål for reduksjon av utslepp, og planen skildrar også strategiar i høve til klimarisikoar. Når det gjeld folkehelse og inkludering er også dette tema som kommunen tek på alvor i sitt planframlegg. Kommunen løftar fram sosial ulikskap i helse skal løftast fram i planlegginga. Arbeid med kulturminneplanen er i ferd med å slutførast, og dette ser vi på som positivt.

Vi deltek gjerne i vidare samarbeid, og vonar vi sjåast i planforum i arbeidet med kommuneplanen sin arealdel.

Eva Katrine R. Taule
kst. plansjef

Nina Gjester Hoel
spesialrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlarar:

Nina Gjester Hoel, Seksjon for plan - REGIONALAVDELINGA

Else Marie Aarø, Seksjon for næring- og lokalsamfunnsutvikling - REGIONALAVDELINGA

Hanne Espe, Seksjon for idrett og friluftsliv - KULTUR OG IDRETTSAVDELINGA

Øystein Monsen, Fylkeskonservatoren - KULTUR OG IDRETTSAVDELINGA

Gunhild Raddum, Transportplanseksjonen - SAMFERDSELSAVDELINGA

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET

FYLKESMANNEN I HORDALAND

STATENS VEGVESEN

#BØMLO 2049

Kommuneplanen sin samfunnsdel (KPS)

HØYRINGSUTKAST

18. 02. 2019

18.02.2019
Rådmannen

Innholdsliste:

Forord	5
<i>Ei framtid med moglegheiter</i>	<i>5</i>
<i>Praktisk – om dokumentet, fristar, handsaming.....</i>	<i>5</i>
Arbeidet til no	6
Merknader, innspel.....	6
Visjonsarbeid	6
Kommuneplanen – den viktigaste planen.....	7
Grunnleggjande prinsipp.....	7
<i>Berekraftig kommune og klima.....</i>	<i>7</i>
<i>Bømlo legg vidare til grunn tre prinsipp som skal styre planlegginga:.....</i>	<i>8</i>
1. Her er me i dag – kort om hovudutfordringar	9
1.1. <i>Bakgrunn.....</i>	<i>9</i>
1.1.1. Fakta:	9
1.2. <i>Fire overordna hovudutfordringar</i>	<i>10</i>
1 Tilflytting, rekruttering og inkludering	10
2 Naturbasert kystliv	10
3 Bustadkvaliteter	11
4 Differensiert og nyskapande næringsliv.....	11
2. Kystkommunen.....	13
2.1. <i>Lokalsentra - der kvardagen kan «gå opp»</i>	<i>13</i>
2.2. <i>Sentrumskjernar.....</i>	<i>14</i>
2.3. <i>Fysiske omgjevnadar.....</i>	<i>14</i>
2.4. <i>Næringsliv</i>	<i>14</i>
2.5. <i>Strandsone</i>	<i>15</i>
2.6. <i>Bustadpolitikk</i>	<i>15</i>
2.7. <i>Landbruk</i>	<i>16</i>
2.8. <i>Marine næringar –fiske og akvakultur.....</i>	<i>16</i>
2.9. <i>Kultur.....</i>	<i>17</i>
2.10. <i>Kulturmiljø og kulturminne</i>	<i>17</i>
2.11. <i>Friluftsområde.....</i>	<i>18</i>
2.12. <i>Reiseliv</i>	<i>18</i>
3. Klima – det me leve av	22
3.1. <i>Klimaplan, rekneskap og budsjett.....</i>	<i>22</i>

3.2.	<i>Utsleppsmål</i>	22
3.3.	<i>Utslepp – energibruk</i>	23
3.4.	<i>Utslepp – arealforvaltning</i>	23
3.5.	<i>Utslepp – innkjøp og arealforvaltning</i>	23
3.6.	<i>Låg klimarisiko</i>	23
3.7.	<i>Klimatilpassing</i>	23
4.	Rusta for livet	25
4.1.	<i>Livsmeistring og det aldersvenlege samfunnet</i>	25
4.2.	<i>Kompetanseområde</i>	25
4.3.	<i>Stadkjensle og identitet</i>	25
4.4.	<i>MOT</i>	26
4.5.	<i>Sosiale møteplassar med fysisk aktivitet</i>	26
4.6.	<i>Opplæring</i>	26
4.7.	<i>Helse- og sosialpolitiske målsettingar</i>	26
4.8.	<i>Nye løysingar</i>	27
5.	Sosialt og inkluderande	29
5.1.	<i>Sosial berekraft</i>	29
5.2.	<i>Frivillig innsats</i>	29
5.3.	<i>Idrett og turløyper</i>	30
5.4.	<i>Bibliotek</i>	30
5.5.	<i>Berekraftig og trygg mobilitet</i>	30
5.6.	<i>Bustadsosialt arbeid – «Alle skal kunne bu trygt og godt»</i>	31
5.7.	<i>Kyrkje og trusliv</i>	31
5.8.	<i>Samfunnstryggleik</i>	32
6.	Demokratiutvikling	34
6.1.	<i>Kommunestyret og dei folkevalde</i>	34
6.2.	<i>Grendautvala</i>	34
6.3.	<i>Ungdomsrådet og barns interesser</i>	35
6.4.	<i>Gode og effektive planprosessar</i>	35
6.5.	<i>Råd og organisasjonar</i>	35
6.6.	<i>Forsking og utvikling (FoU)</i>	35
6.7.	<i>Tilskot, EØS/EU-midlar, Vest-Norsk Brüsselkontor</i>	36
6.8.	<i>Kommunen som arbeidsgjevar</i>	36
6.9.	<i>Prinsipp om eigarskap</i>	36

7. Arealstrategisk oppfølging	38
7.1. Finnås	38
7.2. Langevåg	39
7.3. Moster, Mosterhamn	40
7.4. Moster	41
7.5. Rubbestadneset	42
7.6. Svortland	43

Alle foto: Bømlo kommune

Forord

Ei framtid med moglegheiter

Ordførar Odd Harald Hovland

Kommuneplanen skal stake ut vegen vidare for Bømlo kommune.

Plandokumentet er viktig og har store verknader, og då er prosessen fram til ferdig plan viktig. Difor er det lagt stor vekt på involvering og forankring i arbeidet. Kommuneplanen vert laga for ei tid der endringar lokalt, nasjonalt og internasjonalt etter alt sannsyn vert store, men kor moglegheitene for Bømlo også er det.

Me kjenner ikkje framtida fullt ut, men i ei omskifteleg verd er det viktig å ha langsiktige mål.

Den komande kommuneplanen skal danne grunnlaget for all annan planlegging i kommunen. Ikkje minst skal den peike retning slik at me møter dei store utfordringane som berekraft og klima på ansvarleg vis.

Det er difor viktig å understreke at planen er noko meir enn eit enkeltstående dokument. Den skal vere grunnlaget for mange og viktige politiske prosessar i lokalsamfunnet Bømlo.

Planen skal legge føringar for utvikling, fornying og justering i styringa og organiseringa av kommunen vår. Me vil også i framtida ha eit sterkt næringsliv med eit mangfald av arbeidsplassar, attraktive bumiljø og eit godt offentleg tenestetilbod.

Bømlo er ein kommune med moglegheiter. Me ligg sentralt på vestlandet i ein region med eit sterkt og variert næringsliv. Me har framleis vakker og variert natur som gjer stor valfridom når det gjeld korleis me vil nytte fritida vår. Me har trygge og gode bu- og oppvekstvilkår.

Det er opp til oss sjølv om me greier å utnytte desse kvalitetane.

Eit godt lokalsamfunn er summen av alle som bur der.

Praktisk – om dokumentet, fristar, handsaming

Dette er høyringsutkastet til den #Bømlo2049, nye kommuneplanen sin samfunnsdel, KPS.

I kommunen sin planstrategi har det blitt vedteke at gjeldande kommuneplan sin samfunnsdel frå 2013, skulle bli rullert.

Fleire tema frå gjeldande samfunnsdel er fortsatt aktuelle, men det har vore behov for ei vesentleg «opprusting» av KPS, mellom anna med omsyn på forankring i lokalsamfunnet, og for å ha eit anvendelig plandokument.

KPS legg også grunnlag for kommunen si arealforvaltning og er førande for KPA (med planskildding, kart, føresegn) som skal bli rullert i etterkant. KPS legg og grunnlaget for framtidige kommunedelplanar for tema, verksemder, temaplanar, strategiar og/eller områdeplanar.

Arbeidet til no

Planprogram for ny samfunnsdel blei godkjent mars 2018. Etter det starta ein medverknads- og informasjonsprosess. Ein har hatt folkemøte og motteke innspel frå samtlege grendautval. Kommunen har prøvd ut nye medverknadsmetodar opp mot barn og unge og fått noko over tjue innspel frå eit ope elektronisk skjema. I tillegg har kommunen hatt informasjonsmøte, konkurranse i samarbeid med BømloNytt, utarbeidd informasjonsmateriell og hatt stands, blitt invitert til, samarbeid med og stilt opp med frivillige og ulike frivillige organisasjonar og lag samt nytta sosiale media.

Dei folkevalde har fått førebunde saker i form av oppdatert oversynsdokument og fagnotat med nokre viktige overordna tema. I løpet av året har det også blitt laga tre moglegheitsstudier for respektive Svortland sentrum, Mosterhamn og Langevåg.

Alle desse innspela og dokumenta har ligge til grunn for arbeidet med høyringsutkastet som no ligg føre.

Foran i kvart kapittel står det også kva planprogramtema som dette baserer seg på.

Merknadar, innspel

Alle kan komme med merknadar og innspel til dette høyringsutkastet innan ein annonsert frist. Alle merknadar blir vurdert administrativt av arbeidsgruppa kor vidt dei er aktuelle å ta til etterretning for samfunnsdelen. Styringsgruppa vil halde fram med å leie arbeidet.

Kommunen vil halde informasjonsmøte når planen blir lagt ut på høyring og elles vere disponible og behjelpelege med informasjon. I løpet av høyringsperioden vil det vere aktuelt for kommunen å halde dialogmøte om enkelte tema, i henhold til planprogrammet.

KPS skal vere eit overordna dokument, som merknadane og innspela bør reflektere. Merknadar til konkrete tomter og byggesaker er altså ikkje aktuelt til dette dokumentet.

Ein endeleg samfunnsdel skal etter planen bli politiske handsama juni 2019.

Visjonsarbeid

I høyringsperioden vil me saman med ungdomsrådet jobbe med visjonsarbeidet, fram mot endeleg samfunnsdel.

Samfunnet i dag er ikkje slik det var før, og i 2049 kjem det ikkje til å være slik det er no.

Men kven er det som fører samfunnet i rett retning? Kan vesle Bømlo, ein liten prikk på verdskartet, gå fram som eit eksempel på eit moderne samfunn? Eg trur, og håpar at me kan klare dette.

Bømlo må våge å tenkje nytt, stort og først.

Bømlo må våge å ta det store steget ut i framtida. Klarer me det, då trur eg me vil være ei øy full av liv og kultur der folk i alle aldrar trivest.

Eg er i alle fall stolt av å kunne kalle Bømlo min heim.

*Aurora Lodden, utdrag frå vinnartekst, konkurranse «#Bømlo2049»
Bømlo-Nytt / Bømlo Kommune, sommar 2018*

Kommuneplanen – den viktigaste planen

Kommuneplanen er eit overordna og langsiktig styringsdokument. Difor kan me gjerne tenke både 10, 20 og 30 år fram i tid. Denne kommuneplanen skal leggje til rette for ønska samfunnsutvikling, arealforvaltning og tenesteproduksjon frå mot 2049.

Ein kommuneplanen skal etter plan- og bygningslova (PBL kap. 11) bestå av ein **samfunnsdel (KPS)** med handlingsdel og ein **arealdel (KPA)**.

I følge lova skal KPS (PBL §11-2)« ... ta stilling til langsiktige utfordringar, mål og strategiar for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon ... Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen».

Grunnleggjande prinsipp

All planlegging i Bømlo skal basere seg på nokre grunnleggjande prinsipp.

Berekraftig kommune og klima

Berekraft handlar om at me skal leve og utvikle oss samstundes med at me gjer neste generasjon minst like gode moglegheiter for det same. Plan- og bygningslova har og som føremål å fremje berekraftig utvikling. Difor skal alle me i Bømlo vere med på å beskytte natur, samfunn og landskap, og samstundes sørge for at lokalsamfunnet har noko å leve av.

Bømlo skal vere med på å oppfylle internasjonale og nasjonale berekraftmål. Difor legg me FN sine berekraftmål (sjå figur) til grunn for kommuneplanarbeidet. Dette inkluderer også klimamål. Fram mot 2049 skal Bømlo kutte sine klimagassutslepp med 90%.

Klimaarbeidet skal vere integrert i alle kommunen sine rutinar og system. Ein skal ikkje vere avhengig einskilde «eldsjeler». Kommunestyret har vedteke at klimaplanen skal bli implementert i ny kommuneplan.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Fig.: FN-sambandet, www.fn.no

Bømlo legg vidare til grunn tre prinsipp som skal styre planlegginga:

- All planlegging skal vere berekraftig med omsyn på klima, sosialt liv og økonomi (KSØ)
- All planlegging skal vere helsefremjande
- All planlegging skal leggje «føre var»-prinsippet til grunn

Dette inneberer mellom anna at me skal vere med på overgangen til lågutsleppssamfunnet og ein sirkulær økonomi. Innbygarane skal bli inkluderte. Me skal fremje likestilling, førebyggje negative, sosiale forskjellar og alle skal oppleve tryggleik og trivsel. Innovasjon og nyskaping skal bli fremja i både offentleg og privat sektor.

Helsefremjing i all planlegging inneber at materielle og sosiale kvalitetar har positiv påverknad på helsa. Folkehelselova ligg til grunn.

Der me manglar kunnskap eller har stor usikkerheit, skal me handle etter «føre var»-prinsippet.

I løpet av dei neste tiåra vil det nok komme fleire faktorar for kva eit samfunn blir målt på. I dag er dei viktigaste faktorane befolknings- og økonomisk vekst, men opplevd tryggleik og sosial tilstand blir på globalt nivå diskutert som mål. På Bømlo skal me førebu oss og ta omsyn til desse faktorane i planlegging allereie i dag.

1. Her er me i dag – kort om hovudutfordringar

Bømlo kommune skal ikkje berre vere ein tenesteleverandør, men vere ein samfunnsaktør. Me skal vere ein kommune som er kjent for å ta sitt samfunnsansvar.

1.1. Bakgrunn

I øykommunen Bømlo er du aldri langt frå sjøen. Flateinnhaldet i kommunen er 247 km² og innbyggjartalet er snart 12 000. Kommunen sitt handels- og kommunikasjonscenter ligg på Svortland. Elles er busetnaden spreidd, med fem lokalsenter.

Det maritime miljøet pregar næringslivet. Sjøen er også ein viktig faktor for reiselivsnæringa, der skjærgarden lokkar med holmar og øyar, lune vikar og kanalar. På Bømlo finn ein vekslende natur, frå det karrige landskapet ytst mot havet, til meir frodige område.

1.1.1. Fakta:

- 10 skular med om lag 1750 elevar
- 2 fylkeskommunale vidaregåande skular, Bømlo vidaregåande skule og Rubbestadnes vidaregåande skule / Maritime fagskule
- 1 folkehøgskule(Bømlo Folkehøgskule)
- 8 barnehagar med full barnehagedekning
- 100 institusjonsplassar
- 150 kommunale bueiningar (omsorg, flyktningar, PU og andre)
- Over 700 bedrifter, eit høgt teknologisk miljø, mekanisk industri, rederiverksemd, havbruksnæring, reiselivs-, handels- og servicenæringar

Bømlo har hatt ei netto folkevekst kvart år sidan 2006. Auken i folketalet har i hovudsak skuldast ei netto innflytting til kommunen frå utlandet, i stor grad i form av arbeidsinnvandring. Hovudtrenden i dag er at dei unge trekker mot sentrale strøk, mens dei eldre blir buande i heimkommunen.

Basert på oversynsdokumentet, nasjonale bakgrunnsdata og lokal statistikk, er det viktigaste å førebyggje framover: for tidleg død av ikkje-smittsame sjukdomar (livsstilrelatert); psykiske lidningar; muskel og skjelettplager.

På Bømlo har vegutbetringar gjennom Bømlopakken betra forholda og trafikktryggleiken for alle fleire stader, men det er fortsatt utbetringar som må på plass.

- Sjå også «OPPDATERT OVERSYNSDOKUMENT- bakgrunnsdata til kommuneplanen sin samfunnsdel (KPS), «FAGNOTAT – Arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel (KPS), KDP Oppvekst og oppdatert oversynsdokument» og «FAGNOTAT – Attraktiv kommune og lokalsenterutvikling»

1.2. Fire overordna hovudutfordringar

Utanom klima, så er dette utfordringar som alle skal vere med på å løyse. Til dømes kan klimautslepp bli redusert gjennom godt planlagt skulestruktur. Helseutgifter kan bli reduserte gjennom ein god kulturpolitikk og gode næringsvaner. Kriminalitet kan førebyggjast og tryggleik bli styrka, gjennom å skape meir sosialt liv på gatenivå og med gode tur- og snøggveggar.

1 Tilflytting, rekruttering og inkludering

Me må ha ei god auke av innbyggjarar med relevant kompetanse, i arbeidsfør alder, framover. Tilflytting og inkludering er to sider av same sak og blir eit svært viktig strategisk tema for kommunen. Framover skal me gjere kommunen meir attraktiv for unge i etablerarfasen. Det er nødvendig mellom anna med tanke på at talet på eldre kjem til å auka monaleg dei neste tiåra.

Me veit at det er fleire menn enn kvinner som blir buande på Bømlo. Dette «kjønnsgapet» vil me redusere. Me vil ha serskilt fokus på å få unge jenter og kvinner til Bømlo. Me skal bryte dei tradisjonelle kjønnsrollene i arbeidslivet og ha ei strategisk satsing på å auka delen av yrkesaktive kvinner i kommunen, både i offentleg og privat sektor.

Dagens fødselstal er ikkje høge nok på lang sikt. Me må ha netto fleire tilflyttarar enn dei som blir født her. Me ønsker oss internasjonal arbeidskraft, også frå land utanfor EU/EØS. At alle skal bli raskt og godt inkludert i lokalsamfunnet må bli ein vesentleg del av tilflyttarstrategien vår.

2 Naturbasert kystliv

Vårt unike fortrinn er kystlandskapet *i kombinasjon med* kultur- og industrihistoria.

I medverknadsfasen har det komme fram eit sterkt ønske om å sikre ålmenta betre tilgang til, og betre bruk av, kysten sine kvalitetar. Kystsona vår skal nyttast i balanse mellom bruk og vern av areal- og naturressursar og medverka til ei berekraftig samfunns- og næringsutvikling til beste for innbyggjarane og miljøet.

Ei berekraftig foredling og meir rettferdig forvaltning av kyst- og strandsona blir sentralt i kommuneplanlegginga framover. Me skal ikkje stogge utbygginga. Me ønskjer snarare at Bømlo skal trekke seg lenger ned mot sjøen, men utviklinga og utbygginga må skje i mykje meir føreseielege og strategisk ordna former enn i dag.

Bømlo skal vere ein grøn kommune kor alle skal ha rik tilgang på både blå og grønne områder. For å sikre dette til for alle og få ei balansert utvikling av kommunen blir lokalsentra strategiske utviklingsområde. Det er lokalsentra det er beste moglegheiter for å fremje kystlivet når me skal utvikle bustadområde, tilføre sentrums kvalitetar, tenester og arbeidsplassar. Difor må me samordne bustad-, areal- transportpolitikken.

Naturen kan senke stressnivå, auke kreativiteten på arbeidsplassen, betre motorikk og konsentrasjon hos barnehagebarn og forbetre helsenivå, både i og utanfor institusjonar. Me skal i det daglege ta i bruk dei kvalitetane kystnaturen og kystkulturen gjer oss, anten det gjeld kulturliv, opplæring, sjøretta næringsliv, arkitektur, bustadkvaliteter eller helsearbeid, skal me bruke og foredle dette. Ei naturbasert liv ved kysten er vårt grunnlag for ein god oppvekst, identitet og livsmeistring. Kulturarven vår skal bli nytta aktivt inn i kvardagen vår. Til dømes må ikkje kulturminne og friluftsområde bli betrakta som noko som er utskilt frå bustad- og næringsplanlegging, men skal bli integrerte delar av framtidig utvikling.

Dette kan gje verdiskaping med ringverknadar ut over kommunen sine grenser.

Med stadig fleire eldre, blir kystbasert (friluft-) liv eit viktig element i å halde folk friske. Dette skal få ei brei plass i den kommunale planlegginga.

Bømlo har delteke i det nasjonale prosjektet «Helsefremjande nærmiljø». Slike prosjekt skal me halde fram med å delta i for å nyte prinsippa og erfaringar i det vidare utviklinga av Bømlo

3 Bustadkvaliteter

Både klimamål og folkehelseutfordringar kan bli løyst med ein god bustadstrategi.

Det er mange einbustader på Bømlo, samstundes som det tar tid å få seld bustader utanfor kommunesenteret. Attraktive bustadområde handlar ikkje berre om tilstrekkeleg areal. Områder som blir regulert til bustader må vere attraktive med omsyn på ei rekke faktorar som nærleik, tryggleik, utforming, materielle og sosiale kvalitetar. Fleire bustader ved sjøen har gått igjen som eit sterkt ønskje i frå grendautvala i medverknadsfasen. Difor skal me få fleire til å bu i kort avstand til sjøen og grønstruktur. Dette må gjerne vere kombinert med næringsverksemd som kan sameinast med bustader og bustadområde. Samstundes er det viktig å ta vare på strandsonekvalitetane for ålmenta.

Å utvikle gode bustadområde krev ei rekkje tverrsektorielle grep.

4 Differensiert og nyskapande næringsliv

Også i framtida skal me ha fleire bein å stå på. Å vidareforedle «gründeranden» skal me halde fram med. Tilflytting blir viktige, men me skal samstundes aktivt bevisstgjere våre eigne ungdommar i 13-18-års alderen kva moglegheiter me har i Bømlo, både med tanke på yrkesutdanning og høgare utdanning. Marin og maritime næringar vil fortsatt stå sterkt mens kulturbasert næringsliv har eit stort potensiale.

Bømlo skal difor ha eit nært samarbeid med både næringsliv og FoU-miljøa i regionen. Vidare skal Bømlo bli kjent for sosiale og gode næringstilhøve, som mellom anna inneber nærleik til friluftsområde og barnehagar. Dette må danne grunnlag for eit fortsatt differensiert, berekraftig og nyskapande næringsliv dei neste 30 åra.

1 HOVUDUTFORDRINGAR		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi
Berekraftig planlegging	Dei grunnleggjande prinsippa og FN sine berekraftmål skal bli lagt til grunn i alle planane i Bømlo	Følgje opp med berekraftig arealforvaltning i alle planar som KPA, kommunedelplanar, strategiar, osb.
Bømlo skal vere ein kommune som ein ønskjer å flytte til og ha netto befolkningsvekst dei neste 30 åra	Satse på å kvalitetar som gjer oss attraktive for alle unge som vil etablere seg.	Satse på og utvikle kommunen på ungdom og dei unge sine omsyn. Sikre gode og attraktive areal til bustader, næring
	Minske kjønnsgapet; få fleire kvinner til Bømlo i samarbeid med næringlivet	
	Attraktive kommune – og lokalsentra.	

1 HOVUDUTFORDRINGAR		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi
	Riktige og varierte bustader på rett plass. Planlegge for sosial berekraft og inkludering.	og kultur (inkludert grønt-areal) i planar. Presisere krav i til bustadkvaliteter og fortetting i overordna føresegner.
Kunne leve eit naturbasert kystliv. Få lokalsamfunnet ned mot sjøen.	Satse på sjønære bustad-, næring- og friluftsområde. Integrere kulturminne og friluftområde i bustad- og næringsplanlegging	KPA, KDP-ar.
Halde fram med å ha eit differensiert og nyskapande næringsliv	Dyrke «gründeranden». Styrke kompetansemiljøa våre, samarbeide med FoU. Gjere oss attraktive med omsyn på sosiale kvalitetar som tilgang til barnehage, friluftområde osb.	Gode næringsareal kombinert med god tilgang til bustad, service, tenester, grøntområde lokalsamfunnet sine kvalitetar i KPA.

2. Kystkommunen

Tema frå planstrategi: Langsiktig arealbruk og framtidretta bustadbygging, næringsliv og sysselsetting, miljø, naturmangfald, friluftsliv og klima

Det at me er ein kystkommune skal me få fram og bruke på ulike måtar, i alle samanheng. På Bømlo, i lokalsentra, har me dei beste kvalitetane ein kystkommunekan ha, til dømes: befolkning frå ulike delar av verda, verdsleiande maritimt og marint næringsliv, fiskerinæring, lune hamner og idylliske kystgrender, kulturliv av nasjonal interesse og ei veldig lang historie som er unik i europeisk samanheng. Lokalsentra og grendene omkring har altså ulike fysiske, historiske og sosiale kvalitetar. Desse utfyller kvarandre og SUMMEN av desse gjer oss til Bømlo og bømlingar. Det er saman, ikkje kvar for seg, at dei ulike lokalsentra og grendene, er med på å gjere kvarandre, og dermed heile Bømlo, gode.

Tradisjonelt har Bømlo hatt mykje spreidd busetting. Dette har tradisjonelt vore knytt til landbruk, men dette sysselsett mange færre i dag enn for nokre tiår sidan. Areal er ein knapp ressurs og eit dyrebart fellesgode som kommunen skal forvalte til det beste for alle. FOR spreidd busetting har ein kostnad for fellesskapet si pengekasse i form av infrastruktur og transportbehov. Samstundes er det økonomisk og sosialt gunstig å ha utvikling i heile kommunen. Utvikling er ikkje einstyddande med utbygging, men betyr òg å bevare og foredle, til dømes viktige naturområde eller kulturlandskap.

God infrastrukturplanlegging og inkludering krev både prioritering, langsiktig planlegging og oppfølging. Å prioritere ein berekraftig infrastrukturbygging forpliktar. Til gjengjeld kan ein utvikle ein *føreseieleg* kommune, også med tanke på ein *føreseieleg* og berekraftig økonomi.

Dagens areal, anten det er til landbruk, bustader eller næring, må utnyttast betre framover. Lokalsentra våre må bli utvikla «innanfrå» og ut. Me skal utvikle og byggje der det allereie er god, eksisterande infrastruktur som VVA og trygge vegar. Dette krev at bustad, areal og mobilitet må sjåast i samanheng, både innad i kommunen, mellom lokalsentra og i regionen.

2.1. Lokalsentra - der kvardagen kan «gå opp»

I medverknadsfasen har det vore tydeleg og gjennomgåande ønskje om å satse på lokalsentra. Utanom kommunesenteret vårt, Svortland, har me fem lokalsentra på Bømlo: Rubbestadneset, Moster, Finnås og Langevåg. I tillegg har me det unike øysamfunnet Espevær med sine nærsenterfunksjonar.

Det er ei sams utvikling av lokalsentra som gjer ei balansert og god utvikling av heile kommunen. Det er her Bømlo kan tilby innbyggjarane ein kvardag som går opp: ein kortreist kvardag med berekraftig sosiale kvalitetar, arealbruk og transportløyningar. Lokalsentra skal fremje helse, miljø og livskvalitet som er eit godt grunnlag for næringsliv og tilflyttarar. Det er i og kring lokalsentra ein har moglegheit til å etablere arbeidsplassintensive verksemder, publikumsretta aktivitetar, offentlege og private tenester og opne arenaer for fritids- og kulturaktivitetar.

Kommunesenteret vårt, Svortland, skal bli utvikla heilskapleg med ein definert sentrumskjerne. Dette bør skje gjennom ein eigen ny, områdeplan for sentrum.

Nokre sentrale teneste og verksemder bør alltid liggje i eit kommunesenter, men det finnst også ting som kan bli lokalisert andre stader i kommunen, særleg om ein kan utnytte lokale særpreg ein ikkje finn andre stader. Det kan med ei meir konsentrert satsing på lokalsentra bli meir enkelt å lokalisere tenester for heile kommunen, på ulike plassar.

2.2. Sentrumskjernar

I medverknadsfasen har det vore grei semje om kva som er dei lokale «sentrumskjernane» i dei ulike lokalsentra. Det er ønskeleg å gjere desse meir «koselege», «trygge» og etablere fleire sosiale møteplassar for alle. Difor må me utvikla desse med sine lokale særpreg og konsentrere med sentrumskvaliteter. Det betyr at i sentrumskjernane skal me ha funksjonsblanding, inkludert bustader og blå-grøn struktur. Det er her me skal lokalisere offentleg og privat tenesteyting og nye næringsareal til detaljhandel, kontor og kafé. Her må me utnytte arealet godt og ha høgare utnyttingsgrad enn elles.

Bygg skal ha aktive, opne fasadar i fyrste etasje mot miljøgate eller der andre aktivitetar skjer som til dømes park, leikeareal, plassar, skule, institusjonar eller torg. Det arkitektoniske og utforminga av uteromma skal vere stadstilpassa og framheve lokale, kulturhistoriske verdjar.

Bømlo skal forhalde seg til dei regionale retningslinjene for arealplanar i sentrumsområde, men sidan lokalsentra våre er forskjellige bør me utarbeide lokalt tilpassa retningslinjer også, som konkretiserer kva sentrumskvaliteter bør vere for kvar einskild plass.

Områda omkring må bli knytt saman med dei lokale sentrumskjernane. Bustadområda må bli foredla med omsyn på sosial berekraft. Skulane har viktige sosiale funksjonar og er gode utgangspunkt for vidare utvikling. Alle lokalsentra skal vere tilknytt minst ei universelt utforma turløype.

2.3. Fysiske omgjevnadar

Det er sterk samanheng mellom omgjevnadane og helse. Difor blir er det nødvendig med ein bevisst og strategisk bruk av arkitektur, utforming og design. Universell utforming (UU) er ein del av dette. Her ligg mykje helsegevinstar og dette arbeidet skal bli mykje meir integrert og fremja i planlegginga framover.

Dei tre moglegeheitsstudia for Svortland sentrum, Mosterhamn og Langevåg, peiker på fleire gode moment som må bli tatt med vidare i utviklingsarbeidet og KPA.

Me må utarbeide ulike føringar og/eller strategi/temaplanar for sentrumskvalitetar, fortetting osv.

- Sjå og kap. 7 med arealstrategiske oppfølgingar.

2.4. Næringsliv

Me skal ha eit differensiert næringsliv. Kommunen si rolle blir primært å vere ein samarbeidspartnar og tilretteleggjar og vere utviklingsretta. På Bømlo skal me ha produktiv verksemder, ha anstendige arbeidsplassar, dyrke fram entreprenørskap, kreativitet og innovasjon også hos barn og unge. Me skal leggje til rette for at små og mellomstore bedrifter kan vokse mellom anna ved å sikre funksjonelle næringsareal og bustader.

På Bømlo skal alle ha anstendig arbeid, eller tilpassa aktivitet, deriblant unge og personar med nedsett funksjonsevne. Å få fleire kvinner inn i leiande posisjonar i næringslivet og i mannsdominerte yrke, blir ei viktig strategisk oppgåve for heile lokalsamfunnet.

2.5. Strandsone

Me ønskjer å trekke lokalsamfunnet ned mot sjøen. Ålmenta sin tilgang til sjøen skal vere eit gjennomgåande krav. Å utvikle sjønære areal til bustader og næring vil nokre stader gjere høva for ålmenta betre enn det er i dag. Utbygging i strandsona skal skje i samsvar med statleg planretningsline for strandsoneforvaltning og Regional kystsoneplan for Sunnhordland og Indre Hardanger, med lokale tilpassingar.

Me må få på plass byggjegransar i strandsona for områder som er egna for utbygging. Dette gjeld også for eldre planar (før ny PBL 2008) som ikkje har dette, samstundes med at me må revurdere kva eksisterande områder som kan bli omregulert til anna føremål eller bli vidareutvikla.

Bygging av fritidsbustader skal skje i felt, bort frå strandsona, med eventuelle fellesanlegg til sjø. Attraktive strandområde må sikrast innbyggjarane. Ei viss fortetting i eksisterande område for føremålet kan vera aktuelt.

Me skal vurdere om det behov for ei meir differensiert arealbruk, som dei statlege retningslinene opnar for. Særleg er det opna for interesser knytt til næringsutvikling. Kommunale kaiområde skal bli nytta til ålmenta sitt beste. Desse har historisk vore viktige møteplassar og forutan å vere felles båtfest, kan kaier vere viktige sosiale møteplassar med ulike kulturelle arrangement.

Me må også finne egna næringsareal kor ein kan opparbeidde djupvasskaier.

2.6. Bustadpolitikk

Bustadmassen er dominert av einebustader, kor fleire som ligg til sal er meir enn 20 år og ligg utanfor nyare bustadfelt. Det er ikkje sikkert at desse vil vere attraktive nok, med omsyn på kvalitet og geografisk plassering, for tilflyttarane dei neste åra.

Bustader ligg ute for sal over eit lengre tidsrom no enn for få år sidan. Bømlo vil bli påverka av nasjonale bustadtrendar, og dette er trendar som kan endre seg langsamt.

Om lokalsentra skal fungere som møteplassar for alle generasjonar er det viktig at bustadmassen er attraktive for alle, i ulike livssituasjonar. Difor trengs det krav til kva slags bustader som skal bli utbygd kor. Bebuarane og grendautvala må bli involvert i og kan vere gode drivarar for sosial innovasjon.

Me må ha ein balanse mellom areal som blir lagt ut for bustader og ein realistisk befolkningsutvikling. Ein ubalanse vil vere negativt både for potensielle utbyggjarar, kjøparar og kommunen, med tanke på beredskap og viktige samfunnsstruktur (VVA, skule, veg, o.s.b.). Gjeve strategien om å utnytte eksisterande infrastruktur og utbygd areal best mogleg, må nye bustadfelt vere i knytt til lokalsentra, og at sentrumskjerna er innanfor rekkevidda av sykkel- og gonge.

Fritidsbustader ved sjøen er ønskjeleg men dette må bli meir systematisk handsama og ikkje slik at desse legg unødvendig beslag på attraktiv strandsone eller medfører at enkeltgrender blir «livlause» utanom ferisesongane. Bustadareal langs sjøen må først bli prioritert til fastbuande. Nye fritidsbustader må trekkjast lenger opp på land. Tilgangen til sjøen skal bli sikra gjennom fellesareal, opne for ålmenta.

Desse bustadpolitiske føringane må følgjast opp i arealdelen. Bømlo treng og å utarbeide ein overordna bustadstrategi.

2.7. Landbruk

Landbruksdrifta og levande grender er ein del av historia vår, og me oppretthalde landbruket. Nye formar for drift skal me vere opne for. Matjord er viktig av fleire årsaker, mellom anna beredskap og flaumvern. Jordvernet må stå sterkt og me vil følgje opp ein nasjonale jordvernstrategi. Produktiv matjord må ikkje bli nytta til andre føremål. Me må få eit arealrekneskap som eit viktig kunnskapsgrunnlag. Kommunen kan opne for tilleggsnæring utover reint landbruk på gardsbruka.

2.8. Marine næringar –fiske og akvakultur

Marine næringar som fiske og akvakultur er ein del av den historiske identiteten til Bømlo og er samstundes framtidsretta næringar. Det skal leggjast til rette for at marine og maritime næringar i området kan utvikla seg vidare til å vere løn-same og konkurransedyktige i eit langsiktig perspektiv innanfor rammene av ei berekraftig utvikling.

Høg kompetanse og innovasjon innan marine næringar er eit av våre regionale konkurransefortrinn. Bømlo kommune skal vere med på tiltak som kan styrke kompetanse og innovasjonskraft på lang sikt. Me skal vere frampå når det gjeld marine samarbeidsprosjekt.

God infrastruktur er avgjerande. Bømlo kan vere med på å få ned kostnadsnivået for næringa mellom anna med omsyn på veg- og sjøtransport (framføringstid) og infrastruktur som hamner.

Villfisk er ein fornybar men også ein mobil og noko uføreseieleg ressurs. Mange fiskeartar lev heile livet i kystområda, og nyttar store områder av kysten til gyte-, oppvekst- og beiteområde. I tillegg har me reketrålefelt. Desse er særleg sårbare område som må takast omsyn til i arealplanlegginga gjennom plankart og retningslinjer.

Ny fiskerihamn i Hovlandshagen/Langevåg må bli realisert. Fiskemottak og anlegg i Brandasund og Melingsvågen må bli tekne vare på og nytta i framtida også, med gode land- og sjøareal.

Bømlo har ei viktig akvakulturnæring med lokalitetar i kystsona. Det skal leggjast vekt på kunnskapsbasert planlegging og forvaltning for akvakultur i kystsona. Arealforvaltninga må vere ein balanse mellom desse interessene og resten av lokalsamfunnet sine, som villfisk, naturmangfald, friluftsiresser og samfunnsøkonomi.

All næringsverksemd på Bømlo skal vere berekraftig. Dei miljømessige utfordringane med akvakultur ønskjer me å løyse i samarbeid med næringa. Me vil unngå negativ verknad på anadrom villfisk og vandringsrutene. I praksis kan tilgangen på areal bli meir knapp, noko som på kort sikt kan sette grenser for produksjonsvekst. Dersom næringa løyser utfordringane til dømes knytt til lusesituasjonen kan det vere mogleg å auke produksjonen gjennom tilgang på meir areal, utviding av eksisterande lokalitetar, samt endring i produksjonsmetode/teknologi. Då kan Bømlo vere med på å ta del i den nasjonale veksten som er ønskjeleg for næringa.

Me skal følgje føringane i Regional kystsonenplan for Sunnhordland og ytre Hardanger, med lokale tilpassingar, avklaringar og prioriteringar.

2.9. Kultur

Lokalkulturen vår er eit samfunnspremiss for Bømlo og har nasjonal og internasjonal interesse. Kultur er ein viktig hjørnestein i oppveksten og skal vere gjennomgåande i kommunen sine teneste til dømes innan skule og helsearbeid.

Bømlo har kulturskule, kulturhus og fleire kulturaktørar i kommunen som saman sørgjer for både breidde-satsing og spissa kompetanse. Barn skal møte både amatør- og profesjonell kultur.

Aktiviteteane tilknytt Moster Amfi og Bømlo Teater er unike og er med på å gjere oss attraktive for omverda.

Dette er døme på kor lokalkultur har eit stort potensiale med tanke på næring og arbeidsplassar. Bømlo skal leggje til rette for fleire profesjonelle kulturaktørar og arbeidsplassar.

Med Moster 2024 markerer me norgeshistorie. I 2024 er det tusen år sidan Olav Haraldson og biskop Grimkjell her på Bømlo presenterte Kristenretten, på Mostratinget. Kristenretten var det nye juridiske systemet som samfunnet skulle styrast etter, og som avløyste dei norrøne lovene som inntil då hadde vore gjeldande. Moster2024 skal det bli satsa stort på som ei nasjonal markering.

«Geopark Sunnhordland» som har fått nasjonal status, er døme på kulturverksemd som blir viktig å satse sterkt på. Dette skal komme innbyggjarane til gode ved å vera ein ressurs i småskala næringsutvikling, i undervisning og lokal identitetsbygging.

2.10. Kulturmiljø og kulturminne

Kulturmiljø¹ og kulturminna fortel oss kven me er, og er fundamentale byggjeklossar med tanke på identitet og stadtilhøyrse. Kulturminna våre er ikkje berre materielle gjenstandar på utstilling men og immaterielle kvalitetar som me kan oppleve og vere stolte av i kvardagen.

Data til ein kulturminneplan ligg i hovudsak klart. Det står att å ferdigstille sjølve planen, noko som bør gjerast før endeleg handsaming av KPA.

Me har ei rekkje verdifulle kulturområde som har stort potensiale. Det gjeld gullgruvehistoria på Lykling og kalkindustrien på Moster. Fleire tusen års utvinnings- og eksporthistorie frå «Sokkamyra» på Langevåg med Hespriholmen er verdig ein UNESCO-verdsarvstatus, som me skal arbeide for å få.

I samarbeid med næringsliv og frivillige skal Bømlo sine kulturminne bli opplevd, nytta og formidla til fellesskapet sitt beste. Det historiske skal vere synleg i det moderne og funksjonelle. Me få fleire kulturhistoriske løyper.

Bømlo skal vere aktive med tanke på å samarbeide med andre mynde og å søkje og sikre seg stønadsmidlar til kulturminnearbeid. Kulturvern skjer best gjennom bruk. Verneverdige bygg ligg ofte i strandsone og bør kunne nyttast til næringsaktivitet. Verneverdige sjøbruksmiljø bør leggjast inn i ny arealdel med omsynssone «bevaring kulturmiljø»

- sjå også kulturelaterte tema i del 5 Sosialt og inkluderande

¹ «Eit kulturmiljø er eit område der kulturminne inngår som del av ein større heilskap eller samanheng», Riksantikvaren

2.11. Friluftsområde

Me har fleire områder som er viktige friluftsområde, til lands og til vanns. Til dømes er det i områda kring Siggjo, Espevær og øyane aust og vest på nordre Bømlo, området Sagvatnet, Tjongspollen og Bergesfjellet og fleire holmar, verna. Sikring av ubygde holmar, øyar og skjær må for ålmenta må halde fram. I tillegg til fleire område med såkalla «viktige naturtyper».

Me må starte arbeidet med å registrere viktige friluftsområde og ta vare på samanhengande grøntstruktur i og nær lokalsentra. Større grøntområde som ikkje er ubyggd må bli teke vare på, og difor bør me etablere ei «Markagrense», kor naturkvalitetar og området verdi for friluftsliv, biologisk mangfald, kulturminne, landbruk og drikkevatt blir bevart.

Ingen skal bu meir enn maksimalt 500 meter unna nærturområde.

2.12. Reiseliv

Reiseliv er Noregs tredje største eksportnæring og er blant næringane som veks raskast i verda, og Bømlo har eit stort potensiale her.

Dei som besøker Bømlo skal kunne få både heilskaplege og mindre opplevingar av og innblikk i lokal historie og kultur osb. Bømlo har eit stort potensial i å kunne tilby turistar naturbaserte opplevingar. Som berekraftig reisemål skal ein vere med på å sikre den historiske og kulturelle arven, samstundes med at ein står opp om lokalsamfunnet og naturen. Bømlo skal satse på eit sterkt, berekraftig reiseliv framover. Det inneber og at reiselivssatsinga skal vere med å skape arbeidsplassar. For å få til dette må Bømlo samarbeide godt med både offentlege og private aktørar.

For å ha sosialt berekraftige nærmiljø er det viktig at reiselivet genererer heilårsaktivitetar, slik at me ikkje blir ein ikkje «vinterlukka» reisedestinasjon.

Det er behov for fleire hotellovernatningsplassar og konferansefasilitetar. Overnatningsmoglegheiter som til dømes «Kysthytte» i regi av Hordaland turlag er også ønskeleg. Dette må me sikre areal til. Andre private overnattingstilbod vil antakeleg også vekse framover, og for kommunen blir det viktig å handsame desse som næring på like vilkår.

2 KYSTKOMMUNEN		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Utvikle heile kommunen gjennom å satse på attraktive lokalsenter. Bømlo skal vere sett saman av lokalsentra, og områda omkring, sine unike kvalitetar. Lokalsentra skal vere generasjonsvenlege og	Definere lokalsentra og utvikle desse gjennom helsefremjande planlegging og tilføre sentrums kvalitetar slik at bømlingane kan dekke storparten av sine daglege gjeremål her. Utvikle sentrums kjernane i lokalsentra, til å bli trivelege, sosiale plasser, med høg kvalitet på tenester, uterom, gode handels- høve osb.	Følgje opp i KPA. Gjennomgang og revurdering av eldre planar. Utarbeide føringar eller strategi/temaplan for: <ul style="list-style-type: none"> • sentrums kvalitetar og fortetting • sosiale og materielle kvalitetar

2 KYSTKOMMUNEN		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
<p>vere trivelege stader å vekse opp.</p> <p>Lokalsentra skal fremje særegne kvalitetar og lokale kulturminne</p>	<p>Heilskapleg planlegging av kommunesenteret Svortland</p> <p>Dei fysiske omgjevnadane skal fremje trivsel og helse.</p> <p>Fortette med omsyn på sosial berekraft.</p> <p>Kulturminneplan</p>	<ul style="list-style-type: none"> arkitektur, universell utforming, design <p>Eigen områdeplan for Svortland.</p> <p>Eigne kommunedelplanar for lokalsentra etter behov.</p>
<p>Binde saman eksisterande bustadområde kring lokalsentra.</p>	<p>Sikre trygge korridorar for gang- og sykkelveggar, «snøggveggar»</p> <p>Heilskapleg utvikling av lokalsentra.</p> <p>Nye bustadfelt i sykkel/gongavstand til sentrum av lokalsentra.</p> <p>Konkretisere framlegg frå mogleighetsstudiar.</p>	<p>KPA. Trafikksikringsplan. KDP for lokalsentra.</p>
<p>Utvikle potensialet for fleire kulturarbeidsplassar.</p> <p>Satse strategisk på kulturbasert næringsliv med omsyn på reiseliv.</p>	<p>Vidareutvikle det unike kulturlivet. Syne nasjonal og regional betydning av det.</p> <p>Større markering av Moster2024</p> <p>UNESCO-status Sökkamyra/Hespriholmen</p> <p>Vere med på å fremje innovasjon og gründering i all næringsverksemd og tenester, offentleg som privat.</p> <p>Følgje opp dette tverrsektorielt: samkøyre tiltak i oppvekst-, opplæring-, kultur- og næringsplanlegging.</p>	<p>Sikre gode areal til slik næringsverksemd.</p> <p>Sørge for å ha areal/lokale til gründerarbeid, innovasjon og profesjonelle kulturarbeidarar.</p> <p>Verne områder som Sökkamyra og Hespriholmen</p>
<p>Utjamne kjønnsforskjellane i val av yrke.</p> <p>Få fleire kvinner i leiande posisjonar.</p>	<p>Støtte næringslivet i deira arbeid med å rekruttere kvinner til mannsdominerte yrke, og menn til kvinnedominerte yrke</p>	
<p>Satse på sjønære bustad-, næring- og friluftsområde.</p>	<p>Bustad- og næringsutvikling ved sjøen. Gjennomgåande sørgje for nær tilgjenge til blågrøne område. Alle skal ha nærtur-område i maksimalt 500 meters avstand.</p>	<p>Sikre alle desse tiltaka i arealplanar og føresegner.</p>

2 KYSTKOMMUNEN		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
	<p>Prioritere tilgjengeleg og funksjonell strandsone for ålmenta.</p> <p>Kommunale kaier skal bli utvikla til ålmenta sitt beste.</p> <p>Båtplassar til alle. Fleire fellesanlegg.</p> <p>Oversyn over alle brygger, anlegg, strender, friområde som er tilgjengelege for ålmenta</p>	<p>Sikre byggegrense mot sjø.</p>
<p>Større satsing på berekraftig reiseliv</p>	<p>Promotere og utvikle Bømlo som berekraftig destinasjon gjennom Samarbeidsrådet for Sunnhordland/Visit Sunnhordland</p> <p>Krav om berekraft i alle ledd.</p> <p>Få fleire overnattingsmoglegheiter</p> <p>Ha eit «heilårsaktivt» reiseliv</p>	<p>Ha egna områder til næringsføremål/reiseliv i strandsona.</p>
<p>Nyskapande reiseliv</p>	<p>Delta og vere med på å operasjonalisere framlegg i workshops o.l.</p> <p>Arbeid og aktivitet for alle</p> <p>Barn og ungdom skal tidleg oppmodast til å skape arbeidsplassar og sjå moglegheitar på Bømlo.</p>	<p>Sikre areal med omsyn til andre kvalitetar.</p>
<p>Fortsatt ha marin næring – havbruk</p> <p>Levande fiskerier</p>	<p>Berekraftig vekst.</p> <p>Få unge til å satse i både marin og maritim sektor</p>	<p>Gode hamner, og kaianlegg.</p> <p>Egna sjøareal.</p> <p>Følgje opp regional kyst-soneplan med lokale tilpassingar.</p>
<p>Ha eit produktiv landbruk.</p>	<p>Sikre grønt- og landbruksområde mot vidare utbygging.</p> <p>Støtte innovasjon og nye driftsformer.</p> <p>Forhindre at landbruksområde/matjord blir omdisponert og nedbygd, gjennom å utnytte eksisterande utbygd areal betre.</p>	<p>KPA</p> <p>Etablere eit arealrekneskap</p>

2 KYSTKOMMUNEN		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Bevare gjenverande matjord og handheve jordvernet.	Egna areal for massedeponi	
Ha tilgang til gode friluftsområde.	Bevare viktige områder. Bruke allereie utbygd areal betre. Etablere ei «markjagrense»	KPA

- sjå også målmatrix i del 5 Sosialt og inkluderande

3. Klima – det me leve av

Planprogramtema: Miljø, naturmangfald, friluftsliv og klima.

Kortreist og berekraftig skal vere stikkord for utviklinga.

Bømlo kommune skal ha ambisiøse klimamål med fokus på «feie for eiga dør», altså på kva me kan gjere lokalt. Bømlo skal definitivt vere med på laget som skal oppfylle internasjonale og nasjonale klimamål. Me skal alle, kommune som den einskilde bømling, ta klimaomsyn, spesielt innan energiforsyning og areal- og transport.

Klimaarbeidet skal ikkje bestå av ei rekkje einskilde tiltak, men bli institusjonalisert i alle ledd i kommunen si verksemd. Bømlo skal leggje til rette for at alle kan bidra i klima- og miljøarbeid. Bømlo kommune skal samarbeide og medverke til ei grønn omstilling av det lokale næringslivet.

3.1. Klimaplan, rekneskap og budsjett

Gjeldande klimaplan er utdatert. Kommunestyret har gjort vedtak om at klimaplanen skal bli implementert i ny kommuneplan. Det er viktig å understreke at mange av klimamåla blir nådd i andre planar og strategiar, som til dømes føresegna til arealdelen og reguleringsplanar, innkjøpsreglement og kommunedelplanar. Eit viktig verktøy for å vite om me når klimamåla for dei ulike sektorane, blir å få på plass eit klimabudsjett- og rekneskap.

3.2. Utsleppsmål

Vegtransport og jordbruk står for den største andelen av utslepp i Bømlo². I tillegg kjem utslepp frå sjøfart men talmaterialet inkluderer også skipstrafikk som passerer gjennom skipsleiene, noko kommunen har begrensa moglegheiter til å redusere åleine. Kommunen skal vere med å bidra til at desse sektorane blir utsleppsfrie.

Teknologien går fort framover og ved eit godt samarbeid med næringsliv og forskning, skal Bømlo redusere sine klimagassutslepp med 80% innan 2030. Bygg og anlegg skal bli utsleppsfrie innan 2025.

Bømlo skal vere med på ei nasjonal satsing på å gjere hamneanlegg og elektrisk infrastruktur for maritim sektor, utsleppsfrie innan 2040.

² Tal oppgeve frå Miljødirektoratet/Miljøstatus.no, målt i tonn CO₂-ekvivalentar.Tal frå 2016.

3.3. Utslepp – energibruk

Energi er eit knapt offentleg gode og me skal planleggje slik at behovet blir minst mogleg, og gjerne energipositivt. For å redusere utslepp frå sjøfart må me elektrifisere hamneanlegga.

Det skal vere enkelt for private, både næringsliv og husstandar, som ønskjer å satse på klimavenlege energiløysingar, som til dømes solpanel på hustak.

3.4. Utslepp – arealforvaltning

Mykje av utsleppa kan bli redusert gjennom arealforvaltninga. Å redusere det daglege transportbehovet vil vere eit viktig tiltak for å nå lokale utsleppsmål. I planperioden vil det antakeleg òg blir innført nye, nasjonale betalingsystem for vegbrukarar, med eit sterkt miljøfokus, som vil påverke det lokale trafikkbilete.

Sjå og avsnittet *mobilitet*.

3.5. Utslepp – innkjøp og arealforvaltning

Bømlo skal redusere direkte utslepp som skjer innanfor kommunen sine grenser. Det gjeld frå vegtrafikk, fossil energibruk og innan jordbruk og avfallshandtering. Me skal stille klimakrav i innkjøpsreglement og anbod som blir lyst ut. Alle Bømlo sine verksemder skal bli miljøfyrtårnsertifiserte innan 2023.

Me skal vere med på å utvikling kollektivtransporten, og legge til rette for meir gonge og ikkje-motorisert transport. Det betyr mellom anna effektivisering av lokale transportbehov, meir bruk av tømmer og naturmaterielar i bygg og krav til at nybygg skal vere fossilfrie og energismarte. Vidare skal kommunen gje god informasjon og syne engasjement langs vegen mot lågutsleppssamfunnet.

3.6. Låg klimarisiko

I planperioden kjem krav om klimaprofil og å ha låg klimarisiko til å bli meir gjeldande i heile samfunnet, ikkje minst innan økonomisk sektor. Bank- og finansvesen, potensielle arbeidsgjevarar, investorar og næringslivet generelt, kjem i stadig større grad til å leggje klimarisiko inn i sine vurderingar. Bømlo ønskjer å blant dei mest attraktive kommunane på vestlandet og for å vere det skal me med tanke på klimarisiko, bli ein lågrisikokommune .

Me skal tilpasse oss klimaendringar ved først og fremst å bevare, restaurere eller etablere naturbaserte løysingar.

3.7. Klimatilpassing

Det er i denne planen fokus på utslepp. Når det gjeld klimatilpassing vil dette bli meir konkretisert som ein del av planarbeidet med ROS, beredskap og vann- og avlaup.

For Bømlo sin del er det havnivåstigning, overvatn, stormflo, stormvêr og tørre somrar som kan bli meir krevjande i framtida. Tiltak langs sjøen må ta høgde for auka havnivå. Både eksisterande og nye område må vere rusta for større mengder med overvatn. Alle områder for nybygg og transformasjon samt infrastruktur må vere dimensjonert for kraftig stormvêr og større nedbørmengder. Me skal bruke naturbaserte løysingar.

Både med omsyn til drikkevatt, akvakultur og landbruk må me ha tilstrekkelege reservar med reint vatn for lange tørkeperiodar. Kraftige stormvêr framover kan og føre til at Bømløbrua blir stengt oftare enn før kombinert med innstilte båtruter. Me må med andre ord vere budd på isolasjon i kortare periodar. Her må kvar enkelt privathusstand også vere med som ein del av totalberedskapen.

3 KLIMA – DET ME LEV AV		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Bømlo kommune skal kutte sine klimagassutslepp med 80% innan 2030. Bømlo kommune skal drifte sine tenester utan bruk av fossilbasert energi innan 2025 Utsleppsfri kyst innan 2030	Implementere klimatiltak i sentralt planverk, spesielt innkjøp, anskaffing. Miljøsertifisere all kommunal verksemd Elektrifisere/utsleppsfri transport. Samarbeide med andre mynde om tiltak og pilotprosjekt.	Klimatiltak i KPS, KPA. Få ein handlingsstrategi for klimaarbeidet i kommunen, i kombinasjon med klimabudsjett og klimarekneskap.
Vere ein kommune med låg klimarisiko.	Klimatilpasse infrastruktur. Spesielt med omsyn på høgare havnivå, overvatn, storm og vatnforsyning.	Følgje opp krav om klimatilpassing i planar om samfunnstryggleik, beredskap, ROS-rapport.

4. Rusta for livet

Planprogramtema: oppvekst og opplæring, ei framtidretta helse og omsorgsteneste.

4.1. Livsmeistring og det aldersvenlege samfunnet

På Bømlo skal ein kunne leve heile livet. Me skal vere eit aldersvenleg samfunn. Den gode oppveksten startar med dei tusen første dagane, frå ufanging. Bømlo skal vere ein god plass å vekse opp, med sunne og trygge oppvekstmiljø og gje gode barndomsminne. Å ruste oss for livet vil også bidra til å hindre aukande negative sosioøkonomiske skilnader og fattigdom.

På Bømlo skal me gjere det mellom anna gjennom å oppleve tidleg meistring, god livsstil, fokus på menneskerettar, likestilling, fremje fred- og ikkjevaldskultur, globalt borgarskap og verdsetting av kulturelt mangfald og kulturens bidrag i lokalsamfunnet.

Dei ferdigheitene ein person treng i livet, er i stadig endring. Realitetane i dagens samfunn er at me ikkje veit kva jobbar våre barn og unge veks opp til, fordi teknologiutvikling og automatisering endrar arbeidslivet. For å ruste barna for livet skal ein tidleg oppleve meistring og tilhørslse. Livsmeistring blir sentralt i alt oppvekstarbeid.

4.2. Kompetanseområde

I Bømlo skal me ønskje at ein vekta fire kompetanseområda for at me alle å kunne vere rusta for livet:

- fagspesifikk kompetanse
- kompetanse i å lære
- kompetanse i å kommunisera
- samhandle og delta, samt kompetanse i å utforske og skape

Både innan helse og oppvekst skal kommunen sine teneste arbeide førebyggjande og helsefremjande gjennom gode universelle tiltak, for alle, og tidleg innsats, for førebygging. Me skal ha ein heilskapleg strategi for å møte trongen for desse tenestene i framtida.

Dette blir og lagt til grunn og ytterlegare konkretisert i kommunedelplan, KDP oppvekst.

4.3. Stadkjensle og identitet

Å føle at ein kjem frå ein god stad og kjenner ein lokalidentitet, er godt eit grunnlag for livsmeistring. Alle lokalsentra har unike historiske, kulturelle og naturbaserte kvalitetar som eit fundament for stadkjensle og identitet. Desse kvalitetane skal me bruke i både oppvekst- og helsearbeidet.

4.4. MOT

Til grunn for arbeidet i alle tenestene skal MOT-verdiane liggja. Dei som har vakse opp i Bømlo, skal ha opplevd å vekse opp som trygge og aktive barn og unge med meistringsglede og som vert menneske, som har: Mot til å leva, Mot til å bry seg, Mot til å sei nei.

4.5. Sosiale møteplassar med fysisk aktivitet

Eit gjennomgåande ønskje frå både unge og eldre i løpet av medverknadsfasen, har vore fleire sosiale møteplassar som generer fysisk aktivitet. Det er lite «mangfald» i det organiserte/tilrettelagte tilbodet, kor det er fleire som ikkje finn «sin plass». Å sikre og omdisponere areal til dette vil i seg sjølv vere eit viktig førebyggjande og helsefremjande tiltak.

4.6. Opplæring

Skulen skal ikkje berre gje barn og unge fagleg kunnskap. Barn og unge må også bli førebudd til å ta vare på seg sjølv og kvarande, kunna forstå og handtera og byggje gode relasjonar med menneska rundt seg, samt bli aktive og deltakande medlemmer av samfunnet. Barn og unge skal få tileigne seg den kompetansen som er nødvendig for å fremje ei berekraftig utvikling av Bømlo.

Skulane og barnehagane skal gjere barna våre til aktørar for ei meir berekraftig verd. Berekraft skal gå igjen i all opplæring- og utdanningspolitikk og læreplanar.

På Bømlo skal alle vere sikra lik tilgang til utdanning, deriblant personar med nedsett funksjonsevne, flyktingar og barn i utsette situasjonar. Me må sikre at me fortsatt har vidaregåande opplæringstilbod på Bømlo. Unge skal bli oppmoda om å ta høgare utdanning og kommunen skal utvikle samarbeidet med dei dei høgare utdanningsinstitusjonane her i regionen.

Skulane skal bli utvikla med omsyn på framskrivinga av folkemengd. Eit skulebygg skal ikkje berre vere for tradisjonell skuleverksemd, men må vere fleksible, bli nytta til ulike føremål i og for lokalsamfunnet.

4.7. Helse- og sosialpolitiske målsettingar

Kommunen korkje skal eller kan løyse alle utfordringar, heller ikkje innan helsesektor. Me er, og kjem til å bli, meir avhengige av samarbeid både med frivillige, pårørande, næringsliv, forskning o.s.b. for å ruste oss for framtida. Difor skal me Bømlo kommune stimulere og legge til rette for at innbyggjarane tek ansvar for eiga helse, tek sunne val og på eigne premissar meistrar eige liv. Me skal tilby innbyggjarar som har behov for hjelp og bistand, individuelt tilpassa og koordinerte tenester med høg kvalitet og brukarmedverknad.

Gjeldande kommunedelplan for HSO har fire fokusområde som blir implementert i kommuneplanen:

- Ei ny og meir aktiv brukarrolle. Individuelt tilpassa og koordinerte tenester
- Tettare samarbeid med eksterne aktørar. Kommunen som koordinator og tilretteleggjar
- Målretta utvikling av tenestetilbodet (meir fokus på førebygging og eigenmeistring, bevisst prioritering, organisering og lokalisering)
- Målretta satsing på rekruttering og kompetanse

Innan 2030 skal me redusere for tidleg død av ikkje-smittsame sjukdommar med ein tredel. Dette er sjukdommar som for ein stor del heng saman med livsstil. Sunne levevaner, særleg i barne- og ungdomsåra, er grunnleggjande for framtidig helse, men òg for helsa til neste generasjon.

Barnehagar og skular er sentrale aktørar for å leggje til rette for gode val. Aktivitetstilbod i nærmiljøa og lett tilgjenge på sunn mat er viktige tiltak for å nå målsetjinga.

Ei sentral strategisk oppgåve blir å gripe fatt i dei unge som slit med mentale problem. Psykisk helse skal bere eit satsingsområde. I Bømlo skal me vere med på å etablere sunne levevanar for å fremje god helse og redusere helseforskjellar i vaksen alder. Omgjevnadane og oppvekstmiljøet skal stimulere til aktivitet.

Bømlo skal følgje opp den nasjonale strategien om universell utforming (UU) for å førebu oss på ei stadig eldre befolkning. Alle sentrumsområda i lokalsentra skal vere gjennomgåande universelt utforma. Det gjeld gater, haldeplassar, møteplassar, arkitektoniske løysingar og anna utforming av dei bygde omgjevnadane.

4.8. Nye løysingar

Framover må mange kommunale tenester innan oppvekst og helse organiserast på andre måtar. Det blir viktig å tenkja nytt, ikkje minst med tanke på å mobilisere og involvere frivillige. Institusjonar og aktivitetar skal bli planlagde for sambruk og sosiale møte. Me vil vekk i frå tradisjonell planlegging kor til dømes institusjonar for eldre eller andre med hjelpebehov, blir skilt vekk frå stader kor ålmenta ferdast. Framover kjem kvardagslege kulturelle aktivitetar, som til dømes korpsøvingar og fotballtrening, til å bli meir integrert i kommunale teneste relatert til helse og omsorg.

Medisinsk utvikling og endring i behandlingsformer vil òg kunne påverke behov for helsetenester framover. Me skal løyse dette ved å tenke nytt.

Når Bømlopakken II er ferdig vil dette gjere kommunen meir samanbunden og det blir meir enkelt for dei som bur på Svortland å jobbe eller ha fritidsaktivitetar på Langevåg og Moster, og motsett.

Gjennom arbeid med kommunedelplan for HSO er det mellom anna kome fram behov for utbygging av omsorgsbustadar med fellesareal og moglegheiter til tilpassa bemanning på Moster og Svortland. Arbeid på Moster er sett i gong. På Svortland må dette sjåast i samheng med planar for sentrum. Her står det att å sikre gode areal, og ei «klynge» kring eksisterande sjukeheim, ville vere gunstig.

4 RUSTA FOR LIVET		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Alle barn som veks opp på Bømlo skal bli godt rusta for livet.	Livsmeistring som gjennomgåande tema i alt oppvekst- og kulturarbeid. MOT-verdiane skal ligge til grunn i alt planverk Utvikle fleire sider av seg sjølv gjennom kulturell forståing, nysgjerrigheit, kreativitet og nyskaping.	Følgje opp i KDP oppvekst, KDP HSO, andre kommuneplanar, også arealmessig.
Aldersvenlege lokalsentra og nærmiljø	Sørgje for positiv stadkjensle, trygg på sin identitet.	

4 RUSTA FOR LIVET		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
	<p>Sosiale møteplassar for alle generasjonar.</p> <p>Sikre gode overgangar mellom barn og vaksenlivet for menneske med hjelpebehov.</p> <p>Planleggje bygg og areal for meir sambruk og samlokalisering av ulike teneste.</p> <p>Vidareutvikle erfaringane frå det nasjonale nærmiljøprosjektet.</p> <p>Sørgje for eit mangfaldig bustadmønster.</p>	
Førebyggje mentale problem og satse på god psykisk helse	<p>Fokus på dette gjennom informasjon, undervisning og samtalar med barn og unge.</p> <p>Omgjevnadane skal stimulere til sosialt liv og fysisk aktivitet</p> <p>Bømlo sine unike kulturelle kvalitetar må bli aktiv nytta i oppvekstpolitikk.</p>	
Barn og unge skal få kompetanse om berekraft	Berekraft og FN sine berekraftmål blir implementert i all opplærings og oppvekstpolitikk.	KDP oppvekst, andre relevante planar.
Målretta utvikling av tenestetilbodet	<p>Planleggje med omsyn på endringar og realvekst.</p> <p>Fremje nyskaping.</p>	Gjere politiske prioriteringar i planar og budsjett.
<p>Bli blant dei beste kommunane på helsefremjande planlegging.</p> <p>Halde folk friske</p>	Leggje helsefremjande planlegging til grunn i alle planar.	Helsefremjande krav og føresegner i KPA og reguleringsplanar
<p>Leggje til rette for at den einskilde kan ta ansvar for eiga helse.</p> <p>Barn skal lære å ta sunne val.</p> <p>Førebyggje helseproblem hos unge.</p>	<p>Satse på variert fysisk aktivitet, ha moglegheiter for nærturanlegg, gode ernærings- og livsstilsval.</p> <p>Tilby hjelp, vegleing, bistand, informasjon og god livsstil.</p> <p>Sørgje for godt kosthald både hjå unge og eldre.</p> <p>Universelt utforma sentra og fleire UU-utforma turløyper tilknytt lokalsentra.</p>	Krav om UU. Arkitektur og utforming som fremjar helse og sosial berekraft.

5. Sosialt og inkluderande

Planprogramtema: oppvekst og opplæring, inkludering.

Bømlo skal vere eit samfunn kor alle skal kunne bli inkludert. Det blir viktig å tenke dette både innan oppvekst, næringsliv og tilflytting. Verdier som at «me stiller opp for kvarandre» og ønsket om at Bømlo skal vere for alle, skal me legge til grunn. Kommunen korskje kan eller bør løyse alle oppgåver. Noko blir best løyst av frivillige på privat initiativ, og i medverknadsarbeidet veit me at det store ressursar i nærmiljøa som kan vere med på dette.

5.1. Sosial berekraft

Sosial berekraft handlar mellom anna om at ein nærmiljøa står seg over tid. Sosial berekraft kan mellom anna bli målt i kor mange som deltek i nærmiljøa sine. Fråværing av mobbing på den lokale skulen kan vere ein anna målestokk saman med tryggleik, med omsyn på trafikkforhold eller kriminalitet.

Dette krev fleire tverrsektorielle grep, ikkje minst på det arealmessige. Satsinga på nærmiljøprosjekt skal bli ført vidare. Lokalsentra skal bli utvikla etter prinsippa om helsefremjande nærmiljø, også sosialt.

Dei fysiske omgjevnadane har mykje å seie for sosial berekraft. Det er viktig at me vel oss ut lokalsenter som sosiale «pilarar» i kommunen, for sterke lokalsenter vil også vere bra for grendene og nærmiljøa omkring. At lokalsentra skal bli fortetta, handlar mest om å tilføre sosiale kvalitetar som eit mangfald av innbyggjarar, ulike og unike kulturkvalitetar og næringsliv.

Inkluderingsarbeidet, anten det er i nabolaget eller på arbeidsplassen, må i all hovudsak skje gjennom frivillig innsats og ved lokalsamfunnet sine eigne ressursar. Kommunen kan likevel vera ein viktig pådrivar og tilretteleggjar.

Me skal alltid vere opne for å ta i mot menneskje på flukt. Flyktningar skal få tett oppfølging for ikkje å falle utanfor. Samstundes er det krevjande for kommunen, når nasjonal flyktningpolitikk endrar seg, å til ei kvar tid ha nok bustader. Me vil jobbe for ha føreseielege forhold.

5.2. Frivillig innsats

Basert på innspela frå grendautvala er det tydeleg at mange er engasjert i frivillig arbeid på mange ulike felt – alt i frå idrett, ryddedugningar til bedehus, interesseorganisasjonar osv. Frivillig innsats utgjør grunnlaget for mykje av det som skjer i Bømlo, og går igjen i samtlige kapittel og tema her i kommuneplanen.

I framtida blir velferdssektor meir avhengig av frivillig innsats, ikkje minst innan helse. Og det frivillige kulturlivet er ein sentral rekrutteringsarena for det profesjonelle kulturlivet.

Som kommune skal me samarbeide og legge til rette for kontinuerleg dialog med frivillig sektor og samskaping med Bømlo sine innbyggjarar. Lag og organisasjonslivet yrer på Bømlo, men ikkje alle har egna lokalar eller må drifte bygg som kan vere krevjande økonomisk. Det er eit behov for nytt allaktivitetshus som kan romme mange ulike aktivitetar for frivillige krefter.

5.3. Idrett og turløyper

Me har eit miljø for breiddeidrett og fotball. Samstundes er det aktive miljø innan sportsdykking, karate, korps, teater, motorcross, sykling og ultraløp. Me har god anleggsdekning, både til organisert og uorganiserte aktivitetar. Til dømes er symjemiljøet blomstrande på alle nivå, mosjon som elite, og symjehallen som opna i 2018 er ein viktig føresetnad for å vidareutvikle dette.

Turlag og turgrupper er i stadig vekst og det har vore eit sterkt ønskje i medverknadsfasen om at me må få på plass fleire turløyper i ulike variantar kring lokalsentra. Det bør vere minst ei UU-løype tilknytt kvart lokalsenter. Sikring av friluftsområde og kulturlandskap må skje i samarbeid med lag- og organisasjonslivet.

Det er eit behov for fleire fleirbrukshallar og me ønskjer å opprette ein ridehall.

5.4. Bibliotek

Biblioteka får nye moglegheiter til å utvikle seg som samfunnsinstitusjon når dei nye lokale i kulturhuset er ferdige. Filialane skal bli integrerte i utviklinga av lokalsamfunnet og skulane sitt arbeid. Å gje biblioteka god plass i planlegginga er viktig for å utjamne sosiale forskjellar, generere kulturaktivitetar og informasjon og vere ein møteplass for alle.

5.5. Berekraftig og trygg mobilitet

Mobilitet handlar først og fremst om å kunne delta og bidra i lokalsamfunnet og førebyggje uønska sosial isolasjon. Å ha tilgang til bil er viktig og vil halde fram med å vere viktig på Bømlo, men me skal planleggje for alle berekraftige mobilitetsformer, kollektivtrafikk som privat. Å konsentrere og konsentrere arealbruken til bustader og servicefunksjonar i nærleiken av kvarandre, kan og gjere kommunen meir *inkluderande* gjennom eit betre mobilitetstilbod. Det krev også god knutepunktspolitikk.

Me vil redusere det daglege transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvenlege transportformer. I og kring lokalsentra er det eit stort potensiale for meir gonge og sykkel. Skule- og bustadområda må bli bunde saman med sykkelveggar.

Moglege snøggveggar må bli kartlagde og utbetra. Slike tiltak vil auke tryggleiken og vere med på å løyse opp «tidsklemma» mange foreldre kjenner på i dag. Det må komme på plass ein gjennomgåande sykkelekspressveg frå nord til sør.

Ved å satse på lokalsentra kan me samstundes vere ein pådrivar for eit betre kollektivtilbod mellom desse, spesielt med tanke på å få til betre korrespondansar, både på sjø og land.

Kommunen skal vere «på», og skal bidra til å fremje og prøve ut innovative transportløysingar. Fossile motorar vil bli fasa ut i løpet av planperioden, men om antal køyretøy held fram med å vekse vil det føre til fortsatt press på arealressursane. Eit redusert transportbehov vil føre til eit mindre arealbehov og økonomiske midlar til parkering og vegnett, kan bli frigjort til andre føremål.

God mobilitet er avgjerande for eit velfungerande næringsliv. Når Bømlopakken II er ferdigstilt vil dette sikre eit meir effektivt og tryggare vegsamband mellom kommunen sine lokalsentra. Då kan me knyte desse saman og vidareutvikle desse. Med stadig betre infrastruktur er det høgst aktuelt å sjå på nye transportformer. Transportaksane mellom kommunesenteret og lokalsentra, kan bli knytt saman av ein «bygdabane», eit samanhengande system av autonome bussar, med forgreiningar. Bømlo skal også bidra til å fremje innovative og nye transportformer til sjøs.

Bømlo er sertifisert som «Trafikksikker kommune» og skal halde fram med dette arbeidet. Me har ein 0-visjon for drepne og skadde i trafikken. Som vegeigar, barnehage- og skuleeigar, arbeidsgivar, kjøpar av transporttenester og ansvarleg for helsa og trivselen til innbyggjarane har me eit stort ansvar for å førebyggje ulykker. Trafikktryggleiksarbeidet skal vere ein brei og samla innsats der alle sektorar er involverte for å førebyggje og redusere trafikkulykker. Dei kommunale etatane skal bli involvert i arbeidet. Den enkelte etatsleiaren må ta sitt delansvar.

5.6. Bustadsosialt arbeid – «Alle skal kunne bu trygt og godt»

Bustadsosialt arbeid omfattar alt frå kommunen sin innsats for å skaffa og tildela bustader, til tenester og enkeltvedtak som kan betra den enkelte sin føresetnad for å meistra sin bu- og livssituasjon. Bømlo kommune disponerer omlag 150 utleigebustadar, òg har tildelingsrett på ulike innskotsleilegheiter. I tillegg eig/ leiger kommunen personalbasar i nokre private bustader der det blir ytt døgnkontinuerlege tenester.

Det er ei målsetting at så mange som råd skal få høve til å eiga sin eigen bustad om dei ynskjer det. Bømlo kommune skal ha ein aktiv bruk av Husbanken sine låne og tilskotsordningar, og me skal bistå med tilrettelegging av bustader til eldre og personar med nedsett funksjonsevne slik at dei kan bu lengst mogeleg i eigen bustad.

Bustadane skal i størst mogeleg grad tilpassast brukarane sine behov og økonomi. Utbygging skal sjåast i samheng med utvikling av kommunale tenester. Effektiv og god ressursutnytting for kommunen skal alltid takast med ved vurdering av lokalisering, utforming og tal på einingar.

Ei vurdering av behovet for justering og endring av bustadmassen blir gjort gjennom oppfølging av bustadsosial handlingsplan som er ein del av Kommunedelplan HSO.

5.7. Kyrkje og trusliv

Kristendommen er historisk og kulturelt ein viktig del av vår kulturarv. Kyrkjesamfunna har sterke tradisjonsrike røter på Bømlo og er samfunnsaktørar som er viktig for sambygdingane.

Sjølv om sekulariseringa av samfunnet vil halde fram, vil nok bruken av Kyrkja, frikyrkjer og bedehus på Bømlo framleis stå sterkt. Desse trussamfunna generer mange ulike, aktivitetar som er opne for alle. Mykje av dette skjer på frivillige basis og aktivitetane er viktige for nærmiljøa og ofte retta inn mot barn og unge.

Kommunen som har det økonomiske ansvaret for bygging, drift og vedlikehald av kyrkjene mens Bømlo kyrkjelege fellesråd har forvaltningsansvaret. Kyrkja har også det særskilt oppdraget frå kommunen om å forvalte gravplassar og administrere kyrkjegardane i kommunen. Gravferdsplanar, både nye og av eldre dato, syner at det fleire stadar er eit press i Bømlo kommune i forhold til gravareal. Kommunen må fastsetje sin framtidige gravleggings- og festepolitikk. Me må drøfte ulike forhold knytt til gravferder og gravplassforvaltning. I planperioden kan det og bli bruk for fleir-religiøse seremonistader.

5.8. Samfunnstryggleik

Eit inkluderande lokalsamfunn er også eit trygt lokalsamfunn. Kommunen har eit ansvar for å sikre at innbyggjarane har ein sikker og trygg kvardag. Under kriser og katastrofar må kommunen kunne sette i verk tiltak for å verne innbyggjarane og oppretthalde viktige samfunnsfunksjonar. For å få til dette, skal Bømlo jobbe heilskapleg og systematisk med samfunnstryggleik og beredskap, på tvers av sektorar i kommunen.

Kommunen sitt beredskapsarbeid utgjer det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen. Private hushaldningar og næringsliv er også ein del av Bømlo sin totalberedskap.

Me må ha god oversikt over kva type hendingar som kan skje i kommunen. Dette skal komme fram av ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse), slik at vi får oversikt over kva risiko det til dømes er for flaum, naturkatastrofe, epidemiar/sjukdomar, trafikkulykker, svikt i kritisk infrastruktur eller større skipshavari langs kysten vår. Elektroniske angrep må me også ta meir høgde for framover. For dei områda det er høgast risiko, må kommunen ha særskilte beredskapsplanar for å sikre tryggleiken om det skulle skje noko. Klimaendringar og klimatilpassing blir ein sentral del av risikobiletet i framtida.

I det daglege er det Bømlo brann- og redning som rykkjer ut på kort tid, for å handtere brannar og andre akutte situasjonar. Det er behov for ny brannstasjon som kan dekke framtidens behov.

5 SOSIALT OG INKLUDERANDE		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Trygge og aktive nærmiljø Alle som bur her skal bli inkludert og føle seg som «Bømlingar».	Satse på lokalsentra som lokale «loko-motiv», utvikla med omsyn på sosial berekraft. Oppmuntre og støtte frivillige og grenda-utvala i deira inkluderingsarbeid. Samarbeide med frivillige om merking og opparbeiding av turstiar. Universelt utforma sentra og fleire UU-utforma turløyper tilknytt lokalsentra. Etablere sosiale møteplassar som genererer fysisk aktivitet. Ruste opp eksisterande møteplassar.	Sikre grønt- og nærturområder. Konkretisere føresegner i KPA Areal til gong- og sykkelveggar, gode kollektivknutepunkt og sykkel-ekspressveg

5 SOSIALT OG INKLUDERANDE		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
	Berekraftig mobilitet	
Barnevenlege nærmiljø	<p>Barnevenlege lokalsenter, arkitektur og infrastruktur</p> <p>Sterk satsing på Trafikksikker kommune-arbeidet. Forankre trafikktryggleik hjå administrativ og politisk leiing.</p> <p>Alle skular og barnehagar skal halde fram med å ha eigne trafikktryggleiksplanar.</p>	<p>Konkretisere desse føremål i KPA</p> <p>Sikre areal til sosiale møteplassar</p>
Fremje frivillig innsats og samskaping	<p>Kommunen skal leggje til rette for frivillig innsats.</p> <p>Kommunen skal ha jamnleg dialog med lag- og organisasjonliv</p>	<p>KDP kultur og strategi for frivillig arbeid.</p> <p>Sikre areal til allaktivitetshus</p>
God samfunnstryggleik	Arbeide systematisk og heilskapleg på tvers av sektorar/tenesteområde med alle beredskapsaktørar	ROS-rapport, smittevernplan, Oljevernplan, Interkommunalt utval mot akutt forureining sin beredskapsplan

6. Demokratiutvikling

Dugnadsand og viljen til å delta, er ein verdi som kjenneteiknar bømlingar. Med det har me eit godt grunnlag for å styrke lokaldemokratiet vårt.

Kommunen korkje kan eller bør løyse alle oppgåver. Noko blir best løyst av frivillige på privat initiativ. og Bømlo har historisk alltid vore tilknytt omverda både gjennom sjøfart og kulturelle impulsar. Me ønskjer å styrke samarbeide med resten av verda, på tvers av grenser.

Alle har ressursar og noko å bidra med. Medverknad og deltaking frå alle aldersgrupper blir viktig, men spesielt barn og unge. Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, eldrerådet og ungdomsrådet skal halde og bli utvikla vidare.

I dei neste 30 år vil det skje små og store endringar, som me må vere førebudde på å tilpasse oss.

Det vil komme nye samarbeidsformer og nye aktørar som me skal samskape med.

6.1. Kommunestyret og dei folkevalde

Den fremste institusjonen i lokaldemokratiet vårt, kommunestyret, skal vere engasjert, inkluderande, kompetent og vere tilpassingsdyktige. Både dei folkevalde og administrasjon skal vere kompetente på sentrale tema som demokratiutvikling, planarbeid og medverknad. Politikk og administrasjon skal i større grad samskape og utvikle kommunen saman.

Å samarbeide på tvers av kommunegrensene folkevalde i mellom, har me positive erfaringar med, og skal halde fram med. Me skal vere nysgjerrige på nye måtar å gjere ting på. Digitaliseringa av lokaldemokratiet skal vere til lokalsamfunnet beste og fremje medverknad.

I Bømlo skal me ha 0-toleranse for sjikane og trugsmål mot folkevalde og rådsmedlem. Både politikarar og administrasjon skal stå saman om å kunne utføre sine oppgåver under trygge høve.

6.2. Grendautvala

Grendautval og krinslag er paraplyorganisasjon for lag og organisasjonar i heile kommunen. Sjølv om grendautvala ikkje er lovpålagde eller består av folkevalde, så er dette viktige talerøyr og gode medspelarar i alt medverknadsarbeid. Grendautvala må ta initiativ til og sørge for eigen aktivitet, og kommunen skal vere med som støttespelar og elles bistå på best mogleg måte. Dette gode samspelet mellom kommune og grendautvala skal bli vidareutvikla.

6.3. Ungdomsrådet og barns interesser

I Bømlo skal barn og unge si stemme ver høyrte. Bømlo kommune har eit ungdomsråd som me vil vidareutvikle. Ordninga med ein representant for barn og unge sine interesser i byggesaker skal halde fram. Me ønsker å fortsette å prøve ut nye metodar for kontinuerleg å utvikle kommunen ut i frå barn og unge sitt perspektiv.

6.4. Gode og effektive planprosessar

Ein godt gjennomarbeida kommuneplan er eit viktig grunnlag for reguleringsplanarbeidet i kommunen. Er alle overordna føringar teke omsyn til i arealdelen til kommuneplanen vil prosessen med områdereguleringsplanar og detaljreguleringsplanar gå raskare.

Bømlo kommune skal sikre effektiv behandling av private planforslag. Utbyggjar skal tidleg i planprosessen få avklart kva krav som vert stilt til utgreiingar og kva tiltak som kan godkjennast i høve til kommuneplan. Ordninga med prinsippøknad i reguleringsplanarbeidet bør oppretthaldast slik at utbyggjar tidleg får avklart politiske føringar i plansaker.

Det er viktig at reguleringsplanar er grundig gjennomarbeida slik at ein sikrar at dei planlagde tiltaka vert gjennomført.

Kontroll av ulovlege tiltak må bli skjerpa.

Me skal halde fram arbeidet med at digitalisert planarbeid. Arealplanar, og eit digitalt planregister skal bli tilgjengelege. Strategisk satsing på bruk av IKT i planarbeidet skal gje meir effektive og rettferdige planprosessar, og opne for betre innsyn og medverknad for innbyggjarane. Planstrategien skal få meir fokus.

6.5. Råd og organisasjonar

Bømlo kommune skal vere aktiv deltakar og bidra i Samarbeidsrådet for Sunnhordland. For saker som mellom miljøfyrtårn-sertifisering, reiselivsstrategiske mål og kompetanseheving er samarbeidsrådet ein god samarbeidspartnar. Bømlo næringsråd blir viktige å ha med «på laget» i utviklinga av kommunen, ikkje minst med tanke på rekruttering og inkludering. Organisasjonslivet er også ein rekrutteringsarena for arbeidslivet.

6.6. Forsking og utvikling (FoU)

Me har allereie delteke i og hatt gode erfaringar med samarbeidsprosjekt som har involvert forskning- og utviklingssektor (FoU). Skal me bygge opp under bømlingen som gründer og fremje nyskaping blir slike samarbeid nødvendig å utvide og vidareutvikle. Både Høgskulen på Vestlandet (HVL), utdanningsinstitusjonane i Bergen og klyngemiljøa i regionen sit på mykje relevant kompetanse som Bømlo bør kunne godt av. Kanskje særskilt gjeld dette maritim og marin sektor, men også helse og kultursektor har eit spennande potensiale. Bømlo kommune skal vere med som tilretteleggjar og gjere seg attraktiv om forskingssamarbeid innan FoU.

6.7. Tilskot, EØS/EU-midlar, Vest-Norsk Brüsselkontor

Over halvparten av sakane i norske kommunestyre er relatert til EU/EØS. Gjennom EØS-midlane skal Noreg bidra til å utjamne sosiale og økonomiske skilnader. Næringslivet vårt er sterkt tilknytt den europeiske marknaden og skal me bli konkurransedyktige i framtida treng må me tiltrekkje oss innovative krefter og menneskje utanfrå Noreg også.

Vest-Norges Brüsselkontor er ein informasjonskanal mot institusjonane i EU/EØS, også for offentleg sektor. Her kan me få nyttig informasjon om til dømes økonomiske stønadsordningar, få tilgang til kompetansebygging og viktig prosjektkunnskap. Ei rekkje europeiske samarbeidsprogram omhandlar klima, miljø og regional utvikling, og har kommunar som målgruppe. Her ligg det tilskots- og samarbeidsordningar som Bømlo kan nyte godt av, til dømes med tanke på Moster 2024 og innan opplæring og innovasjon. Difor kan eit kommunalt medlemskap i Vest-Norsk Brüsselkontor vere relevant og nyttig.

Bømlo kommune treng også å utarbeide ein internasjonal strategi.

6.8. Kommunen som arbeidsgjevar

Bømlo skal vere ein inspirerende og inkluderende arbeidsplass. Me skal ha ein framtidsretta administrative og tekniske tenester tilpassa oppgåvene kommunen sine kjerneoppgåver.

Me skal ha eit godt arbeidsmiljø. Å skaffe seg tilstrekkeleg kompetanse blir ei utfordring framover. Fleire må kunne delta i det ordinære arbeidslivet. Arbeidslivet må vere ein arena for alle innbyggjarane i kommunen.

Kommunen skal vere ein trygg arbeidsplass. Det skal vere nulltoleranse for truande og trakasserande åtferd mot tilsette eller dei som utfører oppdrag for kommunen.

6.9. Prinsipp om eigarskap

Bømlo kommune korkje kan eller skal løyse alle samfunnsoppgåver, men der kommunen skal vere til stades, skal han vere profesjonell, kompetent og open for samarbeid og nye løysingar. Difor blir det viktig å ha nokre prinsipp om kommunale teneste og korleis ein skal forvalta ulike eigarskap. Dette må bli fulgt opp i ei eigarskapsmelding.

6 DEMOKRATIUTVIKLING		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Stadig styrke lokaldemokratiet. Vere ein kommune med eit godt lokaldemokrati. Barn og unge sine interesser skal bli teke omsyn til.	Gje dei folkevalde opplæring med høg kvalitet. Utvikle og samarbeid med kommunale råd og grendautvala. Legge vekte på høg grad av medverknad i alt planarbeid.	

6 DEMOKRATIUTVIKLING		
Slik vil me ha det	Slik gjer me det	Arealstrategi, oppfølging
Kommunen skal ha gode og effektive planprosessar.	<p>Gode og føreseielege, overordna planar med klåre krav.</p> <p>Tidleg og god dialog med utbyggerar og tiltakshavarar.</p> <p>Nytte rett planverktøy på rett nivå.</p> <p>Halde seg planfagleg oppdatert.</p> <p>Halde fram digitaliseringa av planprosessar og kommunikasjonsarbeidet.</p> <p>Prioritere ressursar i planstrategi til å oppdatere overordna planar og oversynsdokument</p>	
Bømlo skal tiltrekke seg forskings- og utviklingsmiljø, spesielt med omsyn på kultur, helse og næringsliv.	Styrke samarbeidet med FoU i regionen.	Strategi for samarbeid med FoU og anna kompetanse
<p>Bidra og delta i det regionalt samarbeid.</p> <p>Samarbeide på tvers av kommunegrensar.</p>	<p>Samarbeidsrådet for Sunnhordland.</p> <p>Nytte viktige regionale organisasjonar som til dømes næringsråd.</p> <p>Interkommunale prosjektsamarbeid.</p>	
<p>Styrke det internasjonale samarbeide mellom anna med omsyn på klima, næringsliv og kultur.</p> <p>Saman med dei andre kommunane i regionen, syne at internasjonale relasjonar er viktige for oss.</p>	Sikre oss økonomiske midlar til viktige samfunnsprosjekt.	<p>Systematiske tilskotsprioriteringar.</p> <p>Vurdere kommunalt medlemskap i Vest-Norsk Brusselkontor.</p> <p>Utarbeide ein internasjonal strategi.</p>
<p>Kommunen skal vere ein god og trygg arbeidsgjevar.</p> <p>Vere tydelege på kommunalt forvaltningsansvar</p>	<p>Sørge for kompetent rekruttering.</p> <p>Leggje til rette for utvikling og kompetanseheving.</p>	Eigarskapsmelding

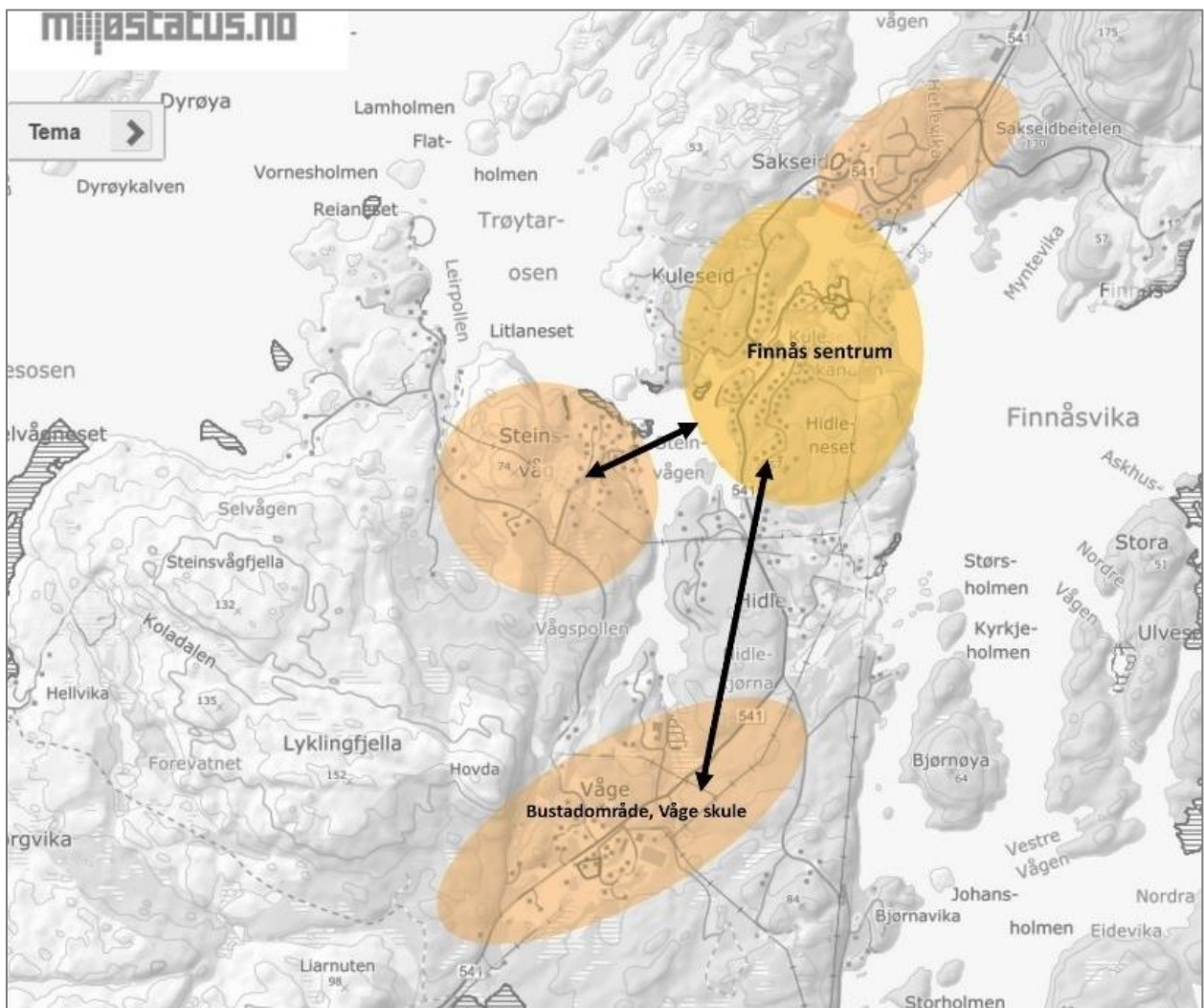
7. Arealstrategisk oppfølging

Skal me klare å nå måla me sett oss her samfunnsdelen (KPS), må dette henge godt saman med korleis ein forvaltar areala i arealdelen, KPA. Basert på «Slike gjer me det» og «arealstrategi, oppfølging» i dette dokumentet syner ein her nokre arealstrategiske føringar for lokalsentra med korte beskrivingar for kvart lokalsenter.

Desse vil bli lagt til grunn for det vidare arbeidet.

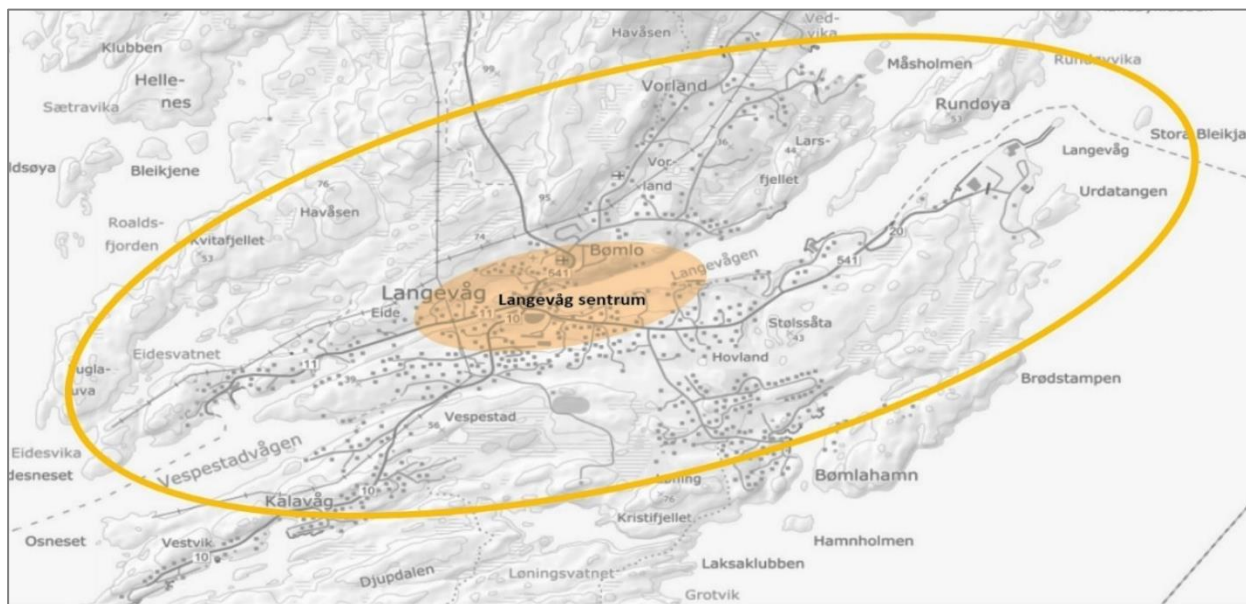
7.1. Finnås

Lokalsenter. Sentrumskjernen er lokalisert kring området Kulleseidkanalen. Pilar syner aksar kor skule og bustadområda sør og nord må bli knytt saman.

7.2. Langevåg

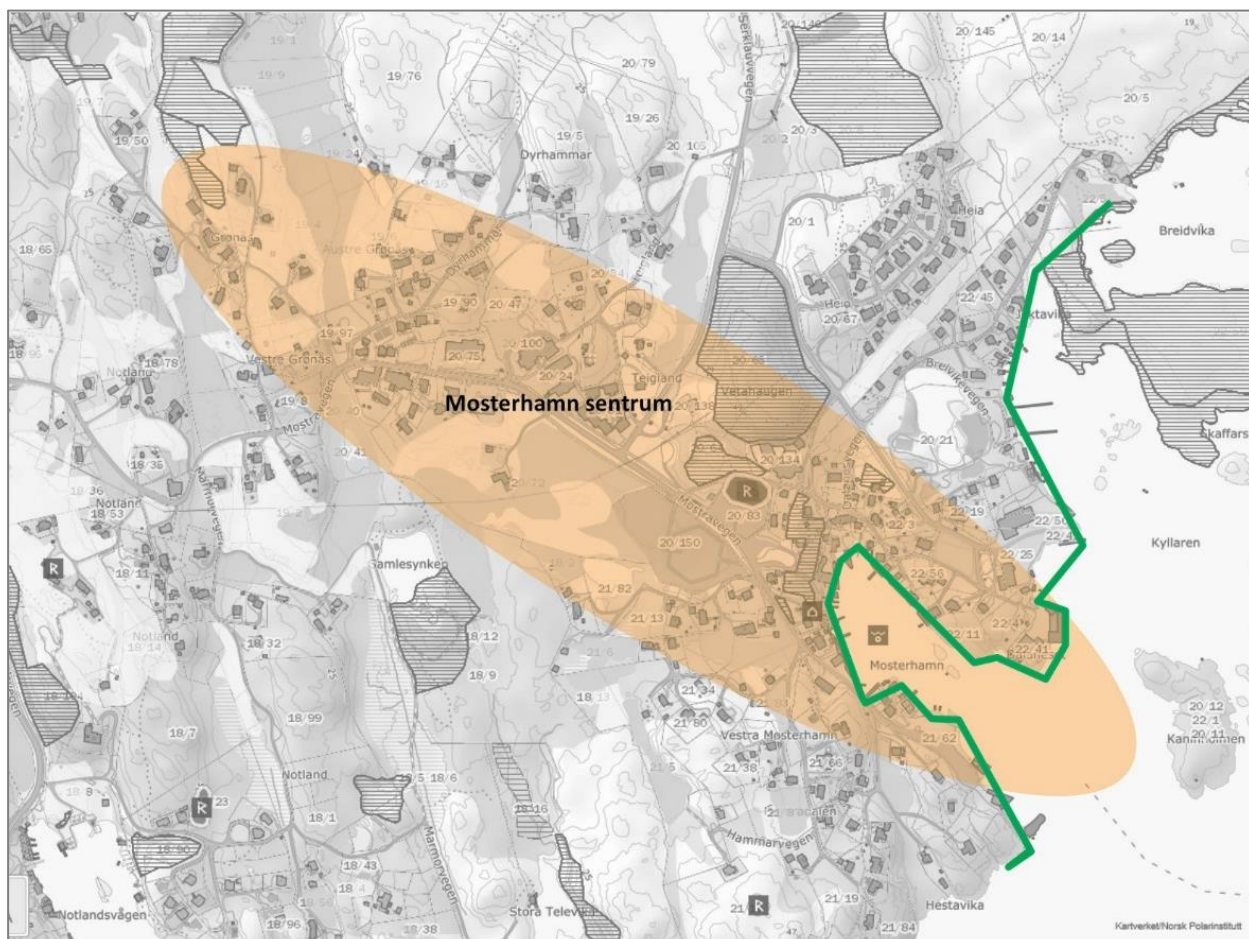
Lokalsenter. Sentrum innerst i vågen. Området omkring (stor sirkel) er viktige å knytte saman, «frå kai til kai» (Hovland – Eidesvik).

7.3. *Moster, Mosterhamn*

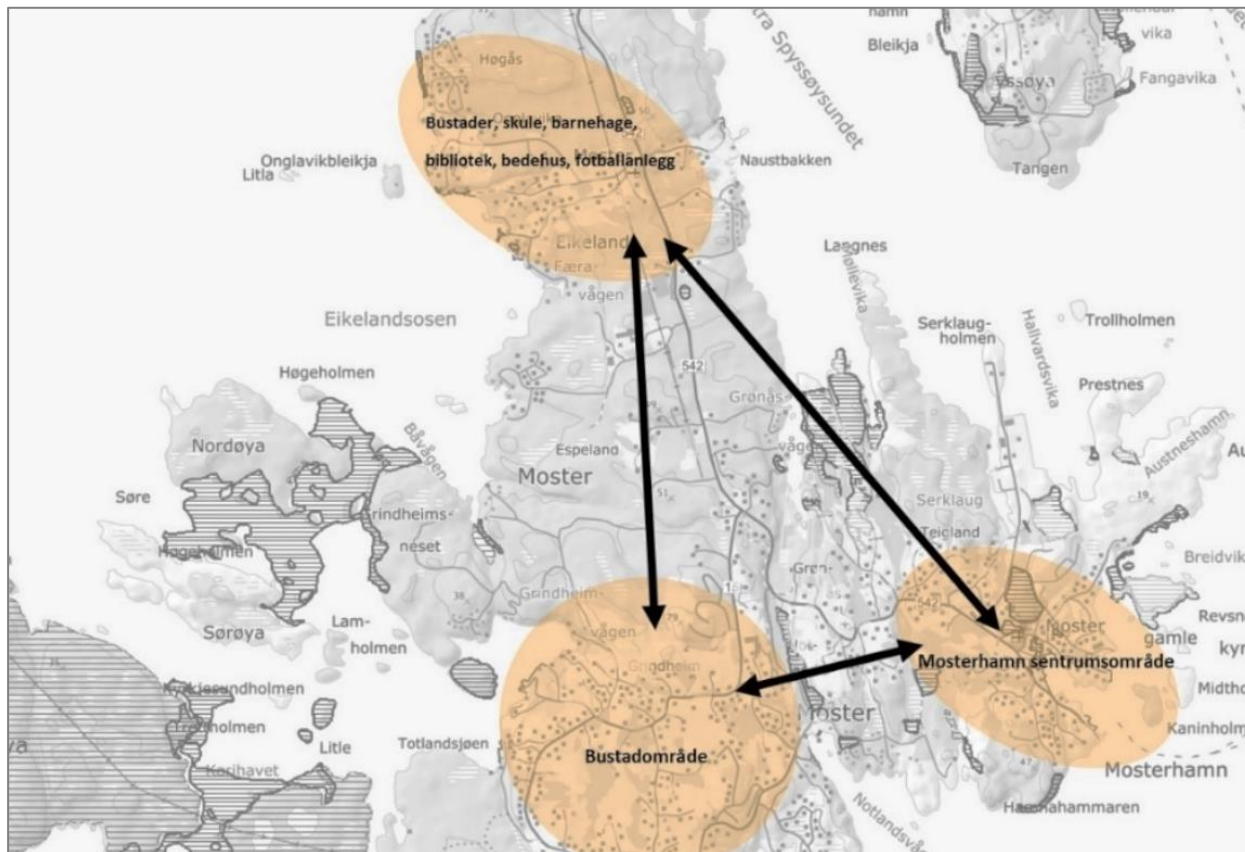
Mosterhamn sentrum strekk seg langs Mostravegen (frå Kiwi, Sento, YX) ned mot nedlagt ferjekai.

Grøn linje: samanhengande turveg/promenade.

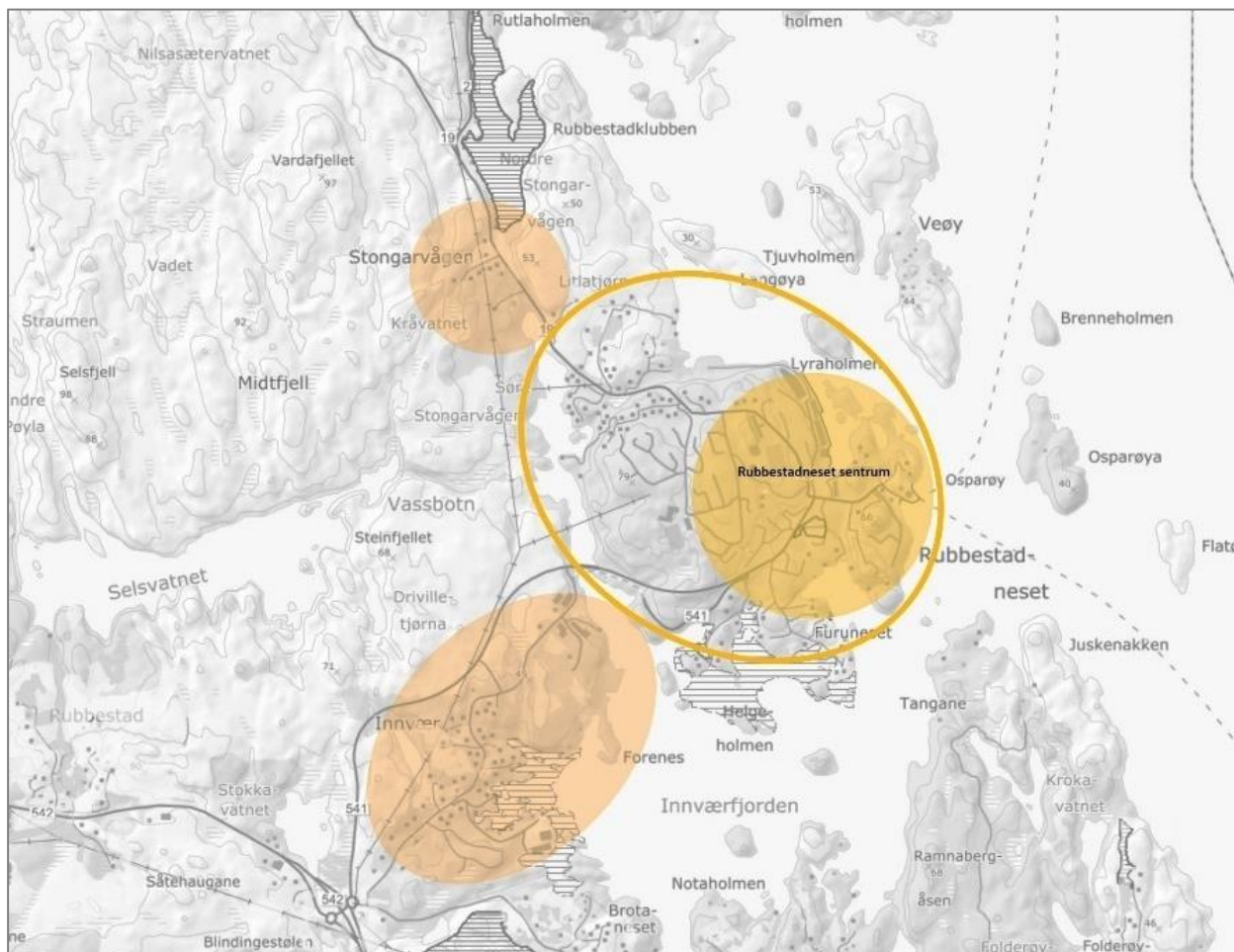
7.4. Moster

Lokalsenterområde. Pilar syner aksar som er viktige å knyte saman.

7.5. Rubbestadneset

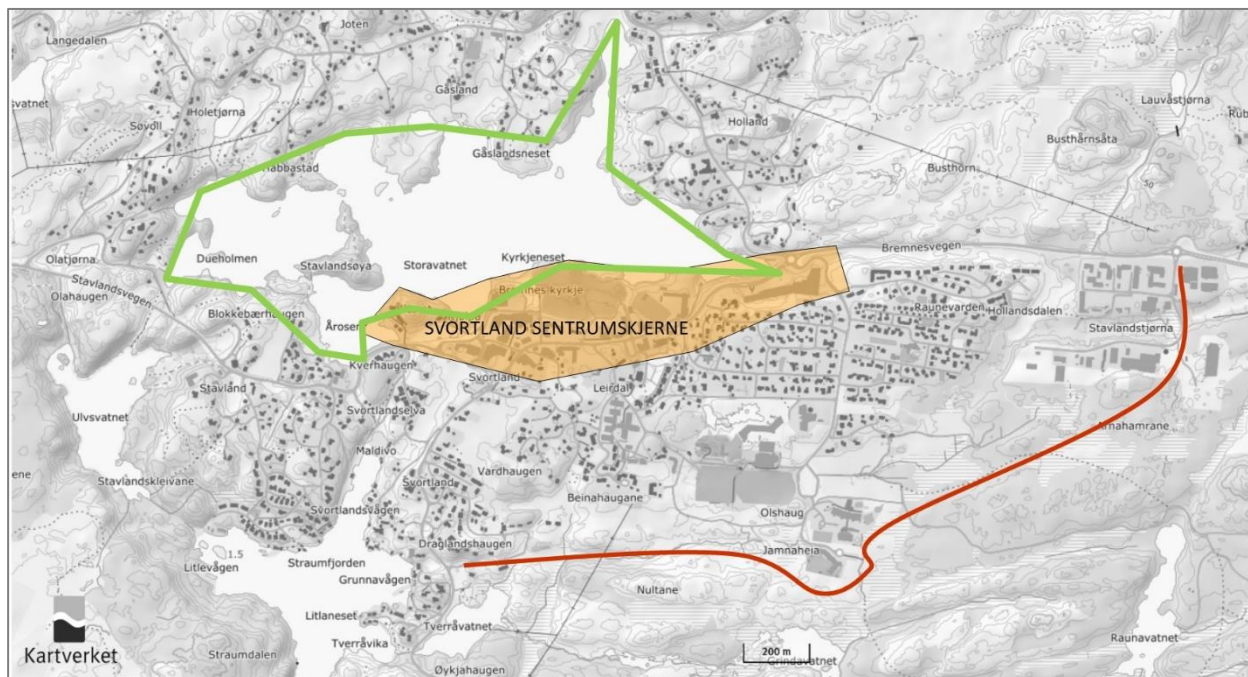
Lokalsenter. Kring sentrumskjernen, inkludert båtkaien, er det område som er viktige å knyte saman, markert.

7.6. Svortland

Kommunesenteret. I KPA må me definere sentrumskerne med utstrekking.

Grøn linje: turveg kring Storavatnet. Raud linje: ny omkøyringsveg utanom sentrumskjernen

2024-seminar
Moster Amfi 2019

Tema:

OLAV DEN HEILAGE SOM LOVGJEVAR

Kristenretten på Moster frå 1024 innleiar den eldre Gulatingslova. Men det kan sjå ut som om Snorre meiner kristenretten berre var ein del av eit større lovarbeid. Kan det vera at Snorre har rett, og at Heilage Olav sine lover var meir omfattande enn me lenge har trudd? Hadde Magnus Lagabøter rett i at han bygde vidare på ein lovgjevingstradisjon som vart etablert alt med helgenkongen?

9. JUNI 2019 | KL. 13.30 - 15.30 I AMFISALEN

Foredrag v/ Jørn Øyrehagen Sunde, professor ved Det juridiske fakultet, UiB
Kulturelle innslag v/ kantor Øystein Lund Olafsen og vokalgruppa Kling.

Møteleiar: Svein Arne Theodorsen.

Bill.pris: 200,-

Bill.: bomlo.net eller i Amfikafeen

2024 – seminar

09.06.19 kl. 13.30 – 15.30

Amfisalen, Moster Amfi- og Kyrkjehistoriske Senter AS

Foredrag ved Jørn Øyrehagen Sunde, professor ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen.

Kulturelt program v/Kantor Øystein Lund Olafsen og Vokalgruppa Kling.

Møteleiar Svein Arne Theodorsen.

Tema: Olav Den Heilage som lovgjevar

I Landslova av 1274 vert det vist til Heilage Olavs lover som sjølv grunnlaget for norsk rett som Magnus Lagabøter bygde vidare på.

Snorre Sturlason skriv i Olav den Heilages saga: «Han gjorde om lovene etter råd av de kyndigste menn, og tok ut og la til det han syntes trengtes. Kristenretten satte han med råd og hjelp fra biskop Grimkjell og de andre prestene, og han la all makt på å avskaffe hedenskap og gamle sedvaner, som han mente var imot kristendommen. Til slutt samtykket bøndene i de lovene kongen satte.»

Her viser Snorre til det som i ettertid er kjent som kristenretten på Moster frå 1024. Den var ei samling reglar for korleis ein kristen skulle leva, og korleis eit kristen samfunn skulle organiserast, som innleiar Den eldre Gulatingslova.

Men det kan sjå ut som om Snorre meiner kristenretten berre var ein del av eit større lovarbeid. Kan det vera at Snorre har rett, og at Heilage Olavs lover var meir omfattande enn vi lenge har trudd? Hadde Magnus Lagabøter rett i at han bygde vidare på ein lovgjevingstradisjon som vart etablert alt med helgenkongen?

Påmelding – sjå vedlagde plakat

PS 74/19 Ymse

PS 75/19 Inkomne spørsmål frå politikarane

Arkivnr: 2019/164-51
Saksbehandlar: Marianne Ose Askvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for kultur, idrett og regional utvikling	76/19	21.05.2019

Prosjektilskot: Kultur - amatør. Fordeling våren 2019

Samandrag

Føremål med ordninga:

Løyvingane frå ordninga skal stimulere til aktivitet, og sikre innbyggjarar i heile fylket høve til å delta i eit mangfaldig kulturliv, jf regional kulturplan. Kulturpolitikken skal fremje og støtte eit sterkt frivillig kulturliv, og det skal stimulerast til nettverk og samarbeid. Barn og ungdom har spesiell merksemd, og ein ønskjer å stimulere spesielt til at unge sjølv er aktive deltakarar i prosjektet.

Generelt:	
Budsjett 2019:	918 000 kroner
Av desse er øyremerka til prosjekt som gjeld barn og / eller unge:	510 000 kroner
Søknadsfrist 2019:	1.mars og 1.september
Vedtaks kriteria:	KIRU 18.01.17: PS 6/2017
Kriteria og informasjon om ordninga:	Informasjon på nettsida:

Våren 2019:	
Tal på søknadar:	46 søknadar
Tal på søknadar som er tilrådd støtte:	34 søknadar
Samla søknadssum:	1 422 500 kroner
Tilrådd fordeling:	643 000 kroner
Av desse er midlar fordelt til prosjekt som gjeld barn og / eller unge:	423 000 kroner

Fylkesrådmannen sine overordna kommentarar til innstillinga:

Ut frå føremålet med ordninga og føringane i Regional kulturplan er det sett opp fleire kriteria som søknadane har vore vurdert opp mot.

Absolutte kriteria:

Det omsøkte prosjektet skal oppfylle dei tre første punkta (a, b og c) for å kunne verte tilrådd støtte.

- Prosjektet skal vere i samsvar med føremålet i søknadsordninga
- Prosjektet skal støtte ein eller fleire satsingar i Regional kulturplan
- Prosjektet skal ha regional kulturverdi, dvs. ha ein kommuneovergripande funksjon og / eller særskilt kulturverdi.

Om regional verdi:

Omgrepet regional viser her til to prinsipielle hovudkriterium:

- Geografisk kriterium (geografisk nedslagsfelt og verkeområde): Om tiltaket omfattar fleire kommunar og/eller om tiltaket vert gjennomført eller har deltaking frå meir enn to kommunar.

- Funksjonskriterium (regional funksjon i kraft av oppdrag, storleik, fagleg tyngd, kvalitet og særpreg).

Alle tilrådte tiltak og prosjekt støtter dei absolutte kriteria og har regional verdi – geografisk og / eller funksjon.

I tråd med kulturlova er det kommunane som skal leggje til rette for og sikre eit breitt lokalt kulturtilbod der folk bur og arbeider. Fylkeskommunen si rolle er å vere ein regional utviklar, og ha oversyn og sikre tilgjenge til meir spesialiserte eller regionale kulturtilbod.

Vurderingskriteria:

Støtte gjennom desse tilskotsordningane / kulturstøtte er ikkje rettighetsbasert, og det er vanlegvis fleire kvalifiserte søkjarar enn der er tilgjengelege midlar. Ved den skjønnsmessige vurderinga vil det mellom anna bli lagt vekt på dei følgjande kriteria. Ein søknad må ikkje oppfylle alle vurderingskriteria, men jo sterkare og jo fleire av desse som vert oppfylt, dess meir relevant vil søknaden vere for ordninga:

- Utvikling av kulturlivet i fylket, t.d. ha verdi som pilotprosjekt og bidra til større breidde.
- Dokumentasjon av kulturhistorie
- Samarbeid og nettverk
- At tiltaket er utadretta og ope
- Kvalitativt nivå på prosjekt og søknad.
- Tidlegare vist gjennomføringsevne
- Støtte og forankring i heimkommunar og evt nasjonalt

I fylkesrådmannens individuelle grunngjevingar (vedlegg 1), er det vist til desse vurderingskriteria med bokstav.

Det er mogeleg å søkje midlar til årvisse/jamne tiltak. Søkjar må då vere merksam på at dette er prosjekttilskot og at søknadene kvart år vert vurdert på nytt opp imot samla søkjarmasse.

Det regionale ansvaret gjeld kulturoppgåver som har verdi for heile fylket eller større delar av det. Reint lokale tiltak har kommunane eit ansvar for – spesielt når det gjeld barn og unge. Ein del av søknadene ein handsamar er av meir lokal karakter. Nokre av dei kjem frå tiltak i kommunar med svært låge kulturbudsjett. Men fylkesrådmannen ser det som viktig at vi opprettheld at tiltaka vi støttar skal ha regional karakter, og at mindre lokale kulturarrangement er eit kommunalt ansvar.

Det er mogeleg å løyve midlar til årvisse / jamne tiltak. Slik fylkesrådmannen ser det er det likevel viktig at prosjektmidlar ikkje vert bundne opp til slike tiltak og at aktørane ser på prosjektstøtta som driftstilskot. Søkjar må vere merksam på at dette er prosjekttilskot og at søknadene kvart år vert vurdert på nytt opp imot samla søkjarmasse. I denne tildelingsrunda har det vore mogleg å innfri nærmare opptil søknadssum enn i 2016.

Økonomi: Tildelinga er i samsvar med budsjett. Tilskotsordningar på kulturfeltet er eit økonomisk verkemiddel og står sentralt i den regionale kulturpolitikken til Hordaland fylkeskommune.

Klima: Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at dei omsøkte tiltaka har monaleg klimaavtrykk.

Folkehelse: [Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 - fleire gode leveår for alle](#): Kulturopplevingar har positiv verknad på folkehelsa.

Regional planstrategi: Tilskotsordninga er eit av verkemidlane for å følgje opp viktige satsingar i Regional kulturplan 2015-2025 [PREMISS: KULTUR](#).

Forslag til vedtak

Utval for Kultur, idrett og regional utvikling løyver 643 000 kroner over budsjettpost 400.725.03, slik:

	Søklar	Tilråding
1	AKKS BERGEN	20 000
2	ALVERSUND KAMMERKOR	10 000
3	Animert Kunst Forening	20 000
4	BENEDICTINERNE	Avslag
5	BERGEN AMATEUR DRAMATIC SOCIETY	15 000
6	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	Avslag
7	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	15 000
8	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	18 000
9	BERGEN KOMMUNE	35 000
10	BERGEN KOMMUNE BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING - Bergen kulturskole	30 000
11	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK-KFUM	5 000
12	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK-KFUM	Avslag
13	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK-KFUM	10 000
14	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK-KFUM	10 000
15	BRASSWIND	40 000
16	BRYGGENS VENNER	20 000
17	BWSMUSIKK Barbro Wiig Sulebakk	15 000
18	DE UNGES ORKESTER-FORBUND	20 000
19	EIKANGER-BJØRSVIK MUSIKKLAG	15 000
20	FIOLINAKADEMIET	15 000
21	FITJAR SKULEKORPS	Avslag
22	FOLKEAKADEMIET HORDALAND	10 000
23	FORENINGEN SNORRES VENNER	10 000
24	HETLEVIK MUSIKKLAG	Avslag
25	HORDABØ IDRETTLAG	Avslag
26	HORDALAND UNGDOMSLAG	25 000
27	KLEPPE MUSIKKLAG	Avslag
28	MIDTUN SKOLES MUSIKKORPS	15 000
29	NFU Hordaland Fylkeslag	27 000
30	NORD-ACCORDION	30 000
31	NORSKE SYMFONIORKESTRES LANDSFORBUND	18 000
32	OLE BULL KAMMERKOR	10 000
33	Omvikdalen Bygdekvinneleg	15 000
34	Os spelemannslag	10 000
35	RAN SEILFORENING	Avslag
36	SAPFONIA	10 000
37	SKODVIN SKULEMUSIKK	Avslag
38	SKÅNEVIK TEATER	30 000
39	SPORTSKLUBBEN DJERV	Avslag
40	STIFTELSEN NYE FYLLINGSDALEN TEATER	50 000
41	STRILEN ARTIST- OG VISEKLUBB	10 000
42	SUNNHORDLAND KAMMER-ORKESTER	15 000
43	TERTNESKORET	Avslag
44	UNOF Hordaland	30 000
45	Voss Jazzskule	15 000
46	Åsane Musikklag	Avslag
	SUM	643 000

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur og idrett

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1 Vedlegg 1. Prosjekttilskot: Kultur - amatør. Fordeling våren 2019

Fylkesrådmannen, 23.04.2019

Fylkesrådmannen viser til vedlegg med oversyn over søknadane med grunngjeving til kvar søknad. Dei individuelle grunngjevingane må sjåast som moment i ei heilskapleg vurdering opp i mot kriteria, fylkeskommunen si kulturpolitiske rolle og samla søknadsbunke.

	Søklar	Prosjektnamn	Søknads- sum	Tilråding	Grunngjeving (fylkesrådmannens kommentar)	Presentasjon av prosjekt	Totale utgifter
1	AKKS BERGEN	Arrangørakademiet 2019	30 000	20 000	(Barn og ungdom) AKKS Bergen er ein idealistisk musikkorganisasjon og jobbar m.a. tett med ungdom gjennom ulike prosjekt som t.d. UFLAKKS. Arrangørakademiet er eit nytt prosjekt med ungdom og søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c, f og g.	Arrangørakademiet er et pilotprosjekt for ungdom 15-25 år, som skal gi unge en mulighet til å lære å lage festival av noen av de beste i bransjen. Prosjektet ledes av AKKS Bergen, med Tall Ships Races Bergen 2019 (TSR) som case og samarbeidspartner. TSR er en festival som foregår 21.-24. Juli 2019, og er et av Europas største ungdomsarrangementer. Deltakerne får lære om booking, produksjon, frivillighet og markedsføring og får en unik mulighet til å hjelpe til med å lage et arrangement skreddersydd for lokal ungdom. Festivalskolen skal være et springbrett og praksismulighet for ungdom som er interessert i kultur- og arrangementsbransjen.	210 000
2	ALVERSUND KAMMERKOR	Prosjekt Händels Messias	20 000	10 000	Prosjektet har verdi for Nordhordlandsregionen og koret er eit av dei fremste i denne regionen. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	Det er tradisjon at Alversund kammerkor framfører eit stor oratorium i Knarvik kyrkje før jul. I 2019 er det Händels Messias som står for tur. Koret gjer dette i samarbeid med profesjonelle solistar og orkester, oftast med musikarar frå Bergen filharmoniske orkester. Vi har også hatt med oss orkester sett saman av unge, dels lokale musikarar. Vi har som mål å sleppe til unge i større og ganske krevjande oppgåver, gjerne saman med meir rutinerte musikarar og songarar. Til denne konserten har vi alt gjort avtale med altsolisten Ingebjørg Kosmo frå Den Norske Opera. Det er og eit mål at det skal vere mogleg å framføre denne typen musikk også utanfor dei store byane og konsertstadene. Ein vurderer og samarbeid med andre kor i området.	170 000

3	Animert Kunst Forening	ReAnima internasjonale animasjonsfilm festival 2019	50 000	20 000	Under denne festivalen vil det m.a. verte arrangert workshops, deriblant for barn. Festivalen vert arrangert med hjelp av frivillige, m.a. studentar frå Fakultet for kunst, musikk og design. Studentar blir invitert for å vere med som frivillig då foreninga ønskjer at denne gruppa skal få høve til å vere med på å bygge festivalen. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	ReAnima er den eneste uavhengige festivalen for internasjonal animert film i Bergen, Norges nest største by. På den tredje festivalen vår kommer vi til å ha fremvisning av både nasjonale og internasjonale animasjonsfilmer. På programmet har vi forelesninger, workshop, live animasjon, internasjonal animasjonsfilmkonkurranse, visninger av filmprogram, visninger av spillefilmer og undervisning. Vårt første mål er at flest mulig skal få gleden av det beste innen nasjonal og internasjonal animasjon. Vi ønsker å vekke interesse, nysgjerrighet og engasjement for animert kunst. Festivalen er et unikt tilbud som vil berike Vestlandets kulturliv.	150 000
4	BENEDICTINERNE	Veien mot Grieghallen	40 000	Avslag	Tiltaket vert ikkje vurdert til å ha tilstrekkeleg regional verdi til å verte prioritert i denne ordninga. Fylkesrådmannen tilrår avslag.	Prosjektet «Veien mot Grieghallen» er en reise gjennom vårt nye fylke Vestland, med oppstart august 2019. Prosjektet avsluttes med konserten "Livet, kjærligheten, benedictinerne å di.." i Grieghallen 20. februar 2021, til inntekt for Kirkens bymisjon. Vi ønsker å vise at et kor kan bidra og inkludere på tvers av kommunegrensene, og på den måten vise mangfoldet i fylkets kulturliv. Det er koret benedictinerne et levende bevis på, vi oppnår store ting gjennom å være tilgjengelig for alle der sangglede kommer først. Ingen kan hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen – er mottoet til dirigent Benedicte Sjøvold, noe som helt klart viser seg å være riktig. Vi er 140 mannlige og kvinnelige korister, og vi har vårt helt eget 6-manns band.	547 500

5	BERGEN AMATEUR DRAMATIC SOCIETY	Oppsetting av stykket "Robinson Crusoe" på Fana Kulturhus og Sykehjem / Aldershjem i Bergen.	40 000	15 000	(Barn og ungdom) BADS er ei teatergruppe for barn og voksne i alle aldre. Dette prosjektet vil bli vist for eit publikum i Fana kulturhus i tillegg til at dei vil turnere på fleire alders- og sykeheim. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c, f og g.	BADS er en amatørteatergruppe med ca. 60 medlemmer fra mange ulike nasjoner og med hovedvekt på barn/ungdom. Vi setter hvert år opp ett nytt stykke over 2 helger på Fana Kulturhus/Nestun. I tillegg drar vi 1 gang i uken til ulike alders- og sykehjem i Bergen og underholder. Det er ett unikt samhold i gruppen , på tvers av både alder og nasjonalitet. Og i tillegg har vi også flere medlemmer med store utfordringer/ diagnoser , som alle har sin unike plass i gruppen. I år heter stykket "Robinson Crusoe" , og alle medlemmene er da med på scenen. Det blir en del utgifter til alt fra musikk , lyssetting , sminke , kostymer , kullisser etc, . Og med lave billettpriser. (alle skal ha råd) , trenger vi støtte for å få det til å gå rundt.	200 000
6	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	Klubb Kavalér	25 000	Avslag	Tiltaket vert ikkje vurdert til å ha tilstrekkeleg regional verdi til å verte prioritert i denne ordninga. Fylkesrådmannen tilrår avslag.	En fredag i måneden blir Fensal pyntet med levende lys, blomster og et skinnende dansegulv, og med et storband på scenen som spiller opp til dans for unge og gamle fra hele Hordaland. Klubb Kavalér ble startet opp i desember 2012 av Bergen Internasjonale Kultursenter, i samarbeid med Erik Glambæk Bøe og Michael Barnes. Helt siden oppstarten har vært en stor interesse for konseptet, og det er fremdeles veldig populære arrangementer. Kveldene har en fin spredning av folk i alle aldre, og her er både danseglade studenter og pensjonister i en herlig blanding! Vi opplever stor interesse for arrangementene, og danseglade fra hele Hordaland tar seg gjerne en tur inn til byen for akkurat disse kveldene.	204 500

7	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	BarneB Familjelørdag	20 000	15 000	(Barn og ungdom) BIKS har gjennom 25 år vore eit knutepunkt for mangfald, kulturutveksling og inkludering. Familjelørdag er eit open fleirkulturell samlingsplass og er eit viktig tilbod i Hordaland. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, f og g.	En lørdag i måneden er det BarneB FamilieLørdag på Bergen Internasjonale Kultursenter, med kunstverksted og familiekafé. Dette et av Bergen Internasjonale Kultursenter sine viktigste tilbud og er godt og jevnt besøkt siden oppstarten på 90- tallet. Arrangementene skal være et tilbud for barn og familier av alle nasjonaliteter, som bor i Bergen/Hordaland. Det er en fin og åpen flerkulturell samlingsplass, og er en av aktivitetene våre som tiltrekker seg flest folk med ulik bakgrunn. På Familjelørdag med FantasiLab er det kunsten som står i fokus, med kunstverksted hvor det brukes ulike materialer og teknikker. I forbindelse med FamilieLørdagene vil det også være en enkel og koselig familiekafé.	84 800
8	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	Teatergruppe for barn	20 000	18 000	(Barn og ungdom) BIKS er m.a. ein fleirkulturell møteplass for barn og unge som arrangerer fleire aktiviteter i veka. Tiltaket rettar seg mot deltakarar i fleire kommunar kring Bergen og har såleis regionalt nedslagsfelt. Denne søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, d, f og g.	Teatergruppe for barn i 7 - 12 år Varighet: 10 ganger/vårsemester og 10 ganger/høstsemester. Instruktør: Tara Twana På kurset vil det være øvelser i kroppsbeherskelse og stemmebruk. I tillegg blir det være fokus på å lære seg å stole på seg selv og være sterk, noe som vil være nyttig når man skal være trygg på scenen, men også ellers i livet. Parallelt med disse utviklende øvelsene, skal de skal øve inn et teaterstykke som skal vises frem på en avslutning til våren, og en til høsten. Det blir en liten forestilling på scenen i Fensal, med profesjonell lyd og lys, kostymer og rekvisitter, som foreldre og andre interesserte kan komme og se.	57 600

9	BERGEN KOMMUNE	UKM storby, «Økt deltagelse gjennom økt samarbeid»	50 000	35 000	(Barn og ungdom) Etter ei større omorganisering har kulturavdelinga i Bergen kommune fått ny organisering og vi ser at ei styrking av UKM i Bergen har vore eit prioritert satsingsområde. Søknaden viser til eit pilotprosjekt i denne satsinga og kan gi overføringsverdi til andre kommunar som står overfor dei same problemstillingane i UKM som det Bergen gjer. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, d og g.	Søker støtte til utvikling av helårig, bydelsbassert UKM. Gjennom lokal forankring i bydeler med sterk medvirkning fra lokale UA-grupper tenker vi å kunne øke oppslutning, bevissthet og engasjement for UKM først lokalt i bydelene og igjen sentralt for hele Bergensregionen og dens omegns kommuner.	70 000
10	BERGEN KOMMUNE BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING - Bergen kulturskole	Ung Ytring - biennale for visuelle kunsthøgskole	40 000	30 000	(Barn og ungdom) Dette er eit omfattande samarbeidsprosjekt mellom 11 kommunar i regi av Bergen kulturskule. Med 11 kommunar involvert har tiltaket regionalt nedslagsfelt. Svært mange elever - unge kunstnarar - frå kommunane får høve til delta i ein større utstilling. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, c, f og g.	I 2017 deltok Bergen kulturskole (BKS) i Festspillene med utstillingen «Sjå her! - Vårutstillingen 2017» på Oseana kunst- og kultursenter. I den anledning inviterte BKS alle kulturskoler i fylket til å delta. Tretten kommuner takket ja til invitasjonen og samarbeidet resulterte i en stor utstilling med arbeider av ca. 440 barn og ungdom; og hadde over 800 besøkende. Arrangementet var såpass vellykket at deltakerne bestemte seg for å ta arbeidet vidare, ikke hvert år, men som en biennale (annet hvert år). Årets biennale for visuelle kunsthøgskole åpner på Oseana 27.april (frem til 11. mai) og arrangeres i samarbeid med ti kommuner.	176 000

11	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK- KFUM	17.mai Gospelnight med Gospel Bergen	5 000	5 000	Søklar mottek driftstilskot frå ordninga "Driftstilskot til regionale barne- og ungdomsorganisasjonar" og kan søkje prosjektmidlar i denne ordninga. Dette er eit årleg arrangement som har fått tilskot fleire gongar. Fylkesrådmannen tilrår likevel støtte til dette tiltaket. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	KFUK-KFUM Bjørgvin saman med gospelkoret Gospel Bergen og Bergen Domkirke menighet inviterer til gratis gospelnight i Johanneskirken på 17.mai. Dette er ein over 30 år lang tradisjon som er godt kjent i bybiletet og tydar mykje for veldig mange, som ein viktig del av nasjonaldagsfeiringa. Kyrkja er vanlegvis fullsatt (tar max. 750 stk.). Gospelnighten rommar både konsertsang og musikk, allsong og gudstenesteelement som bøn, nattverd og ord for dagen. Dette er ei oppleving for det heile mennesket og set ei fin ramme på nasjonaldagen. Arrangementet er ope for alle med gratis inngang. Om lag 25 frivillige medarbeidarar bidrar, i tillegg til kor, band og teknikarar.	16 000
12	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK- KFUM	Familiepåskeleir i Ulvik	8 000	Avslag	Det er 5 søknadar frå Bjørgvin krets av Norges KFUK-KFUM og fylkesrådmannen finn ikkje rom til å tilrå støtte til alle. Fylkesrådmannen har valt å prioritere søknadene som retter seg særleg mot barn og unge	KFUK-KFUM Bjørgvin og Bergen KFUK-KFUM Ynglingen arrangerer leiren saman. Leiren er open for alle, utan krav om medlemskap i KFUK-KFUM. Leiren tydar mykje for mange familiar, og det deltek familiar både frå Vest- og Austlandet. Føremålet med leiren er å skape ein møteplass for familiar, med eit programtilbod tilpassa dei ulike aldersgruppene og interesser, samt samligar med fellesprogram. Leirprogrammet gir rom for både innandørs- og utandørsaktivitetar, roleg eller aktiv påske. Dagane startar og avsluttast med felles program, og vi har fokus på kreativitet, refleksjon, utfoldelse så vel som inspirasjon og hygge. Leiren byggjer fellesskap, samhald og vennskap, og den gir eit høve til også å ta del i den kristne påskebodskapen.	296 000

13	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK- KFUM	Tweenssatsing som barne- og tweensfestival	15 000	10 000	(Barn og ungdom) Bjergvin krets av KFUK- KFUM arrangerer her ein festival for barn og som er open for alle. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	I år ønskjer vi at tweenssatsinga vår m.a. skal kome til uttrykk gjennom ein eigen Barne- og tweensfestival utforma som leirhelg for barn i 1.-8.klasse. Alle grupper som ønskjer kan melde seg på, uavhengig av medlemskap i KFUK- KFUM. Leirhelg med sang, musikk, dans, drama, felleskor, workshops/seminargrupper, fellesskap, konkurransar og leik, overnatting for dei eldste, fellessamlingar/ show, andakt/ ord for dagen/kvelden, globalt engasjement. Aktivitatar som inspirerer og engasjerer barna, dei får utfolde seg, utvikle seg og oppleve meistring og skaparglede. Vi er i dialog med m.a. Bergen Domkirke menighet om samarbeid for å gjere dette til eit større regionalt arrangement.	115 000
14	BJØRGVIN KRETS AV NORGES KFUK- KFUM	Vinterfestivalen på Voss 2019	15 000	10 000	(Barn og ungdom) Dette er ein kristen ungdomsfestival som er ope for alle. Det har vore gitt støtte til denne samlinga tidlegare. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	Vinterfestivalen på Voss er ein stor ungdomsfestival/leirhelg som samlar ca.350 ungdommar (13-19 år) og nesten 100 frivillige leiarar og medarbeidarar til ei spektakulær helg med sceneshow, forkynning, kanonballcup, solidaritetsfokus med globalmarknad og -løp, seminar, dans, koropptreden, leik, moro, gudsteneste m.m. På festivalen kom det grupper frå store delar av Hordaland og ei gruppe frå Sogn & Fjordane. Fleire kyrkjelydar bruker festivalen som ein del av sitt konfirmantopplegg. Vinterfestivalen skaper mykje godt engasjement innad i gruppene våre, så vel som engasjement for våre søsken i sør og globale spørsmål. Festivalen er eit av flaggskiparrangementa våre og det største ungdomsarrangementet vårt. Det er opent for alle.	422 500

15	BRASSWIND	BrassWind 2019	40 000	40 000	Brasswind er eit regionalt og viktig arrangement for eit sterkt korpsmiljø i både Hordaland og andre stader i landet. Det fremjar ny musikk / samtidsmusikk til ei brei gruppe. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	BrassWind er ein årleg festival med fokus på ny musikk for korps og ensembler. Under festivalen møtest windband, brassband og ensemble, og flinke, engasjerte amatørar og skulekorpsmusikantar møter profesjonelle utøvarar, dirigentar og komponistar. Festivalen har sidan oppstart i Teatergarasjen 2004 vorte driven på dugnad av medlemma i Manger musikklag. Sidan då har det vore 105 urframføringar av verk av norske komponistar. I 2019 medverkar m.a. desse: Sjøforsvarets musikkorps, Bit 20, Nynorsk messingkvintett, Pinguins, Midtun Skolesmusikkorps, Manger musikklag, Eikanger-Bjørsvik musikklag og Arktisk sinfonietta.	450 000
16	BRYGGENS VENNER	En sammenstilling og analyse av primærkilder for Bryggen i Bergen, perioden ca. 1750 - 1940	30 000	20 000	Bryggens Venner er en stiftelse med det formål å bevare Bryggen og å formidle dens historie til nye generasjoner. Prosjektet kan resultere i eit nyttig verktøy for andre prosjekt der bygningshistorisk bruk er tema og har vidare tyding for kompetansetiltak for bevaring av Bryggen.	Hovedmålet med prosjektet er å tilgjengeliggjøre, systematisere og analysere diverse primærkilder for Bryggen, som branntakster, verditakster og andre kilder. Kildegransking og arbeidet vil kaste lys over bygningshistorien, endringer som har skjedd, kronologier, eierforhold og ulike tiltak eierne har igangsatt på Bryggen opp gjennom historien. Arbeidet skal munne ut i en arbeidsrapport/sluttrapport der kildegrunnlaget gjøres tilgjengelig for bygningshistorisk bruk i andre prosjekter.	100 000

17	BWSMUSIKK Barbro Wiig Sulebakk	STORKONSERT 2019	30 000	15 000	(Barn og ungdom) Dette er eit regionalt tiltak som involverer mange hundre barn frå barnekor i heile Hordaland. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a og f.	Prosjekt Storkonsert arrangeres på tvers av kommunegrensar, og samlar barnekor fra hele fylket til et felles opplegg. Det drives et fantastisk barnekorarbeid rundt omkring i landet vårt. Arbeidet drives for det meste av lokale ildsjeler som brenner for at barn og unge i lokalsamfunnet skal ha et godt og variert fritidstilbud. Dette miljøet synes vi fortjener å bli løftet mer frem og satt enda mer pris på. Vi ønsker at barna skal føle seg inkludert og verdsatt i en konsertsal med de aller beste rammene for formidling av barnekultur,- sang, dans og drama i tett samarbeid med profesjonelle produsenter og artister. Prosjekt Storkonsert bidrar til å lette det musikalske arbeidet for de frivillige lederne i de ulike barnekorene.	368 000
18	DE UNGES ORKESTER-FORBUND	Nordisk fagottsymposium og Oborama	25 000	20 000	(Barn og ungdom) Dette er eit tiltak med både regional, nasjonal og nordisk verdi. Prosjektet involverer mange unge og koplar saman både profesjonelle og amatørar. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	Nordisk Fagottsymposium og Oborama av et arrangement som i mange år har vært arrangert av Per Hannevold i Bergen i samarbeid med den amerikanske fagottisten John Miller. I forbindelse med en nasjonal satsing på instrumenter som obo og fagott, ble symposiet arrangert for første gang utenfor Bergen (Oslo) i 2017. I 2018 ble symposiet for første gang arrangert i Trondheim. «Oborama» et eget kurs for unge oboister ble arrangert parallelt med symposiet, med noen felles konserter og felles bespisning og sosialt samvær. I 2018 var også amatøroboistene velkommen på arrangementet. Dette samarbeidet ønsker vi videreføre. Det er gledelig å kunne bringe et videreutviklet arrangement tilbake til opphavsstedet Bergen! Deltakerne er 7-77 år!	336 500

19	EIKANGER-BJØRSVIK MUSIKKLAG	Feriespel 2019	30 000	15 000	(Barn og ungdom) Dette er eit prosjekt som involverer mange unge med vekt på kompetanseheving. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	Feriespelet er eit kurs som samlar rundt 100 born og unge frå 9 til 19 år i fire dagar, der dei får undervisning, både i grupper og i samlingskorps. Høgt kvalifiserte instruktørar frå Eikanger-Bjørsvik gjer dette arbeidet på dugnad. Dette gjev ei minner for livet og inspirasjon til øving - som igjen gjev ei oppleving av meistring og glede over hobbyen. Og på lang sikt er dette med å bevare medlemstala i korpsa i Noreg, ein tradisjon me er nesten åleine om i verda, og som må takast vare på.	105 000
20	FIOLINAKADEMIET	Fiolinakademiet høst seminar 2019	40 000	15 000	(Barn og ungdom) Dette er eit kompetansetiltak med regional verdi. Fylkesrådmannen legg til grunn at arrangør informerer om denne moglegheita til alle i målgruppa i heile Hordaland. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c, d og f.	Fiolinakademiet høstseminar 2019. To profesjonelle fiolininstruktørar frå utlandet med spesiell kompetanse på Suzukiundervisning av barn skal lede seminaret. Det leies inn to pianister til akkompagnement. Fiolinakademiet er en foreldredrevet forening tilknyttet Suzuki-undervisningen ved Bergen kulturskole. Medlemmene kommer fra alle bydeler i Bergen. Foreningen har per i dag 41 fiolinspillende medlemmer fra 8-15 år. For å nå ut til mange er seminaret åpent for fiolinister i hele Hordaland. Ved å samle fiolinelever på alle alderstrinn med ulike ferdigheter kan de yngste barna lytte til og hente inspirasjon fra større barn som er kommet lengre. Barna motiverer hverandre. Foreldre får veiledning/råd om hjelp til barnas øving.	60 000
21	FITJAR SKULEKORPS	Disney-around the world	20 000	Avslag	Fitjar skulekorps er eit lokalt skulekorps og sjølv om det her vert søkt til samarbeid med eit anna korps, så er prosjektet i hovudsak eit lokalt prosjekt og det vert såleis ikkje tilrådd støtte. Det vil fyrst og fremst vere ei kommunal oppgåve å støtte denne type tiltak.	Ei eventyrleg inn i Disneys magiske univers saman med to korps i medvind. Konserten består av filmsnutter frå kjende Disneyfilmar, dans, og songarar frå eigne rekkjer	75 000

22	FOLKEAKADEMIET HORDALAND	Kinck-dagane 2019	12 000	10 000	Hans E. Kinck etterlot seg ein stor litterær arv med interessante bygningar med interiør. Dette vert vist fram under desse dagane og prosjektet har regional verdi. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	Fredag kveld er det planlagt foredrag og samtale leia av Audun Galtung om hardingfela + musikk,- og besøk hjå felemakar Ole Gjerde (300 m frå Kinck-huset). Laurdag opning v/ Benedickte Maurseth. Eit kortare og meir populært forma kåseri om hardingfelene krydra med musikk, utstilling av hardingfeler frå museet på Utne + eldre feler i privat eige, opplesing av Kinck-novella "Felen i vilde skogen" v/ skodespelar Arnhild Litolle - knytt saman med felespel v/ Knut Hamre. Ei gruppe born spelar på hardingfeler (i barnestorleik). Det vert program på Strandebarmsheimen med utdrag frå programmet som har vore i Kinck-løa utpå ettermiddagen - ved Geir Botnen med fleire. På kveldstid middag og folkemusikk-program i Hallvardsnaustet.	87 000
23	FORENINGEN SNORRES VENNER	"Den leprasjuka salmediktaren Hallgrimur Pétursson og om folket på Vestmannaøyane som vart bortført av nordafrikanske sjørøvarar"	17 500	10 000	Det vert her søkt til ein konsert på St.Jørgens hospital, men fylkesrådmannen vurderer temaet som eit såpass spissa felt og med kulturhistorisk verdi at det såleia kan verte tilrådd tilskot. Prosjektet har tyding for heile eller deler av Hordaland av omsyn til at det er eit snevert felt. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og g.	Framsyninga handlar om den leprasjuka presten Hallgrimur Pétursson (1614-1674) som vart innleigd av dei danske styresmaktene for å undervisa ei gruppe folk frå Vestmannaøyane, som vart bortførde av algirske sjørøvarar i 1627. Seinare vart Hallgrimur sokneprest i Hvalfjörður nord for Reykjavik og tok til å skriva salmar på islandsk. Gjennom dikting av pasjonssalmar vart han ein fornyar av det islandske poetiske språket. Hallgrimur leid av lepra gjennom mange år og kjende frå eigen kropp kva liding var. Salmene framførast av Osternes mannskor - eit mannskor på 25 sångare. Koret fyller 85 år i år. Den islandske forfattaren Steinunn Jóhannesdóttir har skriva bok om hendinga, og skal føredra.	34 500
24	HETLEVIK MUSIKKLAG	Stille stund	15 000	Avslag	Det er i denne søknaden søkt om støtte til ein konsertframsyning og fylkesrådmannen vurderer den difor til å ha for sterk lokal karakter. Fylkesrådmannen tilrår avslag på bakgrunn av føremålet med ordninga.	Stille stund er en julekonsert lille julaften kl 22.00 om kvelden, som er neddempet og med rolig atmosfære, hvor vi bruker lokale artister som solister utenom korpset. Til dette kreves lokale, lyd, lys og andre ting som koster mye å få istand. Dette var i 2018 tredje gang vi arrangerte og vi ser at dette er blitt meget populært kulturinnslag på øyen vår. Dessverre koster dette ganske mye penger. Vi håper på støtte til å gjennomføre dette videre og virkelig lage en tradisjon som gir mye glede til publikum og korps.	28 000

25	HORDABØ IDRETTSLAG	Bøvågen Familiefestival	50 000	Avslag	(Barn og ungdom) Dette er i hovudsak eit lokalt prosjekt og såleis eit lokalt ansvar. Fylkesrådmannen tilrår avslag på bakgrunn av føremålet med ordninga.	Bøvågen Familiefestival har vorte arrangert sidan 2013 med unntak for i 2018. Festivalen blir arrangert av Hordabø idrettslag og har dessverre gått med underskudd dei fleste av åra. Pga dette tok me ein pause i 2018 - men etter utallige spørsmål fra barn og unge prøver me igjen å få til festival i 2019. Under festivalen fylles fotballbana med tivoliaktiviteter og andre gøyale aktiviteter som gjer at ungane opplever det som eit eldorado dei timene det pågår.	110 000
26	HORDALAND UNGDOMSLAG	Fylkesstemna for born 2019	30 000	25 000	(Barn og ungdom) Hordaland Ungdomslag (HU) i Hordaland er fylkesleddet til Norges Ungdomslag i Hordaland. HU mottek driftstilskot frå Hordaland fylkeskommune gjennom ordninga "Driftsstønad til regionale barne- og ungdomsorganisasjonar". Det omsøkte prosjektet er eit årleg tiltak, men ein tilrår likevel noko støtte til eit arrangement som har regionalt nedslagsfelt og bygger opp under vår immaterielle kulturarv. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a, d og f.	Fylkesstemna for born 2019 vert dette året arrangert i samarbeid med Sogn og Fjordane UL med Fjærland UL som teknisk tilskipar. Stemna vert tilskipa i Fjærland i Sogndal kommune i Sogn og Fjordane 14. – 16. juni 2019. Me vonar på mange deltakarar frå både Hordaland og Sogn og Fjordane. Hordaland UL (HU) planlegg felles busstransport frå Bergensområdet t/r Fjærland. HU har sett prisen for busstransporten til kr 200,- per person t/r Fjærland. Ut frå totalkostnaden med dette tiltaket medfører dette ein sterkt subsidiert pris. HU vonar difor at mange av deltakarane nyttar seg av dette tilbodet. HU vonar at Hordaland fylkeskommune ser positivt på søknaden om tilskot og støttar opp om dette samarbeidsprosjektet i Hordaland og Sogn og Fjordane.	207 000

27	KLEPPE MUSIKKLAG	Seminar med alle skulekorps Askøy	40 000	Avslag	(Barn og ungdom) Det vert her vert søkt til eit seminar for alle skulekorpsa på Askøy, og prosjektet er i hovudsak eit lokalt prosjekt og vert såleis ikkje tilrådd støtte. Det vil fyrst og fremst vere ei kommunal oppgåve å støtte denne type tiltak.	Kleppe Musikklag skal arrangere felles seminar for alle skulekorpsmusikantar og aspirantar på Askøy. Seminaret varer frå fredag - søndag. Musikantane får tilbod om overnatting. Vi stiller med instruktørar, dirigentar, aktivitetsleiarar og nattevakter. Alle måltid vil bli servert på seminaret, og det opnast ein kiosk på kveldstid. Musikantane blir delt inn i aldersbestemte korps. På denne måten får dei spele med jamnaldrandre på tvers av dagens skulekorps. Seminaret blir avslutta med hentekonsert på søndagen. Vi håpar at dette seminaret kan bidra til eit tettare samarbeid mellom korpsa på Askøy. Eitt av måla er å fremme speleglede og samhold. Vi håpar også å inspirere til framtidig rekruttering.	91 000
28	MIDTUN SKOLES MUSIKKORPS	Samarbeidskonsert med Midtun Skoles Musikkorps, BFUng og Ying Wa College	25 000	15 000	(Barn og ungdom) Dette er eit internasjonalt samarbeidsprosjekt som involverer eit skulekorps som vertskap. Vidare er det eit prosjekt med regional verdi med vekt på kompetanseheving. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	Felleskonsert Kulturutveksling I perioden 24.04-28.04 2019 er Midtun Skoles Musikkorps så heldig å være vertskap for besøk fra Ying Wa College fra Hong Kong når de er på turne i Norge. Gruppen som kommer til Norge i april består av 120 personer i hovedsak ungdommer som spiller et instrument eller synger i kor. Vi har fått til et samarbeid med BFUng som har medlemmer fra hele Vestlandet og Midtun Skoles Musikkorps som skal ha en konsert med våre gjester i Grieghallen. Vi har fått tak i dirigent Bjørn Sagstad som skal lede fellesøving og fellesnumrene på konserten samtidig som gjestene får en egen avdeling. Dette er en ypperlig måte å la flere kulturer møtes og la ungdommene få spille sammen.	70 000

29	NFU Hordaland Fylkeslag	Kultursamlinga 2019	80 000	27 000	Slik fylkesrådmannen ser av søknaden, er dette eit noko medlemsinternt prosjekt, men er likevel eit sær s viktig kulturtiltak for målgruppa. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	Kultursamlinga er eit av dei få arrangementa i Hordaland som er retta spesielt mot utviklingshemma personar. Det er eit arrangement der det vert arrangert ulike kurs som deltakarane kan delta på etter eige ønske. Samlinga vert avslutta med fellesframføring på søndag i plenum med utdeling av deltakarbevis. Laurdag er det festmiddag med mannekengoppvisning av deltakarane på Bli Ny gruppa. Laurdagen vert avslutta med dans. Dette er og ein sosial møteplass for utviklingshemma personar som sjeldan har mulighet til å treffast. Kultursamlinga er ei særdeles sosial og lærerik helg for deltakarane.	548 566
30	NORD-ACCORDION	NordAccordion	50 000	30 000	(Barn og ungdom) NordAccordion arrangerer m.a. sommerkurs for unge akkordeonister og festival med kjente artister som spiller alt fra norsk folkemusikk til samtidsmusikk og tango. Kursa finn stad på Ole Bull Akademiet og vidare er Voss spelemannslag ein samarbeidsaktør. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c, d og f.	Den nystarta festivalen NordAccordion er unik i sitt slag ved at den kombinerer opne meisterklassar og kurs av svært høg kvalitet for unge akkordeonistar med akkordeon/trekkspillkonserter for eit breitt publikum. NordAccordion blei arrangert fyste gang i 2018 på Voss, og blei godt teke imot med deltakarar frå heile verda (Kina, Europa, Noreg), og god oppslutning om konsertane. Festivalen har ein visjon om å skape eit godt læringsmiljø for unge studentar med hovudvekt på klassisk- og samtidsmusikk. Vi ønskjer samstundes å nå ut til eit breitt publikum med konsertar som inkluderer trekkspell i fleire sjangrar med kjende utøvarar på instrumentet.	843 500

31	NORSKE SYMFONI-ORKESTRES LANDSFORBUND	Vestlandsk Sommarsymfoni 2019	20 000	18 000	<p>Dette tiltaket har fått støtte fleire ganger. Vestlandsk Sommarsynfoni går føre seg i nabofylket kvart år og er eit godt tilbod for amatørmusikarar på heile Vestlandet med sterke profesjonelle krefter. Fylkesrådmannen ser det som naturleg at Hordaland støtter dette prosjektet.</p>	<p>Vestlandsk Sommarsymfoni er et kurstilbud for voksne amatørmusikere (antall: 70-80) fra hele landet, og det eneste i sitt slag. Kurset omfatter gruppeprøver med sju profesjonelle orkestermusikere/lærere som instruktører, øving i stor orkester med profesjonell dirigent (i år: Haldis Rønning) og kammermusikk. Kurset avholder flere konserter, bl.a. oppsøkende gratiskonserter i lokalmiljøet, og stor avslutningskonsert i Operahuset Nordfjord, med Berlioz "Symphonie fantastique" som hovedverk.</p>	636 000
32	OLE BULL KAMMERKOR	O15 - Samarbeidskonsert med Kammerkoor Venus	10 000	10 000	<p>Dette er eit samarbeidsprosjekt som har kommuneovergripande funksjon og såleis regional verdi. Søknaden stetter spesielt vurderingskriterie a og f.</p>	<p>Ole Bull Kammerkor får besøk av Kammerkoor Venus fra Utrecht i Nederland, og holder to konserter med dem, i Johanneskirken i Bergen sentrum og Norheimsund kirke i Nordheimsund. Med på disse konsertene er også den klassiske sopransolisten Anne Cathrine Eiken, som er basert i Nordheimsund. Som en del av denne kulturutvekslingen planlegger Ole Bull Kammerkor å ta turen ned til Utrecht og Nederland i 2020 for å presentere repertoar av norske komponister der. Konserten vil hovedsakelig markedsføres av Ole Bull Kammerkor, som et nummer i korets rekke av konsertprosjekter – O15. Konserten vil vare i én time og et kvarter. Detaljert program kan finnes i den fullstendige prosjektbeskrivelsen.</p>	50 000

33	Omvikdalen Bygdekvinnelag	Bok om kvinnheradsbunad og bunadstradisjonar	30 000	15 000	I denne ordninga vert det ikkje gitt tilskot til utgjeving av litteratur, film og musikk. Unntak kan vere dokumentasjon med kulturhistorisk verdi, noko omsøkte bokprosjekt har. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, b og e.	Prosjektet har som målsetting å samle inn, ta vare på og formidle kunnskap om bunadstradisjonar og tilvirking av bunader i Kvinnherad. Dette skal ein gjere ved å gi ut bok om kvinnheradsbunaden. Teksten byggjer på tilgjengeleg skriftleg materiale og intervju med bunadstilvirkarar. Boka vil bli rikt illustrert med både gamle og nye bilete. Ho vil innehalde historikk om bunaden og bruk av bunad knytt til tradisjonar. Vidare vil boka ha bilete og detaljert omtale av dei einskilde plaggdelane, samt mønstre til desse. Det vil vera bilete og omtale av bunad til jente og gut, kvinne og mann, brur og brudgom, sumar- og vinterbunad. Boka vil og ha forteljingar om personar og hendingar knytt til bunadstradisjonar.	917 000
34	Os spelemannslag	Hordakappleik med sjokoladekappleik	10 000	10 000	(Barn og ungdom) Dette er eit tiltak som har verdi for heile eller deler av Hordaland. Søknaden støtter spesielt vurderingskriterie a, f og g.	Eg viser til vedlagt søknad. Hordakappleiken har blitt ein viktig arena for dei yngste. C-klassa frå 13 -18 år har stor deltaking både i dans og spel. Sjokoladekappleiken er for dei under 13 år. Her er også kulturskular og barneskular på Os invitert. Det vert eige opplegg med kurs i leik, spel og dans i samband med kappleiken.	88 000
35	RAN SEILFORENING	Musikkprosjektet "Utposter"	15 000	Avslag	Det vert her søkt om støtte til éin konsert og tiltaket vert difor ikkje vurdert til å ha tilstrekkeleg regional verdi til å verte prioritert i denne ordninga. Fylkesrådmannen tilrår avslag.	"Utposter" skrevet av komponisten Arne Nordheim - Norges fremste samtidskomponist. Planen er å få til et samspill mellom musikere i Rong Brass, fra den nye Øygard kommune og profesjonelle musikere fra Bergen Filharmoniske Orkester. Rong Brass har gjort det svært bra i NM for brassband. Verket det gjelder er kun framført en gang tidligere utendørs i Oslo, da sto det musikere på taket av rådhuset i Oslo, Stortinget og Kunstakademiet. Musikerne spiller delvis mot hverandre som signaler, delvis sammen. I enkelte av gruppene krever verket store ferdigheter, som profesjonelle utøvere vurderer at bare profesjonelle utøvere kan mestre.	80 000

36	SAPFONIA	Helt ute - med Norges eneste skeive damekor Sapfonia Bergen	15 000	10 000	Søkjjar har medlemmer frå fleire kommunar i Hordaland og søker støtte til fleire konsertar. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, d, f og g.	Koret har 27 medlemmer i alderen 19-60 år og kjem frå fleire kommunar i Hordaland. Vi er det einaste skeive damekoret i landet og har medlemmer frå fleire land og religionar. Vår spesialitet er å skrive om og dramatisere kjende sangar. Målet er å inkludere skeive i den populære musikaltradisjonen ved å sørge for at fleire kan identifisere seg med dei nye tekstane - i songar som "Can't Help Loving that Girl" (ikkje Man) og "It's Raining Dykes" (ikkje Men). Vi lagar og utviklar musikalen sjølve, der våre svært ulike erfaringar med å "komme ut" er eit sentralt tema. Vi skal samarbeide med profesjonelle musikarar og tar med oss deler av framsyninga til Nordic QueerTunes, Nordic LGBTQ Choir Festival i Stockholm i slutten av september.	174 000
37	SKODVIN SKULEMUSIKK	Ny komponist - Ny musikk	100 000	Avslag	(Barn og ungdom) Søknadssum er mykje høgare enn det som kan tilrådest i denne ordninga. Vidare finn ikkje fylkesrådmannen rom til å prioritere ein tredjedel av av søknadssum. Fylkesrådmannen tilrår avslag.	Skodvin Skulemusikk ønsker å bidra til at skulekorpsmusikantar i både Norge og andre land, og også dei lavere divisjoner for vaksen korps, kan få glede og motivasjon av ny musikk. Ny musikk er med på å skape ny motivasjon og kjelde til prestasjonsmotivasjon. Gjennom et 2-årig prosjekt: «NY komponist – NY musikk» ønsker me å engasjere unge lovande komponister som til dømes Fredrick Schjelderup og Kjetil Dønne. Gjennom eit aktivt samarbeid er formålet å skape ein utviklingsbase for desse komponistane og saman utvikla repertoar som kan nyttast i ulike typer konsertar og konkurransar for skulekorps i 2 – 4 divisjon. Prosjektet har som mål å bidra til utvikling av skulekorpsrepertoar og få nye komponister til å ha ein utviklingsbase.	255 000

38	SKÅNEVIK TEATER	Pippifestivalen 2019	70 000	30 000	(Barn og ungdom) Pippifestivalen er eit fint familieteater. Kvar sommar har nærare 2000 born og vaksne besøkt festivalen. Tiltaket har regional verdi og stetter spesielt vurderingskriteria a, c, d og f.	Pippifestivalen arrangert av Skånevik teater er ein årleg utandørs barnefestival i Skånevik. Kvar år har me glæda av å glæda fleire tusen barn og vaksne med; teater , dyrehage, parade og meir. Årets skodespel er Ronja Røverdatter. Denne produksjonen har me ikkje gjort før , og me veit det vil krevja stor arbeidsinnsats. Teateret har audition på rollene og det er både profesjonelle og amatører med i skodespelet. Derav fleire born. Me ønsker med denne festivalen og bygge eit bærekraftig festival: Økonomsik -Miljøvenleg - Sosialt	440 000
39	SPORTSKLUBBEN DJERV	Skøytesportens historie i Bergen fra 1863 til 2019	25 000	Avslag	Tiltaket vert ikkje vurdert til å ha tilstrekkeleg regional verdi til å verte prioritert i denne ordninga. Fylkesrådmannen tilrår avslag.	Fana IL, SK Djerv og Skuteviken Skøite Club har samarbeidet det siste halvåret om å lage en utstilling om skøytesportens historie i Bergen fra fritidsaktivitetene tilbake til 1800-tallet, via den organiserte delen på Møhlenpris idrettsplass frem til Fanas OL- og VM suksess. Vi bygger på materialet Rolf Eriksen hadde samlet om Bergens skøytetradisjon. Bildene viser bredden fra folkeliv på isen til store stevner. Utstillingen er en kombinasjon av bilder og tekst i en tidslinje. Den tilrettelegges på internett for organisasjoner og skoler, og vil gi elever et interaktivt forhold til stoffet. Utstillingen åpnes 14.mars 2019 i Fana Arena, og skal vises parallelt i Fana og på Møhlenpris. Kommuner og skoler i Hordaland er i målgruppen for visning.	87 500

40	STIFTELSEN NYE FYLLINGSDALEN TEATER	RØST	60 000	50 000	(Barn og ungdom) Dette har vore eit vellukka prosjekt som har motteke 3-årig KUP-støtte. Gjennom RØST får unge og profesjonelle høve til å skape nye nettverk og nye kreative konstellasjonar. Søknaden bygger opp under regional kulturplan si satsing på ungdom og deira veg inn i kunstlivet. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c, e og f.	Via kortfilmproduksjon ønsker Røst å hjelpe fram nye unge filmstemmer, være en øvingsplattform som peker frem mot den profesjonelle filmbransje. Unge skuespillere, manusforfattere og produsenter lager kortfilm i samarbeide med profesjonell regi og foto. Vi inviterer ungdom fra alle skoler, fritidsklubber og teater til å delta i manuskonkurranse, på audition og som del av team. To kortfilmer skal spilles inn i Bergen i vår, vi søker penger for å gi flere ungdommer lærdom også på etterarbeide og ha fagmentorere i flere fagfunksjoner. Ungdommene får finne sin unike plass i filmmiljøet. Bransjen trenger bredde og ungdommen får testet seg som assistenter innenfor, foto, klipp, lyd, kostyme med mer. Røst har premiere på Bergen Kino.	162 923
41	STRILEN ARTIST- OG VISEKLUBB	Å Skrive Tekster Til Låter På Nynorsk	20 000	10 000	Dette er eit prosjekt som kan ha overføringsverdi og søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	En helg der nynorskfremmede låtskrivere blir inspirert til skrijving av tekster på nynorsk. Kursedere er etablerte nynorsk tekstskrivere, musiker, og litteraturviter. Kurset er åpent for alle. MÅL: Få frem tonalitet og vokalvenlighet i nynorsk. Friste. Øke kompetansen (og tryggheten) i bruk av nynorske hjelpemidler. Bygge nettverks mellom uerfarne og erfarne tekstforfattere og musikere/artister som ønsker å benytte nynorsk i tekst til musikk. Ha et fast innslag med nynorsk tekst hver medlemskveld. Strilen artist og viseklubb holder til i Lindås kommune. I fjor hadde vi 39 arrangement og konsserter. Vi har hatt låtskriverkurs hvert år i 3 år, med 25-40 deltakere fra 11 - 60 år.	102 700

42	SUNNHORDLAND KAMMER- ORKESTER	Sunnhordland Kammerorkester	20 000	15 000	<p>Dette prosjektet er eit tilbod til interessert ungdom i heile Sunnhordland. Det er eit kompetansetiltak med regional verdi der ungdom får høve til å delta på fleire konsertar. Søknaden stetter spesielt vurderingskriteria a og f.</p>	<p>Prosjektet har som føremål å stimulere strykarmiljøet i Sunnhordlandsregionen med eit samarbeid over kommunegrensene. Gjennom opplæring og instruksjon skal ein leggja vekt på å utvikla medlemene si forståing og interesse for kammermusikalske verdiar. Prosjektet munnar ut i konsertar i Kvinnherad og på Stord.</p>	112 000
43	TERTNESKORET	Fargerikt i Kirken	10 000	Avslag	<p>Det er i denne søknaden søkt om støtte til ein konsertframsyning og fylkesrådmannen vurderer den difor til å ha for sterk lokal karakter. Fylkesrådmannen tilrår avslag på bakgrunn av føremålet med ordninga.</p>	<p>Den 27. oktober i år skal vi arrangere «Fargerikt i kirken – vol 2». Seminar og konsert med fokus på sanger fra Afrika, et samarbeide med Rhoda Ondeng Wilhelmsen fra Kenya og Bergen, og Philip Filah Tuju fra Redfourth Academy of Music i Nairobi og Mombasa i Kenya. Philip 'Filah' Tuju er primus motor på Redfourth Academy of Music og grunnleggeren av The Redfourth Chorus som består av flere kor i Nairobi og Mombasa. Akademiets motto er «inthespiritofmusic», og visjonen deres er å bruke musikk for å få til sosial endring. Musikk bygger broer, og musikk bringer mennesker sammen uavhengig av sosial klasse og språk. Dette blir et samarbeid mellom Tertneskoret og Bergen Mannskor, Eidsvåg menighet og Rhoda Ondeng/Philip Tuju fra Kenya</p>	70 000

44	UNOF Hordaland	Sommerskolen på Halsnøy 2019	50 000	30 000	(Barn og ungdom) Sommerskolen på Halsnøy er eit prosjekt med regional verdi og har vidare vektlegging på kompetanseheving. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a, c og f.	Sommerskolen arrangeres ved Sunnhordaland Folkehøgskole på Halsnøy i Kvinnherad. Sommerskolen er et viktig samlingspunkt, både faglig og sosialt, for ungdom i Hordaland som spiller orkesterinstrumenter. Sommerskolen har vært avholdt i over 35 år og har rekruttert orkestermusikere til hele Norge. Mange kommer igjen år etter år, ofte også etter at de har begynt på høyere musikkutdanning. Hovedgrunnen er at kursene samler de mest talentfulle ungdommene i Hordaland, med høyt kvalifiserte instruktører og et spennende repertoar. Her treffer de andre ungdommer med samme interesser og skaper musikalske og sosiale bånd som følger dem resten av livet. Sommerskolen arrangeres av UNOF Hordaland og har et totalbudsjett på i overkant av en million.	1 173 000
45	Voss Jazzskule	Voss Jazzskule. Prosjekt med Håkon Mjåset Johansen og Erlend Slettevoll	33 000	15 000	(Barn og ungdom) Voss Jazzskule tilbyr spesialiserte tilbud på høgt nivå. Dette prosjektet er eit slikt tilbud som tiltrekker seg ungdom frå fleire kommunar, og er såleis eit regionalt tiltak. Søknaden støtter spesielt vurderingskriteria a og f.	Vi skal har tre dagers prosjekt med ta av jazzskulens favoritt artister, Håkon Mjåset Johansen og Erlend Slettevoll. Prosjektet skal holder sted i Osasalen på Voss, 9-11. mai. Det skal delta cirka 20 barn og ungdom (12-22 år) fra Voss, Vaksdal, Granvin, Ulvik, Bergen, Eidford og Os kommuner. Prosjektet har 3 deler: Komposisjons Prosjekt. 9. mai. Innøving av elevenes egen komposisjoner. Masterclass. 10. mai. Samspill og improvisasjon. Jazzskule Konsert. 11. mai. Fremføring av stoffet fra komposisjons prosjektet. Voss Jazzskule har som mål å fremme jazz blant barn og ungdom i Hordaland og å gi unge jazzmusikere en plattform der unge jazz musikkere kan utvikle seg.	48 000

46	Åsane Musikklag	Motivasjonsseminar for skolekorpsmusikanter 2019	22 000	Avslag	(Barn og ungdom) Det er positivt at Åsane Musikklag ønsker å skape eit nettverk med skolekorpsa med janitsjarbesetning, men fylkesrådmannen vurderer prosjektet til å ha for sterk lokal karakter. Fylkesrådmannen tilrår avslag på bakgrunn av føremålet med ordninga.	Åsane Musikklag (ÅML) er det eneste voksenkorpset med janitsjarbesetning i Åsane bydel i Bergen kommune. ÅML samler ca. 30 musikanter i aldersgruppen 15-65 år til øvelse en gang i uken. I nordre bydel i Bergen og i Nordhordaland står brassband bevegelsen sterkt, men i «brass land» finns det også voksenkorps og skolekorps med janitsjarbesetning. Målet med tiltaket er å skape et nettverk mellom skolekorpsene med janitsjarbesetning og ÅML, og styrke janitsjarkorpsbevegelsen i Åsane/Arna/Nordhordland. Vi ønsker å invitere skolekorpsene til en helg med spillelede, dyktige instruktører, kompetanseheving og sosiale aktiviteter.	47 000
	SUM		1 422 500	643 000			10 677 089

Arkivnr: 2018/17527-110

Saksbehandlar: Tone Stedal Haugland, Marianne Ose Askvik

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for kultur, idrett og regional utvikling	77/19	21.05.2019

Prosjekttilskot: kunst og kultur - profesjonell. Tildelingar vår 2019**Føremål med ordninga**

Hordaland skal ha eit sterkt, profesjonelt kulturliv som fremjar skapande og frie kunstuttrykk. Ordninga skal sikre innbyggjarar i heile fylket tilgang til eit mangfaldig kulturtilbod av høg kvalitet. Barn og ungdom har spesiell merksemd, og ein ønskjer å stimulere spesielt til at unge sjølv er aktive deltakarar i prosjektet.

Tilskotsordninga skal styrkje gjennomføringa av eit regionalt kunstløft slik det er skissert i Premiss: kultur, regional kulturplan for Hordaland 2015 - 2025, og skal svare på aktuelle utfordringar og behov innanfor eit ambisiøst og profesjonelt kunst- og kulturliv i Hordaland. Ordninga skal omfatte kunstprosjekt, kulturminneprosjekt og tiltak i regi av profesjonelle aktørar.

Stønadsordninga skal elles ta omsyn til følgjande vedtekne kulturpolitiske mål og søkje å oppfylle desse:

- ›Kulturpolitikken skal fremje demokrati og ytringsfridom.
- ›Hordaland skal ha eit rikt, aktivt og mangfaldig kulturliv, med tilgang for alle.
- ›Kulturpolitikken skal identifisere og styrke miljø og aktivitetar der Hordaland er eller kan vere leiande.

Generelt:	
Budsjett 2019: Av desse er øyremarka til prosjekt som gjeld barn og / eller unge:	1 350 000 kroner 400 000 kroner
Søknadsfrist 2019:	1.mars og 1.september
Vedtaks kriteria:	KIRU 22.01.19 PS 13 / 19
Kriteria og informasjon om ordninga:	Informasjon på hordaland.no www.hordaland.no/nn-NO/kultur/kunst--og-kulturutvikling/tilskot-til-kunstprosjekt-og-kulturtiltak---profesjonell/
Våren 2019:	
Tal på søknadar:	106 søknader
Tal på søknadar som vart tildelt støtte:	38 søknader
Samla søknadssum:	4 990 300
Samla løyving:	855 000
Løyvingar til prosjekt som gjeld barn og/eller unge	210 000
Midlar att til fordeling haust 2019	495 000

Fylkesrådmannen sine overordna kommentarar:

Det er vanleg at det er færre søknader ved haustfristen – dette m.a. grunna i at det er større kulturaktivitet på sommaren som m.a. festivalar ol. Det er difor tilrådd å dele ut meir enn halvparten av den totale, årlege tilskotssummen.

Støtte gjennom desse tilskotsordningane / kulturstøtte er ikkje rettighetsbasert, og det er som vanleg i denne søknadsordninga langt fleire støtteverdige søknader enn det er økonomi til å innvilge. Det er difor også i denne søknadsrunda mange som får avslag stetter kriteria, og dei som får innvilga stetter i svært høg grad vurderingskriteria som er sett opp.

Det er i overkant av 1/3 av søknadane som er tilrådd støtte. Og majoriteten av desse får berre innvilga 1/3 av søknadssum. Dette er ikkje ein ønska situasjon, og fylkesrådmannen vil oppmode om at det vert sett på korleis ei liknande ordning før innrettast og evt spissast i det nye fylket.

Absolutte kriteria:

Det omsøkte prosjektet skal oppfylle dei tre første punkta (a, b og c) for å kunne verte tilrådd støtte.

- a. Prosjektet skal vere i samsvar med føremålet i søknadsordninga
- b. Prosjektet skal støtte ein eller fleire satsingar i Regional kulturplan
- c. Prosjektet skal ha regional kulturverdi, dvs. ha ein kommuneovergripande funksjon og / eller særskilt kulturverdi.

Alle tilrådde tiltak og prosjekt skal ha regional verdi – geografisk og / eller funksjon.

Vurderingskriteria:

Ved den skjønsmessige vurderinga vil det mellom anna bli lagt vekt på dei følgjande kriteria. Ein søknad må ikkje oppfylle alle vurderingskriteria, men jo sterkare og jo fleire av desse som vert oppfylt, dess meir relevant vil søknaden vere for ordninga:

- a. Utvikling av kulturlivet i fylket, t.d. ha verdi som pilotprosjekt og bidra til større breidde.
- b. Kunstnarleg nyskaping
- c. Dokumentasjon av kulturhistorie
- d. Samarbeid og nettverk
- e. At tiltaket er utadretta og ope
- f. Kvalitativt nivå på prosjekt og søknad.
- g. Tidlegare vist gjennomføringsevne
- h. Støtte og forankring i heimkommunen og evt nasjonalt(td. Norsk kulturråd)

Ved søknader om støtte til festivalar skal det i tillegg leggjast følgjande kriteria til grunn for vurderinga:

- i. festivalen sin eigenart, kunstnarlege profil og fokus på utvikling av det kunstnarlege uttrykket
- j. formidlingsevne og publikumsoppslutning

I tillegg skal det takast hensyn til den samla fordelinga av omsyn til geografi og sjanger.

Om det gjeld støtte til produksjon skal det ligge føre plan for utbreiing og formidling.

Det regionale ansvaret gjeld kulturoppgåver og kunst som har verdi for heile fylket eller større delar av det. Det er fleire som søker om støtte til produksjon og produksjonsutvikling, og det kan vere vanskeleg å vurdere på førehand kva prosjekt som har / får regional verdi.

Fylkesrådmannen viser elles til vedlegg med oversyn over søknadane med grunngjeving til kvar søknad. Der det er gitt positivt tilsegn ligg det til grunn at dei absolutte kriteria er oppfylt tilstrekkeleg. Dei andre vurderingskriteria vert vist konkret til i kommentarane. Dei individuelle grunngjevingane må sjåast som moment i ei heilskapleg vurdering opp i mot kriteria, fylkeskommunen si kulturpolitiske rolle og samla søknadsbunke.

Økonomi: Tildelinga er i samsvar med budsjett. Tilskotsordningar på kulturfeltet er eit økonomisk verkemiddel og står sentralt i den regionale kulturpolitikken til Hordaland fylkeskommune.

Klima: Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at dei omsøkte tiltaka har monaleg klimaavtrykk.

Folkehelse: Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 - fleire gode leveår for alle: Kulturopplevingar har positiv verknad på folkehelsa.

Regional planstrategi: Tilskotsordninga er eit av verkemidlane for å følgje opp viktige satsingar i Regional kulturplan 2015-2025 PREMISS: KULTUR .

Forslag til vedtak

Utval for kultur, idrett og regional utvikling vedtek å løyve 855 000 kroner fordelt slik:

Søkn.nr.	Søkjar	Tilrådd sum
1	1994	0
2	AFRICAN DANCE & DRUM Abu Adonaba	0
3	AFRICAN DANCE & DRUM Abu Adonaba	0
4	Alf Bugge Gjerstad	25 000
5	ARABISK FILMFORENING	15 000
6	Askøy Brass Band	0
7	Aurora Solberg	18 000
8	Azar Alsharif	0
9	BAL MUSETTE ANS	12 000
10	Benedicte Maurseth	0
11	BERGEN ATELIERGRUPPE	10 000
12	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	27 000
13	Bergen Jazzforum	30 000
14	BERGEN JAZZFORUM	0
15	BERGEN METAL FEST	34 000
16	BERGEN NORD KAMMERKOR	0
17	BODIL LUNDE RØRTVEIT	0
18	BOREALIS	40 000
19	BRYNHILD WINTHER	0
20	CMI/Centre on Law & Social Transformation	20 000
21	Det Internasjonale Edvard Grieg Selskap (IGS)	25 000
22	DOMINIKA MINKACZ- SIRA	10 000
23	Dyvekes Viseklubb	0

24	Eidfjord Invest AS	0
25	Eira Søyseth	0
26	ELSE OLSEN STORESUND	20 000
27	Eva Røyrane as	0
28	EVENTYR I PARKEN	0
29	Fnugg Teater	0
31	FOLK I NORGE	0
32	Frontlosjefestivalen	20 000
33	Gabriel Johann Kvendseth	0
34	Ganezha	0
35	GRANVIN UNGDOMSLAG (prosjekt Spelarhola)	18 000
36	Helene Skogland	0
37	HENRIETTE CHRISTIE ERTSÅS	0
38	HENRIETTE CHRISTIE ERTSÅS	0
39	HENRIK ANGERMUND	0
40	HORDALAND KUNSTSENTER	0
41	HORDALAND KUNSTSENTER	0
42	HORDALAND KUNSTSENTER	40 000
43	Huy John Vu Cao	0
44	Ingebjørg Jensen	10 000
45	Ingrid-Kristine Rieber	18 000
46	Johan Børsheim	0
47	Johannes Fjeldstad	0
48	Kari Berle Nilsen	0
49	Karine Heggholmen	20 000
50	Kjersti Sletteland	10 000
51	Klara Sofie Ludvigsen	0
52	Knut Christian Jansson	10 000
53	KOLBEIN HAGA i kompaniskap med Odveig Klyve,	20 000
54	KRAFT BERGEN AS	18 000
55	KRISTINE BJÅNES	20 000
56	KUNSTPILOTENE Annette L Marandon	0

57	La Vita E Bella	0
58	Lina Taule Fjørtoft	0
59	Lynetta Taylor Hansen	15 000
60	Magic productions as, Cecilia Strønen Damm	0
61	Margit Vangdal	12 000
62	MARIANNE JUVIK SÆBØ	25 000
63	Michaela Vyskocil Gettwert	0
64	MK BREKKE	0
65	MOJO WORKOUT	0
66	NORTHING YILEI WANG	0
67	NORTHING YILEI WANG	0
68	NY MUSIKK BERGEN	18 000
69	Ny Musikk Bergen	20 000
70	Nye stemmer	0
71	OPERA BERGEN	0
72	OPERA BERGEN	0
73	OPERA BERGEN	67 000
74	ORATORIESOLISTENE DA	0
75	OS KOMMUNE	0
76	PAMFLETT	35 000
77	Perfect Sounds Forever DA	33 000
78	PERFECT SOUNDS FOREVER DA	0
79	Piksel Produksjoner	35 000
80	Piksel Produksjoner	0
81	RAN SEILFORENING	0
82	S12 GALLERI OG VERKSTED AS	25 000
83	S12 GALLERI OG VERKSTED AS	20 000
84	SALSANOR	0
85	Scott Elliott	0
86	SELVFLØLGELIG SIMONSEN	0
87	SIGRID REKVE	0
88	SIGRID TRÆTTEBERG FAHLVIK	0
89	SILJE SANDODDEN KISE	20 000
90	STIFTELSEN FARGESPILL	0
91	STIFTELSEN MUSICANORD	0
92	STIFTELSEN MUSICANORD	20 000
93	STIFTELSEN VESTNORSK JAZZSENTER	0

94	Stine Anette F Hemmingsen	0
95	Suvi Nieminen	0
96	Syv mil AS	0
98	Teaterfabrikken	0
99	TERESE VESETH STENHJEM	0
100	Tone Saastad	0
101	Vera Rostin Wexelsen	0
102	Vibeke Koehler	0
103	Vibeke Koehler	0
104	VILL VILL VEST	0
105	VOSS JAZZKLUBB	0
106	Åse Eriksen	20 000
	til saman	855 000

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur og idrett

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1 Vedlegg Prosjektilskot: kunst og kultur - profesjonell vår 2019

Fylkesrådmannen, 08.05.2019

Det er omlag same antal søknader som i fjor vår i denne ordninga, og svært mange som i prinsippet oppfyller kriteria, men med omlag 800 000 kroner i tilgjengelege midlar og over 4 millionar kroner i samla søknadssum vert prioriteringa hard.

Alle tilrådde tiltak og prosjekt skal ha regional verdi – geografisk og / eller funksjon. Storleik og omfang treng ikkje vere avgjerande. Fagleg kvalitet og særleg grad av nyskaping m.m. kan også ligge til grunn for at eit tiltak har regional verdi. Dei som er tilrådd støtte i denne søknadsrunda er produksjonar som gjennom søknaden viser ein tydeleg og direkte regional verdi.

Når det gjeld det profesjonelle kunstfeltet vert funksjonskriteriet for regional kulturverdi svært ofte gjeldane i søknadane. Som ved fleire tidlegare tildelingsrunder har fylkesrådmannen måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi, dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon. Det er også prioritert prosjekt som involverer fleire kunstnarar. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Det ligg t.d. difor også inne i kriteria at om det gjeld støtte til produksjon skal det leggst fram plan for utbreiing og formidling. Det er i denne omgang mange søknader om støtte til teaterproduksjonar, ofte i produksjonsfasen.

Fylkesrådmannen ser også at det kunne vere trong for at søkjarar må omtale den regionale kulturverdien dei meiner å ha, og evt korleis dei skal oppnå dette. Dette bør takast med i arbeidet med tilskotsordningar for det nye fylket Vestland.

Det er mogeleg å søkje midlar til årvisse/jamne tiltak, og der er gjengangarar også i denne søknadsbunka. Søkjar må då vere merksam på at dette er prosjekttilskot og at søknadene kvart år vert vurdert på nytt opp imot samla søkjarmasse. Det er stor søknadsmengde i forhold til midlar ein har tilgjengeleg, og såleis kan ein vektlegge faktorane annleis i dei ulike søknadsrundane.

Dei fleste av søkjarane har fleire finansieringspartar i sitt budsjett. Det er likevel få av desse som hadde fått svar på andre søknader då dei søkte HFK. Det vil si at det er ein usikker økonomi i mange av prosjekta. Men å få positivt svar frå ein instans kan også vere med på å få tilskot og sponsorstøtte frå andre partar.

Når det gjeld kommunal støtte til dei tiltaka som søker her må det merkast at det er få kommunale innvilga tilskot, med unntak av Bergen kommune. Støtte og forankring i heimkommune er eit av vurderingskriteria for denne ordninga. Fylkeskommunal støtte skal forsterke det kommunale engasjementet i tiltak som har regional verdi, ikkje vere ei erstatning for manglande kommunalt kulturansvar.

	Søkjår	Prosjektnamn	Søknads -sum	Tilrå d sum	Fylkesrådmannens grunngeving	Presentasjon av prosjektet (i følgje søker)	Totale utgifter	Type prosjekt
1	1994	TJ DanSon & CCA Jonas	38 700	0	Søknaden stetter ikkje dei absolutte kriteria.	Prosjektet omfatter utgivelse av totalt 10 singlar og 4 musikkvideoer fra to artister signert til Duratovic Management i tidsløpet fra mai- desember 2019. Artistene er Tarjei Jørgensen (22) og Jonas Kjeldsen (15), og begge lager hip-hop musikk. De er begge oppvokst på Løvsbakken og ønsker å bruke musikken deres til å synliggjøre bydelen for de kunstneriske talentene som befinner seg der.	158 700	produksjon- utvikling

2	AFRICAN DANCE & DRUM Abu Adonaba	RytmeLAB	25 000	0	<p>Dette prosjektet støtter ikke de absolutte kriterier tilstrekkelig, særlig når det gjelder regional kulturverdi.</p>	<p><i>barn-ungdom:</i> RytmeLAB er både konsert og verksted, men vi valgte "arrangement" for å dekke inn begge deler.</p> <p>RytmeLAB er et konsept for barnefamilier og inneholder familiekonsert, trommesirkel og trommemakerverksted.</p> <p>Det arrangeres for første gang våren 2019 i tre bydeler i Bergen; Fana, Ny-Krohnborg og Bergen sentrum.</p> <p>Vi søker om tilskudd til å utvide prosjektet med fem enkeltstående RytmeLAB-arrangement for høsten 2019.</p> <p>Hvert RytmeLAB-arrangement starter med konsert med afrikansk tradisjonsmusikk med aktiv deltakelse, etterfulgt av trommesirkel der barna sammen med voksne spiller trommer og rytmeinstrumenter. Etter trommesirkel blir det verksted der barna kan lage sine egne trommer og rytmeinstrumenter av resirkulert materiale.</p>	75 000	arrangement
---	----------------------------------	----------	--------	---	---	--	--------	-------------

3	AFRICAN DANCE & DRUM Abu Adonaba	Yira	15 000	0	Det søkjast her om støtte til innspeling, som vidare skal brukast for å nå ut til potensielle oppdragsgjevarar. Dette stetter ikkje kriteria tilstrekkeleg til å verte tilrådd støtte.	Jeg er artist, danser og musiker fra Ghana, og har bodd i Bergen i 20 år. Jeg spiller musikk basert på vestafrikansk tradisjonsmusikk, både tradisjonell musikk og eget materiale. I dette prosjektet søkes det tilskudd til innspilling. Det må ikke forveksles med utgivelse av musikk. Innspillingen skal gjøres tilgjengelig i digitalt format og sendes til oppdragsgivere som blant annet den kulturelle skolesekken, marked for musikk, folkelarm og andre arenaer der jeg kan involveres i ulike musikk og kulturprosjekter, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Formålet med profesjonell innspilling av musikken er å kunne nå ut til flere scener og prosjekter for barn, ungdom og voksne. Innspillingen vil foregå i Broen studio.	60 000	produksjon- utvikling
---	----------------------------------	------	--------	---	--	--	--------	--------------------------

4	Alf Bugge Gjerstad	Retrospektiv bok om keramikere Kari Bugge Gjerstad og Odd Gjerstad	50 000	25000	<p>Dette er viktig dokumentasjon av den Hordaland si nære kunsthistorie, og stetter såleis særleg vurderingskriteria a og d.</p>	<p>Keramikerne Odd Gjerstad og Kari Bugge Gjerstad etablerte seg på Ekerhovd i Fjell kommune i 1951. Deres visjoner for og kjærlighet til keramikken ble bærende gjennom hele livet, og ble grunnlaget for utstillinger i inn- og utland og kunstneriske utsmykninger over hele landet fra 50 tallet og frem til i dag. Bare i Hordaland er de ansvarlig for et ukjent antall offentlige og private utsmykninger, som barneskoler i Bergen og Odda, Stord lærarhøgskule, Fiskarfagskulen i Austevoll, rådhus i Modalen og Fjell. Deres arbeid har vært inspirasjon for generasjoner av unge keramikere, og står i en enestående posisjon nasjonalt. Det er derfor på tide å utgi en retrospektiv bok om deres kunst og liv. En lettlest og inspirerende fagbok.</p>	360 000	produksjon-utvikling
5	ARABISK FILMFORENING	Arabisk Filmfestival	45 000	15000	<p>Denne festivalen har fått støtte frå HFK eit par år no, og stetter særleg kriteria a,c og f.</p>	<p>Arabisk filmfest er en festival hvis mål er å sette fokus på den høyaktuelle filmkulturen i den arabiske verden, å vise frem den politiske situasjonen i regionen på filmskapernes eget premiss, samt å bidra til at arabiske filmskapere får en arena til å vise frem sine filmer og den arabiske filmindustrien. Festivalen ønsker å legge til rette for idéutveksling og nettverksbygging mellom film- og kultursektoren på Vestlandet og den arabiske verden.</p>	455 000	festival

6	Askøy Brass Band	Jubileumskonsert	40 000	0	<p>Dette stetter ikkje dei absolutte kriteria. Dette gjeld amatørkultur og har m.a. ikkje tilstrekkeleg regional verdi.</p>	<p>Askøy Brass Band ble stiftet 22.september 1974, den gang under navnet Ungdomskorpset "Nordlys". Nå i 2019 fyller korpset 45 år. Mange år med et høyt musikalsk nivå, flotte sceneopplevelser, mange dugnadstimer og et veldig godt samhold fortjener en verdig jubileumskonsert.</p> <p>Vi ønsker å i hedre korpsets medlemmer, tidligere medlemmer, støttemedlemmer, følgere og andre interesserte med en fantastisk konsert!</p> <p>Med bilder, musikk samt historier og minner fra ABBs historie håper vi dette kan bli en minneverdig kveld.</p> <p>Korpset gjennomførte i 2014 en 40års-jubileumskonsert, og har derfor gode planer på hvordan vi skal få dette i havn.</p>	44 500	konsert-framsyning
---	------------------	------------------	--------	---	---	---	--------	--------------------

7	Aurora Solberg	Bevegelse : Gruppeutstilling på Bømlo Kunstlag, med Aurora Solberg, Kristine Marie Aasvang og Regine Stensæth Josefsen	50 000	18000	Dette prosjektet gjeld fleire kunstnarar og bidreg til å støtte eit visuellkunst-miljø også utanfor Bergen. Det støtter særleg kriteria a,c og e. Det er også planer om å turnere denne utstillinga i etterkant.	Vi søker herved om prosjektstøtte til gjennomføring av utstilling ved Bømlo Kunstlag, 3.-16. oktober 2019. Sammen skal vi utarbeide en gruppeutstilling med temaet Bevegelse. Det kan være lyden og stemmens bevegelser, pigmentenes bevegelser, bevegelse i en komposisjon, i naturen eller i kroppen. Det handler om at noe bevegges, endres og transformeres til noe nytt. I filosofien ser man på bevegelse i tilknytning til begrepet vorden - fra tysk Werden som betyr å bli eller bli til. Utstillingen vil være tilgjengelig for publikum i litt over en uke og vil inneholde videoarbeider, malerier, tegninger, lydverk og performance. I løpet av utstillingsperioden vil vi formidle utstillingen til skoleelever/klasser.	160 000	utstilling
---	----------------	---	--------	-------	--	---	---------	------------

8	Azar Alsharif	Vestlandsutstillingen 2019 - Vi er stedene	20 000	0	Kunstnar er frå Bergen, og skal stille ut i nabofylket. HFK støtter drift og utvikling av Vestlandsutstillingen over budsjett og prosjektmidler. Det vert difor ikkje tilrådd å prioritere å ytterlegare støtte enkeltkunstnarar sine prosjekt i denne utstillinga.	Jeg har blitt antatt til Vestlandsutstillingen 2019 og har av kurator Marte Danielsen Jølbo fått i oppdrag å skape noe stedsspesifikt til Kunsthall Stavanger. Planen er å lage en serie med frittstående collager som er innrammet i plexiglass og dermed tosidige. De skal monteres på stativ i metall og plasseres ulike steder i lokalene. I tillegg vil jeg lage et stort, digitalt trykk som skal henge i resepsjonsområdet. Jeg jobber med collage og skulptur som hovedsakelig tar utgangspunkt i funnet eller appropriert materiale, gjerne bilder eller gjenstander som treffer meg emosjonelt. Gjennom å dekonstruere og komponere det funnene materialet skaper jeg nye visuelle uttrykk som kan være både undersøkende og poetiske.	123 000	utstilling
---	---------------	--	--------	---	---	--	---------	------------

9	BAL MUSETTE ANS	Demens	15 000	12000	<p>Dette er ei sær s velprøvd kulturtilbod for ei særskild gruppe, og har tiltaket har fått støtte gjennom denne tilskotsordninga fleire gonger tidlegare. Søkjar oppfyller m.a. vurderingskriteria a, d og f. i tillegg til dei absolutte kriteria.</p>	<p>27 cabaretkonserter på institusjoner/sentre for eldre. Historien om gamle helter tilfredsstiller både gjenkjennelse og nysgjerrighet. Musikken kommer i en kontekst som gjenskaper en verden som eldre kjenner. De fiktive fortellingene som f.eks. "Hytteturen" skaper større personlig gjenkjennelse, og går rett inn i eget liv. Etter konserten sa en dame: "Jeg husker så godt den matboksen!", - vi hadde ikke nevnt noen matboks! Og hun var ansatt der! Den musikalske fortellingens magi setter publikums fantasi i sving og lar dem dikte med. Se Programvalg på hjemmesiden: www.dengodemelodi.com</p>	110 705	konsertramsyning
---	--------------------	--------	--------	-------	--	---	---------	------------------

10	Benedicte Maurseth	HÁRR	60 000	0	<p>HFk gir driftsstøtte frå kulturbudsjettet på 341 000 til Hardanger Musikkfest. Søknaden støtter mange av kriteria, men HFk har hatt praksis med å ikkje ytterlegare støtte tingingsverk ved festivalar som vert gitt driftsstøtte.</p>	<p>Årets tema ved Hardanger Musikkfest er «vandring» og festivalen har spurt underteikna om å laga eit nytt tiningsverk til festivalen i byrjinga av juni 2019. Underteikna er sjølv oppvaksen på Maurset i Eidfjord, like ved Hardangervidda, og ynskjer å laga eit verk tileigna naturen, menneska, dyra og historia knytt til landskapet derifrå. Verkets tittel «Hárr» er det norrøne namnet for Hårteigen, det mest særmerkte fjell på Hardangervidda, og tyder «den grå vegvisar». Folkemusikken er underteikna sitt språk, og verket vil ha eit klårt folkemusikalsk uttrykk. Verket vil innehalda nye sláttekomposisjonar, i tillegg til fri improvisert musikk og meir eksperimentelle uttrykk. Verket vert framført saman med Stene, Eilertsen, Youssef og underteikna.</p>	204 800	produksjon- utvikling
----	--------------------	------	--------	---	---	---	---------	--------------------------

11	BERGEN ATELIERGRUPPE	Jubileumsutstilling BAG 10år	30 000	10000	<p>Dette er ei gruppeutstilling for å markere eit viktig produksjonsmiljø for visuell kunst i fylket. Det støtter m.a. kriteria c, d og e.</p>	<p>Bergen Ateliergruppe (BAG) ble etablert på Dokkeskjærskaien i 2009. Vi er arbeidssted og produksjonslokaler for samtidskunst med 14 atelier, møterom, verktøypark, verksted og prosjektrum. Vi har et aktivt fagmiljø der vi vektlegger synergieffekter ved samarbeid, deling av ressurser, faglige samtaler og felles arrangementer.</p> <p>I 2019 er det 10 år siden BAG ble etablert. Vi ønsker å oppsummere og markere denne perioden med en jubileumsutstilling på Visningsrommet USF i november. Nåværende og tidligere medlemmer, totalt 36 kunstnerer, er invitert til å delta. Vi ønsker å invitere til en interessant og spennende utstilling som viser et bredt spekter av kunstneriske uttrykk og medier, samtidig som det representerer flere generasjoner kunstnere.</p>	318 800	utstilling
----	-------------------------	---------------------------------	--------	-------	--	---	---------	------------

12	BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER	Bergen Internasjonale Musikkfestival 2019	80 000	27000	Denne festivalen har fått prosjekttilskot frå HFK fleire år, og er med på å oppfylle kulturplanen sine intensjonar om eit mangfaldig kulturliv og inkludering. Det stetter også særleg kriteria a, c og f.	<p><i>Delvis barn og ungdom:</i> Bergen Internasjonale Kultursenter ble startet i 1993 for at innvandrerorganisasjoner i Hordaland skulle ha en sosial arena som de kunne føle tilhørighet til og utveksle kulturuttrykk på tvers av organisasjoner og bakgrunn. Kultursenteret er i dag et viktig møtested og knutepunkt for mangfold, kulturutveksling og inkludering.</p> <p>Kultursenteret har siden 2005 arrangert en årlig musikkfestival, hvor det presenteres musikk fra forskjellige nasjoner og kulturer. Dette er en fin mulighet til å vise musikk fra det flerkulturelle og rike mangfoldet vi lever i.</p> <p>Programmet for Bergen Internasjonale Musikkfestival inkluderer gratiskonsert for barnehager, familiekonsert, og tre kvelder med spennende musikk, i tillegg til en konsertkveld for ungdom.</p>	784 075	festival
----	--	---	--------	-------	--	---	---------	----------

13	Bergen Jazzforum	Bajazzfestivalen 2019	45 000	30000	Bajazz-konseptet er viktig for utviklinga av kvalitetsmusikk for barn. Søknaden støtter godt særleg kriteria a, d, e og f, i tillegg til h og i.	<i>barn-ungdom:</i> Konserter for barn og unge er et viktig satsningsområde for Bergen Jazzforum (BJF), og konsertserien Bajazz har vært en fast aktivitet siden 2005. Fra 2010 har vi også arrangert en egen Bajazzfestival hvor det over en helg arrangeres 6-8 konserter, tegneverksted, samspillkurs, lydkunst, fagdebatter, etc. De fire siste årene har festivalen vært tilnærmet utsolgt. I 2019 ønsker vi å videreføre festivalen på USF Verftet, og samtidig se på mulighetene for å utvide tilbudet og størrelsen på festivalen, med flere typer underholdning for hele familien og samarbeid på tvers av sjangre, feks. med visuell kunst og lydinstallasjoner. Dette vil imidlertid medføre økte produksjonskostnader og økonomisk risiko for BJF.	295 000	festival
----	------------------	-----------------------	--------	-------	--	--	---------	----------

14	BERGEN JAZZFORUM	Bajazz-konserter i Bergen og Os	35 000	0	Søkjar har inne to søknader og fylkesrådmannen kan ikkje sjå å kunne prioritere begge. Den andre søknaden støtter kriteria i høgare grad, og denne søknaden er meir driftsprega.	<i>barn-ungdom:</i> Konserter for barn og unge er et viktig satsningsområde for Bergen Jazzforum, og Bajazz har vært en fast aktivitet siden 2005, og har siden 2016 hatt en markant økning i publikumsoppmøte. Sammen med USF Verftet har vi også bygget opp et helhuskonsept rundt våre arrangement med åpne kunstnerverksteder, gratis danseworkshop med mer. I 2017 etablerte vi en egen Bajazz-samarbeid med kulturhuset Oseana, som i løpet av perioden har etablert seg blant publikum på Os som et av de få og viktigste musikktilbudene for småbarn i nærområdet. Våren 2019 planlegger vi tre doble Bajazz-konserter på USF Verftet. Høsten 2019 ønsker vi å gjennomføre totalt fire arrangement på USF Verftet, samt 4 konserter på Oseana.	435 000	konserterframsyning
----	---------------------	------------------------------------	--------	---	--	--	---------	---------------------

15	BERGEN METAL FEST	Beyond the gates-festivalen 2019	100 000	34000	Denne festivalen har fått prosjektilskot frå HFK fleire år, og er viktig for metalsjangeren. Tiltaket støtter også særleg kriteria a, d og f, i tillegg til g og i som er direkte knytt til vurdering av festivalar.	<p>Beyond The Gates er en festival som årlig arrangeres i august i Bergen. Dato for årets festival er 21.-24. august. Konsertene avvikles i hovedsak på USF Verftet, og i år vil Hulen, Apollon og Kvarteret inkluderes som festivalarenaer. Festivalen drives av stiftelsen Bergen Metal Fest . Stiftelsen har siden 2000 til 2011 drevet Hole in the sky-festivalen. BTG ble arrangert første gang i 2012.</p> <p>BTG skal fremme kvalitetsmusikk og -kunst innunder merkelappen «rock og metal», og fokusere på nye spennende artister med potensiale for å bli morgendagens stjerner sammen med innovatører og tradisjonsbærere. BTG skal representere høy artistisk og organisatorisk kvalitet, modighet, idealisme, nyskaping, intimitet og høyt kunstnerisk nivå.</p>	3 160 020	festival
----	-------------------	----------------------------------	---------	-------	--	--	-----------	----------

16	BERGEN NORD KAMMERKOR	Vår beste dag, en hyllest til Erik Bye	50 000	0	Prosjektet støtter ikkje tilstrekkeleg dei absolute kriteria, særleg det som gjeld regional kulturverdi. Dette er eit tiltak i regi av amatørkor, med innleigde profesjonelle musikarar.	"Vår beste dag", en hyllest til Erik Bye. Konsertens solist er Helge Jordal som er en kjent aktør, som skuespiller og sanger i musikklivet både i Bergen og i landet ellers. Han skal gjøre noe av sitt "Førstereisgutt"-program, godt flettet inn i korets prosjekt. Han vil også være solist på noen av Erik Bye sine sanger. Dirigent og produsent er Bjørn Berentsen, mangeårig dirigent i BNKK. Orkesteret ledes av Helge Lilletvedt, og han har med seg tre musikere, på bass, treblåser , harpe og fele. Tema for konsertene er sangskatter som Erik Bye enten har skrevet tekst eller melodi til. I tillegg til hans eget stoff har vi valgt sanger vi tenker er i hans ånd, når det gjelder tematikk og innhold.	218	konsert- framsyning
----	--------------------------	---	--------	---	--	---	-----	------------------------

17	BODIL LUNDE RØRTVEIT	Acapella kloderedding (arbeidstitel) - konseptutvikling	30 000	0	Det søkjes her til produksjon - utvikling, og det ligg ikkje føre konkrete nok planar for formidling/framføring til å kunne vurdere den regionale kulturverdien(funksjonskriteriet).	Komponist og sanger Bodil Lunde Rørtveit er kjend for sitt sterke, sceniske nærvær og si unike stemme. Ho kastar ho alle sikkerhetsnett og vil utvikle ei forestilling der ho står heilt aleine på scenen utan andre musistarar - men desto nærare publikum, som tidvis vil bli bedt om å lage enkle lydar eller tonar som akkompagnement ala Bobby McFerrin sine solokonsertar. Det handlar om det utruleg kompliserte temaet "Klimakrise og kloderedding". Gjord med humor og glimt i auga – men også ein god dose sårbarhet. Ho søker om midler til konseptutvikling saman med regissør, dramaturg og scenograf/kostymedesigner. Dei skal utvikle eit manus, og ei musikalsk, fysisk og visuell ramme rundt konsertforestillinga.	140 000	produksjon- utvikling
----	-------------------------	--	--------	---	--	--	---------	--------------------------

18	BOREALIS	Borealis Ung Komponist 2019/2020	120 000	40000	<p>Dette er eit viktig utviklingsarbeid som Borealisfestivalen tek på seg. HFK har støtta dette i tillegg til driftstøtta til festivalen dei tidlegare åra. Prosjektet støtter særleg kriteria a, e og f.</p>	<p>Borealis Ung Komponist 2019/2020 er et ett-årig mentorprogram for unge komponister fra Vestlandet, som inkluderer urpremiere av de nye verk på Borealis 2020 og påfølgende turné i fylket. Dette vil være 3. utgave av mentorprogrammet, som tilbyr fire komponister tidlig i deres karriere workshops med de erfarne norske komponistene Therese Birkelund Ulvo og Øyvind Torvund, samt internasjonale kapasiteter ved Lina Lapelyté og George Lewis. Deltakende yngre komponister velges etter utlysningen i mai 2019, og vil jobbe frem nye verk av ca. 15 min. varighet som vil ha urpremiere på Borealis 2020, og vil deretter turnere på Vestlandet.</p>	472 200	produksjon- utvikling
----	----------	--	---------	-------	---	---	---------	--------------------------

19	BRYNHILD WINTHER	We really need to talk about this René / Loveletter for Descartes part1	36 000	0	<p>Søknaden gjeld utstilling av enkeltkunstnar på Oseana. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriterier til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>Eg tek utgangspunkt i kjærleiksbrev som eg har skrevet til René Descartes. Han var mi første barndomsforelesking. Eg fallt for spørsmåla hans, men var usamd i alle hans konklusjonar, og har alltid hatt eit brennande ønske om å kunne diskutere med han. Her er eit kort utdrag frå eit av dei nyare breva:</p> <p>Måten hendene dine grip etter eplet, ved frukostbordet, som om det ikkje var noko materie der</p> <p>Merleau-Ponty skriv om korleis kroppen er vårt apparat for forståing, om korleis sansinga kjem før språket, og eg konkluderte med at eg måtte knulle deg for å forstå deg</p> <p>Du sit på golvet i dusjen og vaskar knoklane reine Du seier at du fann dei i skogen, René men eg har lese breva kor du skriv om dine metodar</p>	36 000	utstilling
----	---------------------	---	--------	---	--	---	--------	------------

20	CMI/Centre on Law & Social Transformation	Sami Struggles in Art & Law	53 500	20 000	<p>Dette er ei utstilling som skal gå stå i Kunstgarasjen med hovudsakleg verk av Per Adde og seminar rundt hans kunst. Dette er ein del av eit prosjekt for å utforske i spenninga mellom kunstens eigne premiss og dens politiske rolle. Dette tiltaket er såleis med på styrke og sette på dagsorden demokrati og ytringsfridom. Elles stetter det særleg vurderingskriteria b,d, og f.</p>	<p>Prosjektet setter fokus på kunstens betydning i kampen for samenes rettigheter i Norge og for bevaring av sårbare naturområder med stor kulturell betydning. Dette vil også ses i en større internasjonal ramme hvor vi vil belyse urfolks rettighetskamp i ulike deler av verden, deres bruk av ulike kunstuttrykk, og betydningen av dette, sosialt og politisk og for kunsten selv. Over store deler av verden trues urbefolkningen og deres livsvilkår av storsamfunnets ønsker om landområder og naturresurser for økonomisk utvikling. Mens samene i Norge har vunnet viktige seire forverres situasjonen i mange andre land, særlig der høyrepopulistiske krefter er kommet til makten, som i Brasil, USA og India. Men også i Norge pågår fortsatt kampen.</p>	293 500	utstilling
----	---	-----------------------------	--------	--------	--	---	---------	------------

21	Det Internasjonale Edvard Grieg Selskap (IGS)	Grieg Now!	50 000	25000	Dette tiltaket støtter særleg kriteria b, c og e.	Stiftelsen Det Internasjonale Edvard Grieg Selskap (IGS) vil i samarbeid med Griegakademiet (Universitetet i Bergen), Senter for Griegforskning (Universitetet i Bergen) og Edvard Grieg Museum (KODE) arrangere «Grieg Now!» - en internasjonal konferanse og workshop i Bergen 24. - 27. oktober 2019. Formålet med arrangementet er å samle yngre og etablerte forskere, utøvere, studenter, musikkpedagoger, profesjonelle utøvere og andre interesserte til et faglig møte om Grieg og norsk musikk og bidra til å styrke det faglige nettverket, både nasjonalt og internasjonalt.	170 000	anna
22	DOMINIKA MINKACZ- SIRA	Riverso	18 000	10000	Tiltak for ei prioritert målgruppe. Støtter elles særleg kriteria b, f og g. Dette er eit godt samarbeidsprosjekt mellom ei teatergruppe innan det frie scenekunstheltet og institusjonsteater.	<i>barn-ungdom:</i> Vi vil invitere familier med barn i alderen 0,5-2,5 år inn i de abstrakte dyr og planters verden. Forestillingen er basert på den kjente bokserien om den lille hageelefanten Pomelo av Ramona Badescu og Benjamin Chaud. Vi er i hovedsak interessert i kombinasjonen av figurteater i samspill med moderne dansemetoder, blant annet breakdance. Riverso vil bli Open Window Theatres fjerde produksjon siden 2015, og er en interaktiv figurteater- og danseforestilling for målgruppen 0,5 til 2,5år og deres familie/foresatte. Forestillingen er en co-produksjon med Den Nationale Scene.	838 600	konsertramsyning

23	Dyvekes Viseklubb	Utvikle Dyvekes viseklubb	50 000	0	<p>Dette tiltaket vert ikkje vurdert til å støtte kriteria godt nok til å verte prioritert, og søknaden er noko driftsretta.</p>	<p>Dyvekes Viseklubb har som formål å skape gode musikkopplevelser gjennom å arrangere og delta i arrangementer hvor sang og musikk er sentrale innslag. Klubben skal videreutvikle sin virksomhet og bidra til å utbre visesane og dertil nærliggende musikkformer gjennom å skape et miljø der man benytter etablerte kunstnere.</p> <p>Visekveldene arrangeres hver torsdag i Gjest Baardsen kjelleren i Hollendergaten med 40-100 tilhørere hver gang. Om sommeren foregår arrangementet utendørs i Holendergaten der forbipasserende og turister stopper opp for å lytte til musikken. Konseptet til Dyvekes viseklubb er enestående i Bergen som gir Gjest Baardsen kjelleren og Holendergaten et spesielt preg.</p>	635 000	konsertramsyning
24	Eidfjord Invest AS	Kafekonsertar 2019	50 000	0	<p>Dette tiltaket støtter ikkje dei absolutte kriteria, særleg i forhold til den regionale kulturverdien. Det vert i hovudsak vurdert til å ha verdi for ein kommune, og der er også lite anna støtte omsøkt frå andre, evt lokale tilskotsparar.</p>	<p>Dette pilotprosjektet skal medverka til styrking av Eidfjord sitt potensiale for å bli ei sentral kulturbygd i Hardanger. Ein konsertserie på Kremmeriet vil medverka til nye møteplassar for menneske som vil oppleve kultur, møteplassar for forskjellige kunst- og kulturuttrykk, og møteplasser for unge og etablerte kunstnarar.</p>	88 000	konsertramsyning

25	Eira Søyseth	Tverrfaglig fanzine	10 000	0	<p>Dette prosjektet er er ikkje vurdert til å stette kriteria godt nok på det noverande tidspunkt til å verte tilrådd støtte, særleg når det gjeld regional kulturverdi.</p>	<p>Vi søker tilskudd til den første utgivelsen av en litteraturorientert fanzineutgivelse. Med en hovedvekt av lokale bidragsytere innen ulike kunstneriske fagfelt, samt bidrag fra initiativtakere Eira Søyseth og Pernille Kleppan Mørch med bakgrunn fra henholdsvis Skrivekunstakademiet og Bergen Arkitekthøgskole, ønsker vi å lage en 48 siders utgivelse i et opplag på 150 kopier. Første nummer skal komme medio juni, og vi søker støtte til en større lanseringsfest som inkluderer både opplesninger og en fysisk installasjon inspirert av tekstarbeidet. Fanzinen har som mål å synliggjøre og skape større grad av samspill og idéutveksling blant de ulike kunstmiljøene i Bergen.</p>	48 050	arrangement
----	--------------	---------------------	--------	---	--	--	--------	-------------

26	ELSE OLSEN STORESUND	Lyttekambers	50 000	20000	<p>Dette tiltaket er for ei særskild gruppe som ikkje har tilgang til det opne kulturlivet, og fremjer såleis eit mangfaldig kulturliv med tilgang for alle. Det stetter elles særleg vurderingskriteria a og f.</p>	<p>Serien Lyttekambers I-V er er tenkt som ein serie med tilsaman seks stadspesifikke verk i Hordaland fylke. Verka vil bli laga for alders- og sjukeheimar, spesielt med tanke på kunstformidling mot bebuarane der, dei eldste i samfunnet vårt. Kvart verk skal bli ein lytteskulptur/-rom med plass til to-tre menneske. Rommet er innebygd med tak og vegger (men ope i front), med retningsstyrte høgtalarar og avspelingsutstyr, eit nykomponert musikkverk, og med ein ytre konstruksjon tilpassa rommet og staden der verket skal stå. I lyttekamberset kan lyttaren enten skru på musikken, eller lytta til stilla inne i det spesialisolerte rommet. Arbeidet blir gjort i samarbeid med Bergen arkitektshøgskole (BAS).</p>	786 000	anna
----	-------------------------	--------------	--------	-------	--	---	---------	------

27	Eva Røyrane as	Lemstova - ei bok om det vestlandske våningshuset	50 000	0	Har også søkt Prosjekttilskot - større kulturtiltak" om støtte til same prosjekt, og er innstilt til støtte i den ordninga.	Alarmen går om lemstova - bustadhuset som erstatta røykstova på gardane og blei det typiske vestlandske våningshuset på 1800-talet. No blir mange av desse stovene rivne. Det er på tide å dokumentera lemstova. Ho fortener ei bok. Lemstova er eit kjennemerke på vestlandsk landskap og ho finst i ulike variantar frå Ryfylke i sør til Møre i nord. Boka vil visa attståande autentiske stover og presentera lemstover som er tilpassa bruk i moderne tid. Målet vårt er å opna auge for denne bygningstypen og å laga ei bok som kan inspirera eigarar til å ta det karakteristiske stovehuset med inn i framtida på ein god måte. Vi vil reisa til utvalde bygningar og presentera desse region for region. Eva Røyrane er forfattar, Oddleiv Apneseth er fotograf.	756 000	produksjon- utvikling
----	----------------	---	--------	---	---	--	---------	--------------------------

28	EVENTYR I PARKEN	Vandreteater	50 000	0	<p>Dette er spesifikt knytt til Nygårdsparken og ein finn såleis ikkje at det oppfyller tilstrekkeleg dei absolutte kriteria, særleg med tanke på den regionale kulturverdien.</p>	<p><i>barn-ungdom:</i> Eventyr i Parken tilbyr vandreteater i Nygårdsparken basert på kjente og ukjente eventyr. Her vil vi løfte frem folkeeventyr i en modernisert drakt for å føre eventyrtradisjonen vidare til den yngre generasjon og folk som ikke er vokst opp med disse tradisjonene. Vi vil også produsere nyere dramatik basert på parkens egen historie. Publikum får bli med på en opplevelsesreise gjennom ulike deler av parken, og må i løpet av reisen hjelpe til med oppgaver og selv være aktive for at reisen skal gå vidare. Vi har et interaktivt og inkluderende fokus, hvor vi ønsker å aktivisere publikum. Dette er også en fin anledning for publikum til å komme seg utendørs på en ny måte.</p>	290 000	produksjon-utvikling
----	------------------	--------------	--------	---	--	--	---------	----------------------

29	Fnugg Teater	Bjørnis og de røde prikkene	60 000	0	<p>Dette gjeld produksjon og ei framsyning under Fringefestivalen i Bergen foreløpig. Fylkesrådmannen ser ikkje at søknaden stetter kriteria tilstrekkeleg til å verte prioritert i denne omgang, men kan evt kome tilbake til ein søknad om turne.</p>	<p><i>barn-ungdom</i>: En forestilling for 3-8 åringer basert på barneboken «Bjørnis og de røde prikkene», av Sofie Cappelen.</p> <p>Isbjørnen Bjørnis bor på Svalbard. En dag får han vondt i magen og oppdager røde prikker i maten sin. Om natten kan han se at det kommer flere røde prikker flyvende med vinden fra sør. Av sin kloke venn Hvalen Ross får Bjørnis vite at de røde prikkene kommer fra fabrikkene til menneskene. Bjørnis sender en flaskepost, med håp om at et menneskebarn skal finne den, og hjelpe ham med å få menneskene til å slutte å slippe ut røde prikker, slik at det skal bli godt å leve på Svalbard igjen.</p> <p>Vi inviterer inn til et visuelt og musikalsk arktisk univers, som åpner opp for refleksjon rundt dyreliv, klima og miljø og vår påvirkning av dette.</p>	246 774	produksjon- utvikling
----	--------------	-----------------------------	--------	---	---	---	---------	--------------------------

31	FOLK I NORGE	Tidsskriftet Folk i Norge	10 000	0	<p>0 Dette tiltaket støtter ikkje dei absolutte kriteria. Dette tiltaket har ein meir politisk/humanitær profil enne kulturfagleg innretting.</p>	<p>Vi er en partipolitisk nøytral organisasjon som bruker Facebook aktivt for å belyse våre saker. Vi ønsker nå å etablere et tidsskrift, som med det første vil komme årlig, der vi tematiserer og belyser våre saker. Det første tidsskriftet skal omhandle "Bergensbanen 4 timer". Dette er en sak som politikerne har snakket om i mange år, og som det virker som om det ikke er vilje til å gjennomføre. Vi mener at Bergensbanen 4 timer er bra for miljøet, og vil kunne skape mer aktivitet og arbeidsplasser i distriktene. I dette nummeret vil vi invitere og slippe til både kjente og ukjente stemmer, som skal bruke sin formidlingsform for å diskutere og belyse tema. Det være seg kåseri, intervjuer av f.eks politikere og NSB, fotografi, poesi og essay.</p>	200 000	anna
32	Frontlosjefestivalen	Frontlosjefestivalen 2020	30 000	20000	<p>Denne festivalen har fått prosjektstøtte frå HFK fleire ganger då det er ein viktig arena for dei frie scenekunst-gruppene i fylket. Dei støtter særleg kriteria c, d og f.</p>	<p>Frontlosjefestivalen arrangerast 20.-22. februar 2020 på Cornerteateret i Bergen. Festivalen er ein visnings-, kunnskaps- og nettverkasarena for fersk scenekunst og alle kunstnarane er i ein form for etableringsfase. Festivalen skal fungere som drahjelp og har mål om å inspirere deltakarane til å satse vidare på sitt kunstnariske virke og på den måten styrkar scenekunstfeltet på Vestlandet. Festivalen har ei sterk tru på at ei slik samling skapar eit godt miljø og at det bidreg til betre kunst.</p>	675 000	produksjon- utvikling

33	Gabriel Johann Kvendseth	Katalog til utstillinga "SETT ALLE REDE" på Kabuso	25 000	0	HFK gir driftsstøtte til Kabuso. Fylkesrådmannen vil ikkje prioritere ytterlegare støtte til utstillingar og prosjekt på kunsthuset om det ikkje skulle ligge føre særskilde grunnar til dette, jf innretting og kriteria.	Sommeren 2019 skal undertegnede, Gabriel Johann Kvendseth, og Arvid Jarle Pettersen stille ut sammen i utstillinga "SETT ALLE REDE," på Kabuso i Øystese. Utstillinga har en egenartet form hvor vi som kunstnere går i dialog med hverandre, en hybrid mellom separatutstilling og gruppeutstilling og et møtepunkt mellom kunstnere over generasjoner, tradisjoner og medium. I forbindelse med denne ønsker vi å produsere en katalog med arbeid fra den enkelte og tekster fra kurator og direktør ved Kabuso Sissel Lillebostad, kunstkribent Cecilie Størkson, samt oss kunstnere selv.	65 000	anna
----	--------------------------	--	--------	---	--	--	--------	------

34	Ganezha	Girl Interrupted: bestillingsverk	60 000	0	<p>Det søkjes her om støtte til tingingsverk, noko som kunne ha vere aktuelt å støtte gjennom ordninga. Søknaden er noko lite utgreidd, og der er ikkje spesifisert andre offentlege tilskot. Fylkesrådmannen ser ikkje at søknaden stetter vurderingskriteria tilstrekkeleg til å verte tilrådd støtte. Det er søkt om støtte til festivalen genererelt i ordninga <i>Prosjekttilskot: større kulturtiltak</i>.</p>	<p>Som en del av årets festival har vi booket den anerkjente jazzmusikeren Kjetil Møster skal kuratere et bestillingsverk hvor han vil håndplukke musikere og komponere et verk. Verket er en musikalsk fusjon mellom jazz og elektronika. Verket vil i sin helhet bli fremført på visningsrommet på USF verftet. Bestillingsverkets originalitet og unike sammensetning av musikere er noe vi tror ikke bare vil trekke publikum fra Bergen men også internasjonalt. Kjetil Møster har en lang fartstid i musikkbransjen og er høyt aktet både i innland og utland. Vi har sterk tro på at dette bestillingsverket vil favne et bredere publikum basert på sjangerblandingen som gjøres her. Vi håper dere føler dette er et prosjekt som kan få tildelt tilskudd.</p>	180 000	konsert- framsyning
----	---------	--------------------------------------	--------	---	--	---	---------	------------------------

35	GRANVIN UNGDOMSLAG (prosjekt Spelarhola)	Spel slåtten min, Olav	50 000	18000	<p>Dette gjeld profesjonelle utøvarar og dokumentasjon og formidling av kulturhistorie og immateriell kulturarv, og er såleis såleis av regional verdi.</p>	<p>Nils-Erik Kvamme og Knut Hamre framfører eit teaterstykke med skodespel og slåttar som omhandlar livet til den store spelemannen Olav Håstabø. Teaterstykket heiter "Spel slåtten min, Olav" og henviser til slåtten «Spelar-Guro» som Olav Håstabø laga til den mykje yngre kona si, Guro Nilsson Håstabø og som ho var så glad i og alltid ba han om å spele når dei fekk besøk. Me freistar å byggje ein heilt ny utescene på Hamre for å få dette til og den vert bygd på bøen utanfor stova dei budde i og rett ovanfor der båten til Guro ligg. Både senga og båten til Guro kjem til å gjera nytte for seg denne dagen. Me ynskjer å lage ein heildag med matsal, utlodding, underhaldning og omvising kring dette teaterstykket.</p>	122 000	konsertramsyning
----	---	---------------------------	--------	-------	---	---	---------	------------------

36	Helene Skogland	Hva er hvem - En fysisk teaterforestilling for de aller yngste	35 000	0	Det søkjast her om ein arbeidsresidens. Fylkesrådmannen ser dette som eit gjestekunstnaropphald og jf retningslinene vert det ikkje gitt tilskot til slikt i denne ordninga. Det har m.a for liten direkte regional kulturverdi til å verte prioritert.	<i>barn-ungdom:</i> Hva er hvem (Who's what) er en fysisk og ordløs forestilling som tar for seg kjønn, klær, identitet og merkelapper på en visuell, leken og undersøkende måte. Jeg, skuespiller og scenekunstner Helene Skogland fra Skånevik, søker om å gjøre en arbeidsresidens i forbindelse med teaterforestillingen Hva er hvem (Who's What) , en fysisk teaterforestilling for de aller yngste i samarbeid med skuespillerne Daniel Frikstad og Oddrun Valestrand. Residensen er en 8 dagers arbeidsresidens hos Rising Sun Performance Company på Governors Island New York, og er et forarbeid inn mot produksjon av forestillingen som har planlagt premiere vinteren 2019/2020 i Skånevik og i Haugesund, med påfølgende turné i Rogaland, Hordaland og Vest-Agder.	121 500	produksjon- utvikling
----	-----------------	--	--------	---	---	---	---------	--------------------------

37	HENRIETTE CHRISTIE ERTSÅS	LactoLise og ClosTrude - Bestevenner for Bestendig	40 000	0	<p>Dette er ein søknad om støtte til utvikling av ei framsyning , som også er forskingsformidling. ligg dette i eit diskuterbart grenseland for kva som skal definerast som profesjonell kultur. HFK har tidlegare ei gong støtta eit liknande tiltak frå søkjar, men ser i kkje at denne søknaden stetter kriteria, m.a. det regionale kriteriet i tilstrekkeleg grad til å verte tilrådd støtte i denne omgang.</p>	<p><i>Barn - ungdom:</i> Kroppen din er et økosystem. Skal du leve bærekraftig må du også ta hånd om miljøet inni deg. Tusen arter bakterier blir utrydningstruet når du tar antibiotika. I denne forestillingen får du ser hvordan antibiotika lager total katastrofe i tarmsystemet vårt. Du skal minnes historien neste gang du vurderer å gjøre livet vanskelig for en av dine aller beste venner, tarmbakterien LactoLise og hennes venninne ClosTrude. LactoLise er betrodd viktige oppgaver, hun smører og driver samlebandet som sender maten nedover tarmen, mot at hun får forsyne seg av smulene kroppen ikke vil ha. ClosTrude er litt mindre ydmyk, men gjør en viktig jobb innen vakthold, og er slett ikke en du vil gå i klinsj med. Antibiotika bryr seg ikke om den slags vennskap.</p>	120 550	produksjon- utvikling
----	------------------------------	---	--------	---	---	---	---------	--------------------------

38	HENRIETTE CHRISTIE ERTSÅS	Filmsnutter om kreftvitenskap på internett til prosjektet : «Engaging the Public in Cancer Research through Art»	37 000	0	Som førre søknad gjeld dette nyskapande forskingsformidling. Dette er eit grensetilfelle for kva som definerast innanfor omgrepet profesjonell kultur og som kjem innanfor føremålet med ordninga. Søknaden her stetter ikkje kriteria tilstrekkeleg til å verte tilrådd støtte.	I åtte filmede scener får publikum møte kreftcellen i egen person. Hver scene illustrerer et kjennetegn ved kreftcellen som beskrevet av kreftforskerne Weinberg og Hanahan, 2011. Bedriften er en metafor for kroppen og kreftcellen er verdens verste kollega. Vi får se en vanlig dag på jobben der kreftcellen spiser andres lunsj, nekter å innrømme egne begrensninger, trumfer gjennom lite bærekraftige byggeprosjekter og konsulterer motivasjonslitteratur for få bekreftet egen fortrefelighet. Ved kaffemaskinen lager kreftcellen interne konflikter og skaper et betent miljø som omsider gjør det mulig å overta alle kontorene og stillingene i bedriften. Fremoverlent eller tilbakelent, kollegaens fremgang er ensbetydende med bedriftens konkurs.	112 413	produksjon- utvikling
----	------------------------------	--	--------	---	--	--	---------	--------------------------

39	HENRIK ANGERMUND	Vestland Sound Machine - dokumentasjon	40 000	0	HFK støtta dette tingingsverket i 2018, men ser ikkje at ein dokumentasjon av dette stetter kriteria tilstrekkeleg til å verte tilrådd ytterlegare støtte.	På bakgrunn av bestillingsverket som vi høsten 2018 leverte til Bergen Internasjonale Musikkfestival og FN sin sambandsdag vil vi nå å ta Vestland Sound Machine vidare ved å spille inn og dokumentere vår kulturhistoriske eksperimentering ved vårt musikalske uttrykk og retning. Ghanesisk folkekultur møter et moderne teknologisk vestland i kalde nord. Vi mener at denne dokumentasjonen har en kulturhistorisk verdi på bakgrunn av våre musikalske tolkninger av våre forskjellige kulturer og bakgrunner. I Norge ellers og blant popkulturen er denne type tolkinger og samarbeid svært uvanlig og vi ønsker derfor å fange produksjonen i en tidskapsel som sier noe nåtiden og om krysninger og handlinger fra vår tid.	241 250	produksjon- utvikling
----	---------------------	--	--------	---	--	--	---------	--------------------------

40	HORDALAND KUNSTSENTER	Norske biennaler 2019 - Hordaland kunstsenter	60 000	0	Kunstsenteret får driftsstøtte fra HFK og dette prosjektet er både for internt og skil seg ikke nok fra det som kan ligge innenfor driftstilskot til å verte tilrådd ytterlagare tilskot.	Søknad om støtte til kompetansehevende tiltak for ansatte ved Hordaland kunstsenter I 2019 går tre store kunstutstillinger med internasjonalt tilsnitt av stabelen i Norge: Oslobiennalen, Momentum i Moss og Lofoten International Art Festival (LIAF). Å besøke disse tonegivende utstillingene vil være av stor betydning for Hordaland kunstsenters kunstfaglige stab, for å holde seg oppdatert på aktuelle problemstillinger og strømninger i samtidskunstheltet. Vi planlegger å reise sammen til åpningsdagene av hver utstilling, da disse byr på faglige sammenkomster, seminarer, diskusjoner og lignende i tillegg til utstillingene.	120 000	anna
----	--------------------------	---	--------	---	---	--	---------	------

41	HORDALAND KUNSTSENTER	Public Archive Program	100 000	0	<p>Kunstsenteret har tidlegare fått midlar til å jobbe med sine arkiv, og dette Public Archive Program er ei god vidareføring av dette levandeggjering av arkivet og materiale.</p> <p>Fylkesrådmannen kan likevel ikkje sjå at tiltaket ligg tilstrekkeleg på sida av det oppdraget dei har gjennom driftsstøtta til å verte tilrådd ekstra prosjektstøtte her.</p>	<p>In 2020, Hordaland Kunstsenter will open up and present our archive to the public. With an entirely new program named The Public Archive Program, Hordaland Kunstsenter will present highlights of our archive through a series of exhibitions in a specially dedicated room on the 2nd floor.</p> <p>Organised in curated themes, the exhibition series will display documents and photographs, slideshows, video and old posters in combination with newly created texts and artistic interventions. The Public Archive Program is a productive and public way of researching, documenting and digitalising our archive.</p> <p>Available for the public for free, the opening hours to the new exhibition space will be in line with our regular artistic program.</p>	225 000	utstilling
42	HORDALAND KUNSTSENTER	Summer academy 2019, Hordaland Kunstsenter	50 000	40000	<p>Dette er eit interessant nytt tiltak i regi av kunstsenteret og er m.a. til samarbeid med Nordisk Kunstnarsenter i Dale, Sunnfjord. Det stetter i tillegg til dei absolutte kriteria a, b og d.</p>	<p>With a clear need for a diverse perspectives on contemporary art education in Norway, Hordaland kunstsenter will launch its first summer academy in August 2019. For this first iteration of the summer academy at Hordaland kunstsenter, three collaborative and individual artistic workshops are brought together into an intense 5-day program.</p>	214 000	seminar- kurs

43	Huy John Vu Cao	John Cao - Innspilling av EP "Lost in the Mall" - Prosjektilskudd	20 000	0	<p>Dette er søknad om støtte til ein enkeltkunstnar sitt verk. Fylkesrådmannen har pga den store søknadsmengda måtte prioritere tiltak som har tydeleg, regional verdi, også gjennom det geografiske kriteriet. Fylkesrådmannen sidestiller i tillegg produksjon, innspeling og utgjeving av musikk, og søknaden fell då også utfor ordninga i forhold til kriteria.</p>	<p>John Cao er en pop-sanger, låtskriver og produsent som nylig har flyttet hjem til Bergen etter å ha tilbragt 4 år i Los Angeles. Det som begynte som et euforisk eventyr endte i en eksistensiell angst, og hans kommende debut-EP «Lost in the Mall» gir et innblikk i den vekselvis bekymringsløse og desperate sinnstilstanden hans, innpakket i et lydbilde av nostalgisk synth-pop, synthwave og vaporwave. Prosjektet har ambisjoner om å styrke Vestlandets kultur ved å inkorporere mindre kjente musikksgangre, samt å synliggjøre en norsk artist av asiatisk etnisitet. EP-en slippes høsten 2019.</p>	104 200	produksjon- utvikling
----	-----------------	--	--------	---	--	--	---------	--------------------------

44	Ingebjörg Jensen	Bomber over barneskolen - revidert	25 000	10000	Boka <i>Bomber over barneskolen</i> er ein særeigen dokumentasjon og formidling av ei viktig historisk hending i fylket. Fylkesrådmannen vil difor tilrå noko støtte til revidering og nytgjeving av denne. Den stetter m.a. kriteria c, e, f og g.	<i>barn-ungdom</i> : 4. okt 2019 er det 75 års- markering for bombinga av Laksevåg. Til det vil jeg gjerne revidere og utgi tegneserieboken <i>Bomber over barneskolen</i> (Westwind, 2006) på nytt. Alle 1500 eks er utsolgt. Det er fremdeles jevn etterspørsel etter boken, seinest fra Fjell Festning denne uken. Konsekvensene av krig kommer nærmere når det skjedde i vårt nærområde! Hvorfor revidere: I 2012 kom boken <i>Bombemål S/N 102 Bergen</i> (Spartacus), der jeg var en av 12 forfattere. Forfattergruppen hentet inn helt ny kunnskap om planleggingen og gjennomføringen av bombeangrepet - kunnskap som ga endelig svar på til da uløste spørsmål. Denne kunnskapen vil jeg spre videre gjennom nytgivelsen.	-	produksjon-utvikling
45	Ingrid-Kristine Rieber	Myosotis	50 000	18000	Konsertprogrammet skal turnere i 7 kyrkjer på vestlandet i 2020, med urframføring i Voss kyrkje. Tiltaket har såleis regional kulturverdi - både ut frå funksjonskriterie og geografisk kriterie, og stetter elles vurderingskriteria b, c, e	Med komponering, innøving og konsertering er mitt mål å laga eit konsertprogram basert på religiøse folketonar frå Vestlandet for solo piano. Dei religiøse folketonane skal vera inspirasjonskilde for utforming av klanglege og rytmiske mogelegheiter, og grunnlaget for nyskrive partiturmusikk i eit klassisk uttrykk.	256 439	anna

46	Johan Børsheim	"Husmannen" - spelstykke om husmannen / husmannslivet. Tekst og regi : Ruth Lillegraven	25 000	0	Det er allerie løyvd midlar til dette spelet v komponisten. Fylkesrådmannen ser ikkje at tiltaket støtter kriteria i høg nok grad til å skulle prioritere støtte til arrangementet i tillegg.	Prosjektet er eit spelstykke om husmannen / husmannslivet, med tekst og regi av Ruth Lillegraven . Premieren vert på husmannsplassen Kvemmadokkje i Ulvik 13. juli, med generalprøve dagen før. Utandørs . Aktørane er tre profesjonelle utøvarar ; Morten Svartveit (skodespelar), Ranveig Djønne (musikar) og Annlaug Børsheim (musikar). Prosjektet deira er støtta av kulturrådet. Spelet har historisk interesse og vil synleggjera husmannstida. Skuleelevar vert ei målgruppe når dei skal ta spelet med andre stader. Kvemmadokkje har hatt både historiske framføringar og konsertar i tunet kvart år i 13 år. I 2006 held statsstipendiat Guttorm Rogdaberg foredrag / kåseri om husmannen . Teksten er noko av bakgrunnsstoffet for spelstykket.	210 000	konsert- framsyning
----	----------------	--	--------	---	---	--	---------	------------------------

47	Johannes Fjeldstad	Musikkvideo-produksjon til "Bare Begynnelsen" av Johannes Fjeldstad	10 000	0	Fylkesrådmannen sidestiller produksjon, innspeling og utgjeving av musikk og film, og søknaden fell då også utanfor ordninga i forhold til vedtekne kriteria.	<p>Musikkvideo-produksjon til debut-singel av Johannes Fjeldstad, kjent fra bandet Hvitmalt Gjerde.</p> <p>Musikkvideoen vil bli brukt som promotering til debut-albumet mitt som soloprojekt som kommer til høsten 2019.</p> <p>Musikkvideoen følger en hovedperson (Johannes Fjeldstad) og hans lange gåtur, i ført en 70-talls dress, fra fjellandskap i Jondal til en leilighet i Bergen. Filmen skal omhandle ensomhetens slit på en humoristisk og optimistisk måte. Inspirert av pop-musikere fra 70-tallet (David Bowie, Iggy Pop) samt filmer fra samme era (Wim Wenders).</p> <p>Produksjonsprosessen av filmen skjer fra 1. april til ferdig produkt 27. april sammen med Tord Øyen og Simen Peder Aksnes Aarli.</p>	10 000	produksjon-utvikling
----	--------------------	---	--------	---	---	---	--------	----------------------

48	Kari Berle Nilsen	Signe Grieg Müllers memoarer	30 000	0	<p>Søkjar har fekk i haust midlar i denne ordninga til utgjeving av brevveksling mellom Amalie Skram og Signe Grieg Muller. Denne nye boka har også dokumentarisk verdi, men skorer ikkje like høgt i forhold til kriteria.</p> <p>Fylkesrådmannen finn ikkje rom til å prioritere dette nye prosjektet frå Berle Nilsen i denne søknadsrunda.</p>	<p>Bokutgivelse av Signe Grieg Müllers (1868-1960) memoarer, et unikt og nært tidsbilde fra 1870-årene til 1905. Signe vokser opp med musikk, hennes far John, bror av Edvard Grieg, spiller cello og er aktiv i Bergens musikkliv. Signe beskriver oppveksten i Bergen og sitt liv som ung kvinne, skuespiller, ektefelle av Amalie Skram sin sønn Ludvig Müller, husmor og mor i Bergen, Dresden, Leipzig og i Christiania. Hun arbeider som skuespiller ved Den Nationale Scene i Bergen, Christiania teater, Centralteatret, og Nationaltheatret der også Ludvig er engasjert. Signe elsker teatret og blir der hele sitt yrkesliv.</p> <p>Innh.: Memoarene m. fotnoter, tidslinje, personreg., litteraturliste, samt innledning ved prof. i teatervitensk. Tor B. Trolie. Ca 240 s.</p>	101 000	produksjon- utvikling
----	-------------------	------------------------------	--------	---	--	--	---------	--------------------------

49	Karine Heggholmen	Small Adjustments	40 000	20000	<p>Utstillinga skal på ein toårig turné. Det er avtalt utstillinger m.a. på Nordsjøfartmuseet, Herdla museum og Bergen. Dette prosjektet tek opp viktige problemstillingar og stetter elles vurderingskriteria d og e.</p>	<p><i>delvis barn og ungdom</i>: "Ville du sendt barnet ditt til Syria?"</p> <p>Dette spørsmålet er utgangspunktet for fotokunstneren Karine Heggholmen sitt prosjekt "Small Adjustments".</p> <p>Heggholmen tok portretter av norske barn og syriske flyktningbarn som nå bor i Norge. Portrettene ble deretter sendt til Homs i Syria og stilt ut i krigsruinene der. Dette ble igjen dokumentert fotografisk.</p> <p>Bildene av portrettene som er plassert i krigsruinene, er blitt til en bildeserie på 12 bilder. Heggholmen ønsker at disse bildene skal åpne for refleksjon rundt hvordan vi reagerer når vi ser norske barn i en krigssone. Opplever vi å se syriske og norske barn i ruinene forskjellig? Prosjektet utfordrer oss-dem-tankegangen ved at det åpner opp for en felles humanitet.</p>	172 700	utstilling
----	-------------------	-------------------	--------	-------	--	--	---------	------------

50	Kjersti Sletteland	Prospekt	20 000	10000	<p>Dette er eit spesialisert kunsttilbod til ei prioritert målgruppe. Tiltaket støtter mam vurderingskriteria a, b og g.</p>	<p><i>barn-ungdom</i>: Multimediaworkshop i Bergen Kunsthall og Sunnhordaland. Prospekt er en multimediaworkshop for ungdom i alderen 15 til 18 år. 8-15 ungdommer vil jobbe i to uker med video, elektronikk, skulptur, billedkunst, lys og lyd sammen med kunstnerne Kjersti Sletteland og Roar Sletteland. Resultatet blir en stor installasjon med bevegelige elementer, projiseringer og tv-skjermer, lys- og lydeffekter. Tema for prosjektet er ungdommens hverdagsliv og dette er en slags visuell kartlegging av summen av deres liv og interesser. Prosjektet foregår i to epoker, første del var et DKS Hordaland-prosjekt (Etne og Haugesund) hvor 14 ungdomskoleskoleklasser jobbet med animasjon relatert til egne liv og identitet mens hoveddelen er i Bergen Kunsthall.</p>	168 000	produksjon- utvikling
----	--------------------	----------	--------	-------	--	--	---------	--------------------------

51	Klara Sofie Ludvigsen	Forprosjekt fotobok	25 000	0	<p>Søknaden utarbeiding og produksjon av enkeltkunstnar sitt verk. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteri til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>Klara Sofie Ludvigsen skal gi ut fotobok på Blokk Forlag. Denne søknaden gjeld forprosjekt med utarbeiding av materiale som boka skal innehalde, samt honorar til ein eller fleire skribenter skal skrive rundt arbeidet. Boka skal være prosess-fokusert. I tillegg til å presentere ferdige verk vil den òg syne prosessen, og den skal invitere lesaren til å ta del i dei handlingane, vurderingane og vala som Ludvigsen går gjennom i arbeidsprosessen. Det er eit mål å utforme boka på ein måte som gjer at den kan stillast ut/hengast opp/være eit kunsverk i eit rom. Ludvigsen arbeider i mørkerom, ho fotograferer med storformat 4x5", og kombinerer det fotografiske negativet med andre teknikker påført glas i samme format (4x5").</p>	86 000	anna
----	-----------------------	---------------------	--------	---	---	---	--------	------

52	Knut Christian Jansson	Schumann og salmer	15 000	10 000	<p>Dette er søknad om konsertar tre stader i fylket. Tiltaket har såleis regional kulturverdi og stetter m.a. vurderingskriteria a og e.</p>	<p>Mezzosopranen Mari Askvik og pianist Knut Christian Jansson ønsker i konserten Schumann & Salmer å sette sangene i Schumann sin sangsyklus Liederkreis (Op.39) sammen med kjent og mindre kjente salmar og religiøse folketoner. I et samarbeid med den Lærdalsbaserte oversetteren Jostein Avdem Fretland vil vi presentere Liederkreis delvis på tysk og delvis på nynorsk. De tyske liedene er dikt som er tonesatt slik at sangstemmen og pianoakkompagnementet er likeverdige intepretørar av teksten. Dette er en svært tekstfokusert kunst, og målet med å oversette tekstene er å kunne formidle innholdet i tekstene direkte til tilhørerne, utan at de må sitte og lese på en oversettelse i programmet. Konserten spilles i Fridalen, Knarvik og Voss kirker.</p>	55 000	konsertramsyning
----	------------------------	--------------------	--------	--------	--	---	--------	------------------

53	KOLBEIN HAGA i kompaniskap med Odveig Klyve, org.nr. 981809181	"Omne possibile - Kva er eit menneske?"	60 000	20000	Tiltaket har regional kulturverdi og stetter m.a. kriteria også kriteria a og e. Har også søkt <i>Prosjekttilskot - større kulturtiltak</i> , men er ikkje innstilt der.	Orgelparken i deler av Bjørgvin har gjort eit kvalitativt kvantesprang den siste mannsalderen. Med unnatak av visse sentrumskyrkjer i Bergen står det ikkje så bra til med orgelkonsertverksemda elles. - Dette ynskjer me å bøta på. Arbeidet starta medio august med prepremiære i Stavanger dom (vedlegg) 18. september. Når me i 2./3. kvartal 2019 har på plass dei økonomiske rammene vil me ta kontakt med stader som har gode instrument, gode kyrkjer og som er kompetente arrangørar for å avtala framføringstidpunkt. Ut frå implisitte kriterier har me gjort tentative avtalar med organistane/kantorane i Sveio, Bremnes, Storetveit, Norheimsund og Jondal om framføringar hausten -19.	125 000	konsertramsyning
----	--	---	--------	-------	--	--	---------	------------------

54	KRAFT BERGEN AS	Innblikk –Pilotprosjekt i samarbeid med KH Messen	30 000	18000	<p>Dette er eit prosjekt som kan vere med på å knyte band mellom kunstlivet i Bergen og utanfor byen. Det støtter såleis m.a. kriteria b, d og g.</p>	<p>INNBLIKK er et pilotprosjekt som er initiert av KRAFT Bergen i samarbeid med KH Messen i Ålvik. KRAFT vil invitere aktuelle internasjonale kunstnere som har kunstneropphold på KH Messen til å komme og holde en presentasjon av et prosjekt, vise en “en kvelds utstilling”, eller ha en selvpresentasjon. INNBLIKK vil ha stor verdi for kunstnere i Bergen og Hordaland, og ved å presentere internasjonale kunstnere til et bredere publikum vil vi kunne være med på å knytte nye kontakter. Prosjektet er også viktig for samarbeidet mellom Bergen og regionen. KRAFT har som mål å nå utenfor bygrensen, og vil med dette prosjektet gjøre oss mer synlig og tilgjengelige for kunstnere i Hardanger.</p>	45 000	arrangement
----	--------------------	--	--------	-------	---	---	--------	-------------

55	KRISTINE BJÅNES	Knasande tang og måkebrøl	50 000	20000	<p>Dette er ein del av eit større planlagt musikalsk samarbeidskonsept med musea, i første omgang Hordamuseet, Kystmuseet i Øygarden og Oselvarverkstaden. Tiltaket støtter særleg vurderingskriteria a, d og e.</p>	<p><i>barn-ungdom:</i> Våren 2019 utarbeider me eit konsept for ein deltakande konsert for born frå 8-12 år. Det er eit samarbeidsprosjekt med Bymuseet i Bergen og består av kurs i stemmebruk med påfølgande deltaking på konserten, som vert heldt under Kystsogevekene sept-19 i båthallen på Hordamuseet. Temaet krinsar rundt lyd, stemmeleik, kystkultur og hav. Me meiner at det å syngja ikkje berre skal vera for dei som allereie veit korleis dei gjer det. Song treng ikkje vera — og bør ikkje vera — vakkert heile tida. Kjensler vert uttrykt gjennom stemmeapparatet vårt, og me nyttar dei same musklane når me gret eller ler som når me syng. Det å eiga stemma si meiner me er essensielt i vår tid. Gjennom ufarleggjering freistar me å bidra til aukt stemmetryggleik.</p>	155 022	konsert-framsyning
----	-----------------	---------------------------	--------	-------	--	--	---------	--------------------

56	KUNSTPILOTENE Annette L Marandon	O K at the seashore/ Olav Kyrre på stranden	10 000	0	<p>Dette kunstprosjektet skal gå føre seg i Bergen. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant.</p> <p>Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteria til å verte tilrådd støtte.</p>	<p><i>barn-ungdom:</i> Et blått bånd snor seg over plenen like ved Olav Kyrre monumentet i Bergen. Strandstedet Bjørgvin ala 1070 er symbolsk hentet frem for fri, kreativ utfoldelse. Kongen til hest rir langs elvebredden. I den blå verden dukker det opp fisker, mennesker, dyr og båter laget av barn og unge deltakere.</p> <p>Prosjektet ønsker å aktualisere en sentral utfordring for dagens by: Overflatevann, et våtere og villere klima og arbeidet med å åpne opp igjen flere av Bergens vannveier.</p> <p>"O K at the seashore" inviterer til deltakelse i det offentlige rom, refleksjon rundt miljø utfordringer og 950 års jubileet i 2020.</p> <p>Hva: Deltakende kunst i bynatur. Verksted og installasjon. Gratis deltakelse.</p>	55 000	anna
----	--	---	--------	---	--	--	--------	------

57	La Vita E Bella	Friminuttet - intimkonsertserie	20 000	0	Søknaden viser ikkje konkret at dette vil ha tilstrekkeleg regional kulturverdi til å verte prioritert, dvs. oppfyller ikkje dei absolutte kriteria.	Friminuttet - intimkonsertserien har som målsetning å være en arena for musikere "å få vist seg fram". Kulturtilbudet retter seg mot hele Nord-Hordland. Det er spesielt rettet inn mot kultursatsingen i de tre kommunene som skal bli Alver kommune, der kultur skal bidra til å styrke "samkjøringen" til en ny kommune. Lokalet er lite og bidrar til en intim stemning med god kontakt mellom musikere og tilhørere. Ideen bygger på erfaringene med hjemme-koserter, der viljen til å lytte og søke god musikkopplevelse står i høysetet. Formen innbyr også til en verdifull sosial arena. Lokalet rommer andre aktiviteter som galleri, kurs innenfor tegning/maling og andre arrangement. Målsetningen er å skape et lite kultursenter med breitt nedslagsfelt.	30 000	konsert- framsyning
----	-----------------	------------------------------------	--------	---	--	---	--------	------------------------

58	Lina Taule Fjørtoft	Mono-monologkveld med skodespelarar på Vestlandet	30 000	0	<p>HFk bidrar monaleg til drift av Hordaland Teater / Det Vestnorske Teateret. Fylkesrådmannen ser ikkje å prioritere å tilrå særskild prosjektstøtte til denne samarbeidspartneren no.</p>	<p>"Mono" er eit nyoppstarta prosjekt for å auke samarbeid, samhald og erfaringsutvikling blandt profesjonelle skodespelarar og teaterinstruktørar på Vestlandet. Mono vil bestå av kurs i monologframføring, leia av instruktør med base på Vestlandet. Kurset avsluttast ved at monologane som er jobba fram, visast ein kveld på Hordaland Teater.</p> <p>Arrangør Sku:Vest er ei nyoppstarta forening med eit formål om å jobbe for eit samla, aktivt og synleg miljø blant profesjonelle skodespelarar som bur og har sitt hovudvirke i Bergen og omegn. Sku:Vest i samarbeid med Hordaland Teater, vil gjennomføre pilotprosjektet 15.mai på Hordaland Teater. Til dette prosjektet har vi fått tak i Vestlandsbaserte regissør Jeff Pedersen, som kurshaldar og instruktør.</p>	78 000	seminar-kurs
----	---------------------	---	--------	---	---	--	--------	--------------

59	Lynetta Taylor Hansen	Biobarokk konserter i Hordaland (arbeidstittel)	23 000	15000	<p>Dette er eit østlandsbasert ensemble, og dei har avtalt konserter på Voss og i Bergen, samt kontakt med fleire aktuelle spelestader i fylket. Har fått støtte m.a. frå Fond for utøvande kunstnarar. Tiltaket har regional kulturverdi og stetter m.a. vurderingskriteria a, c, og e.</p>	<p>Biobarokk planlegger en turné med to konserter i oktober 2019. Konsertstedene vi er i innledende kontakt med er konsertserien Antikk musikk i Bergen og Tre Brør på Voss. Biobarokk spiller folkelig barokkmusikk på historiske instrumenter. I disse konsertene vil vi utforske hvordan musikkmiljøet i Bergen på 1700-tallet var og hvordan dette påvirket bygdene i området rundt. Man regner med at det ble spilt mye forskjellig musikk i Norge på denne tiden; både komponert musikk fra kontinentet og folkemusikk. Vi vil også spille noe av musikken til komponister som bodde i Bergen på 1700-tallet, og musikk fra norske notebøker. Disse representerer en norsk musikalsk arv som sier noe om hvilken musikk som var populær i Norge på den tiden.</p>	109 000	konsertramsyning
----	-----------------------	---	--------	-------	--	---	---------	------------------

60	Magic productions as, Cecilia Strønen Damm	Musikalen "Gaten Vår"	50 000	0	<p>Dette er ei oppsetting med både profesjonelle og amatørar.</p> <p>Fylkesrådmannen ser ikkje at dette tiltaket i utgangspunktet støtter kriteria tilstrekkeleg, m.a. når det gjeld regional verdi. Ein kan kome tilbake til ein evt søknad som gjeld turnering i fylket.</p>	<p><i>Barn - ungdom:</i> Musikalen "Gaten Vår" er Musikaljentenes tredje egenskrevne musikal.</p> <p>Musikaljentene består av Cecilia Strønen Damm, Mathilde Strønen Damm, Selma Strønen Damm og Lovise Espeland. Musikaljentene har mottatt Rampeløktprisen (2016) og Cornerbolten (2018)</p> <p>Musikaljentene har tidligere skrevet og produsert:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JULENS MAGI som nettopp hadde 5års-jubileum. I denne musikalen medvirker 45 barn. - MARERITTET som ble spilt i oktober 2017 og oktober 2018 og fikk terningkast 5 og fantastisk kritikk av BT's anmelder Einar Engelstad <p>Manus og musikk til "Gaten Vår" er skrevet av Musikaljentene med veiledning av Julian Berntzen. Han skal også være konsulent under selve produksjonen sammen med Jan Holden.</p>	535 000	produksjon- utvikling
----	--	-----------------------	--------	---	--	--	---------	--------------------------

61	Margit Vangdal	Konsert med Sigrid Moldestad trio og kunstutstillinga "Arr"	35 000	12000	<p>Dette er ei gruppeutstilling på ein særskild stad som binder saman samtidskunst og historie. Fylkesrådmannen vil tilrå å støtte utstillingsdelen med noko midlar, då det stetter kriteria, m.a. vurderingskriteria a,b c og d.</p>	<p>Laurdag 4. mai klokka 18 vert det opning av kunstutstillinga "Arr" i Fjøslen i Espeland fangeleir. Steinar Karlsen, Krister Salomon-Hammersland og Adela Salomon-Hammersland stiller ut sine verk (foto, maleri, glass, video og lyd) inspirert av plassen/leiren, historia der og kampen for fridom før og no. Utgangspunktet er vegen ut i fridom; ut frå cella, frå fangenskap og bobla som då fangar ein. Etter utstillinga vert det konsert med Sigrid Moldestad trio i Kvinnebrakka. Ho har ein måte å formidla tekst og tradisjonsmusikk på som bind tilhøyraren. Med seg har ho Jørgen Sandvik på gitar og Sigbjørn Apeland på orgel. Arrangementet er eit samarbeid mellom arrangør Margit Vangdal, "Form for alle" og Stiftinga Espeland fangeleir.</p>	198 000	arrangement
----	----------------	---	--------	-------	---	--	---------	-------------

62	MARIANNE JUVIK SÆBØ	ÅLFR - en nordlyskonsert	50 000	25000	<p>Dette er eit stort prosjekt, dei har tidlegare søkt ordninga og fått avslag. Dei har no ein meir konkret plan og fått meir finansiering. Premierer skal vere i Grieghallen. Dei søker no om støtte til å ta prosjektet vidare ut på turne.</p>	<p>ÅLFR – en nordlyskonsert, er et prosjekt der Norge og den norske kulturen hylles. Vi setter sammen norsk kunstmusikk og folkemusikk med det mektige vi har å by på av natur og naturopplevelser. Opplevelsen underbygges av lokale krefter innen kunsten, først gjennom utfremføring i Bergen februar 2020, så på turne rundt i Vestland og Norge vår og høst 2020. der vil vi revitalisere lokale krefter og samarbeid, og være med på å etablere det helt nye fylket vårt. Konsertforestillingen er et bestillingsverk for kammerorkester, band, mannskor og solist. Arrangeres vidare for korps og blandakor, for lettere å brukes på turne og i samarbeid med lokale krefter. Vi vil skape en formidlingsarena av høy kunstnerisk kvalitet, der det er plass til alle.</p>	1 168 464	produksjon- utvikling
----	------------------------	-----------------------------	--------	-------	---	---	-----------	--------------------------

63	Michaela Vyskocil Gettwert	All Frogs Are Gay	10 000	0	<p>Dette gjeld utvikling av teaterproduksjon og einast faste avtale til no er framsyning på Frontlogefestivalen i Bergen. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteria til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>Menneskenes iboende trang til sladder og gruppedannelser har gjort oss til evolusjonens vinnere. Er konspirasjonsteorier egentlig det ypperste uttrykk for menneskelig kultur? Hva kan Taylor Swifts innvielse i Illuminati, subliminale beskjeder i Barne-TV og kjemikalier i vannet som gjør frosker homofile, fortelle oss om vår innerste natur og vår framtid på planeten? Den økende befolkningsveksten, synes i klimasammenheng, å være elefanten i rommet. Statsministerens råd til nordmenn om å føde flere norske barn står i strid med FNs klimarapport fra 2018 som sier at befolkningsveksten må stoppes innen 2050 og deretter reduseres. Hva skjer når interessen for velferdstaten prioriteres over interessen for internasjonale klimamål?</p>	378 754	festival
64	MK BREKKE	LUFTBALLETT FOR EI OPPSIKTSVEKKA NDE FRAMTID	50 000	0	<p>Det søkjast her om støtte til siste prosjekt i eit større kunstprosjekt som har tilknytning til m.a. fagmiljø v UiB og Vestlandsforskning. Fylkesrådmannen ser ikkje at HFK skal prioritere å gå inn i dette siste enkeltprosjektet.</p>	<p>Dette siste prosjektet i luftballettserien tar utgangspunkt i Kvam Herad sin Visjon: ``Å Skapa Ei Oppsiktsvekkande Framtid`` for å utarbeide Luftballettens egen ``Tiltaksplan for Bærekraftig Omstilling``. En tiltaksplan for bærekraftig omstilling - som allikevel skal verifiseres av relevant akademia, vil ha anledning til å vekke oppsikt når den blir levert som et kunstprosjekt.</p>	550 000	anna

65	MOJO WORKOUT	Mojo Workout 2019	30 000	0	<p>Det vert søkt om støtte til 4 endagsfestivaler i løpet av 2019. Fylkesrådmannen ser ikkje at søknaden stetter kriteria i høg nok grad til å verte prioritert i denne omgang.</p>	<p>I perioden 2011 – 2015 arrangerte MOJO WORKOUT over 40 fester og 3 festivaler med over 70 internasjonale band, side om side med lokale helter og oppadstormende nykommere.</p> <p>I 2019 relanseres Mojo Workout med en utvidet kunstnerisk og konseptuell profil, med arrangementer som presenterer internasjonale og lokale band i en skreddersydd visuell setting.</p> <p>Vi fokuserer på band som vektlegger intense liveshow og omfattende interaksjon med publikum. Vi bruker Rock n Roll som et paraplybegrep for et stort spenn av sjangre fra rhythm and blues, soul, rockabilly, exotica til garagerock, punk, glamrock og psykedelia. Til åpningskvelden har vi booket The Cavemen fra New Zealand og The Stompin' Riffraffs fra Japan, og lokale The Scumbugs.</p>	535 700	arrangement
----	--------------	-------------------	--------	---	---	---	---------	-------------

66	NORTHING YILEI WANG	Experimental wooden structures in Shanghai at Tongji University	30 000	0	<p>Dette tiltaket skal gå føre seg i Kina, og er knytt opp til utdanning.</p> <p>Fylkesrådmannen kan ikke sjå at dette har direkte nok verdi for kulturlivet i Hordaland til å verte prioritert i denne ordninga.</p>	<p>Experimental Wooden Structure in Shanghai is a collaboration project between Tongji University college of design and innovation, professor of Art, Music, and Design department of University of Bergen Petter Bergerud, and Northing. Professor Petter Bergerud is invited to have a workshop under the framework of his research project Experimental Wooden Structures with the students of Tongji University at the campus in Shanghai. The period of the workshop is from 6th to 19th of May, 2019. Professor Bergerud also offers to give a series of lectures during his stay.</p>	280 000	seminar- kurs
----	------------------------	--	--------	---	---	--	---------	------------------

67	NORTHING YILEI WANG	Kubbe lager spetakkel orchestra concert for children in Beijing	50 000	0	Søkjar har fleire søknader som gjeld ulike kunstprosjekt knytt til samarbeid mellom kunstmiljøet i Bergen og institusjonar og kunstmiljø i Kina. Dette er eit stort prosjekt som i hovudsak skal gå føre seg i Kina. Søkjar er hovudsakleg involvert i forhold til scenografi. Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at dette har direkte nok verdi for kulturlivet i Hordaland til å verte prioritert.	<i>barn-ungdom:</i> Kubbe lager spetakkel orchestra concert for children is a family concert, which combines orchestra music, theatre, and multimedia scenography. The concert is based on the renown Norwegian picture book Kubbe lager spetakkel by Åshild Kanstad Johnsen. It's an international collaboration among China, Norway, and Switzerland. The production team include Beijing West End Philharmonic Culture Development Co.,Ltd., Bergen based Sino-Norwegian cultural exchange organization Northing, the author of the original picture book Åshild Kanstad Johnsen, and the Swiss composer Stephan Hodel . After the musical composition and theatre production is finished, West End Philharmonic Chamber Orchestra will tour with the piece in China and hopefully abroad.	740 000	konsertramsyning
----	------------------------	---	--------	---	---	---	---------	------------------

68	NY MUSIKK BERGEN	Tingingsverk og konsert for bergenske lydskulpturar	50 000	18000	<p>Dette er eit prosjekt som HFK har støtta i ein tidlegare fase, og det stetter særleg vurderingskriteria a, b , og e.</p>	<p>Dei to lydskulpturane som hausten 2018 ankom Bergen, Bjella Donna og Gong Gregor, inviterer både publikum - barn og vaksne - og byens musikarar og komponistar til medskaping. Tre tingingsverk er planlagde for skulpturane, som etter planen vil framførast i opningskonsert kor dei to skulpturane vil vera musikalske instrumenter for komposisjonene. Prosjektet er eit samarbeidsprosjekt mellom nyMusikk Bergen og Borealis, under Borealis-festivalen i mars 2020. Som avslutning på konserten blir det blir også høve for publikum til å testa sin eigen lyd med skulpturane, med både hender, køller og langstrakte øyrer.</p> <p>Sverre Hoel kjem til å verta invitert som gjest til denne konserten.</p>	436 000	konsert- framsyning
----	---------------------	--	--------	-------	---	---	---------	------------------------

69	Ny Musikk Bergen	Biblioteksmusikken	50 000	20000	<p>Dette tiltaket er i stor grad for ei prioritert målgruppe og støtter særleg kriteria a, b og e.</p>	<p><i>delvis barn og ungdom</i>: nyMusikk Bergen startet konsertserien Biblioteksmusikken i januar 2018 i samarbeid med Bergen Offentlige Bibliotek. Den inngår i vår satsning på å nå frem med ny eksperimentell musikk til en bredere masse og spesielt til yngre lyttere. nyMusikk Bergen har siden 2017 programfestet musikk til barn og unge som et satsingsområde (under navnet nyMusikk Krapyl) der vi søker å prøve ut nye arenaer og nye metoder for å nå ut til barn og unge med ny musikk av høy kvalitet, fremført av utøvere på et høyt nivå. Biblioteksmusikken er vår største satsing i så måte. Konsertene er lagt til lørdager kl 14.00 på noterommet i 2. etasje på Bergen offentlige bibliotek (BOB). Dette spesielt av hensyn til småbarnsfamilier. Konsertene har gratis inngang.</p>	620 000	konsertframsyning
----	------------------	--------------------	--------	-------	--	--	---------	-------------------

70	Nye stemmer	Nye stemmer 2019	15 000	0	<p>Dette tiltaket har fått støtte til nokre av sine tiltak. Det er eit godt, men noko smalt tiltak. Fylkesrådmannen har ikkje vald å prioritere det i denne omgang. Det er i denne søknadsrunda fleire søknader som gjeld ny musikk, og dei meir organisasjonsbaserte er tilrådd støtte.</p>	<p>«Nye stemmer» har som formål å fremme en jevnere kjønnsbalanse blant komponister i musikkfeltet. Tiltaket er øremerket kvinner over 16 år, som er interessert i å komponere musikk profesjonelt. «Nye stemmer» tilbyr seminarer, veiledning og workshops, og er en møteplass der kvinner kan utveksle idéer og erfaringer. Seminarene består av forelesninger, besøk av gjestekomponister og musikere, presentasjoner av deltagere selv og korte komposisjonsoppgaver.</p> <p>I denne søknaden søkes det midler til 8 seminarhelger, individuell veiledning i komposisjon, og én konsert både våren og høsten. Vårens konsert arrangeres av samarbeidspartner kammerkor Gneis. Høstens konsert arrangeres av Nye stemmer selv, som en del av seminarserien.</p>	101 000	anna
----	-------------	------------------	--------	---	--	--	---------	------

71	OPERA BERGEN	La Traviata i Grieghallen	200 000	0	<p>Det ligg føre tre søknader frå Opera Bergen i denne ordninga, som alle har mykje høgare summar enn det som er opplyst som vanlege tilskotssummar her. Fylkesrådmannen har tilrådd å prioritere søknaden om tilskot til sommaropera.</p>	<p>Opera Bergen vil i mars/april produsere og presentere en ny oppsetning av Verdis La Traviata, med tre forestillinger i Grieghallen i Bergen.</p> <p>Opera Bergen er en selvstendig operaprodusent, som med sine produksjoner sysselsetter mange regionale frilansere, bl.a. til sitt orkester, noe som ved denne produksjonen blir særlig synlig, med et fullt profesjonelt orkester mens BFO er på turne i utlandet.</p> <p>La Traviata er et musikalsk mesterverk og et drama som setter i spill dype strukturer knyttet til makt, begjær og dominans. Samtidig er det en fortelling om stor kjærlighetskraft som forstyrrer, utfordrer og berører. Operaen er også en av de mest populære både for utøvere og publikum.</p>	1 973 000	konsert-framsyning
----	--------------	---------------------------	---------	---	--	---	-----------	--------------------

72	OPERA BERGEN	Carmina Burana – for de unge. Konsertforestilling ved semesterstart	120 000	0	<p>Det ligg føre tre søknader frå Opera Bergen i denne ordninga, som alle har mykje høgare summar enn det som er opplyst som vanlege tilskotssummar her. Fylkesrådmannen har tilrådd å prioritere søknaden om tilskot til sommaropera.</p>	<p><i>Barn - ungdom:</i> OPERA BERGEN planlegger produksjon og presentasjon av en konsertforestilling med Carl Orffs CARMINA BURANA utendørs i forbindelse med semesterstart for skoler, høgskoler og universitet.</p> <p>Forestillingen søker å møte et ungt publikum med musikk fra klassisk, symfonisk tradisjon, i en utendørs forestilling som med et spennig lysdesign og kraftfull musikk. Arrangementet skal legges til et område ved Geofysen på Nygård, og vil på denne måten ha en svært lav terskel for å delta i arrangementet – noe vi anser er av stor betydning for å gi ungen mennesker adgang, mulighet og lyst til å oppleve noe som ligger litt utenfor deres vanligste musikalske preferanser.</p>	1 081 000	konsert- framsyning
----	--------------	--	---------	---	--	---	-----------	------------------------

73	OPERA BERGEN	Cosi fan tutte - komisk opera av W.A: Mozart. Sommeropera	200 000	67000	<p>Det ligg føre tre søknader frå Opera Bergen i denne ordninga, som alle har mykje høgare summar enn det som er opplyst som vanlege tilskotssummar her. Fylkesrådmannen vil tilrå å prioritere denne søknaden om tilskot til sommaropera og innfri noko av søknadssummen. Sommaroperaen har vorte ein tradisjon i sommarsesongen for fylkets sine innbyggjarar og tilreisande, og stetter m.a. elles kriteria d og f.</p>	<p>Opera Bergen planlegger sommeropera med Mozarts elleville komedie Cosi fan tutte - et forviklingsspill av det kostelige slaget: To unge menn blir utfordret av en kynisk venn til å sette deres forlovedes trofasthet på prøve. En rekke overdrevne forkledninger, komiske intriger og konfrontasjoner følger.</p> <p>Così fan tutte er en av Mozarts mest innsiktfulle operaer. De glitrende ariene og intrikate ensembler er fylt med vidd, ironi, latter og følelsesmessig dybde.</p> <p>Operaen er et kammerspill i forrykende fart og med solister på det absolutte toppnivået, og iscenesettes av ROCC - som bl.a. gjorde stor suksess under Festspillene i 2016 med Barberen i Sevilla.</p> <p>Regionalt produsert opera i sommarsesongen - for lokale og tilreisende!</p>	1 520 000	konsert-framsyning
----	--------------	---	---------	-------	--	--	-----------	--------------------

74	ORATORIESOLISTENE DA	OratorieSolistene vestlandsturne 2019 - konsert Bergen	15 000	0	Søkjar er ei Oslobasert gruppe som skal på turne og søker støtte til konserten i Bergen. Dei har fått støtte frå fleire nasjonale tilskotsgevarar. Fylkesrådmannen ser ikkje at denne konserten i Bergen stetter kriteria i ordninga tilstrekkeleg til å verte prioritert.	Det søkes om støtte til turné på Vestlandet med gruppen OratorieSolistene og spesielt til konsert i Bergen primo april. Alle medvirkende i prosjektet er høyt utdannede musikere. Verket er opprinnelig skrevet for tolv sangere, to klaver og ett harmonium. Vi har nedskalert besetningen til 4 sangere som synger både kor- og solistpartiene, akkompagnert av ett klaver og ett akkordeon. Å fremføre verket på denne måten stiller høye krav særlig til de medvirkende sangerne. I vår versjon har vi vektlagt forskjellen mellom å synge korparti og solistparti for å skape et større register av klangfarger og variasjon i uttrykk og dynamikk. Mindre besetning gir en unik mulighet til kommunikasjon og samspill mellom sangere og musikere. Lytt til vedl. opptak	403 000	konsert-framsyning
75	OS KOMMUNE	MIGRASONG - turné for eldre på institusjon	20 000	0	Migrasong er ei framsyning som er utvikla av HFK ved fylkesmusikar Reidun Horvei. Der er allereie fylkeskommunal støtte gjennom dette, og dei samarbeidande kommunane får også tilskot frå HFK Den kulturelle spaserstokken. Fylkesrådmannen vil ikkje tilrå å prioritere ytterlegare støtte til dette tiltaket.	Fusa, Kvam, Samnanger og Os har ei årrekke interkommunalt samarbeid for kulturtilbod for eldre. Vi ynskjer ein turné med MIGRASONG - tonane dei bar over havet eit musikk- og forteljarprogram om utvandringa til Amerika. Utøvarar er Reidun Horvei og Inger -Kristine Riber -. Vi søker om midlar til at kvar kommune får eit besøk. Dette er ei framsyning som vil treffa målgruppa dei eldre i institusjon.	25 000	konsert-framsyning

76	PAMFLETT	Bergen Art Book Fair 2019	100 000	35000	ArtBook-feltet har vakse i fylket dei siste åra, og dette er eit viktig årleg arrangement for heile feltet. Dei har difor fått støtte gjennom fleire år. Tiltaket oppfyller dei absolutte kriteria, og ellers støtter det særleg kriteria a, d, e og g.	<p>Bergen Art Book Fair er en kunstbokfestival over 4 dager som har som mål å knytte sammen utøvere fra kunst, design og litteratur i felles interesse for trykte og egenutgitte publikasjoner. BABF er en tverrfaglig festival der fellesnevnerne er selvpublisering, småskala forlagsvirksomhet og boken som kunstform.</p> <p>Kunstnerbøker er fortsatt et relativt nytt begrep, både i kunstmiljøet og spesielt blant publikum. BABF har vært en av de største nordiske tiltakene for å formidle kunstnerbøker, og vi har fått tilbakemeldinger om at flere produksjoner har blitt realisert på grunn av festivalens eksistens. BABF arrangeres av Pamflett og holdes på gallerirommene i Bergen Kunsthall og på Landmark. I 2018 holdt BABF også et seminar hos KODE.</p>	1 076 800	festival
----	----------	---------------------------	---------	-------	---	--	-----------	----------

77	Perfect Sounds Forever DA	Perfect Sounds Forever #9 klubbfestival	100 000	33000	<p>Det søkjast her om støtte til den niande klubbfestivalen Perfect Sounds Forever, og foregår over 6 kvelder i på ulike konsertsteder i Bergen. Festivalen har arbeidd seg opp bra og har no støtte m.a. frå Bergen kommune og kulturrådet.</p> <p>Fylkesrådmannen vil tilrå støtte til denne festivalen då den stetter m.a. kriteria for festivalstøtte og m.a. har regional verdi.</p>	<p>I tillegg til å være en av Norges ledende arrangør av alternative/indie - konserter har Perfect Sounds Forever siden 2011 også arrangert en årlig klubbfestival. Festivalen har siden første utgave vokst i omfang, og er et av høstens høydepunkter på kulturfronten i Bergen. Ryktet om festivalen har også spredd seg til andre land, og er blitt et attraktivt stoppested både for internasjonale og nasjonale artister som er på turné. Med tanke på hvor mange nyvinninger det er på festivalfronten både i inn og utland er det ganske imponerende at Perfect Sounds Forever stadig klarer å lokke noen av de mest aktuelle indieartistene til Bergen for å spille små klubbfestivalkonserter i en eller travel festivalsesong.</p>	519 000	festival
----	------------------------------	---	---------	-------	---	---	---------	----------

78	PERFECT SOUNDS FOREVER DA	Perfect Sounds Forever konsertserie 2019	150 000	0	Det søkjast her støtte til konsertserie gjennom heile året i Bergen. Det vert her søkt om ein monaleg sum i denne samanhengen. Fylkesrådmannen ser ikkje at dette stetter kriteria i høg nok grad til å verte prioritert.	Perfect Sounds Forever er Bergens ledende konsertarrangør innenfor indie og alternativmusikkfeltet. Sjangermessig har vi ingen begrensninger og vi har gjort konserter med artister i alt fra singer/songwriter-sjangeren via country/americana til indierock og pop, elektronika, ambient, psychrock, doom, drone og black metal. Konsertserien ble etablert i 2011 og drives i dag av Line Ira Johannessen og Espen Overskeid. Med kompromissløs booking har PSF fått et svært bra rykte blant agenter, artister og Bergens musikkinteresserte publikum og leverte 2018 sitt beste år noensinne med bookinger som Slowdive, Ty Segall, shame, Snail Mail, Julien Baker, Japanese Breakfast, Elder, UMO	1 881 178	konsert-framsyning
79	Piksel Produksjoner	Piksel Kidz Lab 2019	76 100	35000	Dette er eit tiltak for ei prioritert målgruppe innanfor eit spissa kunstfelt. Det stetter m.a. vurderingskriteria a,b,e og g.	<i>barn-ungdom</i> : Piksel Kidz Lab 2019: kunstnerisk laboratorium for barn og unge for å forstå og bygge kunstverk basert på nye medier. Prosjektet skal gjennomføres høsten 2019.	276 100	anna
80	Piksel Produksjoner	PIKSEL PAVILION 2019	150 000	0	Har søkt om 250 000 til Piksel Festspill i "større". Søknadane har forholdsvis høge søknadssummer, og tiltaket er ikkje ikkje prioritert. Piksel sin søknad om tilskot til tiltak for barn og unge er prioritert.	Piksel Paviljong 2019: En kveld med audiovisuelle konserter arrangert av Piksel Festival som en del av Piksel Fest Spill 2019.	258 000	konsert-framsyning

81	RAN SEILFORENING	Musikkprosjektet "Utposter"	25 000	0	Fylkesrådmannen finn ikkje at tiltaket oppfyller kriteria i tilstrekkeleg grad til å verte prioritert. Det er også søkt om støtte gjennom Prosjektilskot: kultur -amatør til dette tiltaket.	Verket "Utposter" er skrevet av komponisten Arne Nordheim - Norges fremste samtidskomponist. Planen er å få til et samspill mellom musikere i Rong Brass, fra den nye Øygaard kommune og profesjonelle musikere fra Bergen Filharmoniske Orkester. Rong Brass har gjort det svært bra i NM for brassband. Verket er kun framført en gang tidligere utendørs i Oslo, da sto det musikere på taket av rådhuset i Oslo, Stortinget og Kunstakademiet. Musikerne spiller delvis mot hverandre som signaler, delvis sammen. I enkelte av gruppene krever verket store ferdigheter, som profesjonelle utøvere vurderer at bare profesjonelle utøvere kan mestre. Vi ønsker også å framføre dette verket utendørs, basert på historiske steder i foreningen liv og virke.	80 000	konser- framsyning
----	---------------------	--------------------------------	--------	---	---	--	--------	-----------------------

82	S12 GALLERI OG VERKSTED AS	Den kreative Søndagsskolen	60 000	25000	<p>Dette er eit godt utprøvd og vellukka spesialisert kunsttilbod for barn. Dei har tidlegare fått tilskot, og stetter både dei absolutte kriterium og elles særleg kriterium a, e f og g.</p>	<p><i>Barn - ungdom:</i> Den Kreative Søndagsskolen er et tilbud der barn og familier får uttrykke seg kreativt ved å forme glass på ulike måter. Tre søndager i måneden får barn og unge mellom 5-17 år utforske glassblåsing. Den fjerde søndagen har vi familieverksted hvor hele familien kan lage bilder i glass sammen. Søndagsskolen har befestet seg som en viktig, tilgjengelig og åpen aktivitet for familier i Hordaland. Vår modell har åpen dør og lav terskel for deltagelse! Vi går så langt vi kan når det gjelder å la deltakerne selv håndtere materialet i flytende eller fast form, og gir dem på denne måten en unik opplevelse med et mer enn 2000 år gammelt myteomspunnet og magisk materiale.</p>	308 385	anna
----	----------------------------	----------------------------	--------	-------	--	--	---------	------

83	S12 GALLERI OG VERKSTED AS	Glass Instrumenter	45 000	20000	S12 med sitt spesialiserte kunstfelt støtter med dette prosjektet fleire av ordninga sine kriteria. M.a. a, d og f.	I S12 skal glasskunstnere og musikere i fellesskap skape instrumenter av glass og glass i samspill med materialer som til vanlig ikke brukes til instrumenter. Instrumentene vil danne et orkester og de blir brukt i ulike kombinasjoner for konserter og kurs. Å spille på instrumentene krever ikke spesiell kunnskap, de er derfor spesielt godt egnet til kurs med ungdom og barn som ikke har musikalsk utdanning. Det blir også invitert til kurs i lagning av instrumenter for amatører i alle aldre. Samlingen av instrumenter vil vokse og i fremtiden kunne brukes både i og utenfor S12 Instrumentene vil tas i bruk for første gang på S12 sin åpning i Bontelabo. Visuelt vil de framstå som en interaktiv installasjon samtidig som de danner et orkester	240 215	anna
----	-------------------------------	--------------------	--------	-------	---	---	---------	------

84	SALSANOR	SalsaNor Ruedakongress 2019	50 000	0	<p>Det er også søkt i tilskotsordninga</p> <p>Prosjekttilskot: større kulturtiltak om det same.</p> <p>Dei er innstilt til støtte der.</p>	<p>SalsaNor er Norges eldste organisasjon for promotering av Latinamerikansk og Karibisk musikk- og dansekultur. I år har organisasjonen valgt Bergen som vertsby for den internasjonale årlige festivalen for utveksling av folkedansen kjent som "rueda de casino". Selve fagsamlingen, med 400 deltakere i alle aldre fra ca 20 forskjellige land, er selvfinansiert gjennom deltageravgift.</p> <p>Men for å kunne gi Bergens befolkning og tilreisende en smakebit av hva denne dans- og musikk sjangeren representerer, og gjøre mer av byens internasjonale kulturliv synlig for et bredere publikum, ønsker vi å invitere til gratis konsert med danseoppvisning på Torgalmenningen lørdag 7. september, samt tilby en kveldskonsert på Verftet, fredag 6. september.</p>	187 500	konsertramsyning
----	----------	-----------------------------------	--------	---	--	---	---------	------------------

85	Scott Elliott	Coda Press project development	50 000	0	<p>Dette er ein søknad om støtte til diverse arbeid/prosjekt i ei kunstnargruppe/Art book-utgjevar. Fylkerådmannen ser ikkje at dette i tilstrekkeleg grad oppfyller kriteria til å verte tilrådd støtte, m.a. når det gjeld regional verdi.</p>	<p>In 2019, Coda Press is working with Amber Ablett, Hunter Longe, Jonathan Aldenberg and Freja Bäckman on a number of new publications, many of which are approaching final editorial stages. The works will also introduce new media into Coda Press' catalogue of publications and will help us investigate the various methodologies of printed matter and its position within contemporary artistic practice.</p> <p>Project support would allow Coda Press to commission new work and offer an artist fee to all those participating, to produce a number of high-quality artist publications and to disseminate new projects on a wide scale internationally and regionally.</p>	238 000	produksjon-utvikling
----	---------------	--------------------------------	--------	---	--	---	---------	----------------------

86	SELVFØLGELIG SIMONSEN	Hold om meg - nyoppsetning høsten 2019	30 000	0	"Hold om meg" er en stedsspesifikk og musikalsk teaterforestilling som gikk for utsolgte hus i januar 2018 og skal no settast opp igjen. Det har tidlegare vore søkt om støtte til prosjektet og gitt avslag. Fylkesrådmannen ser ikkje at denne gjenoppsetting heller oppfyller kriteria i høg nok grad til å verte tilrådd støtte, mam når det gjeld regional verdi.	"Hold om meg" er en stedsspesifikk og musikalsk teaterforestilling av Morten Lorentzen, om og med stamgjester på en pub, fremført i de autentiske pubomgivelsene. Når et TV team dukker opp på puben, blir livene til disse stamkundene snudd på hodet. Stykket er i stor grad humoristisk, med et seriøst budskap om menneskeverd, forventninger til livet og fellesskap. Forestillingen inneholder åtte sangnumre, flere med melodier av Jan Eggum. Prosjektet er et inkluderende, utradisjonelt, sosialt og annerledesartet kulturtilbud av høy kunstnerisk kvalitet for et blandet publikum i Bergen og Hordaland. Prosjektet hadde premiere i januar 2018, med helt utsolgte forestillinger. Pga. stor etterspørsel planlegges det fem nye forestillinger oktober 2019.	335 000	konsert- framsyning
----	--------------------------	--	--------	---	--	--	---------	------------------------

87	SIGRID REKVE	EP-innspeling med Sigrid Rekve	30 000	0	<p>Dette gjeld innspeling av musikk, og i følge retningslinene skal det ikkje gjevast tilskot til utgjeving av musikk. Innspeling vert sett på som ein del av dette.</p>	<p>Musikken min har ved fleire anledningar vorte kalla «Fjellpop» og er heile tida under utvikling. Ved å synge på Vossadialekt, spissar eg mitt artistiske og kunstnarlege uttrykk. Tekstane skildrar ofte naturlandskapet rundt meg, då eg nærmast har vakse opp i skogen. Handlingane i tekstane mine har ofte rot i fantasien, der eventyr har vore ei viktig inspirasjonskjelde for meg. Det ferdige materiale vil fremje kunst- og kulturlivet i fylket og spesielt Voss, då dialekta mi gjer at lyttaren vil sjå mot Vestlandet. Det at tekstane ofte har ei rot i fantasien, og er skriven på dialekt, gjer at dette prosjektet er nyskapande og vil styrka og synleggjera det profesjonelle og skapande kunstlivet i Hordaland.</p>	67 484	produksjon- utvikling
----	--------------	--------------------------------	--------	---	--	--	--------	--------------------------

88	SIGRID TRÆTTEBERG FAHLVIK	Elle melle englespill	40 000	0	Søkjær fekk støtte til prosjektet i fjor. Det søkjast her om støtte til fleire framsyningar. Det er ikkje faste avtaler enno om framføringar ute i fylket. Fylkesrådmannen ser ikkje at dette prosjektet slik det ligg føre i søknaden støtter kriteria tilstrekkeleg til å verte prioritert i denne omgang også, særleg når det gjeld den regionale verdien.	<i>Barn - ungdom</i> : Elle melle englespill er en musikkteaterforestilling basert på Simon Flem Devolds bok "Simons adventsbok". Forestillingen hadde premiere i 2017, og Brønn produksjoner står for manus og egenkomponerte sanger til forestillingen. De medvirker også som skuespillere i stykket, og sammen med to musikere utgjør de ensemblet på 6 personer som er på scenen. Forestillingen ble også spilt i 2018, gjennom DKS-Bergen, åpne forestillinger i Bergen sentrum og på en miniturnè bl. annet til Os. Det er en familieforestilling der innholdet er juleevangeliet sett gjennom øynene til engelen Ariel (som glemmer at det heter "Ære være Gud" og synger "Elle melle Gud"), den mørkeredde gjetergutten Jakob, og Sara, som er datteren til en av de tre vise menn.	325 000	konsertramsyning
----	---------------------------------	-----------------------	--------	---	---	---	---------	------------------

89	SILJE SANDODDEN KISE	Kunsten å se	50 000	20000	<p>Dette er eit nyskapande kunstprosjekt for og med ei særskild gruppe. Tiltaket er såleis m.a. med på å oppfylle det kulturpolitiske målet om ei rikt og mangfaldig kulturliv, med tilgang for alle. Tiltaket støtter elles vurderingskriteria a, b og h.</p>	<p>Kunsten å se skal bli en nyskapende, visuell og auditiv forestilling om synssansen og øyet, om øyekontakt og mangelen på det. Vi vil invitere hørende, døve og alle "i mellom" til en opplevelse alle kan sanse på egne premisser. Forestillingen vil ha 3 aktører; en döv danser og to hørende skuespillere. Publikum vil sitte i en teltaktig scenografi som gjennom lyssetting kan minne om innsiden av et øye. Her vil vi utforske projeksjon, lys, skygger og optiske illusjoner, lyddesign tilpasset hørselshemmede, og tegnspråk som koreografi. Forestillingen skal bl.a. spilles på Cornerteateret i Bergen, og vi håper også å vise den flere steder i Hordaland. Målet er å skape en felles kunstnerisk opplevelse på tvers av skillelinjer mellom hørende og døve</p>	1 950 000	produksjon- utvikling
----	-------------------------	--------------	--------	-------	--	--	-----------	--------------------------

90	STIFTELSEN FARGESPILL	Fargespill 15 år - jubileumsmarkering	50 000	0	Fargespill får 830 000 i driftsstøtte frå HFK. Fylkesrådmannen ser ikkje å kunne innvilge ekstra støtte til organisasjonen gjennom denne prosjektstøtteordninga då det omsøkte ikkje skil seg frå det som skal ligge i organisasjonens drift.	<i>Barn - ungdom</i> : Fargespill har vore ei kraft i Hordaland i 15 år, og teke ein posisjon som ei viktig stemme i den store samtala om kva for samfunn vi ynskjer, og ikkje minst kva kunsten kan fortelje oss om det å vere menneske i Noreg i dag. Vi er glade og stolte over å vere del av eit levande og engasjert lokalsamfunn og vil nytte jubileumsmarkeringa til å fortelje historia om Fargespill frå scenen på nye måtar. Det inneberer å ta i bruk nye verkemiddel, og la publikum få eit innblikk i Fargespills indre liv og den prosessen som leier fram til scenen. Vi ynskjer å lage ei framsyning som nok ein gang sprenger grenser og overraskar, og som får fram kor verdifullt eit møte mellom forskjellar kan vere.	916 098	konser- framsyning
91	STIFTELSEN MUSICANORD	23. Grieg in Bergen	75 000	0	Prosjektet omhandler 9 av de 24 konsertene i 2019 sesongen av Grieg in Bergen, og er lagt fram grunnet stiftelsens prekære økonomiske situasjon. Stiftelsen får i år 146 000 i driftsstøtte frå HFK. Fylkesrådmannen ser ikkje å kunne innvilge ekstra støtte til organisasjonen gjennom denne prosjektstøtteordninga då det omsøkte ikkje skil seg frå drift.	Prosjektet omhandler 9 av tils 24 konserter i 2019 sesongen av Grieg in Bergen og søknaden er fremsatt pga Grieg in Berens prekære økonomiske situasjon. De 9 konsertene fortjener å bli løftet særskilt opp. Se fullstendig omtale i vedlagte prosjektbeskrivelse.	397 000	konser- framsyning

92	STIFTELSEN MUSICANORD	Konsertene i Vangskyrkja	40 000	20000	Dette er ei vidareføring av Musica Nord sitt KUP-prosjekt med satelittkonsertar med kammermusikk rundt om i fylket. Deira hovudoppgåve i forhold til driftsløyving er konsertar i Bergen. Organisasjonen har særst trong økonomi, og fylkesrådmannen vil tilrå å støtte desse satelittkonsertane, då dei støtter m.a. vurderingskriteria a, c, d og f.	Søknaden gjelder tilskudd til Konsertene i Vangskyrkja, som er vidareføring av KUP-middel prosjekt 2015 - 2017, hvor konseptet er satelittkonserter av Grieg in Bergen med nasjonale og internasjonale artister på høyt nivå.	-	konsert- framsyning
93	STIFTELSEN VESTNORSK JAZZSENER	Prøveprosjekt regionalt orkester - Vestnorsk Jazzorkester	50 000	0	Dette er eit større prøveprosjekt i regi av Vestnorsk jazzsenter, og knytt til driftsløyvingar til jazzsenteret. Fylkesrådmannen ser ikkje at dette skal realiserast gjennom denne tilskotsordninga, men vil gå i dialog med jazzsenteret denne satsinga.	Vestnorsk jazzsenter har, sammen med Norsk jazzforum og de øvrige jazzsentrene, i 2 år vært i en prosess med formål etablering av 5 regionale jazzorkestre, driftsmessig koblet til jazzsentrene, med fast delfinansiering fra staten. Vi er nå klare for gjennomføring av et prøveprosjekt høsten 2019, og søker med dette om støtte til det. Det legges opp til en 3-årig opptrapping med fullt utbygd orkesterdrift (6 årlige prosjekter) f.o.m 2022.	432 250	konsert- framsyning

94	Stine Anette F Hemmingsen	IVAR	13 000	0	<p>Dette gjeld søknad om støtte til realisering av forprosjektet for utvikling av forestilling våren 2019. Ut frå søknaden slik den ligg føre er det for lite som sikrer m.a. den tilstrekkelege regionale kulturverdien og planane for utbreiing er noko usikre.</p>	<p><i>barn-ungdom:</i> Vi er fascinert av nynorsk. Språket har en fascinerende historisk, politisk og sosial bakgrunn. Språkdebatten i landet vårt er kontinuerlig, der få har et likegyldig forhold til sidemålsdebatten og det til tider har ført til heftige diskusjoner både i media samt i klasserom over hele landet. Dette har inspirert oss til å lage forestillingen IVAR. Vi har i dette prosjektet lyst til å nyansere debatten rundt nynorsk, bryte ned fordommer og tilnærme oss tema og språket med humor. Vi vil bruke fysisk teater, improvisasjon og lek for å komme frem til en leken og aktuell forestilling for barn og ungdom som handler om språk og tilhørighet. Kommer begge skriftspråkene til å bestå, eller vil et på et tidspunkt ta over og skyve det andre ut?</p>	43 400	produksjon-utvikling
----	---------------------------	------	--------	---	---	--	--------	----------------------

95	Suvi Nieminen	AVTRYKK	40 000	0	<p>Dette gjeld støtte til produksjon av ein installasjon. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteria til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>Jeg søker prosjektstøtte til en installasjon av ca. 70 fargetresnitt. Tresnitt i fritthengende tynne, nesten gjennomsliktige japanpapir ark i størrelse á 52 x 43 cm Prosjektet er videreutvikling av mitt forrige prosjekt med brente treplater. I mitt nye prosjekt undersøker jeg farge i form av avtrykk av ulike treplater. Intensjon er å lage en installasjon som inntar hele rommet i rytmisk aktiv linje, der de forskjellige fargekombinasjonene skaper ulike klang, samklang, dissonans og rytmisk variasjon. Tresnitt teknikkens enkelhet, der inn farging av platene foregår individuelt og hvert avtrykk fra en treplate får sitt særskilte preg og fremstiller en farge hver, gir en fin mulighet å kunne utforske fargen både systematisk og intuitivt.</p>	120 000	produksjon- utvikling
----	---------------	---------	--------	---	---	--	---------	--------------------------

96	Syv mil AS	Produsentkompaniet Syv mil	40 000	0	<p>Dette gjeld støtte til drift av eit produsentkompani. Dette oppfatter fylkesrådmannen å ligge litt på sida av føremålet med denne prosjektilskotsordninga.</p>	<p>Scenekunstprodusentene Camilla Svingen og Hjørdis M. Steinsvik har initiert etableringen av produsentkompaniet "Syv mil AS" som skal styrke scenekunstens potensiale og tydeliggjøre produsentens rolle. Initiativet er basert på en solid forretningsmodell. Vi skal produsere samfunnsaktuell, innovativ og reflekterende scenekunst - levende og på tvers av alle kunstformer - for et større publikum i både inn- og utland og på vestlandet. Våre samarbeidsformer er utarbeidet basert på erfaring og research og skal favne flere behov. Hvert prosjekt er unikt og tilpasninger gjøres.</p>	961 000	anna
----	------------	----------------------------	--------	---	---	--	---------	------

98	Teaterfabrikken	UTENPÅLIV- Å undervise Rita	150 000	0	<p>Dette gjeld i utgangspunktet oppsettingar på Cornerteateret. Det har også vore søkt om støtte til prosjektet fleire ganger tidlegare.</p> <p>Fylkesrådmannen finn ikkje at søknaden stetter kriteria i høg nok grad til å kunne verte prioiritert heller denne gang. Dette gjeld både dei abolute kriteria og vurderingskriteria elles.</p>	<p>«Å undervise Rita» (Educating Rita) av Willy Russell settes for første gang opp i Bergen. Denne dramatiske komedien er den første av en serie teaterstykker som inngår i prosjektet «Utenpåliv» som vil gå over 3 år. Alle stykkene i «Utenpåliv» omhandler hverdagsmennesker som er utilfreds med livet sitt. Vi ønsker å utfordre publikum til refleksjon over eget liv og vi setter spørsmål ved hvorfor så mange velger det «trygge» istedet for lykken.</p> <p>Teaterfabrikken består av Knut Elvik (kunstnerisk ansvarlig) og Charlotte Faaberg-Johansen (produsent). Vi ønsker å fylle et rom i det frie feltet ved å jobbe med ferdigskrevet dramatik og presentere det i et intimt rom der publikum får være med inn på scenen, med en ærlig og åpen formidling.</p>	610 600	konsert-framsyning
----	-----------------	-----------------------------	---------	---	--	--	---------	--------------------

99	TERESE VESETH STENHJEM	Utstilling "Elven" Kongsvinger Kunstforening	25 000	0	<p>Dette er ei utstilling med enkeltkunstnar frå Hordaland som i sin heilskap gå føre seg utanfor fylket. Det vert ikkje vurdert til å stette dei absolutte kriteria godt nok til å verte prioritert, særleg med tanke på den regionale kulturverdien.</p>	<p>Elven.</p> <p>Kongsvinger Kunstforening har det siste året samarbeidet med kurator Helga-Marie Nordby, som skal gjennomføre en utstillingstrilogi de neste tre årene i Kongsvinger. Tre utstillinger med utgangspunkt i tre markører i Kongsvinger: festningen, elven og skogen.</p> <p>Kunstforening ønsker å følge Helga-Marie Nordbys tematikk, også i de utstillingene de viser i sitt eget galleri, Galleri Aamodtgården.</p> <p>Utstillingen Elven i 2020 kommer til å bestå av videoverk og installasjoner av Terese Stenhjem. Stenhjem arbeider med å imitere naturen igjennom å etterligne jordens større krefter som bølger eller vind.</p> <p>Utstillingen kommer til å bestå av steds spesifikke verk i tilknytning til vann og dets iboende krefter og kvaliteter.</p>	83 169	utstilling
----	---------------------------	--	--------	---	--	--	--------	------------

100	Tone Saastad	Fargetopografier	30 000	0	<p>Søknaden gjeld utstilling av enkeltkunstnar i Bergen. Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteria til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>Jeg søker støtte til utvikling av prosjektet med arbeidstittelen Fargetopografier, som skal vises i Galleri Christinegaard i Bergen i perioden 19.05 – 14.06. 2020. Prosjektet er en videreutvikling av en prosess der jeg vekselvis har undersøkt fargen per se som lys og fargen som pigment. I Galleri Christinegaard ser jeg for meg tredimensjonale strukturer i rommet (3 stk. av en viss størrelse?), basert på todimensjonale tekstile flater i kommunikasjon med gallerirommets muligheter og begrensninger. I tillegg til fargen, vil stikkord vil være: forside / bakside, tosidighet, tvetydighet, et spill med ulike opplevelser; utnyttelse av gravitasjonskraften, med hengende arkitektoniske plan som skaper retninger og dynamikk i rommet.</p>	90 000	utstilling
-----	--------------	------------------	--------	---	--	--	--------	------------

101	Vera Rostin Wexelsen	Forprosjekt til forestilling: "Alltid vært i Norge" (Om hvordan holdningen «VI OG DEM» og gruppebaserte fordommer kan få katastrofale følger.)	25 000	0	<p>Det søkjast her om støtte til forprosjekt. m/4 workshops. Produksjon og turne er planlagt høst 2020 - 2021.</p> <p>Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at tiltaket i denne tidlege fasen viser regional kulturverdi eller støtter dei andre kriteria tilstrekkeleg til å verte prioritert. Det kan vere aktuelt å kome tilbake til ein søknad om t.d. turne.</p>	<p><i>Barn - ungdom:</i> Målet er å lage en forestilling for ungdom som viser faren ved at mennesker ofte kategoriserer hverandre som «oss og dem.» Med kunnskap om hva som skjedde med norske jøder under 2. verdenskrig, vil vi undersøke om det finnes holdninger i vår egen tid som kan bli like katastrofale. Vi vil lete oss fram til et kunstnerisk uttrykk som kan bidra til innsikt i hva gruppebaserte fordommer kan føre til.</p> <p>Forprosjektets mål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Få kunnskap om andregenerasjons innvandrere som opplever tilværelsen i Norge som utrygg til tross for at de er født her. 2. Lete oss fram til en kunstnerisk form som best kan formidle tanker, opplevelser, følelser og innsikt i det tema vi undersøker. 3. Arbeide med referansegruppe av elever fra videregående. 	150 000	produksjon- utvikling
-----	-------------------------	--	--------	---	---	--	---------	--------------------------

102	Vibeke Koehler	Tankespinneren	20 000	0	<p>Dette gjeld arbeid med/skriving av skjønlitteratur for barn. Fylkesrådmannen ser på dette som ei sidestilling av <i>utgjeving</i> av skjønlitteratur - noko som fell utanfor kriteria.</p>	<p><i>Barn - ungdom</i>: Tankespinneren er første bok i en serie, som trekker en tråd mellom magi, norrøn mytologi, og dagens kamp mot klimaendringer. Handlingen spinner rundt tre 11-år gamle barn som oppdager at verden ikke er helt som de hadde trodd: familiene deres er del av et hemmelig forbund som har virket i skjul, helt siden de be tvunget til å kamuflere magien sin under hekseprosessene. Det viser seg at strikkepinner er tryllestaver, veggtepper er portaler og selve livsveven kan manipuleres så lenge du er mektig nok.</p>	130 000	produksjon- utvikling
103	Vibeke Koehler	So What? - klimaperformance	30 000	0	<p>Det kan vere vanskeleg å vurdere det enkelte kunstprosjekt sin regionale verdi i forkant. Fylkesrådmannen har måtte prioritere tiltak og prosjekt som har tydeleg, regional verdi. Dvs. ofte knytt til geografisk utbreiing i tillegg til funksjon, og ofte tiltak som gjeld fleire kunstnarar. Denne søknaden er difor ikkje rangert høgt nok i kriteria til å verte tilrådd støtte.</p>	<p>So What? er en situasjonistisk aktivistperformance som utforsker om vi er i stand til å løse komplekse globale problemer når vi zoomer dem ned på lokalt nivå. Klarer vi det, selv om vi må forholde oss til ressursknapphet og kulturelle forskjeller? So What? sparker i gang menneskelige og kreative evner, provoserer, og er en "open ended" prosess som kan ende i hva som helst. Prosessen varer i 7 dager, med 7 deltakere fra kunstfeltet, med svært forskjellige bakgrunner, hele uken livestreames, og resultatet av den framvises for publikum den siste dagen, ledsaget av refleksjoner om prosessen – uansett hva det har endt med.</p>	470 000	produksjon- utvikling

104	VILL VILL VEST	Vill Vill Vest 2019: Konferanseprogram	50 000	0	<p>Festivalen har på få år bygd seg opp til å verte ein viktig aktør for musikarar og -bransjen i fylket. Dei har søkt om støtte til sjølve festivalen i ordninga <i>Prosjektilskot: større kulturtiltak</i>, og søknaden her gjeld konferanseprogrammet som er knytt til festivalen. Dei har fått KUP-støtte til konferanseprogrammet tidlegare år. Fylkesrådmannen har vald å gje ei samla løyving i <i>Prosjektilskot: større kulturprosjekt</i>.</p>	<p>Vill Vill Vest er en nasjonal musikk- og bransjefestival der 70 spennende og aktuelle artister spiller på flere av Bergens mest etablerte scener. De siste tre årene har Vill Vill Vest etablert seg som en viktig arena og møteplass for musikkbransjen med over 600 delegater fra inn- og utland. Vill Vill Vest har vekstpotensiale og vi ønsker nå å styrke konferanseprogrammet i festivalen ytterligere for å utløse potensialet.</p> <p>Vårt overordnede mål er at festivalen skal styrke samarbeidet mellom musikkaktører og bygge en sterkere lokal musikkbransje. Konferansen skal også bidra til kompetanseheving av musikkbransjen i Bergen, og være en arena hvor man kan bygge faglige nettverk.</p>	720 000	seminar- kurs
-----	----------------	---	--------	---	--	---	---------	------------------

105	VOSS JAZZKLUBB	60-årsjubileum Voss Jazzklubb	20 000	0	Fylkesrådmannen finn ikkje at tiltaket oppfyller kriteri i tilstrekkeleg grad til å verte prioritert.	Jazzklubben var i byrjinga av 70-talet initiativtakar til Vossa Jazz og har parallelt med utviklinga av festivalen vore den mest spanande konsertarrangøren i indre strok av fylket. Klubben har presentert spanande artistar som seinare har blitt etablerte og velsedde. Klubben har i tillegg teke initiativ til samarbeid mellom lokale og profesjonelle tilreisande musikarar. Helga 9.-10. november markerer klubben jubileet med ei stor festivalliknande musikkmarkering. Spesielt er det verd å merka seg den vekta klubben har lagt på lokale musikarar frå ulike generasjonar. Heile sju konstellasjonar står på scenen laurdagskvelden på Park hotell. Utvalet spenner frå orkesteret som spelte på Voss jazzklubb i skipingsåret til tre koristar frå Voss gymnas	345 000	konsertramsyning
-----	----------------	----------------------------------	--------	---	---	--	---------	------------------

	Åse Eriksen	Den gyldne messehagelen fra Røldal	30 000	20 000	Det har vore løyvd midlar til forprosjekt for dette. Prosjektet støtter dei tre absolutte kriteria, og støtter elles særleg kriteria c, f og g.	Prosjektet er en videreføring av påstartet prosjekt i 2016. Stoffet i messehagelen, som tilhører Historisk Museum, har vært brukt i mange hundre år i Røldal kirke har spesielt historisk verdi. Stoffet ble gitt til Kirken, Røldal er ikke nødvendigvis første kirke som bruker messehagelen. Stoff som dette ble bestilt av rikfolk, dette mest sannsynlig av et kongehus i nord Europa mellom 1200-1350 hvor stoffene ble brukt for å vise prakt og makt. Mønsteret er ikke tilfeldig, alle detaljer peker mot en hersker eller kongehus, sannsynlig i nordre del av Europa. Stoffet er bestilt fra og vevd de første verksteder silkeveverier i Europa. Stilistisk og vev teknisk viser stoffet en videreføring av den historiske silkeproduksjonen langs silkeveiene.	150 000	produksjon- utvikling
			4 926 600	855000			39 449 413	

Arkivnr: 2018/17528-36
Saksbehandlar: Tone Stedal Haugland

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for kultur, idrett og regional utvikling	78/19	21.05.2019

Prosjektilskot: større kulturtiltak 2019 - tildelingar

Føremål med ordninga

Kulturlivet i Hordaland skal markere seg på høgt nivå, og denne ordninga skal kunne gjere mogleg realisering av utvalde, særskilde prosjekt som kan vere føregangsprosjekt med klår verdi for utviklinga av kulturlivet i fylket.

Generelt:

Budsjett 2019: 1 000 000 kroner
Søknadsfrist 2019: 1.mars
Vedtak kriteria: KIRU 22.01.18: PS 13/2019
Kriteria og informasjon om ordninga: Informasjon på nettsida hordaland.no
<https://www.hordaland.no/nn-NO/kultur/kunst--og-kulturutvikling/tilskot-til-storre-kulturprosjekt-med-regional-verdi/>

2019:

Tal på søknadar: 31 søknadar
Tal på søknadar som er tilrådd støtte: 14 søknadar
Samla søknadssum: 4 563 000 kroner
Tilrådd fordeling: 1 000 000 kroner

Fylkesrådmannen sine overordna kommentarar til innstillinga:

Den enkelte løyving ligg som regel mellom 50 000 og 150 000 kroner. Hordaland fylkeskommune fullfinansierer normalt ikkje prosjekt. Det er i denne søknadsomgangen søknader som både ligg over og under desse summene i søknadssum. Dei fleste av dei som ligg under er vurdert til å ha for lite tyngde til å få tilsegn i ordninga. Det ligg i innrettinga til tilskotsordninga at det skal løyvast minimum 1/3 av søknadssum, viss ikkje må søknaden avslåast.

Støtte gjennom desse tilskotsordningane / kulturstøtte er ikkje rettighetsbasert, og det er mange fleire kvalifiserte søkjarar enn der er tilgjengelege midlar. Føljande vedtekne kriteria har vore lagt til grunn for vurderinga av søknadane (ikkje prioritert rekkefølge). Dei absolutte kriteria må oppfyllest for å få tilskot, og alle dei som er innstilt oppfyller desse tre tilstrekkeleg:

ABSOLUTTE KRITERIA

Det omsøkte prosjektet skal oppfylle dei tre første punkta (a, b og c) for å kunne verte tilrådd støtte.

- Prosjektet skal vere i samsvar med føremålet i søknadsordninga
- Prosjektet skal støtte ein eller fleire satsingar i Regional kulturplan
- Prosjektet skal ha regional kulturverdi, dvs. ha ein kommuneovergripande funksjon og

/ eller særskilt kulturverdi.

Om søkjar har oppfylt desse vert følgjande skjønsmessige kriteria også brukt i vurderinga. Ein søknad må ikkje oppfylle alle desse vurderingskriteria, men jo sterkare og jo fleire av desse som vert oppfylt, dess meir relevant vil søknaden vere for ordninga:

VURDERINGSKRITERIA

- a. Utvikling av kulturlivet i fylket, t.d. ha verdi som pilotprosjekt og bidra til større breidde.
- b. Kunstnarleg nyskaping
- c. Dokumentasjon av kulturhistorie
- d. Samarbeid og nettverk
- e. At tiltaket er utadretta og ope
- f. Kvalitativt nivå på prosjekt og søknad.
- g. Tidlegare vist gjennomføringsevne
- h. Støtte og forankring i heimkommunen og evt nasjonalt (td. Norsk kulturråd)

Ved søknader om støtte til festivalar skal det i tillegg leggst følgjande kriteria til grunn for vurderinga:

- i. festivalen sin eigenart, kunstnarlege profil og fokus på utvikling av det kunstnarlege uttrykket
- j. formidlingsevne og publikumsoppslutning

I tillegg skal det takast hensyn til den samla fordelinga av omsyn til geografi og sjanger.

Om det gjeld støtte til produksjon skal det ligge føre plan for utbreiing og formidling.

Det blir *ikkje* gitt støtte til følgjande:

- Innkjøp og vedlikehald av bygg, utstyr og instrument.
- Ordinær drift av institusjonar, organisasjonar, lag, grupper og tilsvarande.
- Tiltak/prosjekt i regi av fylkeskommunale institusjonar - t.d. vidaregåande skular.
- Utgjeving / publisering av skjønnlitteratur, film og musikk. Unntak kan vere når målet er dokumentasjon med kulturhistorisk verdi.
- Deltaking på seminar, utdanning, studiereiser, gjestekunstnaropphald ol.

I fylkesrådmannens individuelle grunngevingar (vedlegg 1), er det vist til desse kriteria med nummer.

Når denne ordninga heiter *Større kulturtiltak* meinast det med større at det omsøkte tiltaket skal ha ei viss fagleg tyngd og storleik. Det skal vere særskilde tiltak med klåre prosjekttankar som skil seg tydeleg frå dagleg drift. Det skal vere tydelege føregangsprosjekt med klår verdi for utviklinga av kulturlivet i fylket. Dette har vore tydelegare kommunisert ut på nettsidene.

Det er likevel fleire gode søknader og høgare søknadssummar enn det er høve til å innfri innan dei økonomiske ramane. Prosjekta skal i høg grad innfri føremålet og stette mange av vurderingskriteria for å få støtte.

Økonomi: Tildelinga er i samsvar med budsjett. Tilskotsordningar på kulturfeltet er eit økonomisk verkemiddel og står sentralt i den regionale kulturpolitikken til Hordaland fylkeskommune.

Klima: Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at dei omsøkte tiltaka har monaleg klimaavtrykk.

Folkehelse: Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 - fleire gode leveår for alle: Kulturopplevingar har positiv verknad på folkehelsa.

Regional planstrategi: Tilskotsordninga er eit av verkemidlane for å følgje opp viktige satsingar i Regional kulturplan 2015-2025 PREMISS: KULTUR .

Forslag til vedtak

Utvalt for kultur, idrett og regional utvikling vedtek å løyve 1 000 000 kroner over budsjettpost 400.725.03, fordelt på følgjande søkjarar:

	Søkjar	Tilråding
1	AUSTEVOLL HISTORIELAG	-
2	BABZURDA PETTER BERGERUD	-
3	BERGEN DOMKIRKE SOKN	70 000
4	COLLEGIUM MUSICUM	35 000
5	EIKANGER-BJØRSVIK MUSIKKLAG	-
6	Eva Røyrane as	50 000
7	Ganezha	-
8	GESTAPOMUSEETS FORENING	-
9	HARDANGER SPELEMANNSLAG	40 000
10	Harding Puls	70 000
11	HETLEVIK MUSIKKLAG	-
12	HORDALAND KUNSTSENTER	-
13	Kent Fonn Skåre	-
14	KOLBEIN HAGA i kompaniskap med ODVEIG KLYVE	-
15	Kraftmuseet	-
16	KUNZT SILJE MARIANN ENGJA SIGURDSEN	-
17	LARS OVE SELJESTAD	35 000
18	NORTHING YILEI WANG	-
19	ODDAKONSERTENE	55 000
20	OSTERØY KOMMUNE	-
21	Piksel Produksjoner	-
22	Regnbuedagene i Bergen AS	125 000
23	SALSANOR	35 000
24	SMØRÅS SKOLEMUSIKK	-
25	STIFTELSEN BERGEN INTERNASJONALE Teater	-
26	STIFTELSEN MUSIKKSELSKAPET Harmonien	160 000
27	Tine Adler Jørgensen	-
28	TYSNES KOMMUNE og Prosjektgruppa Johannes Heggland 100-årsmarkering 2019	55 000
29	UNISON AS	40 000
30	Universitetet i Bergen	-
31	Vagant AS	70 000
32	Vill Vill Vest	160 000
33	Voss jazzklubb	-
	Til saman	1 000 000

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur og idrett

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1 VedleggProsjekttilskot: større kulturtiltak 2019 - tildelingar

Fylkesrådmannen, 08.05.2019

Når denne ordninga heiter *Større kulturtiltak* meinast det med større at det omsøkte tiltaket skal ha ei viss fagleg tyngd og storleik. Det skal vere særskilde tiltak med klåre prosjektankar som skil seg tydeleg frå dagleg drift. Det skal vere tydelege føregangsprosjekt med klår verdi for utviklinga av kulturlivet i fylket.

Fylkesrådmannen ser også av søknadane at det kan vere vanskeleg for nokre søkjarar å skilje mellom søknader som hører best heime i ordning *Prosjekttilskot: større kulturtiltak* og i *Prosjekttilskot: kunst og kultur – profesjonell / Prosjekttilskot: kultur – amatør*. Det er forsøkt å sjå desse i samanheng i informasjonen som ligg på nettsida, og det er vanskeleg å vite om det er den informasjonen som ikkje er klår nok eller om søkjar ikkje har lest den tilgjengelege informasjonen.

Vi ser at det er ein del av søkjarane som har svært anna lite finansiering på plass i søkjartidspunktet. Det er forståeleg at ein må starte ein stad med å finne økonomiske støttespelarar, men det er mange usikre faktorar i fleire prosjekt.

Når det gjeld kommunal støtte til dei tiltaka som søker her må det merkast at det er få kommunale innvilga tilskot, med unntak av Bergen kommune. Støtte og forankring i heimkommune er eit av vurderingskriteria for denne ordninga, og HFK forventer kommunal medverknad på dei tiltaka som har regional verdi. Fylkeskommunal støtte skal forsterke det kommunale engasjementet i tiltak som har regional verdi, ikkje vere ei erstatning for manglande kommunalt kulturansvar.

Fylkesrådmannen ser også at det kunne vere trong for at søkjarar må omtale den regionale kulturverdien dei meiner å ha, og evt korleis dei skal oppnå dette. Dette kan vere noko vanskeleg å vurdere, særleg når det gjeld dei som reknar seg for å ha regional verdi i forhold til funksjonskriteriet. Dette vil fylkesrådmannen ta med seg når det gjeld utarbeiding av tilskotsordningar i Vestland.

I tråd med kulturlova er det kommunane som skal leggje til rette for og sikre eit breitt lokalt kulturtilbod der folk bur og arbeider. Fylkeskommunen si rolle er å vere ein regional utviklar, og ha oversyn og sikre tilgjenge til meir spesialiserte eller regionale kulturtilbod.

Det er mogeleg å søkje midlar til årvisse/jamne tiltak, og der er nokre gjengangarar også i denne søknadsrunda. Søkjar må då vere merksam på at dette er prosjekttilskot og at søknadene kvart år vert vurdert på nytt opp imot samla søkjarmasse. Det er stor søknadsmengde / høge søknadssummar i forhold til midlar ein har tilgjengeleg, og såleis kan ein vektlegge faktorane annleis i dei ulike søknadsrundane.

	Søklar	Prosjektnamn	Søknadssu m	Tilråding	Grunngjeving (fylkesrådmannens kommentar)	Presentasjon av prosjektet	Samla utgifter	Type prosjekt
1	AUSTEVOLL HISTORIELAG	Forprosjekt «Austevollsoge»	70 000	-	Søknaden støtter ikkje dei tre absolutte kriteria for denne søknadsordninga. Den har ikkje tilstrekkeleg regional verdi. Det kan heller vere aktuelt med fagleg rådgjeving og fagleg bistand frå Fylkesarkivet i slike lokalhistoriske prosjekt.	Austevoll Historielag ønsker å sette i gang forprosjekt "Austevollsoge". Med forprosjektet ønsker de å jobbe frem rammer til et nytt kulturhistorisk-/sogeverk i Austevoll. Sist det ble jobbet med lignende verk i Austevoll var på 1970- og 80-tallet. Med forprosjektet vil en engasjere lokale lag til innsamling og dokumentasjon av verdifullt kulturhistorisk materiale. En vil også skape kontakt med nødvendig fagekspertise, danne en styringsgruppe og skape rom for finansiering av et større bokprosjekt. (se egen prosjektbeskrivelse). Et prosjekt av denne type vil ha stor verdi for Austevoll. Laget opplever etterspørsel etter et oppdatert lokalhistorisk verk som kan gi barn, unge og folk flest kunnskap om austevollingen gjennom tidene.	270 000	produksjon- utvikling

2	BABZURDA PETTER BERGERUD	Ikkjenoko	50 000	-	<p>Dette er eit nytt initiativ, og det er vanskeleg å vurdere m.a. den regionale verdien ut i frå søknaden.</p> <p>Fylkesrådmannen vil difor ikkje tilrå støtte i denne omgang.</p>	<p>En annerledes festival</p> <p>Navnet sier egentlig det meste. Dette er en festival som handler om overgangen fra vekst til balanse. Om veien fra en samfunnsutvikling preget av vekst og overforbruk til et bærekraftig system.</p> <p>I vår tids forbruksorienterte materialisme har det meste handlet om å legge til og legge til. Spørsmålet vi nå bør stille er: Hvor lite skal egentlig til? Hva er nok? Et bærekraftig samfunn krever at vi finner svar på disse spørsmålene.</p> <p>For å behandle denne problemstillingen, har vi valgt festivalen som medium.</p> <p>Nettopp fordi festivalen bringer mennesker sammen. Den inviterer til dialog og gjør det mulig å kombinere skjemt med alvor. Festivalen er for musikere, forfattere, forskere og humorister i en felles arena .</p>	488 000	arrangement
---	-----------------------------	-----------	--------	---	---	---	---------	-------------

3	BERGEN DOMKIRKE SOKN	Bergen kirkeautunnale 2019 KORAL	100 000	70 000	Denne festivalen er den einaste innen det kyrkjemusikalske feltet i fylket, og har eit høgt kunstnarleg nivå. Den har såleis regional interesse og kulturverdi. Festivalen har utvikla seg svært positivt, og har eit breitt samarbeid med ulike andre kunst- og kulturmiljø. Tiltaket støtter særleg kriterium a, d, f og i.	Bergen kirkeautunnale - festival for kirkekunst og musikk, vart etablert 2012, tilhøyrer Bergen domkirke menighet, og vert arrangert kvart år over fem dagar i september. Gjennom menigheten sin katedralfunksjon og som kyrkjemusikalsk kraftsenter trekk festivalen til seg publikum og fagmiljø frå heile Hordaland fylke og frå Bjørgvin bispedøme. Bergen Kirkeautunnale er ein arena der tradisjon og nyskaping møtest i varierte kulturuttrykk av høg kvalitet, for eit publikum i alle aldrar. Autunnalen forvaltar og viderefører kulturarven, samtidig som den initierer og løftar fram innovative prosjekt og nye uttrykk i flere sjangrar.	1 515 500	festival
---	-------------------------	-------------------------------------	---------	--------	---	--	-----------	----------

4	COLLEGIUM MUSICUM	H-mollmessa 2019	70 000	35 000	<p>Dette er eit stort verk framført av eit av dei beste amatørkora i fylket, med medverkande profesjonelle solistar og musikarar. Dette koret med slik oppsettingar er ei viktig brikke i utviklinga av korlivet i fylket. Tiltaket støtter m.a. vurderingskriteria d,e f og g.</p>	<p>H-mollmessa til Bach er eit av dei ultimate korverka i musikkhistoria og berre for kor på elitenivå. Det er så krevjande at det går år mellom kvar framsyning på Vestlandet. Det er difor eit voldsomt løft for Collegium Musicum når det framførast 24.mars i Korskirken. Og det er heilt naudsynt at eit kor på vestlandsk og nasjonalt elitenivå som rekrutterar koristar fra heile fylket å taka slike utfordringar både for å halde det høge nivået og stimulere rekrutteringa ikkje minst av dei unge talenta . Talent som treng eit toppkor som Collegium Musicum for å kome seg vidare i eiga utvikling. Collegium Musicum samarbeider tett med m.a. Bergen Filharmoniske kor og orkester, men H-mollmessa 2019 er ein ambisiøs eigenproduksjon som treng stønad.</p>	304 000	konsert-framsyning
5	EIKANGER-BJØRSVIK MUSIKKLAG	Feriespel 2019	30 000	-	<p>Dette er eit årleg tiltak, og det søkjast her om ein liten sum i forhold til det som er vanleg i denne ordninga. Det er også søkt om tilskot gjennom ordninga Prosjekttilskot: kultur - amatør der dei er innstilt.</p>	<p>Feriespelet er eit sommarkurs for born/unge under 19 år som spelar korpsinstrument. Målet vårt er å få dei til å halde fram med å spele instrument, for medlemstala i korpsa går jevnt nedover, og har gjort det lenge. Noreg, og spesielt Hordaland, har ein sterk kultur for korpsmusikk, dette er ein kulturskatt og ein tradisjon som vi er opptatt av at ikkje skal gå tapt. Ved å arrangere dette kurset på dagnad i ferien kvar sommar (dette er 22. gong på rad) meiner vi at Eikanger-Bjørsvik gjer ein forskjell - og er med på å videreføre kunnskap til nye generasjonar.</p>	105 000	seminar-kurs

6	Eva Røyrane as	Lemstova - ei bok om det vestlandske våningshuset	100 000	50 000	Det vert tilrådd midlar til denne boka då den oppfyller dei absolutte kriteria og elles særleg vurderingskriteria c,e,f og g. HFK har gitt prosjektstøtte til andre bokutgjevingar av Røyrane/Apneseth tidlegare då dei er god formidling av kulturhistorie. Når det gjeld omsøkt sum er den høgare enn det HFK har praksis på å løyve til liknande utgjevingar. Difor er søknaden delvis innfridd.	Alarmen går om lemstova - bustadhuset som erstatta røykstova på garden og blei det typiske vestlandske våningshuset på 1800-talet. No blir mange av desse stovene rivne. Det er på tide å dokumentera lemstova. Ho fortener ei bok. Lemstova er eit kjennemerke på vestlandsk landskap og ho finst i ulike variantar frå Ryfylke i sør til Møre i nord. Boka vil visa attståande autentiske stover og presentera lemstover som er tilpassa bruk i moderne tid. Måler vårt er å opna auge for denne bygningstypen og å laga ei bok som kan inspirera eigarar til å ta det karakteristiske stovehuset med inn i framtida på ein god måte. Vi vil reisa til utvalde bygningar og presentera desse region for region. Eva Røyrane er forfattar, Oddleiv Apneseth er fotograf.	756 000	produksjon- utvikling
---	----------------	---	---------	--------	---	---	---------	--------------------------

7	Ganezha	Girl Interrupted festival 2019	170 000	-	Søknaden støtter ikkje kriteria i høg nok grad til å verte tilrådd støtte. Der er m.a. vist lite til andre sikre tilskotsparter og fylkesrådmannen ser ikkje at fylkeskommunen skal vere den første offentlege tilskotsgjevar . Tiltaket har ein viss kommersiell karakter.	Festivalen har stort potensial til å skape nye og produktive koblinger innad og på tvers av de ulike kunstfeltene i Bergen, i tillegg til å være en viktig arena for nykommere. Noe som gjenspeiler dette er bookingene vi har gjort i år. En landskjent artist som Daniel Kvammen vil stå på samme scene som det neste stjernesuddet fra Bergen SIGURD. Vi har tidligere vist at vi kan tilføre kunst-og kulturlivet, samt den offentlige samtalen generelt, et viktig perspektiv. Det akter vi å gjøre igjen med årets magasin hvor vi forener talenter fra Bergen innenfor litteratur, kunst, foto og musikk. Som en festival og magasin som er i sin spede begynnelse er den økonomiske støtten fra fylkeskommunen uvurderlig for vår del.	861 000	festival
8	GESTAPOMUSEETS FORENING	Gestapomuséet: Progressivt formidlingscenter	1 000 000	-	Dette er eit stort prosjekt, og ein sær stor søknadssum i denne ordninga - dvs det søkjast om heile søknadspotten. Søknaden er lite gjennomarbeidd, og om ein skulle gje støtte til eit slikt prosjekt krev det ein annan prosess i forkant, m.a. i dialog med fylkeskonservatoren.	Gestapomuséet i Bergen vil bli et unikt opplevelsessenter for å gi besøkende en intens følelse av hvordan Gestapos tortur og terror rammet unge og eldre som kjempet for Norges frihet. Vi vil lage museum med mange og ulike digitale effekter og gi et innblikk i hvilke grusomme hendelser de norske patriotene ble utsatt for. Vi ønsker også kontakt med slektninger og dem som kjente til de personene som satt i Veiten, slik at vi kan utvide vår kunnskap om denne viktige delen av vår historie. De besøkende skal lære av fortiden for å forstå de umenneskelige lidelsene som som foregår i dag.	3 669 500	utstilling

9	HARDANGER SPELEMANNSLAG	Landsfestivalen i gammaldansmusikk 2019	50 000	40 000	<p>Dette er ein nasjonal festival som no vert halde i Hordaland for første gang. Tiltaket stetter dei tre absolutte kriteria og stetter elles vurderingskriteria c,d og e.</p>	<p>Det er første gongen i historia at Landsfestivalen vert arrangert i Hardanger, men det er også første gong i historia at Landsfestivalen vert arrangert i Hordaland. Landsfestivalen i gammaldansmusikk er ein av to av store landsfestivalar som den landsomfattande organisasjonen for folkemusikk og folkedans, FolkOrg eig. Vidare må lokale spelemannslag søkja om å få arrangera festivalen, og Hardanger Spelemannslag er tildelt arrangøransvaret for 2019 med Kinsarvik som arrangørstad. Tidspunktet for festivalen er 7. - 11. august og hovudarenaen er den nye Fjordahallen. Me meiner at festivalen vil skapa stor blest om Kinsarvik, Hardanger og Hordaland og at festivalen vil kunna ha positiv omdømeeffekt i lang tid sjølv etter festivalen.</p>	2 465 000	festival
---	----------------------------	---	--------	--------	--	--	-----------	----------

10	Harding Puls	ODDArT 2019	100 000	70 000	<p>OddArt er ein av dei viktigaste mønstringane av visuell kunst i fylket utanfor Bergen, og har vore halden nokre år no. Dei har hatt god utvikling og der er mange samarbeidande partar. Fekk 50 000 frå HFK til arrangementet i fjor. Tiltaket støtter dei absolutte kriteria, ellers særleg vurderingskriteria a, b, d og g.</p>	<p>ODDArT 2019 - Inspirert av Knudsen.</p> <p>Prosjektet set fokus på ein av Norges fremste fotopionerar på 1800-talet, Knud Knudsen. Kunstnarar er invitert til å la seg inspirere av Odda sin store son. Dei har vore på inspirasjonsdag og synfaring. Resultatet vert vist og framført under ODDArT dagane. Det vert kunstutstillingar i ulike teknikkar, samt fotoverkstadar, kunstverkstadar, kunstnarsamtalar, guida kunstrundar. Eigne workshops for skuleklassar og for innvandrarak. Og eit eige musikalsk Tingingsverk, samt lunsjkonsertar og institusjonskonsertar.</p> <p>ODDArT ynskjer denne gongen å støtte opp om Odda kommune sitt forprosjekt som ser på moglegheita for eit eige Knud Knudsen-senter i Odda i samarbeid med Universitetet i Bergen.</p>	560 000	festival
----	--------------	-------------	---------	--------	--	---	---------	----------

11	HETLEVIK MUSIKKLAG	Stille stund	20 000	-	Denne konserten oppfyller ikkje dei absolutte kriteria for ordninga. Dette gjeld amatørfeltet og vert halden i ein kommune. Søknaden stetter ikkje dei absolutte kriteria, m.a nar det gjeld regional kulturverdi og føremålet med ordninga. Dei søker om ein liten sum i forhold til løyvingarne i denne ordninga, og søker om 20 000 kroner av eit totalbudsjett på 28 000 frå HFK.	Stille stund er en julekonsert lille julaften kl 22.00 om kvelden, som er neddempet og med rolig atmosfære, hvor vi bruker lokale artister som solister utenom korpset. Til dette kreves lokale, lyd, lys og andre ting som koster mye å få istand. Dette var i 2018 tredje gang vi arrangerte og vi ser at dette er blitt meget populært kulturinnslag på øyen vår. Dessverre koster dette ganske mye penger. Vi håper på støtte til å gjennomføre dette videre og virkelig lage en tradisjon som gir mye glede til publikum og korps.	28 000	konsert- framsyning
----	-----------------------	--------------	--------	---	---	---	--------	------------------------

12	HORDALAND KUNSTSENTER	Formidlingsprogram kunst i offentlig rom, 2019-2020	65 000	-	<p>Kunstsenteret er ein av HFK sine viktigaste satsingar innan visuell kunst, og får driftsstøtte over budsjett. For å kunne verte innvilga prosjektstøtte i tillegg må om det gjelde særskilte tiltak, slik som t.d. samarbeidsprosjekt og utprøving av nye tiltak. Kunst i offentleg rom har vore ei viktig satsing i fleire år, m.a. gjennom KUP-prosjekt, og ligg no i senteret sitt mandat. Dei har finansielle utfordringar med å oppretthalde denne satsinga. Fylkesrådmannen meiner at dette må løysast i budsjett.</p>	Hordaland kunstsenter ønsker søker støtte til et formidlingsprogram for kunst i offentlig rom. Programmet vil strekke seg over høsten 2019 og våren 2020, og består av tre deler: seminaret Felles hukommelse i forandringens tid, en serie kunstkonsulentsamlinger, samt to åpne omvisninger til kunstprosjekter i offentlig rom.	185 000	arrangement
----	--------------------------	---	--------	---	---	--	---------	-------------

13	Kent Fonn Skåre	Minde Kunsthall	300 000	-	Det vert her søkt om støtte til oppstart og drift av Minde Kunsthall i NRK Hordaland sitt tidlegare lokale. Dette er eit nytt, kunstnarinitiert tiltak, og Fylkesrådmannen vil ikkje tilrå a støtte etablering og drift av slike nye, faste tiltak i denne ordninga.	Søker herved økonomisk støtte til oppstart og drift av Minde Kunsthall i Kanalveien 90 (NRK Hordaland sine gamle lokaler). Sjå vedlegg for meir informasjon.	917 781	utstilling
14	KOLBEIN HAGA i kompaniskap med ODVEIG KLYVE, org.nr. 981809181	"Omne possibile - Kva er eit menneske?"	60 000	-	Dette er ein turne som skal gå føre seg ulike stader i fylket, og har også søkt i ordninga Prosjektilskot: kunst og kultur - profesjonell. Fylkesrådmannen vurderer søknaden å passe betre inn der, då ordninga her skal støtte "utvalde, særkege prosjekt som kan vere føregangsprosjekt med klår verdi for utviklinga av kulturlivet i fylket", og fylkesrådmannen finn ikkje at prosjektet er tilstrekkeleg tungt til å tilrås her.	Orgelparken i deler av Bjørgvin har gjort eit kvalitativt kvantesprang den siste mannsalderen. Med unnatak av visse sentrumskyrkjer i Bergen står det ikkje så bra til med orgelkonsertverksemda elles. - Dette ynskjer me å bøta på. Arbeidet starta medio august med prepremære i Stavanger dom (vedlegg) 18. september. Når me i 2./3. kvartal 2019 har på plass dei økonomiske rammene vil me ta kontakt med stader som har gode instrument, gode kyrkjer og som er kompetente arrangørar for å avtala framføringstidpunkt. Ut frå implisitte kriterier har me gjort tentative avtalar med organistane/kantorane i Sveio, Bremnes, Storetveit, Norheimsund og Jondal om framføringar hausten -19.	125 000	konsert-framsyning

15	Kraftmuseet	Meir enn tusen ord	50 000	-	<p>Kraftmuseet får monaleg driftsstøtte gjennom budsjett, og Fylkesrådmannen ser ikkje at dette tiltaket stetter kriteria i tilstrekkeleg grad til å verte tilrådd ytterlegare prosjektstøtte.</p>	<p>Kraftmuseet vil utvikla eit formidlingsopplegg om fotografering, som me vil tilby ungdomsskuleelevar i Odda, Jondal og Ullensvang. Elevane får deretter ei fotooppgåve med utgangspunkt i tema for årets Litteratursymposium. Fotografia vil stillast ut under symposiet, og selgast til inntekt for eit godt føremål vald av elevane sjølve.</p> <p>Prosjektet har ei brei tverrfagleg tilnærming der elevane lærer om fysiske og matematiske fenomen gjennom skapande aktivitet. Dei får høve til å uttrykka seg om eit aktuelt tema og for eit stort publikum, og bidra til det viktigaste kulturarrangementet i regionen. Me ynskjer å styrkja identiteten til regionsenteret hjå unge i nye Ullensvang kommune, og stimulera til aktiv samfunnsdeltaking.</p>	250 000	utstilling
----	-------------	--------------------	--------	---	--	---	---------	------------

16	KUNZT SILJE MARIANN ENGJA SIGURDSEN	KUNZT - vil fremme lokale kunstnere	200 000	-	<p>Det vert her søkt om tilskot til kunstvlogg. HFK er sett opp som den einaste off. tilskotsytar. Fylkesrådmannen ser ikkje at det skal vere HFK si oppgåve å vere ein av dei berande finansieringskjeldene i eit slikt prosjekt. HFK har i større grad sett si rolle i å støtte kunstformidling som er knytt til organisasjonar og institusjonar.</p>	<p>I en tid hvor det stadig kuttes i kunst- og kulturjournalistikk blant kommersielle aviser, er det viktigere enn noen gang å ha en uavhengig og fri presse for denne typen innhold. Formidlingskanalen KUNZT søker om midler til å formidle og fremme lokale kunstnere, utstillinger og andre aktører innenfor det visuelle kunstfeltet i Bergen og Hordaland.</p> <p>Jeg elsker kunst og jeg tror virkelig på at kunst, kunstnere, gallerier og kunstinstitusjoner spiller en avgjørende rolle i et velfungerende og bra samfunn. Midler til prosjektet vil bli sett på som et godt bidrag til kunstformidling og kunstjournalistikk, men også til gründervirksomhet og næringsliv innen kunstfeltet. Jeg har som mål at KUNZT skal finansielt stå på egne ben innen juni 2021.</p>	548 500	anna
----	---	--	---------	---	---	--	---------	------

17	LARS OVE SELJESTAD	JERNROSA Politisk Litteraturfestival	50 000	35 000	<p>Seljestad er sjølv ein anerkjend forfattar og har også tidlegare arrangert slike festivalar. Denne har ein noko annan profil enn Litteratursymposiet i Odda og vert difor eit supplement til dette. Prosjektet støtter godt fleire av vurderingspunkta, særskild bygger det opp under regional kulturplan sitt satsingsområde Demokrati og kulturkritikk. Har tidlegare år også fått støtte gjennom denne ordning, 30 000 i fjor.</p>	<p>JERNROSA vil vera ein festival for den litteraturen som tar stilling i samfunnsdebatten. JERNROSA ønsker å utvikla og utvida den demokratiske samtalen i samfunnet vårt gjennom å bidra til å fremma litteratur av høg kvalitet som ingen andre norske litteraturfestivalar tar ansvar for. Ei særleg oppgåve for JERNROSA er å bidra til å fremma og synleggjera den sosialt medvitne litteraturen som blir skriven ut frå eit nedefråperspektiv, også kalla arbeidarlitteratur. JERNROSA ønsker å undersøka nye måtar å skriva fram ein slik litteratur på og samstundes vera medviten om si historie og tidlegare tiders arbeidarlitteratur. Dei to hovudtema i år er difor: ARBEIDARPOESI FØR OG NO, samt DET NYE LAUSARBEIDARSAMFUNNET.</p>	513 300	festival
----	-----------------------	---	--------	--------	--	---	---------	----------

18	NORTHING YILEI WANG	China meets Norway in a bookshelf No.3	80 000	-	<p>Dette gjeld kinesisk - norsk samarbeid om (kunstnarlege) teikneserier, og foregår mest i Kina. Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at dette stetter kriteria for denne ordninga tilstrekkeleg og direkte nok til å verte prioritert, m.a. når det gjeld den direkte regionale kulturverdien.</p>	<p>It's the third edition of China meets Norway in a Bookshelf project, which started in 2017. This time it will set its focus on non-commercial comic books and other forms of comic art. The project consists:</p> <ul style="list-style-type: none"> ●Book fair: Northing and Pamlett will have two stands at Unfold 2019 Shanghai art book fair and host Norway day on 17th May. ●Tour performance: Northing will follow Fredrik Rysjedal to tour his performance comics trilogy: I don't know my grandpa to at least three cities in China: Beijing, Shanghai, and Guangzhou. ●Publication: Fredrik Rysjedal and Wang Shuo will collaborator using their common language - comics, and the result will be published under Kinakaal. 	348 000	arrangement
----	------------------------	---	--------	---	---	---	---------	-------------

19	ODDAKONSERTENE	Albert og Leonie - Opprinnelsen	150 000	55 000	<p>Dette tiltaket har søkt om støtte i ein tidlegare fase og fått avslag. Dei har arbeidd vidare med prosjektet, og slik det no ligg føre vert prosjektet vurdert til å ha regional kulturverdi for Hardangerregionen. I tillegg til å støtte dei absolutte kriteria, støtter det td. også kriteria b, d og g.</p>	<p>Albert og Leonie er en musikalsk forestilling om hvordan industrisamfunnene oppsto på Vestlandet for over 100 år siden. Det er en moderne musikal, men med et historisk korrekt materiale som grunnlag. Albert og Leonie eksisterte faktisk, de bidro til å bygge opp Odde til det samfunnet det er i dag. Det er utrolig viktig å skildre en historie Norge har all grunn til å være stolt av, en historie de unge i dag har liten forståelse for og kunnskap om. Albert og Leonie er også et historisk prosjekt i den forstand at det er en markering av at Odde nå går inn i historien som egen kommune. Fra 2020 er Odde en del av Ullensvang kommune.</p>	2 550 000	konsert-framsyning
----	----------------	---------------------------------	---------	--------	--	---	-----------	--------------------

20	OSTERØY KOMMUNE	Berre nett scene	60 000	-	<p>Dette tiltaket støtter ikkje dei tre absolutte kriteria,då det går føre seg innanfor Osterøy kommune og såleis ikkje vert vurdert til å ha tilstrekkeleg regional kulturverdi. Kommunen står som søkjar, men det er ikkje lagt inn kommunal eigenandel.</p>	<p>"Berre nett" scene er eit samarbeidsprosjekt mellom Osterøy Bibliotek, Osterøy museum og Osterøy reiselivslag. Dette er ei scene som skal fronte forskjellige kunstformer på ulike scener i Osterøy kommune. Hovudbase for scena er Osterøy bibliotek som er plassert midt i Lonevåg sentrum. Formålet vårt er å vise fram ulike kulturuttrykk på stadar på Osterøy som gjerne ikkje har tradisjon for å bli nytta til slike føremål gjennom målretta booking som høver til staden. Dette kan like gjerne vera tradisjonell folkemusikk som frie musikkuttrykk, klassisk og dans. Me vil gjerne også forsøke å løfte fram uttrykk som er nyskapande men samtidig har ein høg kvalitet. Kunstarar frå nye Vestland fylke vil vera primærbasen me søkjer kunstnarar frå.</p>	160 000	seminar-kurs
----	-----------------	------------------	--------	---	--	---	---------	--------------

21	Piksel Produksjoner	Piksel Fest Spill 2019	270 000	-	<p>Dette er ei ny sidesatsing for Piksselfestivalen i festspillperioden. Pikel får ikkje driftstøtte frå HFK, men har fått prosjektstøtte ved fleire høve. HFK er sett opp som største finansieringskjelde i denne søknaden og Fylkesrådmannen ser ikkje at HFK skal vere ein av dei berande finansieringskjeldene i prosjektet.</p>	<p>I tråd med Piksels ambisjoner om å lokalt forankre den elektroniske kunsten og Piksels tematikk, ønsker vi i år å gjennomføre prosjektet Pikel Fest Spill 2019, som består av en utstilling, konsert og workshop som en del av de parallelle aktivitetene under Festspillene i Bergen.</p>	482 400	utstilling
----	---------------------	------------------------	---------	---	--	---	---------	------------

22	Regnbuedagene i Bergen AS	Pride Park - Regnbuedagene i Bergen 2019	350 000	125 000	<p>Dette er eit tiltak som har vakse og blitt eit markant og viktig arrangement i Bergen og ein del av ei internasjonal røysle. Dei har fått støtte gjennom ordninga tidlegare år, og då tiltaket stetter i tillegg til dei absolutte kriteria særleg vurderingskriteria a,d,e og g. Tiltaket er med å oppfylle regional kulturplan si satsing på mangfald, likeverd og demokratiutvikling.</p>	<p>Pride Park er en gratis, åpen og inkluderende utendørs festival som arrangeres på Festplassen, i tilknytning til Regnbuedagene i Bergen. I Parken tilbys det en rekke kulturelle, sosiale og politiske arrangementer, konserter, show, quiz, teater, debatter, mat- og drikkeservering og mye mer. I tillegg fylles området med stands fra ulike politiske partier og organisasjoner. Parken har gratis inngang, og ingen aldersgrense på dagtid, for å sikre at alle som ønsker har anledning til å delta. Dette skal være en kulturfestival med fokus på skeiv kultur, en arena hvor man kan tilegne seg kunnskap om temaer knyttet til kjønn og seksualitet, og en trygg sosial møteplass for alle mennesker som bryter normer for kjønn og seksualitet.</p>	1 763 000	festival
----	---------------------------	--	---------	---------	---	--	-----------	----------

23	SALSANOR	SalsaNor Ruedakongress 2019	50 000	35 000	Søknaden gjeld ein større festival med internasjonal deltaking. Det søkjast særleg til dei opne, publikumsretta arrangementa. Tiltaket støtter dei absolutte kriteria og elles særleg vurderingskriteria e og h. Det er innvilga støtte frå kulturrådet og Bergen kommune.	SalsaNor er Norges eldste organisasjon for promotering av Latinamerikansk og Karibisk musikk- og dansekultur. I år har organisasjonen valgt Bergen som vertsby for den internasjonale årlige festivalen for utveksling av folkedansen kjent som "rueda de casino". Selve fagsamlingen med 400 deltakere i alle aldre fra ca 20 forskjellige land, er selvfinansiert gjennom deltageravgift. Men for å kunne gi Bergens befolkning og tilreisende en smakebit av hva denne dans- og musikkjangeren representerer, og gjøre mer av byens internasjonale kulturliv synlig for et bredere publikum, ønsker vi å invitere til gratiskonsert med danseoppvisning på Torgalmenningen lørdag 7. september, samt tilby en kveldskonsert på Verftet, fredag 6. september.	187 500	konsert- framsyning
----	----------	--------------------------------	--------	--------	--	--	---------	------------------------

24	SMØRÅS SKOLEMUSIKK	EM-skolekorps i Sveits	100 000	-	Fylkesrådmannen ser ikkje at dette tiltaket støtter kriteria i tilstrekkeleg grad. M.a. har det ikkje høg nok direkte regional kulturverdi ,eller oppfyller dei andre vurderingskriteria i ordninga tilstrekkeleg til verte tilrådd støtte.	Prosjektet til Smørås skolemusikk er deltaking på EM for korps i Sveits. Korpset er invitert med bakgrunn i at det sommeren 2018 ble norgensmester for skolekorps brass etter en tøff konkurranse i Grieghallen med de beste korpsetene i Norge. Korpset vil i Sveits profilere Hordaland som et ledende sted for det norske korsmiljø. Korpset sin drift er i stor grad knyttet opp til frivillighet. Smørås satser på et høyt nivå og bruker mye ressurser på å utvikle korpset. Konkurransen i Sveits vil koste korpset i overkant av kr 500.000. Denne kostnaden forsøker korpset å dekke delvis via offentlig og privat støtte. Det resterende vil dekkes av musikantene/foresatte. I tillegg til denne konkurransen skal korpset delta på to øvrige konkurranser i vår.	540 000	konsert- framsyning
----	-----------------------	------------------------	---------	---	---	---	---------	------------------------

25	STIFTELSEN BERGEN INTERNASJONALE Teater	Kunst og kultur i Botanisk Hage på Milde	50 000	-	HFK gir driftsstøtte til søkjar, og dette omsøkte prosjektet stetter ikkje dei absolutte kriteria tilstrekkeleg til å skulle tilrå ytterlegare tilskot gjennom denne ordninga.	Prøverommet BIT Teatergarasjen og Botanisk hage på Milde går sammen om et større kulturarrangement der kunst og kultur møtes for å tematisere miljø- og klimaspørsmål. Samtidens viktigste diskusjon er hvordan vi forholder oss til naturen. Vi mener kunnskap skaper endringer og med det som bakgrunn ønsker vi å skape et møtepunkt mellom forskning, kunst og samfunn. Kunstnere, forvaltere og forskere vil gå sammen om en stor kunstutstilling Lørdag 17.08.19. Vi skal inspirere mennesker til å lære mer om det grønne livet, om botanikk og forstå hvordan planter, miljø, vær, klima, mennesker, mat og vann spiller sammen og at alle kan utgjøre en forskjell ved å påvirke egen hverdag.	235 000	arrangement
----	---	---	--------	---	--	---	---------	-------------

26	STIFTELSEN MUSIKKSELSKAPET Harmonien	Framføringer og innspilling av operaen Peter Grimes	250 000	160 000	Dette er ei særskild prosjekt med internasjonal kulturverdi, og som har verknad på det regionale kulturlivet. Dei har fått tilskot til oppsetting i Edinburgh før. Det søkjes her om tilskot både til framføringar og innspeling. Jf retingslinene skal det ikkje gis tilskot til utgjeving av musikk her, og fylkesrådmannen vil merke dei tilrådde midlane til konsertverksemda.	BFO med kor - i samarbeid med Bergen Nasjonale Opera har hatt stor suksess med operaen Peter Grimes. Operaen hadde førstegangsfremføring under Festpillene i 2017. Forestillingen ble invitert til Edinburgh International festival i 2017, og ble kritikerrost av samlet presse i Storbritannia. Vi er nå invitert tilbake til Storbritannia - Royal festival Hall i november 2019. Det vil i tillegg være forestillinger/konsert i Grieghallen og Operaen, Oslo - og innspilling av verket. Det skal utgis på plateselskapet Chandos. Orkesterets internasjonale turnevirksomhet og ekstraordinære satsinger for øvrig må i sin helhet finansieres utenfor det ordinære driftsbudsjettet.	9 600 000	konsert- framsyning
----	--	---	---------	---------	---	--	-----------	------------------------

27	Tine Adler Jørgensen	After School Special	30 000	-	<p>Dette tiltaket har søkt tilskot frå HFK fleire gonger tidlegare og fått støtte nokre andre gonger. Fylkesrådmannen ser ikkje at dette tiltaket, som er eit jamnleg tiltak, har tyngde nok til å verte tilrådd støtte i denne ordninga.</p>	<p>After School Special is a multidisciplinary external event that takes place at Landmark, Bergen Kunsthall, on multiple dates throughout the year. It's aim is to bring together artists and creatives from a multiplicity of backgrounds from visual arts, to music, dance and everything in between. The space gives opportunity for collaboration and cross disciplinary art making, for professional artists to work alongside students and artists from different backgrounds, and for art students to work outside of their institutions and meet other artists working professionally in the field. It is this bringing together which creates a dynamic and energised working environment where experimentation and testing is possible.</p>	301 970	arrangement
----	----------------------	----------------------	--------	---	---	--	---------	-------------

28	TYSNES KOMMUNE og Prosjektgruppa Johannes Heggland 100-årsmarkering 2019	Olavsgildet på Onarheim - eit musikkspel	100 000	55 000	Heggland har vore ein sentral historisk forfattar med sine sogospel som er knytt til fleire stader i Hordaland/Sogn og Fjordane. Tiltaket støtter m.a. vurderingskriteria c,e og h.	Premiere av Spelet Olavsgildet på Onarheim vert hovudprosjekt under 100-årsmarkeringa for forfattar Johannes Heggland sin fødsel 29.juni 2019. Museumsleiar Johanne Øvstebø Tvedten er regissør og har bearbeid stykket til eit enkelt musikkspel som levandegjer kulturhistoria med skodespel, song og dans for og med born og unge. Til Olsoktid samlast både vaksne og born på Onarheim til leikar, festmåltid, song og dans. Men på gildet skulle og dommar skulle lesast opp og bøtar delast ut. Gildesøsken kom frå store delar av Hordaland, frå Voss og til Ryfylke. Fylkesvåpenet til Hordaland fylkeskommune bygger på det gamle seglet for Olavsgildet på Onarheim.	280 000	produksjon- utvikling
----	---	--	---------	--------	---	--	---------	--------------------------

29	UNISON AS	Kulturnatt i Bergen 2019	75 000	40 000	<p>Dette har gjennom fleire år vore ei viktig hending for byens kulturliv, og er eit særskild godt fellestiltak for å opne museum og andre kulturinstitusjonar for nye publikummarar og på ein litt annleis måte. Kulturnatt trekker også folk frå omkringliggende kommunar. Tiltaket oppfyller dei tre absolutte kriteria og støtter elles særleg opp under d,e og g.</p>	<p>Kulturnatten har blitt et begrep i Bergen, og publikumstallet stiger for hvert år – uansett vær og vind. Andel tilreisende publikummere og utøvere fra hele fylket øker for hvert år, og Kulturnatten har helt klart gått fra å være et bydekkende arrangement til et regionalt arrangement. Vi ønsker å vise frem vårt mangfoldige amatørkulturliv, samtidig som vi høvler ned dørstokkene i profesjonelle kunstmiljøet. På denne måten ønsker vi at publikum som ikke vanligvis betaler seg inn på orkesterkonserter, eller utstillinger på museer og galleri, kan få en smakebit av denne type kunstopplevelser gratis! Slik håper vi å skape grobunn for at enda flere besøker disse arenaene igjen senere i sesongen.</p>	1 218 000	anna
----	-----------	-----------------------------	--------	--------	--	---	-----------	------

30	Universitetet i Bergen	Ta ordet!	183 000	-	<p>Dette ligg i eit grenseland for fylkeskommunen sitt kulturansvar. Fylkesrådmannen vil ikkje tilrå støtte no gjennom denne ordninga, men oppmode til kontakt mellom søkjar og Opplæringsavdelinga i fylkeskommunen.</p>	<p>Talekonkurransen Ta ordet! gir unge selvtillit og evne til å ytre seg samt tro på at deres stemme er viktig. Slik blir de aktive medborgere i samfunnet og slik blir de i stand til å påvirke det.</p> <p>Det er gledelig for oss å se at prosjektet står i direkte forlengelse av satsningsområdene til fylkeskommunen; de unge og den regionale kulturplanens punkt nummer to, om å fremme demokrati og ytringsfrihet.</p> <p>Ta ordet! er utviklet og organisert av Retorikkgruppen ved Universitetet i Bergen. Konkurransen har sitt hovedsete i Bergen, og skal for første gang siden oppstarten i 2016 stå som et tilbud til alle videregående skoler i hele Norge. Prosjektet går utenfor Universitets vanlige oppdrag og er et ekstra tilbud til skoler og elever.</p>	1 201 764	anna
----	------------------------	-----------	---------	---	---	---	-----------	------

31	Vagant AS	Tekstallianse 2019	100 000	70 000	<p> Dette nye tiltaket oppfyller alle dei tre absolutte kriterier, og er med på å oppfylle kulturplanen si satsing på demokrati, ytringsfridom og fremjer m.a. kunstkritikken. Stetter elles særleg vurderingskriterier a, d og f. </p>	<p> Tekstallianse 2019 rommer både en åpen messe, et internt seminar og en dag med publikumsarrangementer. Tekstallianse skal være en plattform for kompetanseheving og utveksling av erfaringer for uavhengige forlag og tidsskrifter, og samtidig etablere en ny formidlingsarena for litteratur. Publikum skal kunne gjøre seg kjent med bøker, tidsskrifter og andre publikasjoner, høre opplesninger, foredrag og panelsamtaler, og danne seg et inntrykk av bredden blant norske småforlag og tidsskrifter – en bredde som er lite synlig i kjedebokhandlene. Arrangementene og messen skal være gratis. </p>	618 800	festival
----	-----------	--------------------	---------	--------	---	---	---------	----------

32	Vill Vill Vest	Vill Vill Vest 2019: (festival // showcase)	200 000	160 000	Denne showcasen/festivalen oppfyller alle dei tre absolutte kriteria, og stetter elles særleg kriteria c, e, f og g. Dette er eit tiltak som gjennom få år har oppnådd mykje også internasjonalt og er viktig for å støtte unge, nye artistar.	Vill Vill Vest er en nasjonal musikk- og bransjefestival som arrangeres i september hvert år. Festivalen ble startet i 2016 og har på kun tre år etablert seg som en av Norges viktigste arenaer for å løfte fram nye norske artister for både publikum, nasjonal- og internasjonal musikkbransje. Festivalen er en viktig møteplass der lokale musikksekskap får bygget nettverk med bransjeaktører på hjemmebane, og en arena hvor aktuelle og oppadstormende nasjonale artister i oppstartsfasen får mulighet til å opptre for nasjonal og internasjonal musikkbransje. På denne måten legger Vill Vill Vest til rette for norsk musikk som internasjonal eksportvare og er således et næringsbyggende tiltak som bidrar til å løfte kvaliteten regionalt og nasjonalt.	1 936 120	konsertramsyning
33	Voss jazzklubb	Den intellektuelle countryfestivalen	30 000	-	Dette tiltaket er lite utgreidd og konkretisert i søknaden til å verte tilrådd støtte i denne omgang. M.a. er den regionale kulturverdien noko usikker. Søknadssummen er også noko låg i denne tilskotsordninga.	Tiltaket er omtalt i vedlegget.	1 110 000	festival
			4 563 000	1 000 000			36 094 135	

Arkivnr: 2019/2073-7
Saksbehandlar: Charlotte Espeland

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for kultur, idrett og regional utvikling	79/19	21.05.2019
Fylkesutvalet		29.05.2019

Høyring - Ny fordelingsnøkkel for Den kulturelle skolesekken**Samandrag**

Kulturtanken fordelar spelemidlar til Den kulturelle skolesekken til fylkeskommunar og direktekommunar etter ein fordelingsnøkkel som er utvikla av Utdanningsdirektoratet.

Vista Analyse har på oppdrag frå Kulturtanken vurdert dagens fordelingsnøkkel. Som del av oppdraget er det utforma og vurdert alternative fordelingsnøklar. Vista Analyse sin vurdering vert presentert i rapporten «Vurdering av ny fordelingsnøkkel til Den kulturelle skolesekken», som no er på høyring til fylkeskommunar og direktekommunar. Ny nøkkel skal vera klar til bruk med verknad frå skuleåret 2020-2021.

I rapporten er det diskutert forskjellige modellar for ny fordelingsnøkkel, og Vista Analyse tilrår ein modell der fylkeskommunane vert gitt eit flatt tilskot pr. elev på totalt 70% eller 80% av tilskotet, og at resten av tilskotet vert tildelt etter areal og kompensasjon for spreidd busetting. I dagens fordelingsnøkkel ligg det ein utviklingsdel som er lik for alle fylkeskommunar. Denne tilrår Vista Analyse at vert trekt ut, og ev. vert disponert som ein satsings- og utviklingspost der Kulturtanken definerer satsingsområder. Tilskotet til direktekommunane vert endra til flatt tilskot pr. elev.

Økonomi: Saka påverkar ikkje driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond

Klima: Saka har ingen effekt på klimaet

Folkehelse: Saka har ingen direkte effekt på folkehelse

Regional planstrategi: Saka er viktig for det langsiktige målet om at Hordaland skal vera berekraftig, attraktivt og nyskapinge.

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet er positiv til at ein gjer ein vurdering av fordelingsnøkkelen for spelemidlar til Den kulturelle skolesekken, og at ein legg SSB (Statistisk Sentralbyrå) sin statistikk til grunn.
2. På prinsipielt grunnlag tilrår Fylkesutvalet modell A4 i saksframlegget, som vil gi den fordelingsnøkkelen som i størst grad gir kompensasjon for spreidd busetting (18%), tek omsyn til areal (12%) og samtidig sikrar eit flatt tilskot til alle elevar (70%). Dette vil sikre best mogleg tilbod til flest mogleg elevar.
3. Den delen av dagens fordelingsnøkkel som utgjer utviklingsmidlar, bør uavkorta disponerast av fylkeskommunane. Dersom omsynet til regionreforma som ein demokratireform skal ivareta, er

det naudsynt å sikre avgjerdsrett direkte hos fylkeskommunane når det gjeld bruk av utviklingsmidlar. Sentralisering på dette området vil vera i motstrid med grunnlaget for regionreforma.

4. Fylkesutvalet støttar at direktekommunane får same tilskot pr. elev som fylkeskommunane, utan ytterlegare tilskot frå kategoriane som skal korrigere for lange reiseavstandar og spreidd busetting.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur og idrett

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Rapport - Ny fordelingsnøkkel for Den kulturelle skolesekken

Fylkesrådmannen, 07.05.2019

Bakgrunn

Kulturtanken fordeler spelemidler til Den kulturelle skolesekken til fylkeskommunar og direkttekommunar etter ein fordelingsnøkkel som er utvikla av Utdanningsdirektoratet.

Direktekommunar er kommunar som sjølve forvaltar heile sin relative del av spelemidlane til Den kulturelle skolesekken, og såleis syter for at alle elevar i grunnskulen i kommunen får kulturelle tilbod i tråd med måla og prinsippa for Den kulturelle skolesekken.

I Hordaland er Bergen kommune ein direktekommune, og får spelemildar til Den kulturelle skolesekken tildelt direkte av Kulturtanken. Av midlane som vert tildelt Hordaland fylkeskommune vert ein tredjedel av den delen som er øyremerkt tilbod i grunnskulen vidarefordelt til resten av kommunane. Ein tredjedel vert nytta av Hordaland fylkeskommune til kunst- og kulturtilbod til skulelevane i grunnskulen og den siste tredjedel vert dels vidarefordelt til kommunane og dels nytta på å styrke Hordaland fylkeskommune sitt program. Midlane som er øyremerkt tilbod i vidaregåande skule vert forvalta av Hordaland fylkeskommune og nytta på kunst- og kulturtilbod til elevane i dei vidaregåande skulane i Hordaland.

Vista Analyse har på oppdrag frå Kulturtanken vurdert dagens fordelingsnøkkel. Som del av oppdraget er det utforma og vurdert alternative fordelingsnøklar. Vista Analyse sin vurdering vert presentert i rapporten «Vurdering av ny fordelingsnøkkel til Den kulturelle skolesekken», som no er på høyring til fylkeskommunar og direkttekommunar. Ny nøkkel skal vera klar til bruk med verknad frå skuleåret 2020-2021.

Dagens fordelingsnøkkel

I dagens fordelingsnøkkel inngår variablane elevtal, geografiske avstandar og infrastruktur. Variablane har ulik tyngd.

Kriterium og vekt som er brukt i dagens fordelingsnøkkel:

Nøkkel/kriterium	Tyngd i underpost	Del av totalpotten	Einskildeposten sin del av totalpotten
Flatt pr. elev	70%	70%	70%
Infrastruktur	40% (av 30%)	30%	12%
Areal	20% (av 30%)		6%
Utvikling	40% (av 30%)		12%

Kriteria er utforma for å fange opp variasjonar mellom fylka langs dimensjonane innbyggjarar, areal og kor stor del av fylket som er busett. Grunnlaget for kriteria er henta frå SSB (Statistisk Sentralbyrå). I tillegg vert det gitt eit likt kronebeløp pr. fylke.

Flatt pr. elev

I botnen av fordelingsnøkkelen ligg ei tildeling som vert gitt flatt pr. elev i fylket/kommunen. Alle elevar er vekta likt, uavhengig av kva fylke/kommune dei høyrer til. Denne underposten utgjer 70% av total tildeling.

Infrastruktur

Grunnlaget for kriteriet *infrastruktur* er kor stor del av fylket sitt samla areal som er i bruk.

Areal

Kriteriet *areal* vert berekna utifrå den relative delen kvart fylke utgjer av fylka sitt samla areal.

Utvikling

Underposten *utvikling* er i praksis eit fylkestilskot som vert gitt flatt med likt beløp til kvart fylke.

Vista Analyse sin vurdering av dagens nøkkel

Vista Analyse har vurdert dagens fordelingsnøkkel etter følgjande vurderingskriterier:

«

- *Målforankring: er fordelingsnøkkelens kriterier forankret i tilskuddets mål?*
- *Er hensynet til likhet slik det framkommer i St.meld.nr.8 (2007-2008) ivaretatt?*
- *Er fordelingsnøkkelens transparent og etterprøvable?*
- *Gir fordelingsnøkkelens forutsigbarhet og langsiktighet?*
- *Er utfallet av fordelingsnøkkelens følsom for regionreformen?*
- *Effektivitetskriteriene, inkludert risiko for målforskyvning – er dagens fordelingsnøkkel effektiv?»*

(«Vurdering av ny fordelingsnøkkel til Den kulturelle skolesekken», s.7)

Vista Analyse konkluderer med at hovudkriteriet i dagens fordelingsnøkkel, dvs. tildeling som vert gitt flatt pr. elev, fungerer og tilfredsstillar krava til ein effektiv, føreseieleg og transparent modell. Det same gjeld tildeling som vert gitt etter kriteriet *areal*. Desse kriteria vert tilrådd vidareført, men ein kan vurdere tyngda kriteria imellom. Vista Analyse stiller spørsmål ved om berekning av infrastrukturen med bakgrunn i kor stor del av fylket som er busett er tilfredsstillande, og tilrår at tildeling etter dette kriteriet vert endra. Tilskotet som i dag er definert som eit utviklingstilskot som vert gitt med same beløp til kvart fylke foreslår Vista Analyse at vert fjerna. Grunngevinga er at tilskotet ikkje er tilstrekkeleg målfesta, og ein kan diskutere om det medverkar til like moglegheiter for målgruppa.

Direktekommunane får i dag tilskot som spenner frå 205 til 656 kroner pr. elev. Vista Analyse antar at dette heng igjen frå den tida tildeling til direktekommunane gjekk via fylkeskommunane, som del av tildeling til den respektive fylkeskommunen. Vista Analyse finn ikkje grunnlag for at ein slik forskjell mellom direktekommunane skal vidareførast.

Vista Analyse sin konklusjon og tilråding

I rapporten er det skissert og vurdert to hovudalternativ til dagens fordelingsnøkkel;

Alternativ 1: Fordelingsnøkkel for heile tilskotet med følgjande kriterier:

- Tal elever, der det vert gitt eit flatt tilskot pr. elev.
- Areal, der tilskotet vert fordelt lineært etter fylket sitt areal.
- Kompensasjon for spreidd busetting, der elevar med bustad i spreidd busette områder vert gitt eit likt tillegg uavhengig av kva fylke dei høyrer til.

Vista Analyse diskuterer i rapporten seks ulike modeller, der kompensasjon for spreidd busetting er lagt inn i arealtilskotet i to av modellane (B-modellane). Areal og tilskot som vert fordelt flatt pr. elev vert berekna på same måte som i dagens fordelingsnøkkel. Dagens infrastrukturen der ein bereknar tilskotet etter kor stor del av fylkets areal som er busett, er erstatta med kriteriet for spreidd busetting, der elevar som bor utanfor tettstader vert gitt eit likt tillegg.

Nøkkel/kriterium	Tyngd i underpost A1	Tyngd i underpost A2	Tyngd i underpost A3	Tyngd i underpost A4	Tyngd i underpost B1	Tyngd i underpost B2
Flatt pr. elev	70%	80%	80%	70%	80%	70%
Kompensasjon for spreidd busetting	15%	10%	12%	18%	20%	30%
Areal	15%	10%	8%	12%		

Alternativ 2: Utviklingsdel trekt ut av fordelingsnøkkel

Dagens utviklingsdel vert trekt ut av fordelingsnøkkelens. Kulturtanken kan i dette alternativet disponere midlane til spesielle satsingar som fylkeskommunane anten søker på eller som vert fordelt etter kriterier som ikkje krev søknad. Potten kan også nyttast til å stimulere utviklinga innan til dømes kunststartar eller kategoriar som treng eit løft.

Føremålet med alternativ 2 er langsiktig utvikling der ein vurderer at sentral styrt satsing vil gi betre måloppnåing på sikt enn ein lokal eller regionalt styrt satsing.

Vista Analyse tilrår anten modell A2 eller A4, der den største delen av tilskotet vert fordelt flatt pr. elev, med 80 og 70% av tilskotet. Tilhøvet mellom dei to andre kriteria, areal og kompensasjon for spreidd busetting, kan ein vekte på ulike måtar. Vista Analyse tilrår at ein gjer ein vurdering kvart femte år av kor stor del av tilskotet som skal gå til kompensasjon for innbyggjarstruktur.

Direktekommunar

Vista Analyse tilrår at direktekommunane sitt tilskot vert berekna på bakgrunn av tal elevar, med same tilskot pr. elev som vert gitt flatt til fylkeskommunane. Kriteria som skal korrigere for lange reiseavstandar og spreidd busetting vurderer ein som mindre relevante for direktekommunane.

Direktekommunane er store målt i innbyggartal, og det er eit krav at dei har eit apparat og planar som dokumenterer at dei kan fylle prinsippa for Den kulturelle skolesekken, jfr. St.meld. nr. 8 (2007-2008) *Kulturell skulesekk for framtida*, og medverke til at måla for Den kulturelle skolesekken vert realisert.

Vista Analyse tilrår følgjande prosess:

- i. Hovudkriteriet sin del vert fastsett (flatt etter tal elevar). Vista Analyse tilrår at dette kriteriet vert gitt like stor vekt som i dagens fordelingsnøkkel (70%) eller noko høgare (inntil 80%).
- ii. Den interne tyngda mellom dei to andre kriteria vert fastsett. Fylket sitt areal og innbyggjarstruktur målt gjennom del av innbyggjarane som bur utanfor tett busette områder, gir til saman ein indikator som kompenserer for variasjonar på tvers av fylka med kostnadskonsekvensar for tilbodet i Den kulturelle skolesekken.
- iii. Det vert vurdert om deler av den totale potten, til eksempel det som utgjer dagens utviklingstilskot, vert tatt ut av fordelingsnøkkelen og disponert som ei satsings-/utviklingspost der Kulturtanken definerer satsingsområder.
- iv. Direktekommunane bør få same tilskot pr. elev som fylkeskommunane, utan ytterlegare tilskot frå dei andre kategoriane. Grunngevinga for dette er at desse kommunane gjennomgåande er blant dei største i fylket målt i innbyggartal, og dermed ikkje har same grad av utfordringar knytt til innbyggjarar og geografiske tilhøve som dei andre tilskotskategoriane skal korrigere for.

Hordaland fylkeskommune sin vurdering

Ny fordelingsnøkkel

Jfr. rapportens tabell 3.3 har Hordaland i dagens nøkkel det lågaste tillegget over null på grunn av at relativt stor del av fylket sitt areal er i bruk, 5-15%. Til samanlikning er meir enn 15% av arealet i bruk i Oslo og Akershus. I Rogaland er 3-5% areal i bruk, og i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal 1-3% av arealet.

I rapporten frå Vista Analyse er det ved ein inkurie gjort ein forveksling av dei to tilrådde modellane under punkt 7.4 (side 41), og tilrådinga frå Vista Analyse kan derfor virke noko uklår. Endringane som er tilrådd vil likevel slå ut positivt for Hordaland, som med ny fordelingsnøkkel vil få meir enn ein gjer i dag, anten en går for modell A2 eller modell A4. Dette fordi relativ låg del av innbyggjarane er busett sentralt, jfr. rapporten. Sogn og Fjordane får mindre enn dei gjer i dag, men totalt vil tildeling til Vestland fylkeskommune vera tilnærma lik summen av tildeling til Hordaland og Sogn og Fjordane med dagens nøkkel. Andre fylkeskommunar kjem derimot ikkje like godt ut med ny fordelingsnøkkel. Til dømes vil Nordland få ein reduksjon på mellom 1 og 2 mill. og Agder ein reduksjon på mellom 2 og 3 mill. Ein så betydeleg reduksjon vil føre til langt færre tilbod til den einskilde elev, og mindre handlingsrom til å gi elevane eit variert tilbod.

Fylkesrådmannen er positiv til at ein gjer ein vurdering av dagens fordelingsnøkkel for spelemidlar til Den kulturelle skolesekken, og at ein legg SSB sin statistikk til grunn, på lik line med andre fordelingsnøklar. På prinsipielt grunnlag tilrår Fylkesrådmannen modell A4 i saksframlegget som, slik vi forstår det, inneber 70% flatt pr. elev, 18% tillegg for spreidd busetting og 12% vektlegging av areal. Slik Fylkesrådmannen ser det, vil dette sikre best mogleg tilbod til flest mogleg elevar.

Utviklingstilskot

I rapporten vert det opna for at ein kan vurdere om deler av den totale potten, det vil sei den delen som utgjer dagens utviklingstilskot, vert tatt ut av fordelingsnøkkelen og disponert som ein satsings- og utviklingspost der Kulturtanken definerer satsingsområder. Dette strider imot Ekspertutvalet sine tilrådingar i

rapporten «*Regionreforma. Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene*» frå februar 2018, der ein tilrår at ansvar for forvaltning av spelemidlar til Den kulturelle skolesekken vert overført til fylkeskommunane. Hordaland fylkeskommune har i sitt høyringsfråsegn til denne rapporten støtta denne tilrådinga, og i sin vurdering sagt følgjande: «*(...) Ekspertutvalet sine framlegg om direkte tildeling av spelemidlar på ei rad område, bør opna for at fylkeskommunane i større grad må få ansvaret for ei sjølvstendig politikkkutforming når det gjeld samla spelemiddelbruk, i samsvar med regionale behov og føresetnader.(...)*». Dersom omsynet til regionreforma som ein demokratireform skal ivaretakast, er det naudsynt å sikre avgjerdsrett direkte hos fylkeskommunane når det gjeld bruk av utviklingsmidlar. Sentralisering på dette området vil vera i motstrid med grunnlaget for regionreforma. Utviklingstilskotet bør derfor uavkorta disponerast av fylkeskommunane.

Direktekommunar

Fylkesrådmannen støttar at direktekommunane får same tilskot pr. elev som fylkeskommunane, utan ytterlegare tilskot frå kategoriane som skal korrigere for lange reiseavstandar og spreidd busetting.

Rapport 2018/41

Vurdering av ny fordelingsnøkkel til Den kulturelle skolesekken

Ingeborg Rasmussen

Dokumentdetaljer

Tittel	Vurdering av ny fordelingsnøkkel til Den kulturelle skolesekken
Rapportnummer	2018/41
ISBN	978-82-8126-394-9
Forfattere	Ingeborg Rasmussen
Prosjektleder	Ingeborg Rasmussen
Kvalitetssikrer	Tor Homleid
Oppdragsgiver	Den kulturelle skolesekken
Dato for ferdigstilling	5.desember 2018
Tilgjengelighet	Offentlig versjon oppdatert 7.februar
Forsidebilde	Forsidebilde er hentet fra Kulturtankens hjemmeside
Nøkkelord	Fordelingsnøkkel, økonomireglement, vurderingskriterier

Om Vista Analyse

Vista Analyse AS er et samfunnsfaglig analyseselskap med hovedvekt på økonomisk forskning, utredning, evaluering og rådgivning. Vi utfører oppdrag med høy faglig kvalitet, uavhengighet og integritet. Våre sentrale temaområder omfatter klima, energi, samferdsel, næringsutvikling, byutvikling og velferd.

Våre medarbeidere har meget høy akademisk kompetanse og bred erfaring innenfor konsulentvirksomhet. Ved behov benytter vi et velutviklet nettverk med selskaper og ressurspersoner nasjonalt og internasjonalt. Selskapet er i sin helhet eiet av medarbeiderne.

Forord

Vista Analyse har på oppdrag fra Den kulturelle skolesekken vurdert dagens fordelingsnøkkel for tilskudd fra spillemidlene til fylkeskommuner og kommuner. Som en del av oppdraget er det utformet og vurdert alternative fordelingsnøkler.

Vi takker deltagerne på workshop for gode innspill og diskusjoner, og for innsiktsfulle innspill gitt underveis i prosessen.

Kristian Fosser har vært oppdragsgivers kontaktperson.

I Vista Analyse har Orvika Rosnes bidratt i arbeidet, med Ingeborg Rasmussen som prosjektleder og hovedforfatter av rapporten. Tor Homleid har vært prosjektets kvalitetssikrer.

Sluttutkast til rapport ble levert 5. desember 2018. Det er lagt til en figur (Figur 6.7 Tilskudd per elev til direktekommunene; 2018-fordeling og tildeling etter tilskudd per elev i modell A med hhv 70 og 80 pst. av tilskuddet fordelt per elev) i denne rapporten. Det er også gitt noe utdypende forklaring om anbefalingen om endringer i tilskuddsberegningene til direktekommunene i sammendraget.

7. februar 2019

Ingeborg Rasmussen
Prosjektleder/partner
Vista Analyse AS

Innhold

Sammendrag og konklusjoner	7
1 Innledning	11
1.1 Organisering av rapporten	11
2 Den kulturelle skolesekken	12
2.1 Formål og målgruppe	12
2.2 Organisering og finansiering	13
3 Dagens fordelingsnøkkel	14
3.1 Kort om spillemidlene fra Norsk Tipping	14
3.2 Dagens fordelingsnøkkel	15
3.3 Nærmere om kriteriene areal og infrastruktur	17
3.4 Direktekommunene	18
3.5 Oppsummering	19
4 Erfaringer og innspill	21
4.1 Mål og oppfølging av økonomireglementet	21
4.2 Likhetsprinsippet – innspill til vurdering	22
4.3 Regionreform og mest mulig nøytrale kriterier	22
4.4 Direktekommunene	23
4.5 Oppsummering; hensiktsmessig utgangspunkt	23
5 Vurderingskriterier	24
5.1 Formål og legitimitet	24
5.2 Effektivitet og måloppnåelse	24
5.3 Transparent og forutsigbarhet	26
5.4 Oppsummering – kriterier for å vurdere alternative fordelingsnøkler	26
6 Alternative fordelingsnøkler	27
6.1 Dagens kriterier og alternative utforminger	27
6.2 Eksempel på to alternative fordelingsnøkler	32
6.3 Direktekommunene bør behandles likt	36
7 Konklusjon og anbefalinger	38
7.1 Mål og regelverk legger rammer for utformingen	38
7.2 Kriterier og vurdering av dagens fordelingsnøkkel	39
7.3 Forslag til endringer i dagens fordelingsnøkkel	40
7.4 To mulige varianter sammenliknet med dagens nøkkel	41
Referanser	44
Figurer	
Figur 3.1 Fylkesfordeling DKS-tilskudd 2018 (inkludert direktekommune)	16
Figur 3.2 Tilskudd til DKS fordelt per elev per fylke (2018)	16
Figur 3.3 Fordeling av DKS-tilskudd (285 mill kroner) før og etter fylkesreformen	17
Figur 3.4 Fylkesfordelte DKS-tilskudd etter kriteriene infrastruktur og areal, 2018 (NOK).	18
Figur 3.5 Fordelingsnøkkel DKS; vektning av kriterier	20

Figur 3.6	Kriterienes andeler per fylke	20
Figur 6.1	Fordeling av infrastrukturandelen og infrastrukturkriteriets andel av totalen	27
Figur 6.2	Fordeling av infrastrukturandelen etter dagens nøkkel (blå) og et alternativ der elever i spredtbebygde områder veies 90 prosent tyngre enn elever i sentrale områder.....	28
Figur 6.3	Budsjettkonsekvenser for fylkene ved omlegging av infrastrukturkriteriet.....	30
Figur 6.4	Alternative fordelingsnøkler. Tilskudd per elev per fylke (etter reform)	34
Figur 6.5	Fylkesfordeling alternativ A1 basert på 2018-rammen	35
Figur 6.6	To varianter av modell B, antall elever og areal	35
Figur 6.7	Tilskudd per elev til direktekommunene; 2018-fordeling og tildeling etter tilskudd per elev i modell A med hhv 70 og 80 pst. av tilskuddet fordelt per elev	37
Figur 7.1	Dagens fordelingsnøkkel med underposter	39
Figur 7.2	Forslag til ny fordelingsnøkkel, variant A2 og A4.....	42
Figur 7.3	Fylkesvise konsekvenser målt i tilskudd per elev, dagens nøkkel etter reform, A2 og A4	42
Figur 7.4	Fordeling av 2018-tilskuddet etter fordelingsnøkkel A1	43
Tabeller		
Tabell 3.1	Fordeling til DKS og samlet pott inkludert overgangsmidler til skolekonsertordningen	15
Tabell 3.2	Dagens vektning og kriterier	15
Tabell 3.3	Poeng og grunnlag for beregning av infrastrukturindikator.....	18
Tabell 3.4	Direktekommuner per fylke	19
Tabell 6.1	Vurdering av dagens og alternativ utforming av infrastrukturkriteriet.....	29
Tabell 6.2	Vurdering av dagens utforming av arealkriteriet.....	31
Tabell 6.3	Vurdering av dagens utforming av utviklingsandel.....	32
Tabell 6.4	Fordelingsnøkkel A 1, A2, A3 og A4.....	33
Tabell 7.1	Vurdering av kriteriene i dagens modell	40

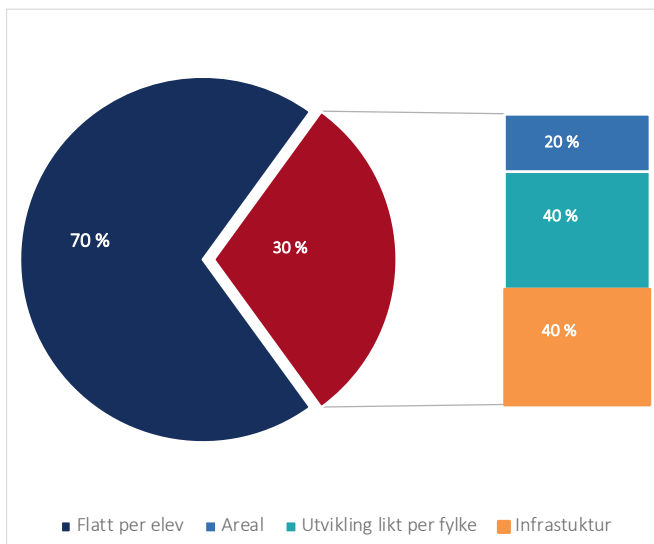
Sammendrag og konklusjoner

Kulturtanken er en etat for kunst og kultur til barn og unge i skolen. Kulturtanken fordeler i dag tippemidler til Den kulturelle skolesekken (DKS) etter en fordelingsnøkkel som tar hensyn til geografi, demografi og infrastruktur. Dagens fordelingsnøkkel fungerer i hovedsak godt, men har et forbedringspotensial. Vi anbefaler at deler av fordelingsnøkkel revideres og gjøres mer forutsigbar, transparent og uavhengig av regionreformen. Konsekvensene for tilskuddspottene er små, men vil gi noen omfordelinger av tilskuddsmidlene sammenliknet med utfallet av dagens fordelingsnøkkel.

Dagens fordelingsnøkkel

Dagens fordelingsnøkkel er vist i Figur S1. Som det framgår av figuren fordeles mesteparten av tilskuddet flatt per elev (70 prosent), men med en justeringspost på 30 prosent som kompenserer for geografiske og befolkningsmessige variasjoner.

Figur S1: Dagens fordelingsnøkkel med underposter

Dagens fordelingsnøkkel er vurdert med grunnlag i følgende vurderingskriterier:

- Målforankring: er fordelingsnøkkelens kriterier forankret i tilskuddets mål?
- Er hensynet til likhet slik det framkommer i St.meld.nr.8 (2007-2008) ivaretatt?
- Er fordelingsnøkkelens transparent og etterprøvbart?
- Gir fordelingsnøkkelens forutsigbarhet og langsiktighet?
- Er utfallet av fordelingsnøkkelens følsom for regionreformen?
- Effektivitetskriteriene, inkludert risiko for målforskyvning – er dagens fordelingsnøkkel effektiv

Vi konkluderer med at dagens hovedkriterium fungerer og tilfredsstillende kravene til en effektiv, forutsigbar og transparent modell, som også er uavhengig av regionreformen. Det samme gjelder

for utformingen av arealkriteriet. Disse kriteriene anbefales videreført, men vektingen av kriteriene kan vurderes.

Tilskuddet som fordeles flatt per fylke foreslås fjernet. Dagens infrastrukturtilskudd foreslås revidert til et tilskudd som fordeles etter bosettingsmønster, der elever som bor i spredtbebygde områder tildeles et likt tillegg i tilskuddet per elev, uavhengig av fylke/region.

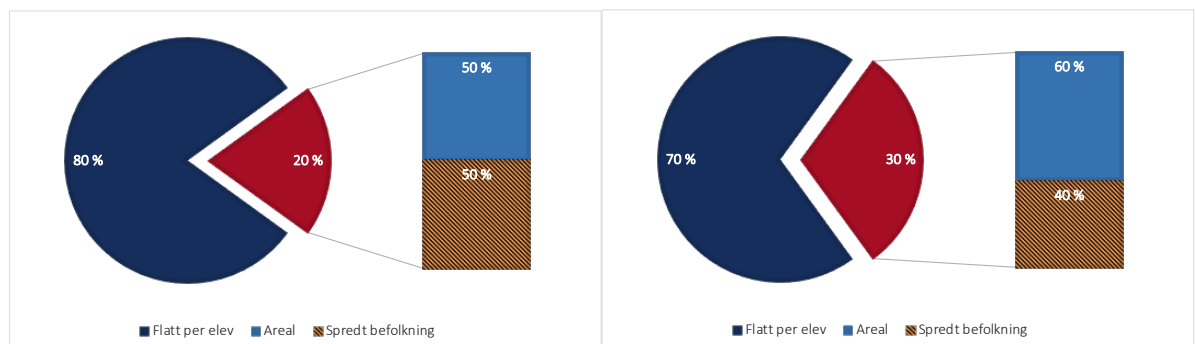
Dagens modell inkluderer fordeling av spillemidler til 12 kommuner. Disse kommunene omtales som direktekommuner og får, som navnet indikerer, tildelt spillemidler direkte fra Kulturtanken. Fordelingen til direktekommunene bygger historiske tall som kan føres tilbake til de respektive fylkenes fordeling til direktekommuner i eget fylket. Direktekommunene er kjennetegnet ved at de er blant de største, eller største kommune i fylket målt i folketall. Utfallet av dagens fordelingspraksis gir noen uforklarte variasjoner i tilskudd per elev på tvers av fylkene. Variasjonene kan ikke begrunnes i sentralitet, befolkningsspredning eller andre hensyn som kan begrunne korrigeringer av tilskudd per elev. Vi har ikke funnet rasjonale for variasjonene mellom direktekommunene, og heller ikke funnet målforankringen for fordelingen til mellom disse kommunene og de respektive øvrige fylkenes øvrige kommuner. Fordelingen til direktekommunene har dermed ikke den samme klare målforankringen som ligger til grunn for dagens fordelingsnøkkel, og det er heller ikke transparent hvilke vurderinger som ligger til grunn for variasjonene mellom direktekommunene seg imellom, eller mellom direktekommunene og andre kommuner innad i fylkene.

Forslag til ny fordelingsnøkkel

Vi foreslår at tilskuddet som fordeles flatt per elev som et minimum beholdes på dagens nivå, men med en mulig økning til 80 prosent av det totale tilskuddet. De resterende to postene i vårt forslag kan vektes på ulike måter. Figur S2 viser ett forslag med en 50/50 fordeling og ett med en 60/40 fordeling.

Forslaget til ny fordelingsmodell er uavhengig av utfallet av regionreformen, den har en tydeligere målforankring og er dermed med transparent enn dagens modell. Fordelingen av tilskudd etter den nye modellen vil være etterprøvbare, og så lenge modellen ligger fast, vil tilskuddene også være så forutsigbare som mulig gitt årlige tildelinger fra spillemidlene.

Figur S2: Forslag til ny fordelingsnøkkel, variant A2 og A4

Konsekvensene av ulike fordelingsnøkler er beregnet og sammenliknet med dagens fordelingsnøkkel. En omlegging vil gi noen omfordelinger sammenliknet med 2018. Det bør derfor legges opp til

overgangsordninger der det gis informasjon til tilskuddsmottakerne i god tid om konsekvensene av en omlegging.

Vi foreslår følgende prosess for å fastsette den endelige vektingen av kriteriene:

- i. Hovedkriteriets andel fastsettes (flatt etter antall elever). Vi foreslår at dette kriteriet vektet likt (70 prosent) eller noe høyere (inntil 80 prosent) enn i dagens nøkkel.
- ii. Den interne vektingen mellom de to øvrige kriteriene fastsettes. Fylkes areal og befolkningsstruktur målt gjennom andelen av befolkningen som bor utenfor tettbebygde områder, gir til sammen en indikator som kompenserer for variasjoner på tvers av fylkene med kostnadskonsekvenser for tilbudet under DKS.
- iii. Det vurderes om deler av den totale potten, f.eks det som tilsvarer dagens utviklingstilskudd (20 prosent av totalpotten) tas ut av fordelingsnøkkel og disponeres som en satsnings/utviklingspost der Kulturtanken definerer satsningsområder.
- iv. Direktekommunene bør få samme tilskudd per elev som fylkene, uten ytterligere tilskudd fra de øvrige kategoriene. Dette begrunnes med at disse kommunene gjennomgående er blant de største i fylket målt i befolkning, og dermed ikke har samme grad av befolkningsmessige og geografiske ulemper som de øvrige tilskuddskategoriene har til hensikt å korrigere for.

1 Innledning

Kulturtanken; Den kulturelle skolesekken Norge (DKS), er en etat for kunst og kultur til barn og unge i skolen. Etaten er underlagt Kulturdepartementet, og har det nasjonale ansvaret for DKS. DKS er kjernen i regjeringens politikk for kulturformidling til barn og unge. Kulturtanken ble etablert i 2016, som et resultat av at Rikskonsertene og sekretariatet for Den kulturelle skolesekken ble slått sammen.

Målene for Kulturtanken i 2018 er:

2. Effektiv og god forvaltning og styringsstruktur i Den kulturelle skolesekken
3. Høy kunstnerisk og formidlingsmessig kvalitet på tilbudet i Den kulturelle skolesekken innen alle kunstretninger som samspiller med skolens læreplaner
4. Samarbeid med kultur- og utdanningssektor om innhold og kvalitet i Den kulturelle skolesekken

Målene skal bidra til departementets overordnede mål for bevilgninger til kulturfomål, og følges opp gjennom styringsdialogen. Departementet har fastsatt hvilke styringsparametre som beskriver hvordan Kulturtanken skal nå sine mål. Departementet definerer også resultatmål for virksomheten.

Kulturtanken ivaretar som nevnt det nasjonale ansvaret for Den kulturelle skolesekken, og forvalter spillermidler til DKS-ordningen. Tilskudd til Den kulturelle skolesekken for 2018 bevilges av overskuddet i Norsk Tipping AS til kulturformål, fordelt ved kongelig resolusjon etter avholdt generalforsamling i Norsk Tipping.

Kulturtanken fordeler i dag spillemidler etter en «arvet» fordelingsnøkkel, og så derfor et behov for å vurdere, og eventuelt revidere, fordelingsnøkkel som brukes i dag. Dagens fordelingsnøkkel tar hensyn til geografi, demografi og infrastruktur. Grovt sett går om lag en tredel av midlene som fordeles til kommunene og lokale aktiviteter, en tredel forvaltes av fylkeskommunene til produksjon, innkjøp av produksjoner og formidling av tilbudet. Den siste tredelen kan fylkeskommunen i utgangspunktet forvalte fritt etter egne vurderinger, men innfor de målområdene og føringene som er gitt av formålet med tildelingen.

Vista Analyse har på oppdrag fra Kulturtanken vurdert den eksisterende fordelingsnøkkel, og utarbeidet alternative fordelingsnøkler som et innspill til Kulturtankens videre arbeid på området. Vi har tatt utgangspunkt i at en eventuell ny fordelingsnøkkel skal opprettholde *likhetsprinsippene* i St.meld. nr. 8 (2007-2008). Fordelingsnøkkel må også følge fastsatte krav for tildelinger fra spillemidlene.

1.1 Organisering av rapporten

I kapittel 2 gir vi en kort presentasjon av Den kulturelle skolesekken før vi i kapittel 3 går gjennom dagens fordelingsnøkkel. I kapittel 4 redegjør vi for innspill gitt på en workshop der erfaringer fra dagens fordelingsnøkkel og vurderingskriterier for en eventuell ny fordelingsnøkkel ble diskutert. I kapittel 5 går vi gjennom krav til en fordelingsnøkkel avledet formålet med DKS, regelverk og innspill fra workshopen. Deretter bruker vi kravene, utformer og vurderer alternative fordelingsnøkler i kapittel 6, før vi konkluderer og gir våre anbefalinger i kapittel 7.

2 Den kulturelle skolesekken

For å kunne vurdere og utforme en fordelingsnøkkel for tilskudd til et område, er det nødvendig med kunnskap om hvilke formål tilskuddet skal støtte opp under. Vi gir en kort presentasjon av *Den kulturelle skolesekken*. For en grundigere omtale av mål og politiske føringer vises det til St.meld.nr.8 (2007-2008).

2.1 Formål og målgruppe

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Gjennom ordningen skal elevene og skolene få muligheter til å oppleve, og gjøre seg kjent med, og utvikle forståelse for profesjonelt kunst- og kultuttrykk av alle slag. Kulturtilbudene skal være av høy kvalitet og vise hele bredden i kulturuttrykk innenfor:

- Scenekunst
- Visuell kunst
- Musikk
- Film
- Litteratur
- Kulturarv

Målgruppen for ordninger er alle elever fra 1.-10. trinn på grunnskolen og fra 1.-3.trinn på videregående skole.

2.1.1 Mål og prinsipper

Målene for Den kulturelle skolesekken er:

- Å medvirke til at elever i skolen får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud
- Å legge til rette for at elever i skolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- Å medvirke til å utvikle helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringa av skolen sine læringsmål

Den er nedfelt noen prinsipper for Den kulturelle skolesekken som ordningen kontinuerlig skal vurderes på. Hovedtrekkene i prinsippene er;

- Den kulturelle skolesekken skal være en varig ordning for skoleelever.
- Den kulturelle skolesekken skal inkludere alle elever i grunnskolen og videregående opplæring, uavhengig av hvilken skole de går på, og økonomisk, sosial, etnisk og religiøs og bakgrunn.
- Realisere mål i læreplanverket
- Høy kvalitet: Elevene skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbud med høy kunstnerisk kvalitet.

- Den kulturelle skolesekken skal omfatte ulike kunst- og kulturuttrykk med røtter i et mangfold av kulturer og fra ulike tidsperioder.
Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv skal være representert i Den kulturelle skolesekken. Det skal være variasjon i formidlingsmåtene.
- Elevene skal sikres et regelmessig tilbud på alle klassetrinn.
- Arbeidet med Den kulturelle skolesekken skal skje i et godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivå. Det skal sikrest god forankring og tid til planlegging i skolen.
- Opplæringssektoren har ansvaret for å legge til rette for elevene, mens kultursektoren har ansvaret for kulturinnholdet i Den kulturelle skolesekken og for å informere om innholdet i god tid.
- Den kulturelle skolesekken må forankres lokalt, i den enkelte skolen, kommunen og fylket.

Se Stortingsmelding nr. 8 (2007-2008): "Kulturell skolesekk for framtida" for nærmere beskrivelse av mål og prinsipper.

2.2 Organisering og finansiering

Den kulturelle skolesekken er et samarbeidsprosjekt mellom kultur- og opplæringssektoren på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, og omfatter skoler i Norge. Fylkeskommunen er ansvarlig for den regionale koordineringen. Det er stor variasjon i hvordan skolesekken er organisert på regionalt og lokalt nivå.

Den kulturelle skolesekken finansieres av spillemidler, etter at overskuddet fra Norsk Tipping er fordelt på vårparten. Midlene fordeles av Kulturtanken til fylkeskommunene etter en fordelingsnøkkel (jf kapittel 3). I tillegg er det noen kommuner som har tatt ansvaret for å administrere skolesekken selv, og som tildeles tippemidler direkte. Disse kommunene omtales som direktekommuner. Spillemidlene skal gå til kunst og kultur. Administrasjonen dekkes av fylkeskommunene, i tillegg er det flere fylkeskommuner og kommuner som legger til ekstramidler til produksjon av kunst og kultur. Den samlede innsatsen til den Den kulturelle skolesekken er derfor langt større enn potten med spillemidler.

3 Dagens fordelingsnøkkel

I dette kapitlet gis det en kort presentasjon av dagens fordelingsnøkkel, der vi også viser hvordan de ulike kriteriene slår ut på fylkesnivå. Kapitlet starter med gjennomgang av hvilke føringer og regelverk som gjelder for tilskuddsordningen, før fordelingsnøkkelens gjennomgås.

Kapitlet er deskriptivt i den forstand at det ikke gjøres vurderinger av utformingen av dagens fordelingsnøkkel

3.1 Kort om spillemidlene fra Norsk Tipping

Hovedfordelingen av spillemidler til kulturformål fastsettes av Kongen i statsråd, etter at generalforsamlingen i Norsk Tipping AS er avholdt. Fordelingen omtales i Statsbudsjettet (Prop.1S). Fordelingen til kulturformål var i 2016 på 730,5 millioner kroner. Det samme beløpet ble tildelt i 2017 og 2018.

Tilskuddet til DKS var i 2016 på 210 millioner kroner, med en økning til 213 millioner kroner i 2017. I følge Prop. 1 S(2017-2018) er tildelingen til DKS økt i 2018 til 254 millioner kroner som følge av omleggingen av skolekonsertordningen. I forslaget for 2019 (Prop. 1 S, 2018-2019) er disse midlene tatt ut av tilskuddet som går via Kulturtanken.

Tilskuddet til DKS forvaltes av Kulturtanken. Kulturtanken er et statlig organ og er således underlagt statens økonomireglement (Finansdepartementet, 2015). Spillemidlene til DKS fordeles videre til fylkeskommuner og kommuner i DKS-ordningen etter en fordelingsnøkkel som tar hensyn til elevtall i grunnskole og videregående skole, geografiske avstander og infrastruktur. Kommuner som tildeles midler direkte omtales som direktekommuner. Disse kommunene må styre sitt eget DKS tilbud, og det kreves at de har på plass et «kompetent mottaksapparat, slik at målene nås og midlene forvaltes på en ressurseffektiv måte» (tildelingsbrevene).

Spillemidlene var i utgangspunktet rettet mot produksjon og gjennomføring, og kunne ikke brukes til administrasjon. Denne restriksjonen er det nå lempet på ved at det er åpnet for at deler av tildelingen kan benyttes til administrasjon. Formålet med tildelingen er kunst og kultur for barn og unge. Kulturtanken har ansvaret for å følge opp at spillemidlene brukes slik at formålet oppnås.

3.1.1 Forankring i økonomireglementet

Vi legger til grunn at fordelingsmodellen skal forankres i Økonomireglementets bestemmelser (Finansdepartementet, 2015). Punkt 6.2.1.1. i dette reglementet angir følgende hovedelementer som skal inngå i en tilskuddsordning:

1. mål og målgruppe for ordningen
2. kriterier for måloppnåelse
3. tildelingskriterier, herunder beregningsregler
4. regler om oppfølging og kontroll

Økonomiregelverket pålegger departementet å nedfelle disse punktene, i tillegg kan det også nedfelles et femte punkt – evaluering - i regelverket for ordningen. I vår vurdering av mulige fordelingsnøkler har vi i første rekke forholdt oss til punkt 2 og 3. Hvorvidt punkt 4 berøres handler i hovedsak om endringene som gjøres i tildelingsnøkkelene får konsekvenser for hvordan oppfølgingen og kontrollen med ordningen bør være.

3.2 Dagens fordelingsnøkkel

Total pott til fordeling til DKS for perioden 2016-2018 er vist i følgende tabell:

Tabell 3.1 Fordeling til DKS og samlet pott inkludert overgangsmidler til skolekonsertordningen

	2018	2017	2016
Total pott til fordeling	285 000 000	268 500 000	264 626 131
Hvorav fordelt til DKS	254 115 483	213 000 000	210 156 000

Kilde: Regneark fra Kulturtanken

I dagens fordelingsnøkkel inngår følgende variable: elevtall i grunnskole og videregående skole, infrastruktur, areal og utviklingsbehov. Variablene har ulik vektning. Vektning og kriteriene som brukes i dagens fordelingsnøkkel er vist i Tabell 3.2.

Tabell 3.2 Dagens vektning og kriterier

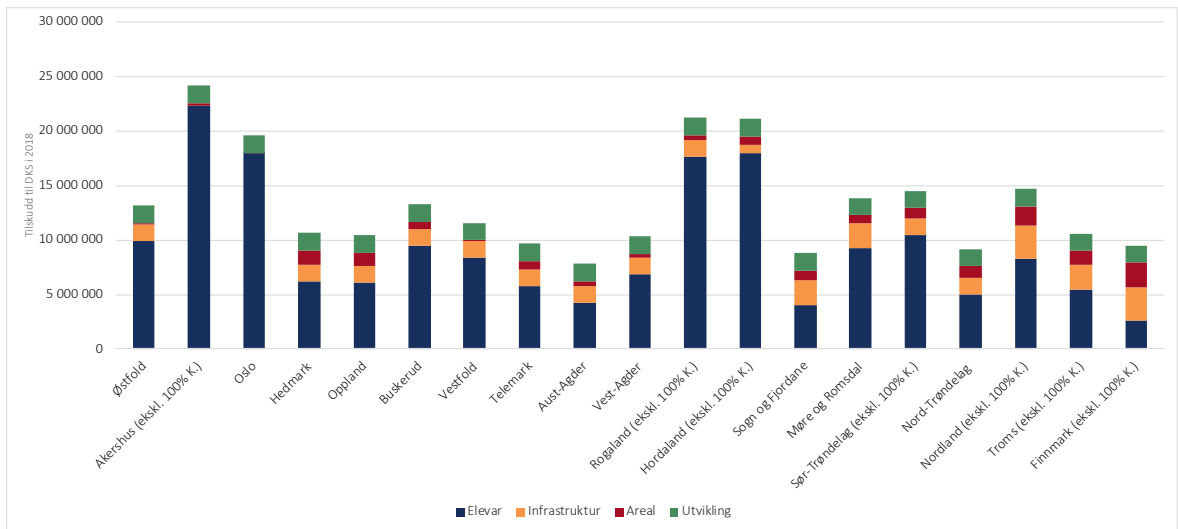
Nøkkel/kriterium	Vektning i underpost	Andel av totalpotten	Enkeltpostens andel av totalen
Flatt per elev	70 %	70 %	70 %
Infrastruktur	40 % (av 30%)	30 %	12 %
Areal	20 % (av 30%)		6 %
Utvikling (likt per fylke)	40 % (av 30%)		12 %

Kilde: Regneark fra Kulturtanken

Vi ser at kriteriet som fordeles likt per elev er den desidert største potten, og at andelen som deles likt per fylke (utvikling) og andelen som fordeles etter geografiske kriterier (areal og infrastruktur) teller likt. Et fylke som kommer høyt på kriteriene areal og infrastruktur og som har relativt sett få elever, vil få et høyt tillegg per elev dersom vi regner tilskuddet fra disse kriteriene per elev. I og med at alle fylkene får samme kronebeløp fra utviklingskriteriet, vil de små fylkene målt i befolkningsstørrelse, få et større tillegg per elev enn de store fylkene. Selv om 70 prosent av totalpotten fordeles flatt per elev, kan de øvrige kriteriene som til sammen er vektet med 30 prosent, gi store utslag i samlet tilskudd per elev (jf. Figur 3.2).

Figur 3.1 viser hvordan tilskuddet til DKS fordelte seg i 2018, og hvor stor andel av fylkes tildeling hvert enkelt kriterium representerer.

Figur 3.1 Fylkesfordeling DKS-tilskudd 2018 (inkludert direktekommune)

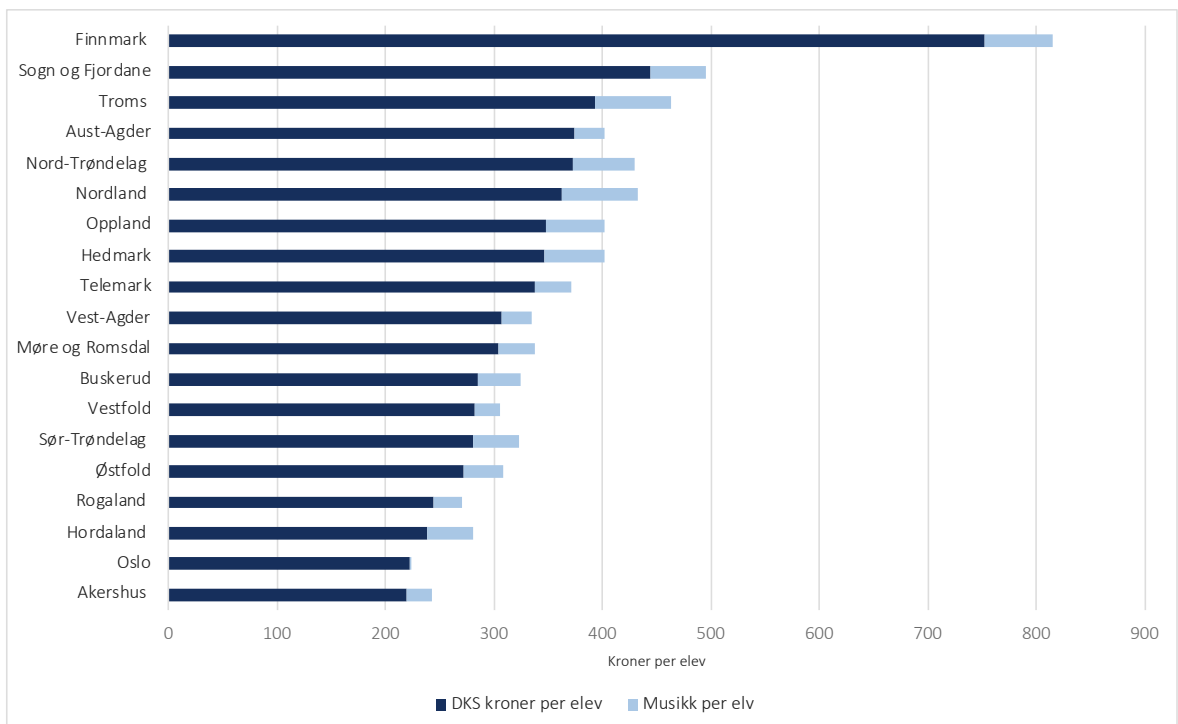

Kilde: Regneark fra Kulturtanken

Direktekommunene er inkludert i oversikten over. Vi ser av figuren over at Finnmark kommer dårlig ut på kriteriet som fordeles per elev, og at de øvrige kriteriene representerer en stor andel av tildelingene. Dette i motsetning til Oslo og Akershus som kommer godt ut på kriteriet som fordeles per elev.

I Figur 3.2 har vi fordelt 2018-tilskuddet per elev per fylke. Finnmark skiller seg ut. Dette følger av at de har få elever å fordele utviklingstilskuddet på, og at de også kompenseres gjennom areal- og infrastrukturdelen (jf. Figur 3.4)

Figur 3.2 Tilskudd til DKS fordelt per elev per fylke (2018)

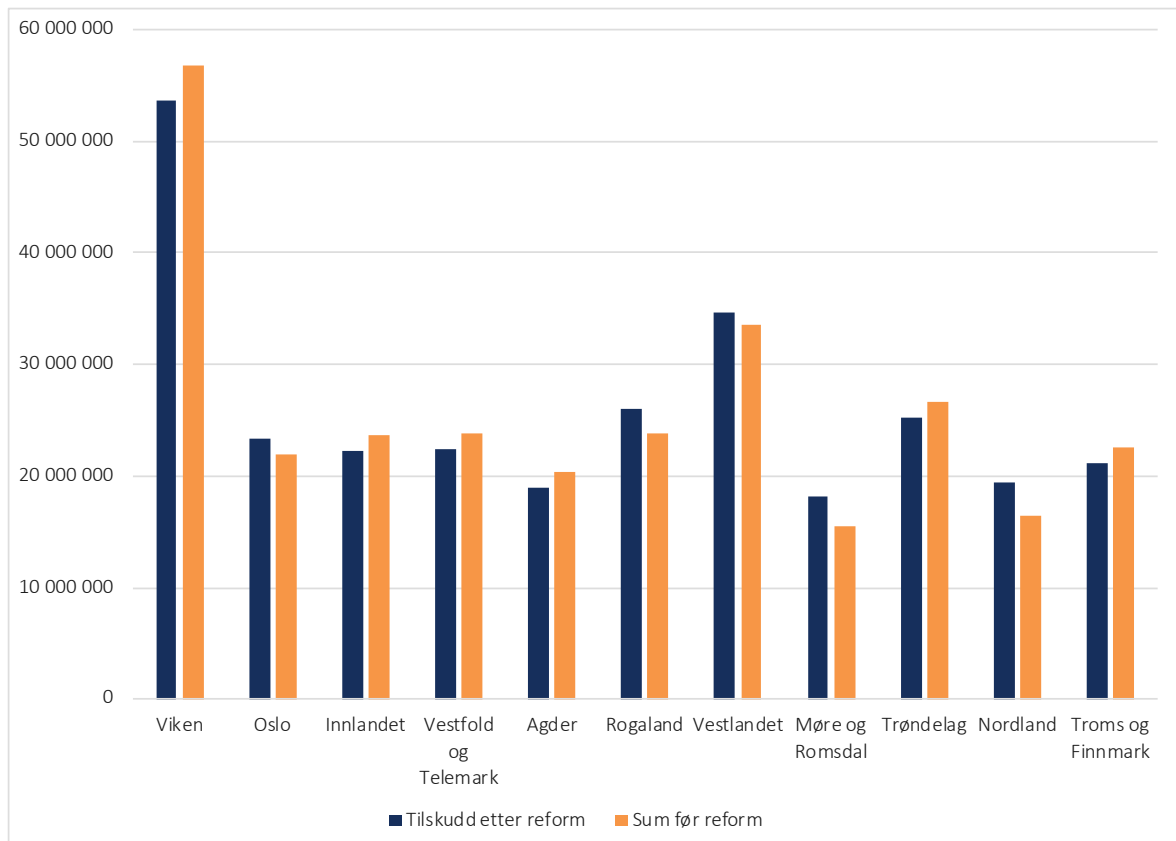

Kilde: Regneark fra Kulturtanken

3.2.1 Dagens fordelingsnøkkel etter fylkesreformen

I Figur 3.3 viser vi fordelingen mellom fylkene etter fylkesreformen der dagens fordelingsnøkkel er brukt (blå søyler) og sammenliknet med summen av det fylkene som inngår i hvert av de fylkene ville fått før reformen. Forskjellen før og etter reformen skyldes at fylker som slås sammen får et lavere utviklingstilskudd som følge av det gis et likt tilskudd per fylke, og de får et lavere tilskudd på infrastrukturkomponenten som følge av at det også fordeles per fylke, men i ulike kategorier.

Figur 3.3 Fordeling av DKS-tilskudd (285 mill kroner) før og etter fylkesreformen

Fylker som ikke slås sammen får en økning i tilskudd som følge av at det blir færre fylker og dermed en større andel til hvert fylke på kriteriene som er knyttet til fylke. Tilskuddsandelen som fordeles per elev blir denne samme før og etter reformen. Direktekommunene er inkludert i figuren.

3.3 Nærmere om kriteriene areal og infrastruktur

Under kriteriet infrastruktur gis hvert fylke en indikator som går fra 0 til 20. Indikatorene summerer seg til 200. I vektingen av denne indikatoren som utgjør 12 prosent av den samlede potten, får hvert fylke en andel basert på infrastrukturindikatoren delt på summen av alle infrastrukturindikatorene. Nordland og Finnmark har 20 poeng, og får da 20/200, dvs 10 prosent hver at den andelen som fordeles under dette kriteriet. Hele 11 fylker får 10 poeng på denne indikatoren og får da 10/200 deler av potten, dvs 5 prosent hver. Tre av fylkene får 15 poeng, mens to får null poeng og ett fylke får fem poeng.

Poengene beregnes utfra hvor mye av fylkes samlede areal som er i bruk. Dataene hentes fra SSB. Tabell 3.3 viser arealbruk og poeng for fylkene i 2018-tilskuddet.

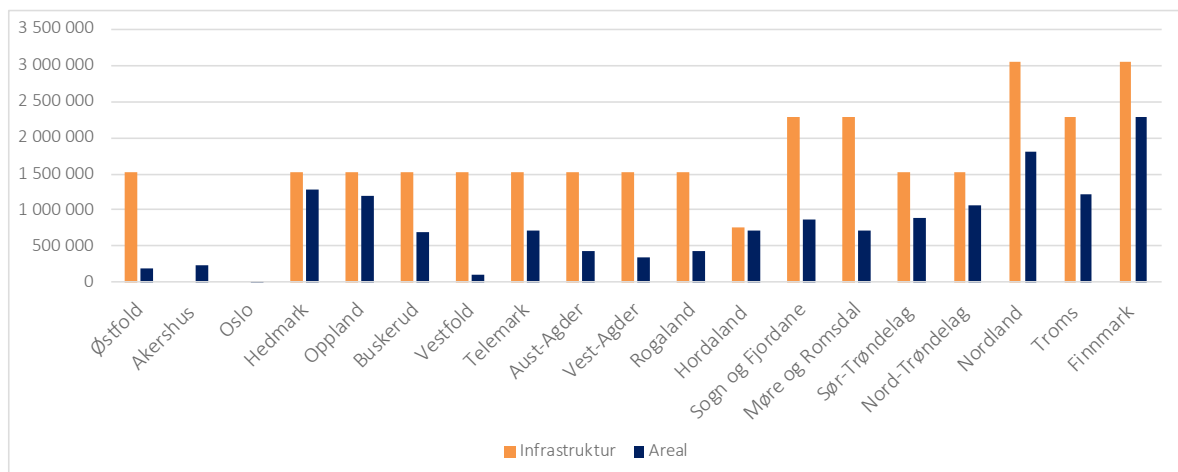
Tabell 3.3 Poeng og grunnlag for beregning av infrastrukturindikator

Poeng	Arealbruk	Fylker i 2018-fordelingen
20	<1%	Nordland, Finnmark
15	1% - 3%	Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Troms
10	3% - 5%	Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
5	5% - 15%	Hordaland
0	>15%	Akershus, Oslo

Kriteriet areal bygger også på data fra SSB. For å beregne fylkenes respektive andeler av denne indikatoren beregnes den relative arealandelen hvert fylke representerer av fylkenes samlede areal.

Figur 3.4 viser hvordan kriteriene areal og infrastruktur slår ut i kronebeløp i 2018-fordelingen.

Figur 3.4 Fylkesfordelte DKS-tilskudd etter kriteriene infrastruktur og areal, 2018 (NOK).

3.4 Direktekommunene

Direktekommuneordningen får tildelt tilskuddsmidler under DKS-ordningen direkte uten at midlene går via fylkeskommunen. Kommunene får med dette ansvaret for hele tilbudet i Den kulturelle skolesekken i kommunes egne grunnskoler. Videregående skoler er fylkeskommunale. Direktekommunene har gjennom søknad og tilsagn fra departementet selv valgt å ta hele ansvaret for å administrere skolesekk-satsing og tilhørende aktiviteter i egen kommune. Per i dag er det registrert 12 direktekommuner, jf. Tabell 3.4.

Tabell 3.4 Direktekommuner per fylke

Akershus	Rogaland	Hordaland	Sør-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark
Asker	Karmøy	Bergen	Trondheim	Bodø	Tromsø	Alta
Bærum	Stavanger					
Eidsvoll						
Lørenskog						
Ås						

Tilskuddene til direktekommunene trekkes fra de respektive fylkenes tilskudd.

Vilkåret for å bli direktekommune er at kommunen er i stand til å sikre at de kan forvalte ordningen. Det må dokumenteres gjennom en plan som viser at kommunen fyller kravene, herunder at vil følge prinsippene som er nedfelt i Stortingsmeldingen (St.meld.nr.8, 2007-2008), jf avsnitt 2.1.1.

Kulturtanken har fra 2017 vurdert planene og hvorvidt kommunene tilfredsstillt kravene som er satt til direktekommunene. Dette ble tidligere gjort at fylkeskommunene. Ordningen med direktekommuner går tilbake til 2001 da Bergen og Tromsø ble opprettet som de første direktekommunene. De ferskeste direktekommunene er fra 2016; Asker, Bærum og Ås.

Tildelingen til direktekommunene ser i noen grad ut til å være historisk betinget, men korrelerer også med kommunenes elevandel i fylket. Direktekommunene er blant de største, eller den største, kommunen i sine respektive fylker.

3.5 Oppsummering

Antall elever er det tyngste kriteriet i dagens fordeling og representerer 70 prosent av tildelingene. I denne delen teller samtlige elever likt, uavhengig av egenskaper ved kommunen.

Utvikling er i praksis et fylkestilskudd som i dag gis flatt med et likt beløp per fylke. I dagens fordelingsnøkkel fordeles 12 prosent av de samlede midlene med et likt kronebeløp per fylke. Hvordan dette tilskuddet skal fordeles ved fylkessammenslåinger kan være et tema for diskusjon.

Infrastruktur teller i dag 12 prosent fordelingsnøkkelen. Infrastruktur beregnes etter en indikator der fylkene grupperes i fem kategorier (jf. Tabell 3.3)

Areal fordeles som en lineær funksjon av fylkenes andel av samlet areal for samtlige fylker.

Figur 3.5 illustrerer hvordan dagens fordelingsnøkkel er satt sammen på aggregert nivå.

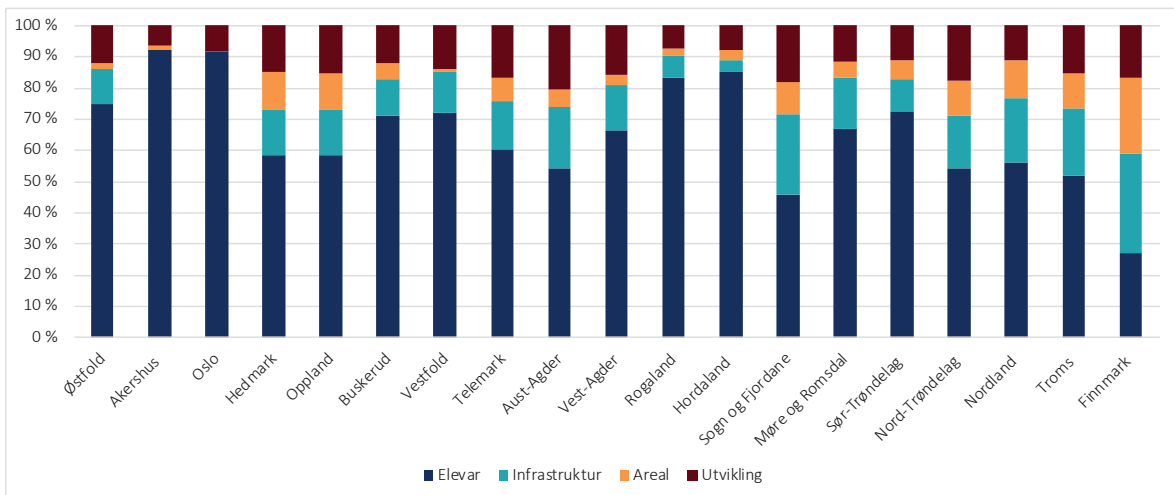
Figur 3.5 Fordelingsnøkkel DKS; vektning av kriterier

Kriteriene er utformet slik at det skal fange opp variasjoner mellom fylkene langs dimensjonene befolkning, areal og hvor stor andel av fylkes areal som er bebygd. Grunnlaget for samtlige kriterier hentes fra SSB og er således å betrakte som tekniske som tilskuddsmottaker ikke kan påvirke. I tillegg gis det et likt kronebeløp per fylke. Denne delen av potten kompenseres således for eventuelle smådriftsulempet fylker med en lav befolkning eventuelt har, og moderer dermed hovedkriteriet der alle elever teller likt.

Kriterienes prosentvise andel i hvert enkelt fylke er vist i Figur 3.6. Vi ser at kriteriene slår ut forskjellig på tvers av fylkene. En endring i fordelingsnøkkelens må derfor forventes og å få konsekvenser for fordelingen av potten på tvers av fylkene.

Figur 3.6 Kriterienes andeler per fylke

4 Erfaringer og innspill

For å kunne vurdere og gi innspill til utformingen av en ny fordelingsnøkkel, har vi hentet inn erfaringer og synspunkter på dagens fordelingsnøkkel. Dette er gjort gjennom en workshop med prosjektets referansegruppe der sentrale problemstillinger ble diskutert.

I dette kapitlet oppsummerer vi innspillene og vurderingene som anses som mest relevante for det videre arbeidet med en fordelingsnøkkel for DKS.

4.1 Mål og oppfølging av økonomireglementet

Workshopen startet med en kort gjennomgang av kravene til tilskuddsordninger som følger av økonomireglementet (jf avsnitt 3.1.1).

Mål og målgruppe for DKS ble diskutert. Målet med tilskuddet og DKS viste seg å være godt forankret hos tilskuddsmottakerne. Fylkenes målsettinger på området samsvarer også med målene for DKS selv om prioriteringene på tvers av fylkene trolig kan variere noe fra år til år. Det ble også pekt på at mål og målgrupper er godt beskrevet i ulike Stortingsmeldinger og –proposisjoner, og at det derfor var klart hvilke mål tilskuddet skal bygge opp under.

Mest mulig, og best mulig kunst til elevene, økt kvalitet på kunsten som formidles, og det å sikre alle barn og unge tilgang til et bredt spekter kulturopplevelser av høy kvalitet, ble trukket fram som de sentrale målene med tilskuddsordningen. Høy kvalitet og mest mulig for pengene synes å være utgangspunktet for tilskuddsmottakernes arbeid.

Resultatene fra diskusjonen viser at det er en felles forståelse av hva som ønskes oppnådd med tilskuddet og bekreftet også at tilskuddsmottakerne har sammenfallende mål som tilskuddsgiver. Det er dermed liten risiko for målkonflikter mellom forvaltningsnivåene. Derimot ble det vist til at tilskuddsrammen er liten i forhold til ambisjonsnivået, og at det derfor må være rom for å variere vektingen av ulike kunstformer over tid, og at denne vektingen også da vil kunne variere på tvers av landet dersom man ser på enkeltår.

4.1.1 Lite transparent, men i utgangspunktet rettferdige kriterier

Dagens ordning oppfattes som lite transparent. Fordelingskriteriene og beregninger ble oppfattet som lite tilgjengelig. Grunnprinsippene i fordelingsnøkkel ble vurdert som hensiktsmessig sett fra et overordnet nivå, men flere opplevde det som problematisk at de ikke selv kunne beregne hvor stor andel av tilskuddet de var berettiget. For fylker med mange direktekommuner kan det være spesielt utfordrende å beregne hvor mye som tilfaller fylkeskommunen. Det at endelig tildeling foreligger sent og at tilskuddet må brukes i budsjettåret det er gitt (med litt fleksibilitet), bidrar til å komplisere planleggingen. En større forutsigbarhet og en mer transparent fordelingsmodell ble fremmet som et ønske fra flere.

På spørsmål om dagens ordning var rettferdig, hvordan et krav om rettferdighet kan operasjonaliseres, var det konsensus om at utgangspunktet måtte være den enkelte elev, og deres

tilgang til et kvalitativt godt tilbud. Det var en stor grad av enighet om at likhetsprinsippet i St.meld. nr. 8 (2007-2008) måtte danne grunnlaget en operasjonalisering av rettferdig.

4.2 Likhetsprinsippet – innspill til vurdering

St.meld. nr. 8 (2007-2008) kan forstås som at alle barn og unge skal ha et likeverdig kulturtilbud med like muligheter til å oppleve kunst og kultur av høy kvalitet. Tilbudet skal også være likeverdig med det tilbudet voksne får.

“ Born og unge bør ha tilgang til eit kunst- og kulturtilbod som er likeverdig med det dei vaksne får. Møte med kunst og kultur gjennom heile oppveksten kan medverke til at born og unge får opplevingar og kunnskap som kan danne grunnlag for deira eigne kr

St.meld. nr. 8 (2007-2008)

Det presiseres også i Stortingsmeldingen at det Den kulturelle skolesekken i videregående opplæring skal sike et likeverdig tilbud for alle elever og tilbudet skal kjennetegnes av kvalitet og profesjonalitet. Ordningen skal også speile en satsning på kulturelt mangfold.

Det var konsensus i referansegruppen om at likhetsprinsippet må forstås med utgangspunkt i målgruppen barn og unge, og at det er en ambisjon at alle barn og unge har samme muligheter til å oppleve profesjonell kunst innen alle kunstarter. Samtidig erkjennes det at det ikke er mulig å gi alle barn og unge, uavhengig av bosted, det samme tilbudet.

For at barn og unge over hele landet skal få tilgang til et likeverdig tilbud som kjennetegnes av kjennetegnes av kvalitet og profesjonalitet, var det også enighet om at en fordelingsnøkkel må ta hensyn til reiseavstander og transportinfrastruktur innenfor et rimelig nivå. Gode produksjoner og utnyttelse av stordriftsfordeler ble også fremmet som et mulig tiltak som kunne bidra til at flere kunne få tilgang til varierte kunstformer med høy kvalitet. Areal- og infrastruktur er ivaretatt i dagens fordelingsnøkkel. Hvorvidt dette hensynet var på et riktig nivå, og om utformingen av kriteriene var hensiktsmessig, ble ikke drøftet.

Det ble pekt på at likhetsprinsippet også måtte ivareta integreringshensynet og at dagens fordelingsnøkkel ikke tar hensyn til den demografiske utviklingen, og at det var en svakhet at områder med stor innvandrerbefolkning ikke ble hensyntatt i tilskuddfordelingen. Hvorvidt det var hensiktsmessig at dette hensynet ble ivaretatt i en fordelingsnøkkel var det litt ulike synspunkter på.

4.3 Regionsreform og mest mulig nøytrale kriterier

Betydningen av den pågående regionreformen ble diskutert. Reformen vil pågå over noe tid og det endelige utfallet er ikke kjent. Det ble vist til at reformen har ulike konsekvenser mht regionstørrelse og endring fra dagens situasjon. Utviklingstilskuddet fordeles i dag med et likt beløp per fylkeskommune. Dette vil bety at fylker som slåes sammen vil få mindre enn de har i dag med mindre dagens fylkesfordeling opprettholdes.

Det ble stilt spørsmål om hvordan tilskuddet som i dag fordeles likt per fylke, og infrastrukturdelen skulle håndteres etterhvert som fylker ble slått sammen. Behovet for overgangsordninger der

fylkene tar med seg dagens andel inn i en ny sammenslutning, ble av flere vurdert som hensiktsmessig, samtidig som det også ble understreket at det ikke kunne være en varig løsning.

Det var konsensus om at en eventuell ny fordelingsnøkkel i utgangspunktet bør være uavhengig av regionreformen. Dette vil bidra til større forutsigbarhet for fylkeskommuner og kommuner som berøres av denne reformen, og også gi en mer robust og bærekraftig modell.

4.3.1 Styring av satsningsområder eller frihet til å prioritere lokalt?

Flere tok til orde for at fordelingsnøkkel burde gi rom for satsningsområder der dagens utviklingsdel kunne øremerkes utviklingsprosjekter. På den andre siden ble det vist til at øremerking av midler eller en satsningspott måtte fordeles etter søknad, eller en eller annen form for skjønn og prioriteringer fra Kulturtanken. Dette vil kunne øke administrasjonskostnadene og redusere ordningens transparens, men samtidig gi et potensial for å kunne utvikle nye produkter og løsninger som flere vil kunne ha nytte over tid. Flere viste til faren for uønskede tilpasninger for å karre til seg en større andel av potten dersom kriteriene i fordelingsnøkkel ikke er objektive.

Hvorvidt hver tilskuddsmottaker burde ha frihet til å prioritere innenfor rammen som følger av formålet med tilskuddet, eller om Kulturtanken skulle kunne legge føringer og stimulere enkelt målområder gjennom en egen satsningspott ble diskutert.

4.4 Direktekommunene

Tildelingens kriteriene til direktekommunene ble så vidt diskutert. Disse kriteriene ble vurdert som særdeles lite transparente. Det ble også stilt spørsmål ved om direktekommunene burde få tilskudd etter den samme fordelingsnøkkel framfor å få tilskudd basert på kommunens andel av fylkes skoleelever. Direktekommunene er store målt i befolkning, og har som regel også mer effektiv transportinfrastruktur enn fylket for øvrig og en høyere andel med bebygd areal enn fylket for øvrig. To ellers like kommuner som ligger i hvert sitt fylke vil dermed få ulike tilskudd. Er dette rettferdig? Enkelte reiste spørsmål mht hvorvidt det er hensiktsmessig med direktekommuner, men dette ble definert å ligge utenfor mandatet og ble dermed ikke diskutert.

4.5 Oppsummering; hensiktsmessig utgangspunkt

Basert på innspillene fra referansegruppen konkluderer vi med at hensynene kriteriene i dagens fordelingsnøkkel skal ivareta i all hovedsak oppfattes som rettferdige. Antall elever bør fortsatt være et tungt kriterium, og det var bred enighet om at bør tas hensyn til reiseavstander internt i fylket. Vektingen og utformingen av de enkelte kriteriene var ikke til diskusjon.

Dagens utviklingstilskudd som fordeles likt per fylkeskommune benyttes på samme måte som det resterende tilskuddet. Det ble stilt spørsmål ved hensiktsmessigheten og målforankringen til denne delen av tilskuddet. Flere åpnet for at det kunne vurderes en reell utviklingsdel i tilskuddet som da ikke ble fordelt etter en nøkkel basert på faste kriterier, men som kunne variere fra år til år.

Mest mulig forutsigbarhet er viktig for tilskuddsmottakerne. Forutsigbarhet i tildelingene er viktig for både effektivitet og kvalitet i tilbudsutviklingen, og er også viktig for gjennomføringen.

5 Vurderingskriterier

I dette kapitlet drøfter vi mulige krav til en fordelingsnøkkel. På et overordnet nivå må en fordelingsnøkkel som skal fordele DKS-tilskudd følge kravene gjengitt i avsnitt 3.1. Tilskuddsordningen bør utformes og fordeles sånn at den i størst mulig grad stimulerer til at målene for Den kulturelle skolesekken nås.

Utfordringen er at Den kulturelle skolesekken favner mange målområder, og også skal dekke hele landet.

I utformingen av en fordelingsnøkkel må det gjøres normative avveiiinger, i tillegg til faglige vurderinger. Vi presenterer våre forslag til vurderingskriterier for en fordelingsnøkkel for DKS. Veiingen av hensynene som ønskes ivaretatt er politiske valg som prinsipielt sett gjøres av tilskuddsgiver.

5.1 Formål og legitimitet

Den kulturelle skolesekkens legitimitet hviler på at alle barn inkluderes, uavhengig av bakgrunn og bosted.

Den kulturelle skolesekkens legitimitet i skolen og det politiske samfunnsoppdraget hviler helt og holdent på at alle barn inkluderes; at den gir alle barn som bor i Norge, uavhengig av nasjonalitet, geografi, økonomi og sosial bakgrunn, felles referanserammer og felles opplevelser. Kunst og kultur kan være uttrykk som overskrider normer, språk og sosial tilhørighet, og kan dermed leses som et demokratiseringsprosjekt som rekker langt utover det nasjonale - ut i verden.

Kunst er opplevelse, deltagelse og refleksjon som kan bidra til fellesskap, utfordre det etablerte og gi rom for utvikling og vekst i hver og en av oss. Kunst og kultur kan bidra til å utvikle en global forståelse for noe som er større enn en selv. (Kulturtanken.no)

Hensynet til likhet slik det framgår av St.meld.nr.8 (2007-2008) bør etter våre vurderinger ivaretas gjennom fordelingsnøkkelen. Dette tilsier at en «hodestøtte» per barn fortsatt bør være en del av fordelingsnøkkelen. I tillegg er det rimelig at det kompenseres for avstander/reisekostnader og eventuelle smådriftsulemper som følger av tilbudene som gis i befolkningssvake områder må forventes å ha færre deltagere som følge av lavere elevtall.

5.2 Effektivitet og måloppnåelse

Kostnadseffektivitet er et begrep som brukes for å vurdere kostnadene ved et virkemiddel. Kostnadene ved å forvalte en tilskuddsordning, kontrollere at pengene brukes riktig, mottakers kostnader til eventuelle søknader og rapportering, må vurderes i forhold til tilskuddets størrelse og hvilke effekter som oppnås. En tilskuddsordning er kostnadseffektiv når målet ved tilskuddsordningen oppnås til så lave kostnader som mulig.

Styringseffektivitet er et begrep som brukes for å vurdere om målet ved en tilskuddsordning nåes med en rimelig grad av sikkerhet. I tilfeller der det er sammenfall mellom tilskuddsgiver og tilskuddsmottakers mål, er det vanligvis lav risiko for målforskyvninger og dermed også høy sannsynlighet for at tilskuddet brukes i tråd med de overordnede målene. Med sammensatte og til dels brede målområder der det er nødvendig å prioritere innenfor målområdet, kan lokale prioriteringer føre til at det blir større variasjoner i prioriteringene enn det som er ønskelig sett fra tilskuddsgiveres side. Styringseffektivitet er derfor relevant å vurdere selv om det ikke er målkonflikter mellom tilskuddsgiver og tilskuddsmottaker.

Tilskuddsordninger kan i noen tilfeller utløse utilsiktede aktiviteter hos målgruppen. Eksempler på utilsiktede aktiviteter kan være ulike former for tilpasninger for å karre til seg en større andel av tilskuddet enn man i utgangspunktet er berettiget til. I tilskuddsordninger der tilskuddene kun fordeles etter objektive, ikke påvirkbare kriterier, er risikoen for såkalte tilkarringskostnader vanligvis ikke til stede.

Lav risiko for målforskyvninger

Med målforskyvninger menes at tilskuddsmottaker bruker deler av tilskuddet på andre målområder enn de(t) som er satt for tilskuddet, eller gjør andre prioriteringer innenfor en ordning enn det som følger av tilskuddets formål. Basert på vurderinger og innspill fra referansegruppen, er risikoen for vesentlige målforskyvninger begrenset. Referansegruppen viste at de var godt kjent med målformuleringen i Stortingsproposisjonen og føringene i tildelingsbrevene. Det synes heller ikke å være vesentlige målkonflikter mellom de målene som er satt av Stortinget og tilskuddsmottaker. Derimot ble det pekt på at ambisjonsnivået for tilskuddene er høyt, og at det kan være utfordrende å tilby høykvalitets kunst innen alle kunstarter i løpet av ett år. Det er derfor nødvendig å prioritere, og å se aktivitetene i et lengre tidsperspektiv enn ett budsjettår av gangen. Ved å la Kulturtanken disponere en satsningspott vil det potensielt kunne utløses stordriftsfordeler, samtidig som det også kan bidra til bedre læring på tvers av fylkene. På den andre siden vil risikoen for tilkarringskostnader og skjevfordeling mellom fylkene øke dersom deler av potten gjøres søknadsbasert. Tilkarringskostnader kan også oppstå dersom Kulturtanken velger tiltak/satsninger i ett eller flere områder som gis utviklingstilskudd med formål om å utvikle tilbud som hele landet potensielt kan ha nytte av. Det kan da oppstå konkurranse om å utvikle støtteberettigede utviklingsprosjekter, og med dette også aktiviteter for å vinne fram med eget prosjekt. Gevinsten ved å styre deler av potten mot prioriterte satsningsområder og utviklingsprosjekter må da vurderes i forhold til risikoen og kostnadene ved dette.

Avveining mellom kostnads- og styringseffektivitet

Det må gjøres en avveining mellom hensynet til kostnads- og styringseffektivitet. Størrelsen på potten som er til fordeling, kombinert med ambisiøse mål, tilsier at hensynet til kostnadseffektivitet bør vektlegges tyngre enn hensynet til styringseffektivitet i tilfeller der det ikke er vesentlige målkonflikter mellom tilskuddsgiver og tilskuddsmottaker. For å ivareta hensynet til innovasjon og utvikling, kan det likevel være hensiktsmessig at en del av potten brukes til å stimulere satsninger der sentralledet, eller tilskuddsgiver legger føringer der styringseffektivitet prioriteres framfor kortsiktig kostnadseffektivitet.

5.3 Transparent og forutsigbarhet

Tilbudsutviklingen krever planlegging og flere av tilbudene og aktivitetene går over flere år. Årlig budsjetteringer der tilsagn også kan komme sent bidrar til økt gjennomføringsrisiko, noe som isolert sett øker kostnadene ved tilbudsutviklingen. En transparent fordelingsnøkkel som gir forutsigbarhet og som ligger mest mulig fast over tid, vil kunne bidra til å økt effektivitet og samtidig tilrettelegge for best mulig kvalitet per brukte krone.

5.3.1 Uavhengig av regionreformen

Regionreformen vil endre det regionale nivået og sammensetningen av fylkene slik vi kjenner de i dag. Regionreformen fases også inn i forskjellig tid på tvers av landet. For at en eventuell ny fordelingsnøkkel skal være robust for endringer i dagens fylker, bør den etter vår vurdering utformes slik at utfallet blir uavhengig av utfallet av regionreformen. Dersom fordelingsnøkkelene ikke gjøres uavhengig av regionreformen, bør det vurderes overgangsordninger for fylker som slår seg sammen.

5.4 Oppsummering – kriterier for å vurdere alternative fordelingsnøkler

I vurderingen av alternative fordelingsnøkler anbefaler vi at alternativene vurderes i hht til følgende vurderingskriterier:

- Målforankring: fordelingsnøkkelens kriterier er forankret i tilskuddets mål
- Hensynet til likhet slik det framkommer i St.meld.nr.8 (2007-2008) er hensyntatt
- Fordelingsnøkkelene er transparent og etterprøvbare
- Forutsigbarhet og langsiktighet, modellen skal kunne ligge fast over tid
- Regionreformen bør i minst mulig grad påvirke utfallet
- Effektivitetskriteriene, inkludert risiko for målforskyvning vurderes

Hvordan de ulike kriteriene veies er et normativt spørsmål. I neste kapittel viser vi noen alternative fordelingsnøkler der vi sammenlikner alternativene langs kriteriene.

6 Alternative fordelingsnøkler

I dette kapitlet bruker vi kriteriene presentert foran til å utforme og teste alternative fordelingsnøkler. Resultatene sammenliknes med 2018-fordelingen etter dagens fordelingsnøkkel og med fylkesstrukturen som gjaldt før regionreformen var startet.

6.1 Dagens kriterier og alternative utforminger

Hovedkriteriet i dagens fordelingsnøkkel er en hodestøtte per barn der hvert skolebarn teller likt. Dette kriteriet dekker 70 prosent av tilskuddet. Målgruppen for tilskuddet er alle skolebarn. Et kriterium som er rettet mot antall barn er dermed godt forankret i tilskuddets mål og målgruppe. Hvorvidt 70 prosent er en hensiktsmessig andel kan diskuteres. Med utgangspunkt i tilskuddets mål og målgruppe, er det etter våre vurderinger rimelig at dette kriteriet dekker mer enn halvparten av den samlede potten.

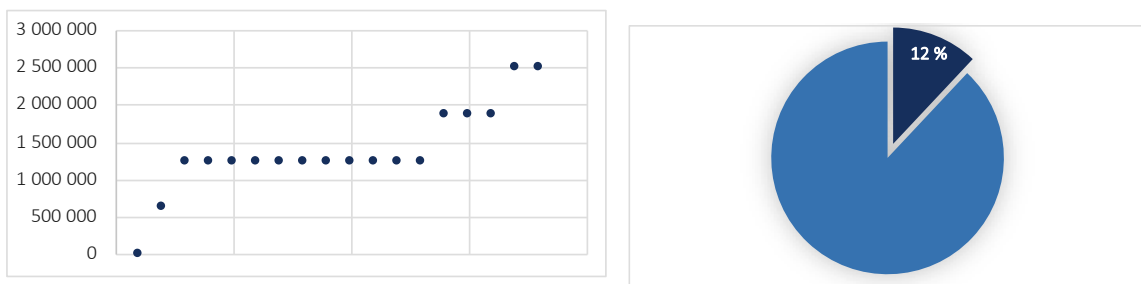
Beregningsgrunnlaget for denne delen av tilskuddet er transparent og tilfredsstillende også de øvrige kravene til en fordelingsnøkkel slik de er presentert tidligere i rapporten.

Vi ser ikke grunn til å vurdere alternative utforminger av denne delen av tilskuddet.

6.1.1 Infrastrukturandelen i dagens fordelingsnøkkel

Kriteriet *infrastruktur* hensyntar hvor stor andel av fylkes areal som er bebygd, og kan dermed fungere som indikator for hvor tettbefolket fylket er. Med dagens utforming deles fylkene inn i fem tilskuddskategorier for dette kriteriet. Tilskuddet per fylke varierer fra null til 2,5 millioner kroner, hvorav de fleste får 1,25 millioner kroner (se Figur 6.1).

Figur 6.1 Fordeling av infrastrukturandelen og infrastrukturkriteriets andel av totalen

Kriteriet kompenserer til en viss grad fylker med en spredt befolkning. Det antas at smådriftsulemper som følger av små enheter på etterspørselssiden kan være den bakenforliggende begrunnelsen for dette kriteriet.

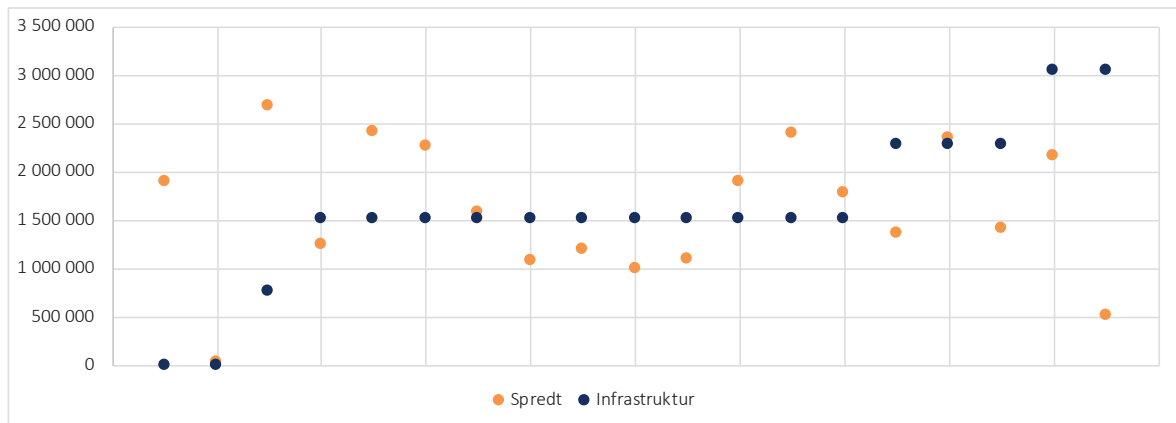
Hvorvidt beregningen av infrastrukturandel ivaretar hensynet til smådriftsulemper ved en spredt befolkning kan diskuteres. Hvis vi sammenlikner fordelingen basert på infrastrukturkriteriene med SSBs statistikk som viser sentraliseringen i hvert enkelt fylke og rangerer fylkene etter andel av befolkningen som bor i tettbebygde og spredtbebygde strøk, så gir det en annen rangering enn en beregning av indekser som viser hvor stor andel av fylket som er bebygd. Dersom formålet med

infrastrukturandelen er å kompensere for smådriftsulemper knyttet til en spredt befolkning, er indeksene som brukes i dag like treffsikre. Dagens indeks der det gis fylkesvise tilskudd basert på en indeks vil også være følsom for endringer som følger med regionreformen.

6.1.1.1 En alternativ utforming av dagens infrastrukturkriterier

En alternativ tilnærming og beregning for å ta hensyn til områder med spredt befolkning vil være å veie elever i spredtbebygde områder tyngre. En enkel tilnærming for å gjøre dette vil være å bruke SSB sin befolkningsstatistikk for å finne ut hvor stor andel av befolkningen som bor i spredtbebygde områder og forutsette at dette også gjelder for andelen elever i fylket. Dersom denne delen av potten fremdeles skal representere 12 prosent av den totale potten, vil dette innebære at elever i spredtbebygde områder får et påslag som tilsvarer en vekt på 1,92 mens elever i sentrale områder teller 1. Denne utformingen vil ta hensyn til smådriftsulemper som følger med en spredt befolkningsstruktur samtidig som den vil være uberørt av regionreformen. **Figur 6.2** viser dagens tildeling (blått) og resultatet av en tildeling der den samlede potten som fordeles under dette kriteriet holdes konstant, men der fordelingen skjer som følge av en høyere vekting av elever med hjemstedsadresse i spredtbygde områder (oransje). Dersom andelen til denne delpotten økes, så økes også vektingen av elever i spredtbebygde områder. Andelen elever i spredtbebygde områder er en beregningsteknisk forutsetning der vi har antatt at befolkningen gir en representativ fordeling av elevene mellom tettbebygde og spredtbebygde strøk. Dette gir en unøyaktighet mht elevenes bosettingsmønster, men som indikator for å korrigere for befolkningsstruktur har denne unøyaktigheten ingen vesentlig betydning.

Figur 6.2 Fordeling av infrastrukturandelen etter dagens nøkkel (blå) og et alternativ der elever i spredtbebygde områder veies 90 prosent tyngre enn elever i sentrale områder

Figuren over har ikke synliggjort hvilke fylker som tjener/taper på en omlegging av dette kriteriet. Konsekvensene av en omlegging bør i utgangspunktet ikke vurderes utfra hvilke tilskuddsmottakere som får en større eller mindre andel av potten som er til fordeling, men utfra hva som ønskes oppnådd med tilskuddet, og hvilke hensyn som ønskes ivaretatt gjennom fordelingsnøkkelen.

6.1.1.2 Vurdering av dagens og alternativ fordeling av infrastrukturpott

I Tabell 6.1 har vi vurdert dagens modell og en alternativ utforming av infrastrukturpotten i dagens fordelingsnøkkel. Alternativet kommer bedre ut i vurderingen enn dagens nøkkel. Dette er følge av

at alternativet er utformet for å imøtekomme svakheter ved dagens kriterier for denne delen av fordelingsnøkkelen.

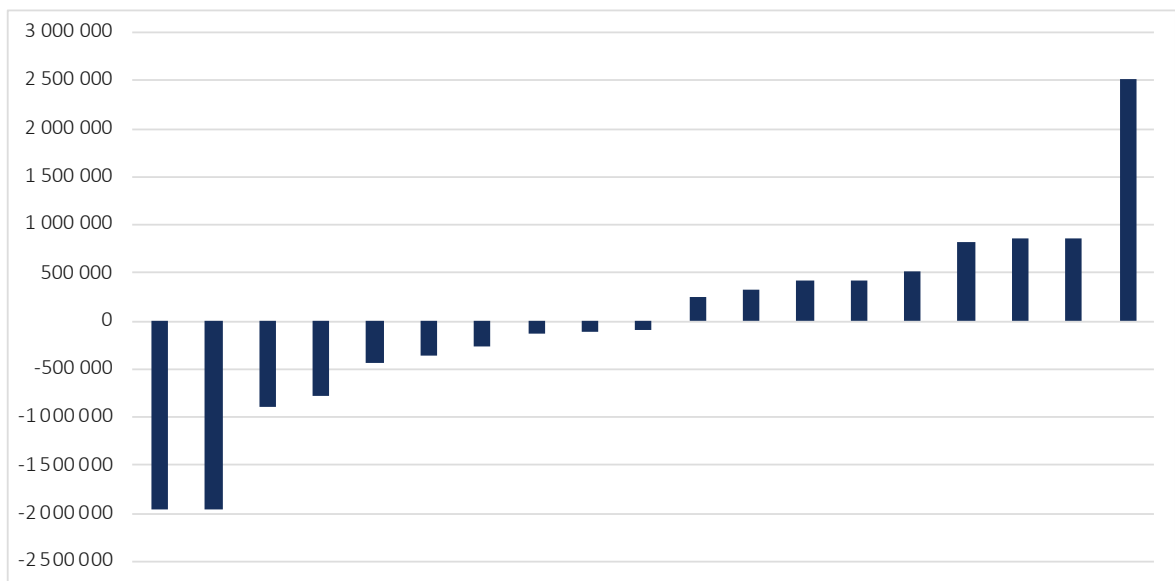
Tabell 6.1 Vurdering av dagens og alternativ utforming av infrastrukturkriteriet

Vurderingskriterier	Dagens modell	Alternativ utforming	Vurdering
Målforankring og hensynet til likhet uavhengig av bosted	uklar	Likhet og like muligheter for tettbygd og spredtbygd bosteder	Begrunnelsen for utformingen av dagens indeks og hvilke hensyn som ivaretas ved å beregne hvor stor arealandel som er bebyggt er ikke kjent. Hvis begrunnelsen er skalablempere som følge av spredt bosetting er utformingen av kriteriet lite treffsikkert.
Transparent og etterprøvbart			Ved først å fastsette hvor stor andel av den totale potten som skal gå til denne underposten, og deretter bruker data fra SSB til å beregne hvor stor andel av elevene som bor sentralt/usentralt, vil påslaget per distriktelev framkomme.
Forutsigbar og langsiktig			Med en fortsatt sentraliseringen vil befolkningsandelen som bor sentralt øke. Antallet elever som bor i distriktene må forventes å gå ned. Gitt at den totale potten ligger fast og andelen som fordeles etter dette kriteriet ligger fast, vil kronepåslaget per distriktelev øke. Kostnadene per distriktelev kan også øke med økt sentraliseringen, men det kan likevel være hensiktsmessig å vurdere hvor stor andel av totalpotten som skal fordeles for å ivareta hensynet til befolkningsstrukturen periodisk, f.eks hvert femte år.
Følsom for utfall regionreformen			Kriteriet er knyttet til befolkningen/brukeren og dermed uavhengig av utfallet på regionreformen.
Effektivitet og treffsikkerhet			Begge alternativene vil ha en kostnads-effektiv tildelingsprosess, men dagens får trekk på treffsikkerhet som følge av at det ikke framgår hvilke hensyn som skal ivaretas. Dersom formålet med utformingen er å kompensere for smådriftsulempere og kompensere for høyere kostnader ved å gi tilbud til barn i spredtbygde områder, treffer alternativet bedre enn dagens modell

Vi har argumentert for at budsjettkonsekvensene for fylkene (gammal fylkesstruktur) ikke er relevant for å vurdere en ny modell. Av hensyn til forutsigbarhet for å gi tilskuddsmottakerne muligheter til å omstille seg og eventuelt tilpasse seg en ny nøkkel, er det likevel relevant å beregne budsjettkonsekvensene for de ulike tilskuddsmottakerne.

Figur 6.3 viser budsjettkonsekvensene for fylkene slik de var før regionreformen startet. Finnmark vil få 2,5 millioner kroner mindre, mens Akershus som i dag ikke får tilskudd fra denne delen, vil få 1,5 millioner kroner mer. Disse fylkene danner ytterpunktene. Finnmark har i følge SSB 22 prosent av befolkningen i spredtbygde områder, resten bor i tettbygde områder. Med en liten befolkning gir en nær dobling av tilskuddet til elever i spredte områder lav uttelling for Finnmark, mens Akershus med 9 prosent av befolkningen i spredte områder får et større tillegg som følge av en større befolkning og at de i dag ikke kompenseres gjennom dagens infrastrukturpott. Hedmark og Oppland med hhv 42 og 41 prosent av befolkningen i spredtbygde områder kommer bedre ut enn i dagens fordeling. Begge disse fylkene er i dag i den største kategorien med 10 poeng i indeksberegningen (jf Tabell 3.3). Hordaland som i dagens nøkkel har det laveste tillegget over null på dagens infrastrukturindeks kommer godt ut sammenliknet med dagens fordelingsnøkkel som følge av at en relativt lav andel av befolkningen bor sentralt.

Figur 6.3 Budsjettkonsekvenser for fylkene ved omlegging av infrastrukturkriteriet

I beregningene over har vi beholdt tilskuddsandelen på 12 prosent av den totale potten. Det bør vurderes hvor stor andel av totalpotten som skal korrigere for en spredt befolkningsstruktur. Kriteriet, og hvor stor andel av totalpotten som skal gå til dette kriteriet må vurderes i sammenheng med arealtilskuddet som delvis er rettet mot det samme hensynet.

6.1.2 Arealandelen i dagens fordelingsnøkkel

Kriteriet areal tar hensyn til fylkes samlede areal med en lineær fordeling av tilskuddet etter hvor størrelsen på fylket. Kriteriet kompenserer for reiseavstander, dess større areal som skal dekkes, jo større reiseavstander og -kostnader. Det kan argumenteres for at arealet i fylket kan ha for svak sammenheng med reisekostnader og smådriftsulemper. Deler av svakhetene vil kompenseres gjennom den alternative beregningsmodellen for infrastrukturpotten der fylker med spredt

befolkning også må antas å ha høyere reisekostnader. Fordelen med å bruke areal som indikator er at kriteriet vil være uavhengig av regionreformen. Fylker som slår seg sammen vil få med seg arealene og dermed tilskuddet som beregnes under dette kriteriet.

Vi ser ikke noen grunn til å endre på hvordan dette kriteriet beregnes. Dette kriteriet teller 6 prosent av den totale potten i dag. Dersom det er ønskelig å vektlegge areal og reiseavstander mer, kan det vurderes å øke arealandelen på bekostning av de andre delkriterier.

Tabell 6.2 Vurdering av dagens utforming av arealkriteriet

Vurderingskriterier	Dagens modell
Målforankring og hensynet til likhet uavhengig av bosted	Likhet og like muligheter uavhengig av geografisk størrelse
Transparent og etterprøvnbar	
Forutsigbar og langsiktig	
Følsom for utfall regionreformen	
Effektivitet og treffsikkerhet	

6.1.3 Utviklingsandel i dagens tilskudd

Utviklingsandelen representerer 12 prosent av dagens pott og fordeles med et likt kronebeløp per fylke. Små fylker kompenseres dermed for eventuelle smådriftsulemper i administrasjon og tilbudsutvikling ved at de gis samme tilskudd som store fylker (målt i befolkning). Ved sammenslåing av fylker vil et sammenslått fylke tape tilskudd, noe som til en viss grad er rimelig dersom et sammenslått fylke oppnår tilsvarende stordriftsfordeler. Med utgangspunkt i et mål om å gi mest mulig kunst og kultur per brukte offentlige krone, kan det diskuteres hvorvidt det er kostnads- og styringseffektivt å kompensere tilskuddsmottaker for smådriftsulemper på tilbudssiden. Hvis større enheter er mer kostnadseffektive bør det stimuleres til samarbeid framfor å stimulere små administrative enheter til å opprettholde smådriftsulemper. Dersom det ikke er noen smådriftsulemper, er det vanskelig å se begrunnelsen for denne delen av tilskuddet.

Tabell 6.3 Vurdering av dagens utforming av utviklingsandel

Vurderingskriterier	Dagens modell
Målforankring og hensynet til likhet uavhengig av bosted	 Kompenserer for administrative smådriftsulemper
Transparent og etterprøvable	
Forutsigbar og langsiktig	
Følsom for utfall regionreformen	
Effektivitet og treffsikkerhet	

Denne delen av tilskuddet har etter våre vurderinger en svak målforankring. Det kan også diskuteres om tilskuddet bidrar til like muligheter for målgruppen. Fylkeskommunen skal i utgangspunktet dekke de administrative kostnadene ved tiltak under Den kulturelle skolesekken, mens tilskuddet skal sikre et kunstnerisk og kulturelt tilbud til målgruppen. Dersom det er stordriftsfordeler i tilbudsutvikling, bør det stimuleres og tilrettelegges for samarbeid på tvers av fylker/regioner.

6.1.3.1 To alternativer til utviklingsandelen i dagens fordelingsnøkkel

Alternativer til dagens utviklingsandel kan utvikles i to retninger:

- i. Avvikling og omfordeling til de øvrige kriteriepostene
- ii. Potten trekkes ut av fordelingsnøkkel og brukes som en innsatsstyrt satsningspott som Kulturtanken prioriterer, men der midlene fortsatt fordeles ut til regionene/fylkene

I det første alternativet kan dagens utviklingspott enten fordeles med et likt beløp per elev, etter areal eller etter det som i dag omtales som infrastruktur, men som reelt sett må betraktes som en kompensasjon av smådriftsulemper som følger av befolkningsspredning i fylket. Samtlige alternativer vil kunne utformes i tråd med kriteriene presentert i kapittel 5. Veiingen av de ulike kriteriene er et normativt valg, men med utgangspunkt i ordningens mål bør elevtallet fremdeles telle tungt. Vår anbefaling er at dette kriteriet opprettholder minst 70 prosent av tilskuddspotten slik det gjøres i dag, og at hele eller deler av dagens utviklingstilskudd fordeles flatt per elev i tillegg til det som allerede fordeles flatt per elev.

6.2 Eksempel på to alternative fordelingsnøkler

Vi presenterer to alternative hovedmodeller for en ny fordelingsnøkkel. Begge alternativene vil være forutsigbare og uavhengige av konsekvenser av den pågående regionreformen. I begge alternativene fjerner vi dagens infrastrukturindikator og erstatter denne med en indikator der elever i spredtbygde

områder gis en større vekt enn elever i sentrale områder. Ved å kompensere for en spredt befolkning, tas det hensyn til skalalempere ved tilbud til små grupper i distriktene. Vi tester også en variant der dagens infrastrukturandel i sin helhet legges inn i andelen som fordeles etter areal.

Vi fjerner også dagens utviklingstilskudd som gis likt per fylke. I den ene modellen fordeles dagens utviklingsandel likt på de øvrige delpottene, mens vi i den andre modellen tar denne delen av tilskuddet ut av fordelingsnøkkelen og oppretter en satsningspott som kan tildeles utviklingsprosjekt der tildelingene styres av Kulturtanken etter andre vurderinger/kriterier.

6.2.1 Alternativ I: Fordelingsnøkkel for hele tilskuddet

I alternativ I inngår følgende kriterier:

- Antall elever der det gis et flatt tilskudd per elev
- Areal der tilskuddets fordeles lineært etter fylkes/regionens arealandel
- Kompensasjon for spredt befolkning der elever med bosted i spredtbygde områder gis et likt tillegg uavhengig av hvilket fylke/region de tilhører

Vi har utarbeidet modellen med fire ulike vektinger av kriteriene. I to av variantene har vi beholdt andelen som fordeles likt per elev på 70 prosent, mens vi i de to andre variantene har økt denne andelen til 80 prosent av totalpotten. Vi har to varianter der areal og kompensasjonen for spredt bosetting vektet likt, og to varianter der den relative vektningen er den samme som i dagens fordelingsnøkkel, dvs at areal gis mindre vekt enn indikatoren som kompenserer for spredt bosetting. Variantene er vist i Tabell 6.4.

Tabell 6.4 Fordelingsnøkkel A 1, A2, A3 og A4

Nøkkel/kriterium	Vekting i underpost A1	Vekting i underpost A2	Vekting i underpost A3	Vekting i underpost A4
Flatt per elev	70 %	80 %	80%	70%
Spredt (flatt tillegg per elev i spredtbygde områder)	15 %	10 %	12%	18%
Areal	15 %	10 %	8%	12%

Areal og tilskuddet som fordeles flatt per elev beregnes på samme måte som i dagens fordelingsnøkkel, men vektningen av kriteriene varierer mellom de alternative variantene av fordelingsnøkkel A. Dagens infrastrukturandel er erstattet med et kriterium for spredt bosettingsmønster og beregnes slik det er beskrevet i avsnitt 6.1.1.1.

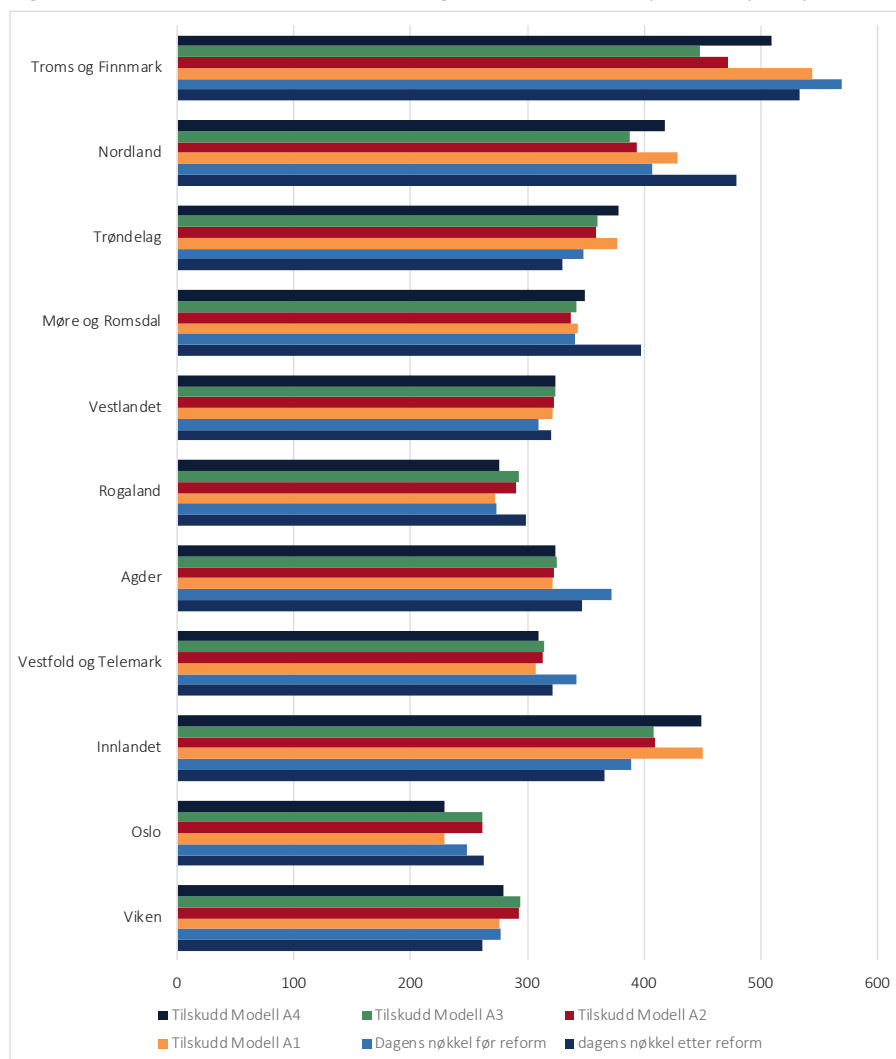
Dersom andelen som i dagens modell går til underposten som betegnes utvikling fremdeles skal ligge i fordelingsnøkkelen, kan det argumenteres for at denne bør fordeles på dagens to hovedkategorier og fordeles likt på potten som fordeles flatt per elev, og den delen som kompenserer for geografiske og befolkningsmessige variasjoner mellom fylkene. Det vil si at vi vurderer A2 og A3 som noe mer målrettet enn A1 og A4. Både A2 og A3 kompenserer i stor grad for geografiske og

befolkningsmessige variasjoner. Selv om 80 prosent av tilskuddet fordeles likt per elev vil de to øvrige kriteriene ivareta geografiske og befolkningsmessige variasjoner på en god måte.

Vi har også gjort beregninger der tilskuddsposten for spredt befolkning er tatt ut og lagt inn i arealtilskuddet. Alternativene er kalt B1 og B2 og fordeler hhv 80 og 70 prosent av tilskuddet flatt per elev, og det resterende etter arealkriteriet. Sammenliknet med A-alternativene vil fylker med spredt befolkning, men som ikke nødvendigvis er så store målt i areal, tape på denne varianten. Arealstore fylker vil komme godt ut av denne modellen selv om mesteparten av befolkningen bor samlet og sentralt i regionen/fylke. Skalaulempene som følger ved en spredt befolkning der det kreves mange visninger/arrangementer med få brukere/publikummere per tiltak for å nå alle skolebarn, er i liten grad tatt hensyn til i B-alternativene. Formålet med Den kulturelle skolesekken er å medvirke til at alle elever i skolen får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud krever etter våre vurderinger at det gis en kompensasjon for skalaulempene som følge av en lav grad av sentralisering. A-variantene er derfor etter våre vurderinger bedre, og mer treffsikker enn B-modellen der det kun er antall elever og areal som teller.

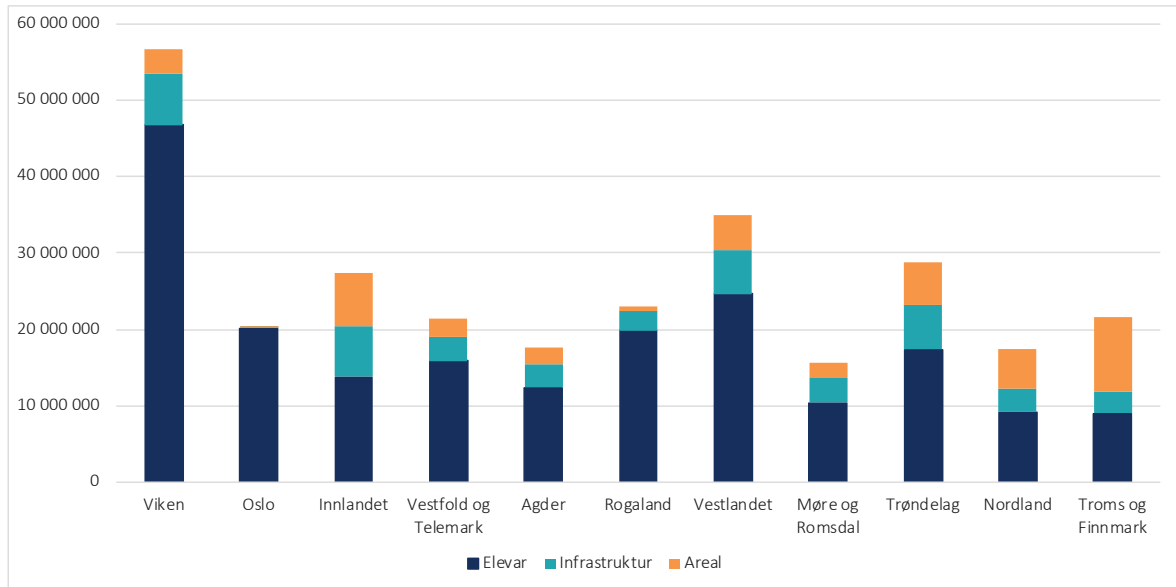
Konsekvensene målt som tilskudd per elev av de ulike variantene vist i Tabell 6.4 presenteres i Figur 6.4

Figur 6.4 Alternative fordelingsnøkler. Tilskudd per elev per fylke (etter reform)

I Figur 6.5 viser vi konsekvensene for fylkesfordelingen (fylkesstrukturen etter regionreformen) der tilskuddene er fordelt mellom fylkene etter fordelingsnøkkel A1. Med fordelingsnøkkel som er vist i Figur 6.5, vil fylker som slås sammen tildeles summen av det de får før sammenslåing. Dette i motsetning til dagens nøkkel der både infrastrukturen og utviklingsdelen vil berøres av en sammenslåing.

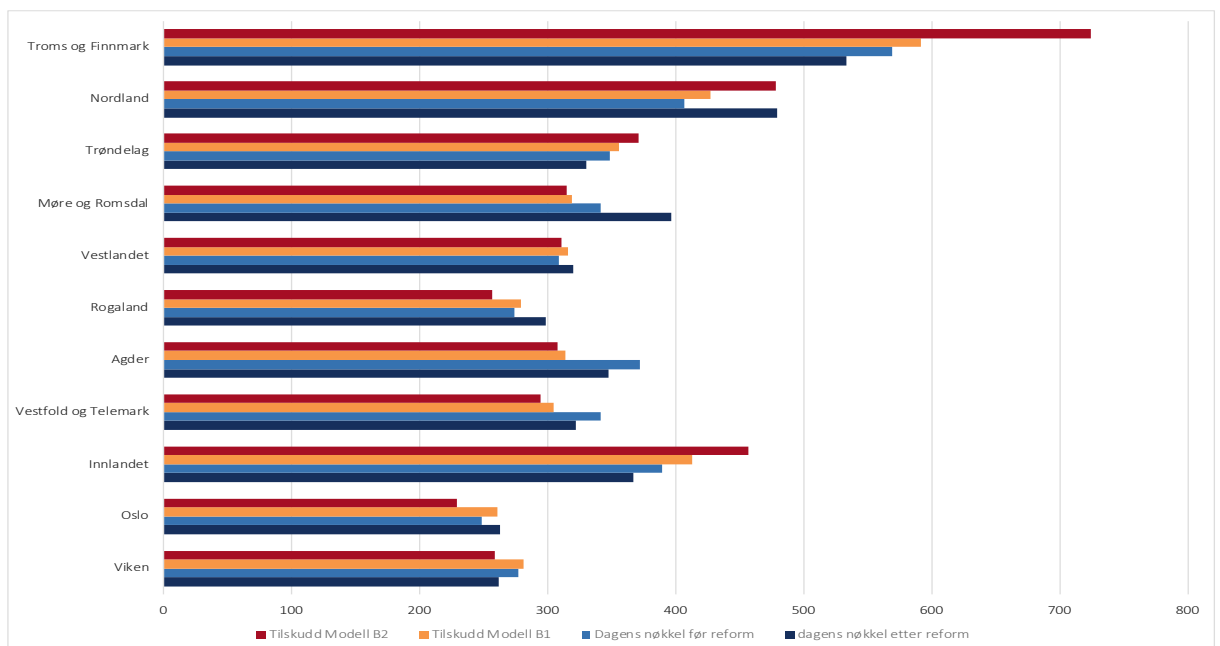
Figur 6.5 Fylkesfordeling alternativ A1 basert på 2018-rammen

6.2.1.1 To varianter av modell I B; antall elever og areal

I følgende figur viser vi to varianter av en modell B, der B1 vektet karteriene etter antall elever og areal 80-20, og modell B2 vektet 70-30.

Figur 6.6 To varianter av modell B, antall elever og areal

6.2.2 Alternativ II: Utviklingsandelen trekkes ut av fordelingsnøkkelen

I alternativ II trekkes dagens utviklingspott ut av fordelingsnøkkelen. Dette innebærer at fylkene får 20 prosent mindre i tilskudd som fordeles gjennom fordelingsnøkkelen. Kulturtanken kan i dette alternativet disponere den resterende potten til spesielle satsninger som kan variere over tid. Satsningspotten kan gjøres søknadsbasert der fylkeskommunene kan konkurrere om utviklingsmidler til spesielle satsninger eller utviklingsprosjekter. Det er også mulig å fordele satsningspotten etter kriterier som ikke krever søknader. Eksempelvis kan fylker med spesielle utfordringer, en stor andel fremmedkulturelle elever, eller som har felles utviklingsprosjekter som inkluderer flere regioner/fylker gis støtte til utviklingsprosjekter rettet mot disse målgruppene. Potten kan også brukes til å stimulere utviklingen innenfor enkelte kunstarter eller prosjektkategorier som trenger et løft, eller andre tiltak som kan bidra til at målene i St.meld.nr.8 (2007-2008) realiseres.

Formålet med å trekke ut en satsningspost må være langsiktig utvikling der det kan sannsynliggjøres at en sentralt styrt satsning med kanalisering av ressurser til faglige satsningsområder eller til prioriterte målgrupper vil gi bedre måloppnåelse på sikt enn ved å la utviklingen og prioriteringene skje lokalt eller regionalt.

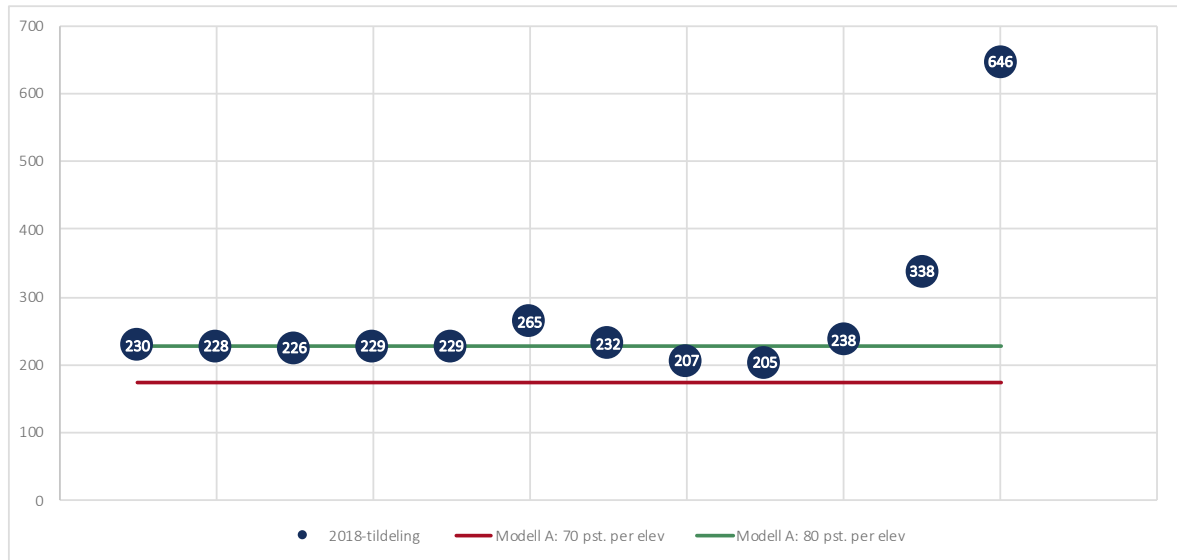
Dersom det skal trekkes ut, for eksempel 20 prosent av dagens fordeling, som Kulturtanken kan disponere til satsningsområder, bør dette varsles i god tid slik at tilskuddsmottakerne får tid til å tilpasse seg en lavere rammebevilgning.

6.3 Direktekommunene bør behandles likt

Det er i dag svært lite transparent hvordan tilskuddet til direktekommunene beregnes i dagens fordelingsnøkkel. Tilskuddene til direktekommunene er en delmengde av tilskuddet som gis til fylkene. Hvordan fordelingene derfra til direktekommunene foregår er lite transparent.

Resultatet blir at direktekommunene tildeles tilskudd som spenner fra 205 kroner per elev til 646 kroner per elev. Samtlige kommuner ligger dermed med et høyere tilskudd enn det som gis flatt per elev i fordelingsnøkkelen dersom dagens fordelingsnøkkel videreføres, men de fleste ligger under gjennomsnittstilskuddet som gis per elev dersom hele tilskuddet regnes om til per elev.

Figur 6.7 Tilskudd per elev til direktekommunene; 2018-fordeling og tildeling etter tilskudd per elev i modell A med hhv 70 og 80 pst. av tilskuddet fordelt per elev

På et prinsipielt grunnlag er det vanskelig å se begrunnelsen for at Alta kommunene skal ha nesten tre ganger så mye i tilskudd per elev som Eidsvoll kommune i Akershus. Reisekostnader for å få profesjonelle kunst- og kulturformidlere av høy kvalitet, kan begrunne noen forskjeller, men det kan likevel stilles spørsmål ved om en by som Alta nødvendigvis har større ulemper enn en kommune som Eidsvoll.

Direktekommunene velger selv om de vil være direktekommune. Det stilles også krav om at direktekommunene har et apparat og planer som på en troverdig måte dokumenterer at de kan fylle prinsippene for ordningen (jf avsnitt 2.1.1), samt bidra til at målene ved ordningen realiseres. I likhet med at det forventes at fylkeskommunene bruker administrative ressurser på ordningen i tillegg til det som finansieres over DKS-tilskuddet, må det også forventes at direktekommunene kan nyttiggjøre seg DKS-midlene innenfor sine eksisterende administrative ressurser. Direktekommunene er også store (målt i befolkning), og gjerne den største, kommunen i sine respektive fylker. Dette gjør det vanskelig å begrunne at kommunene skal ha arealtillegg eller tillegg for at deler av befolkningen bor usentralt og spredt på små steder med store reiseavstander. Det er også vanskelig å se noen begrunnelse for å kompensere direktekommunene for administrasjonskostnader som ikke speiles av tilsvarende besparelser på det regionale nivået.

Vi anbefaler at direktekommunene gis et tilskudd flatt per elev, og at tilskuddet som gis per elev er det samme som i hovedfordelingen. De øvrige tilskuddskategoriene som skal korrigere for lange reiseavstander og spredt bosetting, framstår som mindre relevante for direktekommunene. Vi anbefaler at direktekommunenes tilskudd beregnes på grunnlag av antall elever med samme tilskudd per elev som gis flatt til fylkeskommunene. Dette vil være transparent og etterprøvbart, og også gi en forutsigbar fordeling mellom direktekommunene og fylkeskommunene som har direktekommuner.

7 Konklusjon og anbefalinger

I dette kapitlet oppsummeres resultatene fra de foregående kapitlene. Vi anbefaler at dagens fordelingsnøkkel revideres slik at fordelingen av tilskudd gjøres uavhengig av utfallet av regionreformen, og samtidig gis en tydeligere og mer transparent målforankring.

7.1 Mål og regelverk legger rammer for utformingen

Målene for Den kulturelle skolesekken er:

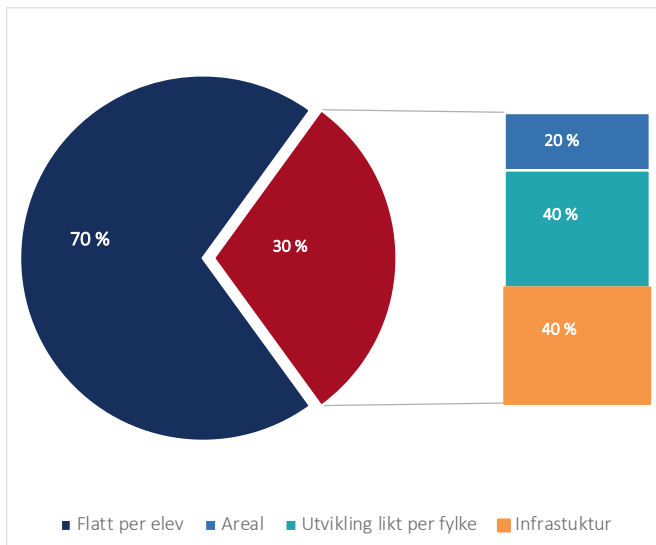
- Å medvirke til at elever i skolen får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud
- Å legge til rette for at elever i skolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- Å medvirke til å utvikle helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål

Den kulturelle skolesekken behandles i St.meld. nr. 8 (2007-2008). Ifølge denne meldingen er det et mål at alle barn og unge skal ha et likeverdig kulturtilbud med like muligheter til å oppleve kunst og kultur av høy kvalitet. Tilbudet skal også være likeverdig med det tilbudet voksne får.

En fordelingsnøkkel som skal fordele tilskudd til Den kulturelle skolesekken må med dette utgangspunkt utformes slik at den bidrar til at alle barn og unge, uavhengig av bosted og bakgrunn, nåes med et tilbud. Dette krever at fordelingsnøkkelens tar hensyn til geografi, bosettingsmønster og eventuelle strukturelle variasjoner mellom tilskuddsmottakerne som har betydning for tilbudet og mulighetene til å treffe hele målgruppen.

Dagens fordelingsnøkkel fordeler 70 prosent av tilskuddet flatt per elev og 30 prosent etter kriterier som kompenserer for variasjoner mellom fylkene på tvers av landet. Disse 30 prosentene fordeles med 20 prosent etter fylkenes areal, 40 prosent som fordeles med et likt beløp per fylke og 40 prosent som fordeles etter en infrastrukturindikator som deler fylkene inn i fem tilskuddskategorier. Dagens fordelingsnøkkel er vist i Figur 7.1.

Figur 7.1 Dagens fordelingsnøkkel med underposter

7.2 Kriterier og vurdering av dagens fordelingsnøkkel

For å vurdere dagens fordelingsnøkkel og å kunne sammenlikne alternative utforminger av fordelingsnøkkelen har vi utarbeidet noen vurderingskriterier. Vurderingskriteriene er forankret i formålet med tilskuddet, økonomireglementet (Finansdepartementet, 2015) og regelverket for spillemidler. I tillegg er det hentet inn erfaringer og vurderinger fra en referansegruppe bestående av et utvalg tilskuddsmottakere. Referansegruppen bekreftet at tilskuddsmottakerne er godt kjent med formålet med tilskuddet, og viste også at det er liten risiko for målforskyvninger fra tilskuddsgiver til tilskuddsmottaker. For tilskuddsmottakerne er det viktig med størst mulig forutsigbarhet i tilskuddet. Dersom dagens fordelingsnøkkel skal endres, bør det derfor vurderes om det er mulig å gjøre fordelingen uavhengig av den pågående regionreformen. Det ble også pekt på at dagens nøkkel og fordeling ikke ble oppfattet som tilstrekkelig transparent og etterprøvbart av alle. Tabell 7.1 oppsummerer vurderingene av dagens fordelingsnøkkel.

Tabell 7.1 Vurdering av kriteriene i dagens modell

Vurderingskriterier	Flatt per elev	Utvikling	Areal	Infrastruktur
Målforankring og hensynet til likhet uavhengig av bosted		 Kompenserer for administrative smådriftsulemper, men det kan diskuteres om dette hensynet er forankret i ordningens mål.		 Målforankring er ikke begrunnet, men tilskuddet kan begrunnes i skalaulemper ved spredt befolkningsstruktur
Transparent og etterprøvable				
Forutsigbar og langsiktig				
Følsom for utfall regionreformen				
Effektivitet og treffsikkerhet				

7.3 Forslag til endringer i dagens fordelingsnøkkel

Vi anbefaler at dagens utviklingstilskudd fjernes og at infrastrukturen endres til en underpost som kompenserer for elever i spredtbebygde områder.

Utviklingsdelen fordeles med et likt beløp per fylke, og kan betraktes som en grunnstøtte. Underposten kompenserer for eventuelle smådriftsulemper i små fylker (målt i befolkningsstørrelse). Med den ansvars- og rollefordelingen som er forutsatt for arbeidet med Den kulturelle skolesekken, er det vanskelig å se begrunnelsen for en grunnstøtte som fordeles likt mellom fylkene. Tilskuddet vil også påvirkes av regionreformen ved at sammenslåtte fylker etter modellen vil få mindre, mens fylker som ikke slås sammen får mer som følge av at det blir færre enheter å fordele denne delen av tilskuddet på. Når formålet med posten er uklar, og utfallet er følsom for innfasing og utfall av regionreformen, bør underposten fjernes.

En kompensasjon for spredt bosetting begrunnes i målet om at alle barn og unge skal ha like muligheter til å oppleve kunst og kultur med høy kvalitet. Dette tilsier at det må leveres tilbud i områder der vil være få deltagere/tilhørere. Dette vil øke reisekostnadene og gi skalaulemper i form av flere forestillinger/konserter/utstillinger for å nå hele målgruppen enn det antall som kreves for å nå målgruppen i sentrale strøk. For å sikre likhet på tvers av regioner og fylker, og for å gjøre tilskuddet uavhengig av innfasing og utfall av regionreformen, foreslås det at det gis et likt tillegg per elev som bor utenfor tettsteder, gitt SSBs definisjon. Tilskuddet beregnes da først som andel av den totale potten som skal gå til dette formålet, deretter beregnes tillegget per elev i distriktene utfra

hvor stor andel av befolkningen som bor sentralt/spredt. Med en fortsatt sentralisering vil antallet elever som bor utenfor tettsteder gå ned. Det anbefales derfor at det gjøres en vurdering hvert femte år av hvor stor andel av totalpotten som skal kompensere for befolkningsstruktur. Dagens infrastrukturpost er etter det vi oppfatter rettet mot det samme formålet, men en kategorisering i tilskuddsgrupper etter hvor stor andel av fylket som er bebygd, er en mindre treffsikker beregningsmåte for å kompensere for en spredt befolkningsstruktur. Tilskuddsposten slik den er utformet i dag er også følsom for utfallet av regionreformen. Selv om et sammenslått fylke ender i samme tilskuddsgruppe etter en sammenslåing som de sammenslåtte fylkene var før sammenslåing, vil det sammenslåtte fylke få et lavere tilskudd gitt at dagens nøkkel følges. Fylker som ikke endres, vil da få et noe større tilskudd fra denne underposten som følge av at posten deles på færre enheter etter hvert som andre fylker slås sammen.

Fordeling som gjøres flatt per elev og arealdelen ser vi ingen grunn til å endre. Formålet med tilskuddet forsvaret også at tilskuddet som fordeles flatt per elev teller mest. Hvorvidt 70 prosent vekt er riktig er et normativt valg der hensynet til kostnadseffektivitet i tilbudsutviklingen må veies mot målet om at tilbudene som utvikles skal komme alle barn og unge uavhengig av bosted til gode. Med en avvikling av utviklingsdelen kan det vurderes å øke andelen som fordeles flatt per elev til 80 prosent.

7.3.1 Alternative fordelingsnøkler og prosess til endelig fastsettelse

Vi har vurdert flere utforminger av en ny fordelingsnøkkel og anbefaler at en av A-variantene presentert i kapittel 6.2 velges, eventuelt at det utarbeides en variant av disse med en annen vektning.

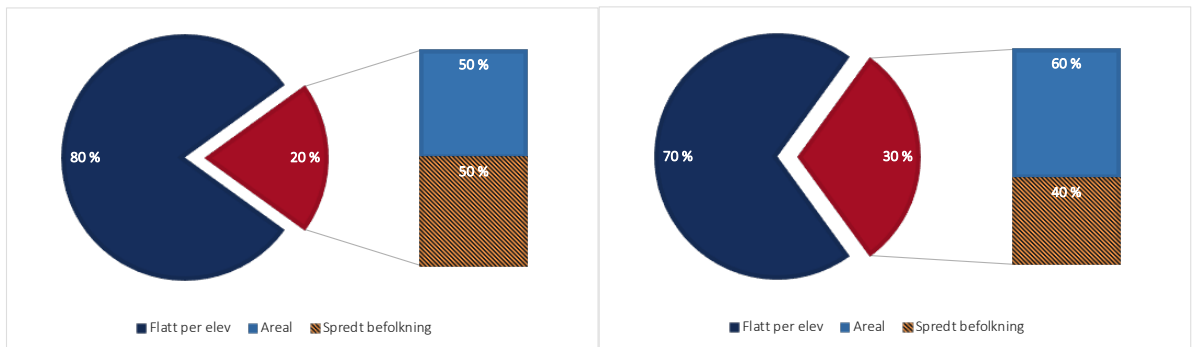
Vi foreslår følgende prosess for å fastsette den endelige vektningen av kriteriene:

- i. Hovedkriteriets andel fastsettes (flatt etter antall elever). Vi foreslår at dette kriteriet vektet likt (70 prosent) eller noe høyere (inntil 80 prosent) enn i dagens nøkkel.
- ii. Den interne vektningen mellom de to øvrige kriteriene fastsettes. Fylkes areal og befolkningsstruktur målt gjennom andelen av befolkningen som bor utenfor tettbebygde områder gir til sammen en indikator som kompenserer for variasjoner på tvers av fylkene med kostnadskonsekvenser for tilbudet under DKS.
- iii. Det vurderes om deler av den totale potten, f.eks det som tilsvarer dagens utviklingstilskudd (20 prosent av totalpotten) tas ut av fordelingsnøkkel og disponeres som en satsnings/utviklingspost der Kulturtanken definerer satsningsområder.

7.4 To mulige varianter sammenliknet med dagens nøkkel

I Figur 7.2 vises variant A4 og A2. A4 fordeler 80 prosent av potten gjennom et flatt tilskudd per elev, mens A2 opprettholder dagens andel på 70 prosent. A4 fordeler den resterende potten likt mellom de to andre kriteriene, mens modell A2 fordeler disse med en 60/40 fordeling. Den siste varianten er mest i tråd med dagens fordelingsnøkkel.

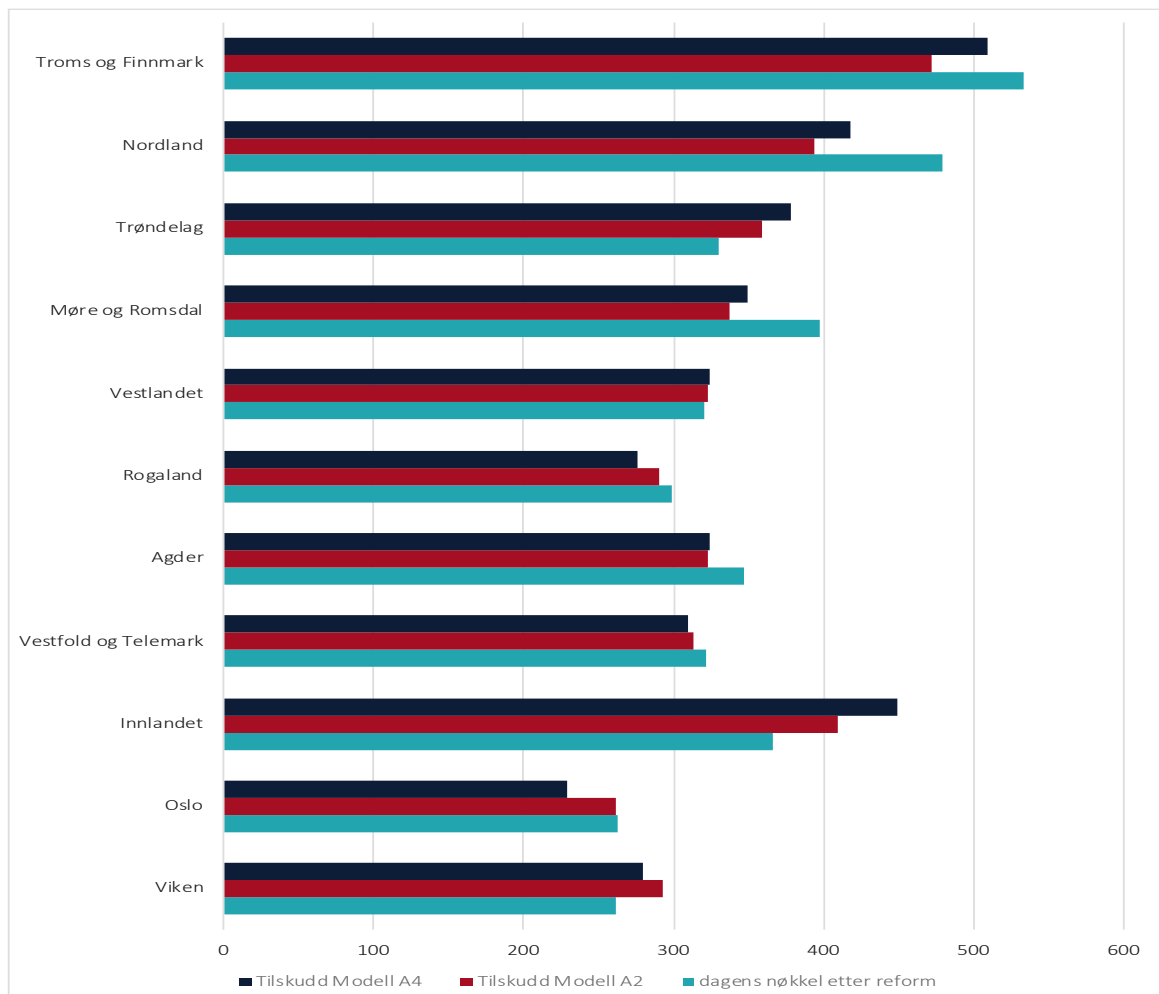
Figur 7.2 Forslag til ny fordelingsnøkkel, variant A2 og A4

Konsekvensene for tilskuddsmottaker, forutsatt en fordeling basert på fylkesstrukturen før regionreformen startet, er vist i Figur 7.2 der 2018-tilskuddet er fordelt etter variant A2, A4 og dagens fordeling. Se også Figur 6.4 der flere varianter inngår.

Direktekommunene bør følge samme fordelingsnøkkel, men bør kun få tilskudd etter hovedkriteriet som deles flatt per elev. Se kapittel 6.3.

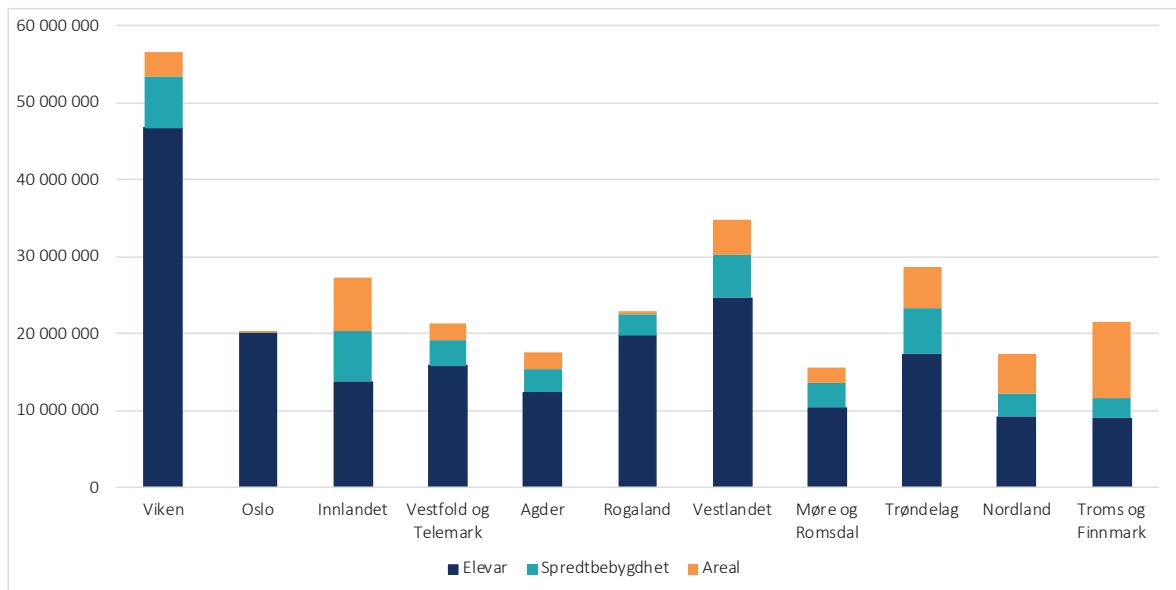
Figur 7.3 Fylkesvise konsekvenser målt i tilskudd per elev, dagens nøkkel etter reform, A2 og A4

Dagens fordeling mellom fylkene vil endres dersom fordelingsnøkkel A2 følges for den nye fylkesstrukturen. Fylker som slås sammen vil få mindre enn summen av det de får i dag, mens fylker som ikke endres vil få et større tilskudd som følge av at tilskuddene som i dag tildeles fylkesvis vil deles på færre enheter.

I Figur 7.4 vises det hvordan kriteriene slår ut og fordeles for fylkene dersom fordelingsnøkkel A2 velges. Denne varianten gir størst endringer sammenliknet med dagens fordeling av de A-variantene som er testet.

Figur 7.4 Fordeling av 2018-tilskuddet etter fordelingsnøkkel A1

7.4.1 Satsningspott

Hvorvidt deler av tilskuddet bør trekkes ut av den ordinære fordelingspotten og gjøres om til en satsningspott, er et politisk valg. Tilskuddets størrelse tilsier at det er en risiko for at transaksjonskostnadene risikerer å bli høye i forhold til gevinsten med en satsningspott. På den andre siden kan en styrt satsningspott utløse langsiktige gevinster og styrke læringen på tvers av fylkene. Dersom deler av tilskuddet i dagens fordelingsnøkkel skal gjøres om til en satsningspott, bør dette varsles i god tid slik at tilskuddsmottakerne får muligheter til å tilpasse aktivitetene til et lavere basistilskudd.

Referanser

Finansdepartementet. (2015). *Reglement for økonomistyring i staten. Bestemmelser om økonomistyring i staten. Fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015.*

Oxford. (2017). «Nærhet, autonomi og demokratisering» - *Evaluering av direktekommuneordningen i Den kulturelle skolesekken.*

Prop. 1 S. (2017-2018). *FOR BUDSJETTÅRET 2018.*

Prop. 1 S. (2018-2019). *FOR BUDSJETTÅRET 2019.*

St.meld.nr.8. (2007-2008). *Kulturell skolesekk for framtida.*

VISTA
ANALYSE

Vista Analyse AS
Meltzersgate 4
0257 Oslo

post@vista-analyse.no
www.vista-analyse.no